

Milieueffectenrapport - Wijziging Norther offshore windpark

Norther NV

Projectnummer BE01120000329 | versie A | 05-07-2012

Opdrachtgever

Norther NV**Maatschappelijke zetel**

Avenue Louise 149 bus 4
1050 Brussel

Postadres

Kortrijksesteenweg 90
9831 Sint-Martens-Latem
Tel 09 222 13 56

Contact

De heer Tom De Clerck

Projectomschrijving

Milieueffectenrapport – Wijziging Norther offshore windpark

Opdrachtnemer

ARCADIS Belgium nv/sa

Maatschappelijke zetel

Koningsstraat 80
B-1000 Brussel

Postadres

Kortrijksesteenweg 302
B-9000 Gent

Contactpersoon

Annemie Volckaert

Telefoon

+32 9 24 17 731

Telefax

+32 9 24 24 445

E-mail

a.volckaert@arcadisbelgium.be

Website

www.arcadisbelgium.be

Revisie			
Versie	Datum	Opmerking	
A	05/07/2012	-	
Opgesteld			
Afdeling/discipline	Naam	Handtekening	Datum
Milieu / SAO	Lic. Riet Durinck		06-07-2012
Geverifieerd			
Afdeling/discipline	Naam	Handtekening	Datum
Milieu / SAO	Lic. Annemie Volckaert		06-07-2012

WOORD VOORAF

Op 5 oktober 2009 werd door de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie een domeinconcessie voor de bouw en exploitatie van een windpark aan Norther NV toegekend voor het blok dat afgebakend is door de in bijlage 1 van MB 05/10/2009 vermelde coördinaten (gebied met een oppervlakte van ca. 38 km²) met uitzondering van de veiligheidsperimeters van de in het gebied gelegen kabels en pijpleidingen (zie Art.1. 1° MB 05/10/2009).

Bij Ministerieel Besluit van 18 januari 2012 werd vervolgens aan de NV Norther een machtiging voor de bouw en een vergunning voor de exploitatie van een windpark ten zuidoosten van de Thorntonbank in de Belgische zeegebieden verleend, inclusief de elektriciteitskabels, de windmeetmasten, transformatorplatformen en de voorbereidende onderzoeken. De vergunning en machtiging geldt voor het Norther windpark met een geschat nominaal vermogen van 258 MW tot 470 MW houdende 47 tot 86 windturbines van respectievelijk 3 MW tot 10 MW of alle tussenliggende opties, en met een jaarlijkse geschatte opbrengst van minimum 800 GWh.

Ten tijde van het indienen van de aanvraag voor het Norther windpark in mei 2011 werd uitgegaan van een marktevolutie van steeds groter wordende generators, met steeds groter vermogen. Heden blijkt echter dat de turbines met de zogenoemde kleinere vermogens van ca. 3 MW goed in de markt liggen zowel bij technisch/commerciële investeerders als bij pure financiële investeerders.

Er dient evenwel rekening gehouden te worden met een van de voorwaarden van het MB 05/10/2009 betreffende de toekenning van de domeinconcessie aan Norther; Artikel 1. 2° van dit Ministerieel Besluit vermeldt een minimum vereiste van 300 MW geïnstalleerd vermogen voor het Norther windpark. Voor 3 MW turbines betekent dit dat er minstens 100 stuks dienen geplaatst te worden, terwijl de verleende machtiging en vergunning (MB 18/01/2012) een maximum aantal van slechts 86 turbines toelaat.

Om de 3 MW turbines te kunnen mee opnemen in de vergunningsrange en aan de vereiste van minimaal 300 MW geïnstalleerd vermogen te voldoen, wordt in voorliggend wijzigingsMER door Norther een nieuwe, bijkomende configuratie voorgesteld (configuratie 4). Daarenboven wordt in de nieuwe configuratie de eis tot het uitvoeren van een optimalisering van de configuratie van het windpark, geformuleerd in het MB van 18 januari 2012 (Art. 4. §2 MB 18/01/2012), mee opgenomen. De nieuwe configuratie 4 bestaat uit 100 turbines met een vermogen van 3 MW (totaal geïnstalleerd vermogen 300 MW), een rotordiameter van ca. 110 m en monopile funderingen. Alle turbines van configuratie 4 zijn gesitueerd binnen het concessiegebied van Norther zoals toegekend bij Ministerieel Besluit van 05/10/2009.

Zoals reeds vermeld, valt de nieuwe configuratie met 100 turbines niet onder de machtiging en vergunning van Ministerieel Besluit van 18 januari 2012. Teneinde te kunnen oordelen of de invoer van deze nieuwe configuratie als een ingreep dan wel als een verandering dient beschouwd te worden in de zin zoals bedoeld in art 1,8° en art. 1,9° van het KB van 7 september 2003 houdende de procedure tot vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, worden in

voorliggend milieueffectenrapport (MER) de milieueffecten van de wijzigingen beschreven. Op die wijze wordt het nadeel dat aan het mariene milieu kan worden berokkend door de activiteit zoals gemachtigd en vergund per MB van 18 januari 2012 vergeleken met het nadeel dat aan het mariene milieu kan worden berokkend door de nieuwe configuratie.

Het wijzigingsMER dient gelezen te worden als een addendum bij het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011) waarbij per discipline enkel de wijzigende milieu-invloeden ten opzichte van de vergunde situatie in detail beschreven worden. Het basisMER is integraal terug te vinden op de website van het bestuur (www.mumm.ac.be).

Inhoudsopgave

WOORD VOORAF	V
LEESWIJZER	XI
LIJST MET AFKORTINGEN	XIII
LIJST MET VERKLARENDE WOORDEN	XV
NIET-TECHNISCHE SAMENVATTING	XVII
MILIEUEFFECTENRAPPORT – WIJZIGING NORTHER OFFSHORE WINDPARK	1
1 INLEIDING	3
2 TECHNISCHE BESCHRIJVING VAN DE WIJZIGING	7
2.1 INLEIDING	7
2.2 INPLANTINGSGBIED VAN DE TURBINES	11
2.3 OPTIMALISERING INPLANTING TURBINES – AANTAL TURBINES	12
2.3.1 Optimaal gebruik beschikbare ruimte	12
2.3.2 Beperking aanvaar- en aandrijfkans	12
2.4 TYPE WINDTURBINE	12
2.5 FUNDERING EN EROSIEBESCHERMING	13
2.6 OFFSHORE HOOGSPANNINGSSTATION (OHVS)	14
2.7 PARKBEKABELING	14
3 ALTERNATIEVEN	15
4 BESCHRIJVING EN BEOORDELING VAN DE MILIEU-EFFECTEN PER DISCIPLINE	17
4.0 INLEIDING	17
4.1 BODEM	19
4.1.1 Effecten	19
4.2 WATER	23
4.3 KLIMATOLOGISCHE FACTOREN	25
4.4 ATMOSFEER	27
4.4.1 Effecten	27
4.5 GELUID EN TRILLINGEN	31
4.5.1 Effecten	31
4.6 FAUNA, FLORA EN BIODIVERSITEIT	37
4.6.1 Macrobenthos, epibenthos en visgemeenschappen van zachte substraten	37
4.6.2 Epifauna en visgemeenschappen van harde substraten	42
4.6.3 Avifauna	46
4.6.4 Zeezoogdieren	48
4.7 ZEEZICHT EN CULTUREEL ERFGOED	51
4.7.1 Cultureel erfgoed	51
4.7.2 Zeezicht	51
4.8 DE MENS	55
4.9 VEILIGHEIDSASPECTEN	57
5 CUMULATIEVE EFFECTEN	59
5.1 INLEIDING	59
5.2 BESCHRIJVING EN BEOORDELING VAN DE CUMULATIEVE EFFECTEN PER DISCIPLINE	59
5.2.1 Bodem	59
5.2.2 Water	60

5.2.3	Klimatologische factoren en atmosfeer.....	60
5.2.4	Geluid en trillingen	61
5.2.5	Fauna, flora & biodiversiteit	62
5.2.6	Zeezicht & Cultureel erfgoed	65
5.2.7	De mens.....	67
5.2.8	Veiligheidsaspecten	67
6	GRENSOVERSCHRIJDENDE EFFECTEN IN HET KADER VAN HET ESPOO-VERDRAG	73
6.1	EFFECTEN OP FAUNA.....	73
6.2	EFFECTEN OP ZEEZICHT	74
6.3	EFFECTEN OP VEILIGHEID	74
7	SYNTHESE EN CONCLUSIES	77
7.1	INGREEP-EFFECTRELATIES	77
7.2	NORTHER WINDPARK.....	78
7.3	CUMULATIEVE EFFECTEN	81
7.4	CONCLUSIES.....	84
8	REFERENTIES.....	89
BIJLAGEN	.....	93
KAARTEN	.....	95

Lijst der figuren

Figuur 2.2.1: Ligging concessiegebied Norther	11
Figuur 5.2.1: Ligging zichtpunten Blankenberge en Westkapelle en windparken van het cumulatief scenario	66
Figuur 5.2.2: Grafische weergave van de aanvaar- en aandrijfkans per turbine: LINKS voor het cumulatief scenario 2 inclusief configuratie 1 (MARIN, 2011a), RECHTS voor het cumulatief scenario 2 inclusief configuratie 4 (MARIN, 2012)	70

Lijst der kaarten

Kaart 2.1.1: Windpark Norther – Configuratie 4	7
--	---

Lijst der bijlagen

Bijlage 2.1.1: Coördinaten turbines, windmeetmasten en OHVS voor de nieuwe configuratie 4	7
Bijlage 2.4.1: Productbrochure Vestas V112 turbine.....	13
Bijlage 5.2.1: Visualisaties van het cumulatief scenario inclusief configuratie 4 (Foto Blankenberge: Grontmij; Foto Westkapelle: ARCADIS Nederland; Simulaties en montage: ARCADIS Nederland)	65
Bijlage 5.2.2: Veiligheidsstudie Norther windpark (MARIN, 2012)	68

Lijst der tabellen

Tabel 2.1.1: Configuratie alternatieven Norther windpark	7
Tabel 2.1.2: Basisparameters van het Norther windpark voor de vergunde configuraties en de nieuwe configuratie	8
Tabel 2.4.1: Technische eigenschappen Vestas V112 turbine en Siemens SWT-3.6-120 turbine	13
Tabel 2.7.1: Weerhouden combinaties van configuratie en type fundering in het basisMER.....	15
Tabel 2.7.2: Weerhouden combinaties van configuratie en type fundering voor configuratie 4	16
Tabel 4.1.1 : Overzicht uitgravingsvolumes en stockage-oppervlakten voor de configuratie alternatieven 1a en 4a	20
Tabel 4.1.2 : Overzicht uitgravingsvolumes en stockage-oppervlakten voor de basisscenario's	20
Tabel 4.6.1: Biotoopverstoring – Norther.....	38
Tabel 4.6.2: Biotoopverstoring – Basisscenario	38
Tabel 4.6.3: Biomassaverlies – Norther	39

Tabel 4.6.4: Biomassaverlies – Basisscenario	39
Tabel 4.6.5: Beschikbaar hard substraat voor kolonisatie - Norther	43
Tabel 4.6.6: Beschikbaar hard substraat voor kolonisatie – Basisscenario	43
Tabel 4.7.1: Configuratie alternatieven Norther	51
Tabel 5.2.1 : Overzicht cumulatieve uitgravingsvolumes en stockage-oppervlaktes	59
Tabel 5.2.2 : Biotoopverstoring – Cumulatief scenario.....	62
Tabel 5.2.3 : Introductie hard substraat – Cumulatief scenario.....	63
Tabel 5.2.4: Verwachte aantal aanvaringen/aandrijvingen per jaar voor het Norther windpark binnen de beschouwde varianten (inclusief hoogspanningsstations en meetmasten), zowel voor de vergunde configuraties 1 en 2 als voor de nieuwe configuratie 4 (MARIN, 2011a; 2012)	68
Tabel 5.2.5: Verwachte totaal aantal aanvaringen/aandrijvingen per jaar voor alle parken voor de beschouwde varianten (inclusief hoogspanningsstation en meetmasten) (MARIN, 2011a; 2012).....	69
Tabel 5.2.6: Verwachte relatieve aantal aanvaringen/aandrijvingen voor de beschouwde varianten (inclusief hoogspanningsstation en meetmasten) vergeleken met de overige windparken in het scenario (MARIN, 2011a; 2012).....	70
Tabel 7.2.1: Overzicht van de ingreep-effect relaties voor de verschillende disciplines	79
Tabel 7.3.1: Overzicht van de cumulatieve ingreep-effect relaties voor de verschillende disciplines	82

LEESWIJZER

Het milieueffectrapport (wijzigingsMER) voor de bouw en exploitatie van het Norther windpark met de nieuwe configuratie 4 bestaat uit twee onderdelen.

Een eerste deel is de niet-technische samenvatting. Dit deel kan als een alleenstaand onderdeel gelezen worden door de geïnteresseerde lezer die minder boodschap heeft aan alle technische gegevens en beschrijvingen zoals deze uitgebreid in de volgende hoofdstukken van het wijzigingsMER beschreven staan.

Een tweede deel omvat per hoofdstuk de volgende elementen:

Hoofdstuk 1:

- Geeft een toelichting bij de onderliggende gedachtengang van deze aanvraag tot wijziging van het vergunde project (nieuwe configuratie).

Hoofdstuk 2:

- Geeft een technische beschrijving van de wijzigingen.

Hoofdstuk 3:

- Geeft een bespreking van het nieuwe configuratiealternatief.

Hoofdstuk 4:

- Geeft per discipline een bespreking van de effecten tijdens de constructie, de exploitatie en de ontmanteling. Een kwantitatieve bespreking van de milieueffecten per discipline zal enkel gebeuren voor de projectwijzigingen t.o.v. de vergunde situatie.

Hoofdstuk 5:

- Geeft de mogelijke cumulatieve effecten weer ten gevolge van de aanleg, exploitatie en ontmanteling van meerdere windparken.

Hoofdstuk 6:

- Geeft een beschrijving van de te verwachten grensoverschrijdende effecten in het kader van het ESPOO-verdrag.

Hoofdstuk 7:

- Geeft een eindsynthese van de milieueffecten en voorgestelde milderende en/of compenserende maatregelen per discipline en per fase.

Hoofdstuk 8:

- Geeft de lijst van geraadpleegde literatuur.

Alle figuren en bijlagen worden achteraan in het rapport weergegeven, ingedeeld per hoofdstuk.

Het wijzigingsMER dient gelezen te worden als een addendum bij het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011) waarbij per discipline enkel de wijzigende milieu-invloeden ten opzichte van de vergunde situatie in detail beschreven worden.

LIJST MET AFKORTINGEN

Art.	Artikel
BDNZ	Belgische deel van de Noordzee
BMM	Beheerseenheid Mathematisch Model van de Noordzee en het Schelde estuarium
ca.	circa
Conf.	Configuratiealternatief
dB(a)	Eenheid van sterkte geluid, gewogen (menselijke waarneming)
d.m.v.	door middel van
e.d.	en dergelijke
etc.	etcetera
GBF	Gravity Based Foundation of Gravitaire fundering
GLLWS	Gemiddelde Laag Laagwaterspringlijn
GPS	Global Position System
LAT	Lowest Astronomical Tide of Laagste astronomische getij
KB	Koninklijk Besluit
kV	Kilo Volt
kW	kilowatt
m.b.t.	met betrekking tot
m.e.r.	Milieueffectrapportage
MEB	Milieueffectenbeoordeling
MER	Milieueffectenrapport
MW	Megawatt
OHVS	offshore high voltage station of offshore hoogspanningsstation
Rpm	rounds per minute
SCADA	Supervisory Control and Data Acquisition
SPL	Sound Pressure Level
TAW	Tweede Algemene Waterpassing
t.h.v.	ter hoogte van
t.o.v.	ten opzichte van
WT	Windturbine

LIJST MET VERKLARENDE WOORDEN

basisMER	Het milieueffectenrapport voor het Offshore Norther windpark van mei 2011, uitgevoerd door ARCADIS Belgium, in opdracht van Norther NV. Het basisMER is integraal terug te vinden op de website van het bestuur (www.mumm.ac.be).
Bestuur	De Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee en het Schelde estuarium (afgekort: BMM)
Bufferzone	De veiligheidsperimeter voorzien rond bestaande kabels en pijpleidingen.
Concessiegebied	<p><u>Toegekend concessiegebied</u></p> <p>Het concessiegebied dat op 5 oktober 2009 door de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie aan Norther NV toegekend voor de bouw en exploitatie van een windpark. De domeinconcessie werd afgeleverd voor het blok dat afgebakend is door de in bijlage 1 van MB 05/10/2009 vermelde coördinaten (gebied met een oppervlakte van ca. 38 km²) met uitzondering van de veiligheidsperimeters van de in het gebied gelegen kabels en pijpleidingen (zie Art.1 §1° MB 05/10/2009).</p> <p><u>Uitbreiding concessiegebied</u></p> <p>Door Norther NV werd in 2011 een aanvraag ingediend voor het bekomen van een uitbreiding van het toegekende concessiegebied in zuidelijke/zuidwestelijke richting, tot een totale oppervlakte van ca. 44 km² (= totaal concessiegebied).</p> <p><u>Totaal concessiegebied of uitgebreid concessiegebied</u></p> <p>Het aaneensluitend gebied (44 km²) (inclusief bufferzones rond kabels en pijpleidingen binnen het gebied) dat bekomen zou worden indien de uitbreiding aan Norther toegekend wordt (toegekend + uitbreiding).</p>
Endofauna	Organismen die in de bodem leven
Epibenthos	Organismen die op de bodem leven en efficiënt met een boomkor bemonsterd kunnen worden; zoals zeesterren, krabben, kreeften
Epifauna	Organismen die op de bodem leven
Lowest Astronomical Tide (LAT)	Laagste astronomische getij: het laagste getijdenniveau dat voorspeld kan worden onder gemiddelde meteorologische omstandigheden en onder elke combinatie van astronomische omstandigheden.
Macrobenthos	Organismen die in het sediment leven en groter zijn dan 1 mm; zoals de

borstelwormen, kreeftachtigen, tweekleppigen. Synoniemen zijn macro-infauna, macro-endobenthos

Maricultuur	De kweek van commerciële vissen, schaal- of schelpdieren in zoute wateren
SPL	Het geluidsdrukkniveau (SPL), ook wel geluidsniveau (L) genoemd, wordt gedefinieerd als de logaritmische verhouding van de absolute waarde van de geluidsintensiteit en een referentiewaarde.
TAW	De Tweede Algemene Waterpassing is de referentiehoogte waartegenover hoogtemetingen in België worden uitgedrukt. Een TAW-hoogte van 0 meter is gelijk aan het gemiddeld zeeniveau bij laagwater te Oostende
wijzigingsMER	Het wijzigingsMER is voorliggende document, dat als een addendum bij het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011) beschouwd moet worden, en waarin per discipline voor de nieuwe configuratie van het Norther offshore windpark enkel de wijzigende milieu-invloeden ten opzichte van de vergunde situatie in detail beschreven worden.
Windconcessie zone	De afgebakende zone voor de ontwikkeling van windenergie volgens het KB 17/05/2004, gewijzigd door het KB 03/02/2011

NIET-TECHNISCHE SAMENVATTING

MILIEUEFFECTENRAPPORT – WIJZIGING NORTHER OFFSHORE WINDPARK

1 INLEIDING

Op 5 oktober 2009 werd door de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie een domeinconcessie voor de bouw en exploitatie van een windpark aan Norther NV toegekend voor het blok dat afgebakend is door de in bijlage 1 van MB 05/10/2009 vermelde coördinaten (gebied met een oppervlakte van ca. 38 km²) met uitzondering van de veiligheidsperimeters van de in het gebied gelegen kabels en pijpleidingen (zie Art.1. 1° MB 05/10/2009).

Bij Ministerieel Besluit van 18 januari 2012 werd vervolgens aan de NV Norther een machtiging voor de bouw en een vergunning voor de exploitatie van een windpark ten zuidoosten van de Thorntonbank in de Belgische zeegebieden verleend, inclusief de elektriciteitskabels, de windmeetmasten, transformatorplatformen en de voorbereidende onderzoeken. De vergunning en machtiging geldt voor het Norther windpark met een geschat nominaal vermogen van 258 MW tot 470 MW houdende 47 tot 86 windturbines van respectievelijk 3 MW tot 10 MW of alle tussenliggende opties, en met een jaarlijkse geschatte opbrengst van minimum 800 GWh.

Voor de grote fases binnen het Norther project gebeurt een aanbesteding op basis van uitgebreide bestekken en lastenboeken. Uiteindelijk zal, op het ogenblik van de effectieve aanbestedingsfase en afhankelijk van de totale projectplanning, gekozen worden op basis van de Best Beschikbare Technologie met een realistisch risico- en financieringsprofiel en een aanvaardbare projectrendabiliteit.

Na een eerste interne analyse, en dit zowel op financieel/economisch gebied als op het gebied van technische haalbaarheid, werd een grondige marktanalyse voorgenomen van het aanbod van windturbines en toebehoren. Daarbij werd niet enkel uitgegaan van de huidige marktsituatie maar werden ook toekomstige marktspelers en turbintypes mee opgenomen. Volgende criteria werden gehanteerd:

- Financieel-economische haalbaarheid: de haalbaarheid van de bewuste turbine inzake productiviteit/rendabiliteit van het project.
- Risicoprofiel gelinkt aan verzekeraarbaarheid: technologieën/turbines met/zonder goede/slechte ervaring gelinkt aan verschillende mogelijkheden van verzekeren. Hiermee gaat ook de aanwezigheid van certificaten gepaard.
- Financierbaarheid in functie van de situatie op de financiële markten, en het relatief beperkt aanbod van zowel kredieten als kredietverstrekkers.
- Ervaring en track record: hierbij spelen de evolutie in de ontwikkelingsloop van de turbines (prototype, eerste lijn) en het aantal jaren dat een turbine reeds in dienst is geweest een rol, met desgevallend reeds gerealiseerde upgrades.
- De voorziene middelen en kosten voor 'operation & maintenance' en de ermee gepaard gaande garanties.
- Vereisten qua onderlinge afstand tussen turbines in functie van het windklimaat.

Telkens werd zowel de windturbine in kwestie alsook de fabrikant zelf aangaande bovenstaande criteria grondig bekeken.

De marktanalyses wees uit dat de turbines met kleinere rotordiameters en vermogens (ca. 3 MW) zeer interessante kandidaat-windturbines vormen die een goede invulling van de Norther concessiezone kunnen brengen; ten eerste omdat ze zeer productief en efficiënt zijn met een zeer hoog aantal vollasturen. Ten tweede omdat ze een bewezen track record hebben, een aanvaardbaar risicoprofiel en derhalve een goede reputatie hebben bij verzekeraars en financiers. Dit terwijl ten tijde van het indienen van de aanvraag voor het Norther windpark in mei 2011 werd uitgegaan van een marktevolutie van steeds groter wordende generators, met steeds groter vermogen.

Er dient evenwel rekening gehouden te worden met een van de voorwaarden van het MB 05/10/2009 betreffende de toekenning van de domeinconcessie aan Norther; Artikel 1. 2° van dit Ministerieel Besluit vermeldt een minimum vereiste van 300 MW geïnstalleerd vermogen voor het Norther windpark. Voor 3 MW turbines betekent dit dat er minstens 100 stuks dienen geplaatst te worden, terwijl de verleende machtiging en vergunning (MB 18/01/2012) een maximum aantal van slechts 86 turbines toelaat.

Om de 3 MW turbines mee te kunnen opnemen in de vergunningsrange en aan de vereiste van minimaal 300 MW geïnstalleerd vermogen te voldoen, wordt in voorliggend wijzigingsMER door Norther NV een nieuwe, bijkomende configuratie voorgesteld (configuratie 4). Daarenboven wordt in de nieuwe configuratie de eis tot het uitvoeren van een optimalisering van de configuratie van het windpark, geformuleerd in het MB van 18 januari 2012 (Art. 4. §2 MB 18/01/2012), mee opgenomen (zie § 2.3). De nieuwe configuratie 4 bestaat uit 100 turbines met een vermogen van 3 MW (totaal geïnstalleerd vermogen 300 MW), een rotordiameter van ca. 110 m en monopile funderingen. Als typevoorbeeld voor deze configuratie geldt de Vestas V112 turbine. Alle turbines van configuratie 4 zijn gesitueerd binnen het concessiegebied van Norther zoals toegekend bij Ministerieel Besluit van 05/10/2009. In hoofdstuk 2 'Technische beschrijving van de wijzigingen' wordt de nieuwe configuratie in detail besproken.

Zoals reeds vermeld, valt de nieuwe configuratie met 100 turbines niet onder de machtiging en vergunning van het Ministerieel Besluit van 18 januari 2012. Teneinde te kunnen oordelen of de invoer van deze nieuwe configuratie als een ingreep dan wel als een verandering dient beschouwd te worden in de zin zoals bedoeld in art 1,8° («veranderen», «verandering»: het wijzigen van een vergunde of gemachtigde activiteit, waardoor aan het mariene milieu een nadeel kan worden berokkend dat groter of andersoortig is ten opzichte van het nadeel dat door de geldende vergunning of machtiging wordt beheerst) en art. 1,9° («ingrijpen», «ingreep»: het wijzigen van een vergunde of gemachtigde activiteit, waardoor aan het mariene milieu een nadeel kan worden berokkend dat, evenwel, niet groter of andersoortig is ten opzichte van het nadeel dat door de geldende vergunning of machtiging wordt beheerst) van het KB van 7 september 2003 houdende de procedure tot vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, worden in voorliggend milieueffectenrapport (MER) de milieueffecten van de wijzigingen beschreven. Op die wijze wordt het nadeel dat aan het mariene milieu kan worden berokkend

door de activiteit zoals gemachtigd en vergund per MB van 18 januari 2012 vergeleken met het nadeel dat aan het mariene milieu kan worden berokkend door de nieuwe configuratie.

Het wijzigingsMER dient gelezen te worden als een addendum bij het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011 – *Milieueffectenrapport Offshore windpark Norther* – uitgevoerd in opdracht van Norther NV) waarbij per discipline enkel de wijzigende milieu-invloeden ten opzichte van de vergunde situatie in detail beschreven worden. Het basisMER is integraal terug te vinden op de website van het bestuur (www.mumm.ac.be).

2 TECHNISCHE BESCHRIJVING VAN DE WIJZIGING

2.1 INLEIDING

Onderhavig wijzigingsMER beschrijft de aanpassingen aan het project van Norther om ten zuidoosten van de Thorntonbank een windpark met een nieuwe configuratie (configuratie 4) te bouwen en te exploiteren, bestaande uit 100 turbines van 3 MW met een totaal geïnstalleerd vermogen van 300 MW.

In onderstaande tabel worden de diverse configuratie alternatieven van het Norther windpark weergegeven zoals beschreven in het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011) en het voorliggende wijzigingsMER.

Tabel 2.1.1: Configuratie alternatieven Norther windpark

	BasisMER 2011 – Vergunde configuraties			WijzigingsMER 2012 – Nieuwe configuratie
	Configuratie 1	Configuratie 2	Configuratie 3	Configuratie 4
Aantal turbines	86	74	47	100
Vermogen	3 tot 4,5 MW	5 tot 6,5 MW	7 tot 10 MW	3 MW
Rotordiameter	Ca. 120 m	Ca. 130 m	Ca. 150 m	Ca. 110 m
Funderingstype	Monopile	Jacket	Jacket of gravitaire fundering	Monopile
Totaal geïnstalleerd vermogen	258 – 340 MW (ca. 320 MW)	370 – 444 MW (ca. 420 MW)	329 – 470 MW (ca. 400 MW)	300 MW
Typevoorbeeld	Siemens SWT-3.6-120 turbine	6M REpower turbine	Britannia C-150 turbine van Clipper Windpower	Vestas V112 turbine
Inplantingsgebied	uitgebreid concessiegebied (ca. 44 km ²)			toegekend concessiegebied (ca. 38 km ²)

Configuratie 4 kan bijgevolg beschouwd worden als een aanpassing van configuratie 1, waarbij ten gevolge van een optimalisering van de inplanting binnen de beschikbare ruimte en het gebruik van een kleinere rotordiameter een groter aantal turbines (100 ↔ 86) voorzien wordt op een kleinere oppervlakte (38 km² ↔ 44 km²), en waarbij een ander typevoorbeeld gehanteerd wordt (Vestas V112 ↔ Siemens SWT-3.6-120), weliswaar met zeer gelijkaardige eigenschappen. De configuratie 4 van het Norther windpark wordt weergegeven op Kaart 2.1.1. De coördinaten van de turbines, de windmeetmasten en de offshore hoogspanningsstations (OHVS) zijn opgenomen in Bijlage 2.1.1.

Kaart 2.1.1: Windpark Norther – Configuratie 4

Bijlage 2.1.1: Coördinaten turbines, windmeetmasten en OHVS voor de nieuwe configuratie 4

In Tabel 2.1.2 wordt een samenvatting gegeven van de basisparameters gehanteerd bij het ontwerp voor het Norther windpark, voor de vergunde configuraties en de nieuwe configuratie.

Tabel 2.1.2: Basisparameters van het Norther windpark voor de vergunde configuraties en de nieuwe configuratie

Parameter		BasisMER 2011 – Vergunde configuraties	WijzigingsMER 2012 – Nieuwe configuratie
Locatie			
Situering		<ul style="list-style-type: none"> Gelegen op 20 à 30 km van de kust; Ten zuidoosten van de Thorntonbank langs de grens met Nederland; Het projectgebied ligt in het uiterste zuidoosten van de zone afgebakend voor de inplanting van offshore windparken vastgelegd door het Koninklijk Besluit van 17/05/2004, gewijzigd door het KB van 03/02/2011; De noordelijke grens van het projectgebied ligt op ca. 1 km van de domeinconcessie van C-Power nv, met inachtneming van de bufferafstanden. 	Idem
Inplantings-gebied turbines		Uitgebreid concessiegebied (toegekend concessiegebied + uitbreiding) (44 km ²)	Toegekend concessiegebied (38 km ²)
Parkinrichting		<ul style="list-style-type: none"> Inplanting: drie alternatieve configuraties; Diepte zeebodem t.h.v. het concessiegebied: -14 tot -30 m TAW; Te respecteren bufferzones: <ul style="list-style-type: none"> Ten opzichte van de Interconnector gasleiding en de ‘Seapipe’ gasleiding van Statoil: 500 m; Ten opzichte van telecom- en elektriciteitsleidingen: 250 m; Rond de zone waarvoor C-Power een domeinconcessie verkregen heeft: 1000 m. 	<ul style="list-style-type: none"> Inplanting: 1 nieuwe configuratie (Kaart 2.1.1); Diepte zeebodem t.h.v. het concessiegebied: -14 tot -30 m TAW; Te respecteren bufferzones: <ul style="list-style-type: none"> Ten opzichte van de Interconnector gasleiding en de ‘Seapipe’ gasleiding van Statoil: 500 m; Ten opzichte van operationele telecom- en elektriciteitsleidingen: 250 m; Ten opzichte van niet-operationele telecomkabels (Rembrand KPN): 50 m; Rond de zone waarvoor C-Power een domeinconcessie verkregen heeft: 1000 m.
Windturbines			
Inplanting		Drie alternatieve configuraties (zie kaarten basisMER)	1 nieuwe configuratie (Kaart 2.1.1)
Type - Vermogen - Rotordiameter		3 tot 10 MW per turbine; diverse turbines komen hiervoor in aanmerking. Voor de drie alternatieve configuraties wordt gewerkt met typevoorbeelden: <ul style="list-style-type: none"> Configuratie 1: windturbines met rotordiameter 120 m, met een individueel vermogen tussen 3 en 4,5 MW, overeenstemmend met een totaal geïnstalleerd vermogen van ca. 320 MW. Als typevoorbeeld geldt de Siemens SWT-3.6-120 turbine; Configuratie 2: windturbines met rotordiameter 130 m, met een individueel vermogen tussen 5 en 6,5 MW, overeenstemmend met een totaal geïnstalleerd vermogen van ca. 420 MW. Als typevoorbeeld geldt de 6M REpower turbine (6,15 MW turbine); 	<ul style="list-style-type: none"> Configuratie 4: windturbines met rotordiameter ca. 110 m, met een individueel vermogen van 3 MW, overeenstemmend met een totaal geïnstalleerd vermogen van 300 MW. Als typevoorbeeld geldt de Vestas V112 turbine.

	<ul style="list-style-type: none"> Configuratie 3: windturbines met rotordiameter 150 m, met een individueel vermogen tussen 7 en 10 MW, overeenstemmend met een totaal geïnstalleerd vermogen van 400 MW. Als typevoorbeeld geldt de Britannia C-150 turbine van Clipper Windpower (10 MW turbine). 	
Aantal	<p>Voor de drie alternatieve configuraties zijn volgende aantallen kenmerkend:</p> <ul style="list-style-type: none"> Configuratie 1: 86 turbines; Configuratie 2: 74 turbines; Configuratie 3: 47 turbines. 	<ul style="list-style-type: none"> Configuratie 4: 100 turbines.
Productie	Circa 800 tot 1.500 GWh/jaar	Circa 1.240 GWh/jaar
Fundering windturbines		
Ofwel monopile	<p>De monopile (of monopaal) is een stalen buispaal die in de grond geheid en/of geboord wordt. De diepte waarover geheid moet worden om een stabiele fundering te bekomen, hangt af van het bodemprofiel. Rond de paal wordt een erosiebescherming aangebracht.</p> <p>Dit funderingstype kan gebruikt worden bij configuratie 1 en 2.</p>	Voor configuratie 4 wordt het monopile funderingstype voorzien.
Ofwel jacket	<p>De jacket fundering bestaat uit een vakwerktoren, opgebouwd uit stalen buizen met vier steunpunten, en wordt zelf gefundeerd met geheide palen. Norther voorziet geen erosiebescherming rondom dit funderingstype.</p> <p>Dit funderingstype kan toegepast worden bij configuratie 2 en 3.</p>	Niet van toepassing
Ofwel gravitaire fundering	<p>Een gravitaire fundering bestaat uit een massieve betonnen blok, die overgaat in een smallere sectie, waarop de windturbine gemonteerd wordt. De fundering wordt geprefabriceerd op land en wordt vanaf het schip of ponton neergelaten op de vooraf vlak gemaakte zeebodem. Rond de fundering wordt een erosiebescherming aangebracht.</p> <p>Dit funderingstype kan toegepast worden bij configuratie 2 en 3.</p>	Niet van toepassing
Windmeetmast		
Aantal	2 masten (optioneel)	Idem
Positie	Afhankelijk van de configuratie (zie kaarten basisMER).	Zie Kaart 2.1.1
Fundering hoogspanningsstations en windmeetmast		
Type	<ul style="list-style-type: none"> Hoogspanningsstations: monopile of jacket fundering Windmeetmast: monopile 	Idem
Elektrische infrastructuur		
Parkkabels binnen het windpark	<ul style="list-style-type: none"> De windturbines worden in groepen van telkens ca. 30 MW verbonden met een onderzeese kabel; Kabeltracés: zie kaarten basisMER; 	<ul style="list-style-type: none"> Ligging parkbekabeling voor de nieuwe configuratie 4: Kaart 2.1.1.

	<ul style="list-style-type: none"> Aanlegdiepte kabels: ca. 1 m in de zeebodem. 	
Offshore hoogspanningsstation (OHVS)	<ul style="list-style-type: none"> Aantal: twee; Step-up transformatoren. 	Idem
Kabels naar land	<ul style="list-style-type: none"> Vermogenkabels van 150 kV of 220 kV (wisselspanning); Kabeltracé: 2 alternatieve routes, zie kaarten basisMER; De bekabeling zal gebeuren volgens de richtlijnen opgesteld door Maritieme Toegang (departement Mobiliteit en Openbare Werken); Aansluitingspunt: Zeebrugge. 	<ul style="list-style-type: none"> Vermogenkabels van 150 kV of 220 kV (wisselspanning); Kabeltracé: 1 weerhouden route: het westelijke tracé; De bekabeling zal gebeuren volgens de richtlijnen opgesteld door Maritieme Toegang (departement Mobiliteit en Openbare Werken) en/of conform de verleende vergunning; Aansluitingspunt: Zeebrugge.
Exploitatie		
Besturing en bewaking	SCADA-systeem (Supervisory, Control And Data Acquisition) vanuit een controlekamer op het land	Idem
Frequentie onderhoud	1 maal per jaar, exclusief ongepland onderhoud en reparaties	Idem
Logistiek	Toegang met behulp van onderhoudsschepen (windcats) of toegang met behulp van helikopters.	Idem

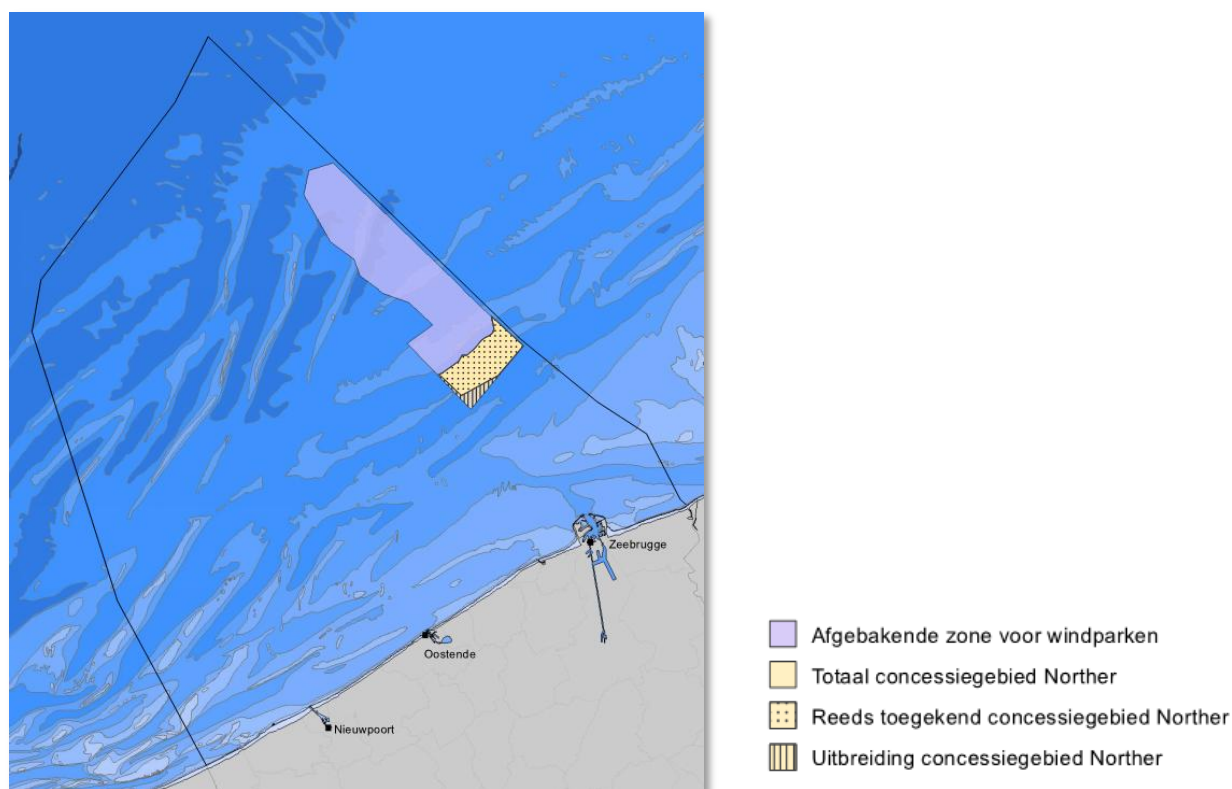
In volgende paragrafen wordt een technische beschrijving gegeven van de nieuwe configuratie 4:

- Inplantingsgebied van de turbines;
- Optimalisering inplanting turbines – Aantal turbines;
- Type windturbine;
- Fundering en erosiebescherming;
- Offshore hoogspanningsstation;
- Parkbekabeling.

2.2 INPLANTINGSGEBIED VAN DE TURBINES

Op 5 oktober 2009 werd door de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie een domeinconcessie voor de bouw en exploitatie van een windpark aan Norther NV toegekend voor het blok dat afgebakend is door de in bijlage 1 van MB 05/10/2009 vermelde coördinaten (gebied met een oppervlakte van ca. 38 km²) met uitzondering van de veiligheidsperimeters van de in het gebied gelegen kabels en pijpleidingen (zie Art. 1. 1° MB 05/10/2009). Door Norther NV werd in 2011 een aanvraag ingediend voor het bekomen van een uitbreiding van het toegekende concessiegebied in zuidelijke/zuidwestelijke richting, tot een totale oppervlakte van ca. 44 km² (= totaal concessiegebied).

Figuur 2.2.1: Ligging concessiegebied Norther

De inplanting van de turbines van configuratie alternatieven 1, 2 en 3, zoals beschreven in het basisMER, wordt telkens voorzien op het totale concessiegebied (ca. 44 km²). De inplanting van de turbines van de nieuwe configuratie 4 wordt enkel voorzien op het toegekende concessiegebied (ca. 38 km²).

2.3 OPTIMALISERING INPLANTING TURBINES – AANTAL TURBINES

2.3.1 Optimaal gebruik beschikbare ruimte

De nieuwe configuratie 4 kan beschouwd worden als een aanpassing van configuratie 1, waarbij ten gevolge van een optimalisering van de inplanting binnen de beschikbare ruimte en het gebruik van een kleinere rotordiameter een groter aantal turbines (100 ↔ 86) voorzien wordt op een kleinere oppervlakte (38 km² ↔ 44 km²). De optimalisering van de inplanting binnen het toegekende concessiegebied komt tot stand door:

- **Minimaliseren van de tussenafstanden** tussen de diverse turbines: Een turbine kan niet te dicht bij de daaropvolgende turbine geplaatst worden, zoniet wordt het zogenaamde parkeffect te groot en daalt de productie per turbine, zodanig dat de rendabiliteit van het project in gevaar komt. Daarnaast spelen ook elementen van beschikbaarheidsgarantie en veiligheid mee bij het bepalen van de minimum tussenafstanden en de optimale configuratie van een windpark. Sommige turbintypes van de eerder 'kleine' klasse (ca. 3 MW) kunnen dichter bijeen geplaatst worden dan andere. Om 100 turbines van 3 MW op de beschikbare oppervlakte (38 km²) te kunnen inplanten en daarmee te voldoen aan de vereiste van minimaal 300 MW totaal geïnstalleerd vermogen, dient bijgevolg een type turbine gebruikt te worden dat een geringe tussenafstand vereist omwille van zijn geringere rotordiameter, zoals de Vestas V112 turbine.
- Bij het ontwerp van configuraties 1, 2 en 3 wordt ten opzichte van alle binnen het concessiegebied aanwezige telecom- en elektriciteitskabels een bufferzone van 250 m gehanteerd. Gezien één van de aanwezige telecommunicatiekabels evenwel niet langer in gebruik is (Rembrand KPN), wordt in het MB van 18 januari 2012 (houdende verlening aan de NV Norther van een machtiging voor de bouw en een vergunning voor de exploitatie van een windpark ten zuidoosten van de Thorntonbank in de Belgische zeegebieden) aangegeven dat er gebruik gemaakt mag worden van de ruimte rond deze niet-operationele telecommunicatiekabel waarbij de **veiligheidsafstand 50 m is i.p.v. 250 m**.

2.3.2 Beperking aanvaar- en aandrijfkans

Als bijkomende eis wordt in het MB van 18 januari 2012 vermeld dat er een optimalisering van de configuratie van het Norther windpark uitgevoerd dient te worden om de aanvaar- en aandrijfkans in het uitbreidingsdeel te beperken. Gezien in de nieuwe configuratie 4 alle turbines voorzien worden in het reeds toegekende concessiegebied, en geen in het uitbreidingsdeel, wordt aan deze eis voldaan. Bovendien geldt er voor de nieuwe configuratie 4 een lagere aanvaar- en aandrijfkans dan voor de *worst case* van de vergunde configuraties (zie verder, Hoofdstuk 5.2.8 Veiligheidsaspecten).

2.4 TYPE WINDTURBINE

Norther beoogt voor het geplande windpark de best beschikbare technologie ('BBT') in te zetten. Gezien de nog te verwachten ontwikkelingen in de sector en het feit dat nog geen aanbestedingsprocedure is doorlopen, kan op dit ogenblik niet eenduidig bepaald worden welk type turbine zal gekozen worden en wat het nominaal vermogen per turbine zal zijn. Voor de beschrijving van de milieueffecten werd reeds in het basisMER geopteerd om gebruik te maken van typevoorbeelden die garant staan voor de volledige range

van 3 tot 10 MW, namelijk de Siemens SWT-3.6-120 turbine, de REpower 6M turbine en de 10 MW Britannia C-150 turbine van Clipper Windpower voor respectievelijke configuraties 1, 2 en 3.

In het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011) wordt een overzicht gegeven van een selectie van reeds beschikbare of in ontwikkeling zijnde windturbines. Norther wenst aan deze lijst en aan de range van vergunde turbines de 'Vestas V112' turbine met een vermogen van 3 MW toe te voegen, als typevoorbeeld voor configuratie 4. Een brochure van deze turbine is opgenomen in Bijlage 2.4.1. In grote lijnen is deze Vestas V112 turbine gelijkaardig aan de Siemens SWT-3.6-120 turbine, dat als typevoorbeeld werd gehanteerd voor de vergunde configuratie 1. De voornaamste technische eigenschappen van beide turbines worden in onderstaande tabel samengevat. Voor verdere specificaties van de windturbines wordt verwezen naar de productbrochure in Bijlage 2.4.1 en naar het basisMER.

Bijlage 2.4.1: Productbrochure Vestas V112 turbine

Tabel 2.4.1: Technische eigenschappen Vestas V112 turbine en Siemens SWT-3.6-120 turbine

Kenmerk	Siemens SWT-3.6-120	Vestas V112
Rotor diameter	120 m	112 m
Nominaal vermogen	3,6 MW	3 MW
Aantal rotor bladen	3	3
Lengte rotorblad	58,5 m	54,6 m
Toerental	5 – 13 rpm	14 rpm
Cut-in windsnelheid	3 – 5 m/s	3 m/s
Cut-out windsnelheid	25 m/s	25 m/s
Ashoogte	80 m	80 m

2.5 FUNDERING EN EROSIEBESCHERMING

Voor de nieuwe configuratie 4, met turbines met een vermogen van 3 MW, wordt het monopile funderingstype voorzien. Bij een monopile fundering wordt elke windturbine op 1 stalen buis gezet die voorafgaandelijk in de zeebodem is geboord en geheid. Een uitvoerige beschrijving van dit funderingstype wordt weergegeven in het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011).

Om erosie rond de windturbinefundering (en bijgevolg gereduceerde stabiliteit en hogere belasting door stromingen tegen te gaan) kan rond een fundering een erosiebescherming aangebracht worden. Rond de monopile fundering wordt steeds een erosiebescherming aangelegd. Voor de monopile fundering zijn twee types erosiebescherming mogelijk; statische of dynamische erosiebescherming:

- Bij de statische erosiebescherming dient de windturbinelocatie vóór plaatsing van de fundering vlak gebaggerd te worden. Vervolgens wordt een filter layer (een onderlaag van kleinere stenen) aangebracht, en wordt de monopile fundering geplaatst. Kort nadien volgt de afwerking van de erosiebescherming, namelijk door aanleg van de amour layer, een toplaag van breukstenen.

- Indien gekozen wordt voor de dynamische erosiebescherming, wordt de windturbinelocatie vooraf niet genivelleerd. De monopile fundering wordt zonder voorbereiding van de zeebodem geplaatst en na installatie van de fundering wordt de vorming van een erosieput rondom de paal toegestaan. Deze put wordt vervolgens geheel of gedeeltelijk opgevuld met breukstenen, waarbij eerst een filter laag wordt geplaatst en vervolgens wordt afgestort met een toplaag.

Voor een uitgebreidere beschrijving van deze beide types erosiebescherming wordt verwezen naar het basisMER.

Waar relevant wordt in voorliggend wijzigingsMER een onderscheid gemaakt tussen mogelijke effecten ten gevolge van configuratie 4a (met statische erosiebescherming) en effecten ten gevolge van configuratie 4b (met dynamische erosiebescherming), analoog aan vergunde configuraties 1a en 1b van het basisMER.

2.6 OFFSHORE HOOGSPANNINGSSTATION (OHVS)

Ten gevolge van de nieuwe inplanting van de windturbines in configuratie 4, en gezien er ter hoogte van het uitbreidingsdeel geen installaties meer gepland worden, krijgen de twee voorziene hoogspanningsstations in de configuratie 4 een nieuwe positie. Deze nieuwe positie is weergegeven in Kaart 2.1.1. Gezien deze nieuwe positie geen invloed heeft op de verwachte milieueffecten zoals besproken in het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011), wordt deze wijziging niet verder besproken in voorliggend wijzigingsMER.

2.7 PARKBEKABELING

Gezien de nieuwe inplantingslocaties van de turbines en het hoger aantal turbines in de nieuwe configuratie 4, wijzigt ook de parkbekabeling. De toename van het aantal turbines zal leiden tot een toename aan kabelverbindingen. Gezien de meer compacte inplanting van deze turbines, zal de lengte aan parkbekabeling echter niet fundamenteel wijzigen. De ligging van de parkbekabeling wordt weergegeven op Kaart 2.1.1.

Gezien verwacht wordt dat deze gewijzigde parkbekabeling geen invloed zal hebben op de milieueffecten zoals besproken in het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011), wordt deze wijziging niet verder besproken in voorliggend wijzigingsMER.

3 ALTERNATIEVEN

In het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011) worden drie configuratie alternatieven van het Norther windpark besproken:

- **Configuratie 1:** 86 windturbines met rotordiameter ca. 120 m, met een individueel vermogen tussen 3 en 4,5 MW, overeenstemmend met een totaal geïnstalleerd vermogen van ca. 320 MW. Als typevoorbeeld geldt de Siemens SWT-3.6 turbine (rotor Φ : 120 m) (3,6 MW per turbine $\rightarrow$ 310 MW totaal geïnstalleerd vermogen);
- **Configuratie 2:** 74 windturbines met rotordiameter ca. 130 m, met een individueel vermogen tussen 5 en 6,5 MW, overeenstemmend met een totaal geïnstalleerd vermogen van ca. 420 MW. Als typevoorbeeld geldt de 6M REpower turbine (6,15 MW per turbine $\rightarrow$ 455 MW totaal geïnstalleerd vermogen);
- **Configuratie 3:** 47 windturbines met rotordiameter ca. 150 m, met een individueel vermogen tussen 7 en 10 MW, overeenstemmend met een totaal geïnstalleerd vermogen van ca. 400 MW. Als typevoorbeeld geldt de Britannia C-150 turbine van Clipper Windpower (10 MW per turbine $\rightarrow$ 470 MW totaal geïnstalleerd vermogen).

Gezien meerdere funderingstypes mogelijk zijn per configuratie, werden volgende combinaties (configuratie + funderingstype) geselecteerd voor verdere bespreking en beoordeling in het basisMER.

Tabel 2.7.1: Weerhouden combinaties van configuratie en type fundering in het basisMER

Configuratie		Aantal turbines	Rotor-diameter	Individueel vermogen	Totaal geïnstalleerd vermogen	Funderings-type	Erosie-bescherming
Configuratie 1	a	86	120 m	3 – 4,5 MW	258 – 340 MW (ca. 320 MW)	monopile	JA: statische bescherming
	b						JA: dynamische bescherming
Configuratie 2		74	130 m	5 – 6,5 MW	370 – 444 MW (ca. 420 MW)	jacket	NEEN
Configuratie 3	a	47	150 m	7 – 10 MW	329 – 470 MW (ca. 400 MW)	jacket	NEEN
	b					gravitaire fundering	JA

In voorliggend wijzigingsMER wordt een nieuwe, 4de configuratie besproken en geëvalueerd:

- **Configuratie 4:** 100 windturbines met rotordiameter ca. 110 m, met een individueel vermogen van 3 MW, overeenstemmend met een totaal geïnstalleerd vermogen van 300 MW. Als typevoorbeeld geldt de Vestas V112 turbine (rotor Φ : 112 m).

Configuratie 4 kan beschouwd worden als een aanpassing van configuratie 1, waarbij ten gevolge van een optimalisering van de inplanting binnen de beschikbare ruimte en het gebruik van een kleinere rotordiameter een groter aantal turbines (100 $\leftrightarrow$ 86) voorzien wordt op een kleinere oppervlakte (38 km² $\leftrightarrow$ 44 km²), en

waarbij een ander typevoorbeeld gehanteerd wordt (Vestas V112 ↔ Siemens SWT-3.6-120). Configuratie 4 van het Norther windpark wordt weergegeven op Kaart 2.1.1.

Voor configuratie 4 wordt het monopile funderingstype voorzien. Hierbij kan een statische of dynamische erosiebescherming toegepast worden. Dit levert volgende mogelijke combinaties.

Tabel 2.7.2: Weerhouden combinaties van configuratie en type fundering voor configuratie 4

Configuratie		Aantal turbines	Rotor-diameter	Individueel vermogen	Totaal geïnstalleerd vermogen	Funderings-type	Erosie-bescherming
Configuratie 4	a	100	110 m	3 MW	300 MW	monopile	JA: statische bescherming
	b						JA: dynamische bescherming

4 BESCHRIJVING EN BEOORDELING VAN DE MILIEU-EFFECTEN PER DISCIPLINE

4.0 INLEIDING

Onderhavig wijzigingsMER beschrijft de aanpassingen aan het project van Norther om ten zuidoosten van de Thorntonbank een windpark met een nieuwe configuratie (configuratie 4) te bouwen en te exploiteren, bestaande uit 100 turbines van 3 MW met een totaal geïnstalleerd vermogen van 300 MW.

Het wijzigingsMER wordt opgevat als een addendum bij het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011) waarbij per discipline enkel de wijzigende milieu-invloeden ten opzichte van de vergunde situatie in detail beschreven worden. Meer specifiek wordt volgende aanpak gevolgd:

- De bespreking van de referentiesituatie en autonome ontwikkeling worden niet herhaald, gezien er geen nieuwe relevante onderzoeken zijn uitgevoerd sinds 2011. Hiervoor wordt verwezen naar het basisMER.
- Bij de effectbespreking en –beoordeling wordt onderscheid gemaakt tussen effecten tijdens de constructie, de exploitatie en de ontmanteling.
- Ten gevolge van de nieuwe inplanting en het hoger aantal turbines in configuratie 4, en gezien er ter hoogte van het uitbreidingsdeel geen installaties meer ingepland worden, treedt er ook een wijziging op in de positie van de hoogspanningsstations en de parkbekabeling ten opzichte van de vergunde configuraties. Aangezien verwacht wordt dat deze nieuwe positie van de hoogspanningsstations en de nieuwe configuratie in parkbekabeling geen invloed zullen hebben op de milieueffecten zoals besproken in het basisMER, worden deze wijzigingen niet verder besproken in voorliggend wijzigingsMER. Voorts wordt er in het algemeen vanuit gegaan dat de nieuwe configuratie 4 geen invloed zal hebben op de milieueffecten van de kabels of het kabelleggen. Aspecten gerelateerd aan de kabels worden daarom niet hernomen of besproken. Hiervoor wordt verwezen naar het basisMER.
- De bespreking van de milieueffecten per discipline zal enkel gebeuren voor deze effecten die fundamenteel wijzigen t.o.v. de vergunde situatie. In de eerste plaats zullen de milieueffecten daarom kwalitatief beoordeeld worden om een idee te krijgen van de wijzigingsgraad t.o.v. de vergunde situatie, en enkel deze effecten die significant wijzigen zullen meer in detail (semi-kwantitatief) besproken worden. Gezien de sterke gelijkenis van de nieuwe configuratie 4 met de vergunde configuratie 1, zal bij de beoordeling dikwijls een vergelijking gemaakt worden met de effecten gerelateerd aan configuratie 1.
- Leemten in de kennis die aangehaald zijn in het basisMER worden niet herhaald.
- Mitigerende maatregelen, compensaties en monitoring worden enkel aangehaald als zij afwijken van de voorstellen die gedaan zijn in het basisMER of als zij afwijken van de reeds opgelegde maatregelen en monitoring in de vergunning en machtiging.

Gezien de moeilijkheid om bepaalde effecten goed kwantitatief te beschrijven, wordt gewerkt met een semi-kwantitatieve aanpak, analoog als in het basisMER. Hierbij worden de effecten beschreven in relatie tot hun grootte, hun reikwijdte (omvang) en hun tijdelijk of permanent karakter. De beschreven effecten worden in de vorm van een relatieve plusmin-beoordeling weergegeven. De definities geldend voor het basisMER zijn ook hier van toepassing:

Symbol	Omschrijving	Beschrijving	Beoordeling milieu/organismen
++	Significant positief effect	Meetbaar positief effect, van grote omvang (BDNZ), tijdelijk of permanent karakter	Zeer positief
+	Matig positief effect	Meetbaar positief effect, van beperkte omvang (projectgebied), tijdelijk of permanent karakter	Positief
0/+	Gering positief effect	Meetbaar klein positief effect, van beperkte omvang (projectgebied), steeds tijdelijk karakter	Neutraal
0	(vrijwel) geen effect	Onmeetbaar effect of niet relevant	Geen
0/-	Gering negatief effect	Meetbaar klein negatief effect, van beperkte omvang (projectgebied), steeds tijdelijk karakter	Verwaarloosbaar
-	Matig negatief effect	Meetbaar negatief effect, van beperkte omvang (projectgebied), tijdelijk of permanent karakter	Aanvaardbaar
--	Significant negatief effect	Meetbaar negatief effect, van grote omvang (BDNZ), tijdelijk of permanent karakter	Onaanvaardbaar

Op huidig ogenblik zijn in de Belgische mariene wateren naast het Norther windpark nog 3 windparken vergund (C-Power, Belwind, Northwind¹) waarvan reeds 2 parken gestart zijn met de bouw. Op het moment van opmaak van het basisMER voor het Norther windpark, waren er door C-Power reeds 6 windturbines (gravitaire fundering) geplaatst op de Thorntonbank en door Belwind 55 windturbines (monopile) op de Bligh Bank. In het basisMER werd telkens een effectbespreking en –beoordeling uitgevoerd voor zowel de configuratie alternatieven van Norther afzonderlijk, als voor de toenmalige, huidige situatie (het basisscenario) bestaande uit 6 gravitaire funderingen van C-Power + 55 monopiles van Belwind + Norther.

Ondertussen werden door C-Power reeds 48 bijkomende jacket funderingen geplaatst (januari 2011 – april 2012). De plaatsing van de windturbines op deze funderingen werd midden maart 2012 gestart en is heden in volle voortgang. Om voldoende analogie en vergelijkbaarheid met het basisMER te behouden, werd in overleg met het bestuur besloten om de effectbespreking en –beoordeling in voorliggend wijzigingsMER telkens uit te voeren voor dezelfde scenario's als diegene van het basisMER, tenzij expliciet anders vermeld.

¹ Voormalig Eldepasco

4.1 BODEM

4.1.1 Effecten

4.1.1.1 Constructiefase

Effecten tijdens de constructiefase zijn:

- Invloed op de geologie
- Invloed op het globale sedimenttransport, sedimentologie en morfologie
- Effecten op de bodemkwaliteit

Volgende voorgestelde wijzigingen kunnen mogelijks van belang zijn voor de geïdentificeerde effecten en worden verder besproken:

	Geologie	Sedimenttransport, sedimentologie en morfologie	Bodemkwaliteit
Verhoging aantal turbines		X	
Kleinere rotordiameter			
Wijziging inplantingslocaties turbines			

4.1.1.1.1 *Invloed op het globale sedimenttransport, sedimentologie en morfologie*

Sediment zal (tijdelijk) opgewoeld en verplaatst worden tijdens:

- het heien van monopiles;
- het nivelleren van de zeebodem (baggeren) wanneer bij de monopile funderingen gebruik gemaakt wordt van statische erosiebescherming;
- het plaatsen van erosiebescherming.

Aanleg funderingen

Enkel indien er bij de nieuwe configuratie 4 (met monopiles) gebruik gemaakt wordt van een statische erosiebescherming, dient de windturbinelocatie vóór plaatsing van de fundering vlak gebaggerd te worden (een vlak van 50 m x 80 m). Een dergelijke nivellering zou enkel noodzakelijk zijn voor de windturbines die ter hoogte van de Rabsbank geplaatst worden. Op basis van de multibeam data (G-Tech, 2010) wordt het aantal nivelleringslocaties ingeschat op ca. 15 in geval van configuratie 1a, en ca. 20 in geval van configuratie 4a.

In onderstaande paragrafen wordt een vergelijking gemaakt tussen configuratie 1a en 4a van de zandbalans bij stockage met natuurlijk getransporteerde volumes, zandwinning en baggervolumes².

² Noot: Voor de kwantitatieve gegevens en de volumeberekeningen wordt uitgegaan van een totale hoeveelheid 'specie', zonder in te gaan op een zand/klei-verdeling.

A. Configuratie alternatieven Norther

Het gebaggerde zand moet gestockeerd worden binnen het concessiegebied. In Tabel 4.1.1 worden voor de configuratie alternatieven 1a en 4a een aantal kwantitatieve gegevens vermeld voor wat betreft de geschatte uitgravingsvolumes en oppervlakte-inname van de zanddeposities (stockage).

Tabel 4.1.1 : Overzicht uitgravingsvolumes en stockage-oppervlakten voor de configuratie alternatieven 1a en 4a

Oppervlakte inname (m ²) / Totaal volume (m ³)	Configuratie 1a (86 MP * 3 MW)	Configuratie 4a (100 MP * 3 MW)
Te stockeren volume (m ³)	23.000	30.600
Stockage - 1 m (opp. in m ²)	26.500	35.300
Stockage - 5 m (opp. in m ²)	8.550	11.400

Mocht het te stockeren zand gelijkmatig verdeeld worden over de volledige oppervlakte van het concessiegebied, is die uitgespreide, berekende dikte voor beide configuraties te verwaarlozen.

B. Basisscenario

Tabel 4.1.2 vat de gegevens qua uitgravingsvolumes en oppervlakte-inname samen voor het basisscenario, dit zijn respectievelijk de Norther configuraties 1a en 4a inclusief de 55 monopiles voor het Belwind windpark en de 6 gravitaire funderingen van het C-Power windpark.

Tabel 4.1.2 : Overzicht uitgravingsvolumes en stockage-oppervlakten voor de basisscenario's

Oppervlakte inname (m ²) / Totaal volume (m ³)	Basisscenario (incl. conf. 1a - 86 MP * 3 MW)	Basisscenario (incl. conf. 4a - 100 MP * 3 MW)
Te stockeren volume (m ³)	154.500	162.000
Stockage - 1 m (opp. in m ²)	161.700	170.500
Stockage - 5 m (opp. in m ²)	42.550	45.400

Theoretisch verrekend over het volledige oppervlak van de drie concessies (ca. 95 km²) neemt de volledige hoeveelheid specie bij gelijkmatige spreiding slechts een verwaarloosbare dikte van 2 mm in bij beide scenario's.

Het grotere aantal turbines bij configuratie 4 veroorzaakt een geringe stijging in het te baggeren specievolume respectievelijk stockage-oppervlakte in vergelijking met configuratie 1. Zeker in vergelijking met de berekende stockage-oppervlakte voor de toepassing van Norther configuratie 3b (gravitaire funderingen; 3.378.00 m² bij stockage op hopen van 1 m, en 867.000 m² bij stockage op hopen van 5 m, excl. Belwind en C-Power) is deze wijziging verwaarloosbaar.

Ook voor de overige constructieactiviteiten wordt geen belangrijke wijziging van de effecten verwacht voor configuratie 4 in vergelijking met configuratie 1. Studies zoals DECC (2008) en Van den Eynde *et al.* (2010) wijzen uit dat er geen significant sedimenttransport en hieraan gerelateerde significante verhoging van de turbiditeit van het zeewater zal optreden bij het gebruik van monopiles. Het effect van de constructie van

configuratie 4 op het sedimenttransport, de sedimentologie en de morfologie wordt bijgevolg als gering negatief (0/-) beoordeeld.

4.1.1.2 Exploitatiefase

Effecten tijdens de exploitatiefase zijn:

- Invloed op de geologie
- Invloed op de globale morfodynamiek
- Lokale erosie door de constructies
- Effecten op de bodemkwaliteit

Voor de nieuwe configuratie 4 worden er tijdens de exploitatiefase geen noemenswaardige bijkomende effecten verwacht in vergelijking met de vergunde activiteit.

4.1.1.3 Ontmantelingsfase

Effecten tijdens de ontmantelingsfase zijn:

- Invloed op de geologie
- Invloed op de morfodynamiek van het volledige gebied
- Effecten op de bodemkwaliteit

Ook tijdens de ontmantelingsfase worden er voor de nieuwe configuratie 4 geen bijkomende effecten verwacht in vergelijking met de vergunde activiteit.

4.1.1.4 Besluit bespreking en beoordeling van de effecten op bodem

Samenvattend worden de effecten op de bodem weergegeven voor alle configuratie alternatieven (diverse combinaties van configuratie + funderingstype, zoals weergegeven in Tabel 2.7.1 en Tabel 2.7.2). De effectbeoordeling geldt zowel voor het Norther windpark als voor het basisscenario. Volgende definities zijn van toepassing: significant positief (++), matig positief (+), gering positief (0/+), (vrijwel) geen effect (0), gering negatief (0/-), matig negatief (-), significant negatief (--).

Configuratie	1		2	3		4	
<i>Funderingstype</i>	a	b		a	b	a	b
Constructiefase							
Invloed op de geologie	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Invloed op globale sedimenttransport, sedimentologie & morfologie	0/-	0/-	0/-	0/-	-	0/-	0/-
Effecten op de bodemkwaliteit	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatiefase							
Invloed op de geologie	0	0	0	0	0	0	0
Invloed op de globale morfodynamiek	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Lokale erosie door de constructies	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op de bodemkwaliteit	0	0	0	0	0	0	0

Ontmantelingsfase							
Invloed op de geologie	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Invloed op de morfodynamiek van het volledige gebied	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op de bodemkwaliteit	0	0	0	0	0	0	0

4.2 WATER

Voor de voorgestelde aanpassingen aan het project van Norther (nieuw configuratiealternatief 4, met een hoger aantal windturbines, kleinere rotordiameters en gewijzigde inplantingslocaties van de turbines) worden met betrekking tot de discipline water geen significante verschillen verwacht ten opzichte van de vergunde situatie, behalve met betrekking tot verhoogde turbiditeit tijdens de constructiefase. Dit effect wordt reeds kort in beschouwing genomen in de discipline bodem (§ 4.1.1.1.1: Invloed op het globale sedimenttransport, sedimentologie en morfologie). De effecten op water worden beoordeeld als onbestaande (0) tot gering negatief (0/-) (afhankelijk van het beschouwde effect). Daarom wordt hier niet verder ingegaan op deze discipline en wordt verwezen naar de beschrijvingen in het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011).

4.3 KLIMATOLOGISCHE FACTOREN

Voor de voorgestelde aanpassingen aan het project van Norther (nieuw configuratiealternatief 4, met een hoger aantal windturbines, kleinere rotordiameters en gewijzigde inplantingslocaties van de turbines) worden op het gebied van klimaat geen significante verschillen verwacht ten opzichte van de vergunde situatie. De effecten worden geëvalueerd als onbestaande (0) tijdens de constructie- en ontmantelingsfase, en als gering positief (0/+; met betrekking tot het globale klimaat) of gering negatief (0/-; met betrekking tot het lokale windklimaat) tijdens de exploitatiefase. Daarom wordt hier niet verder ingegaan op deze discipline en wordt verwezen naar de beschrijvingen in het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011).

4.4 ATMOSFEER

4.4.1 Effecten

Voor de bepaling van de impact van de bouw van het windpark op de luchtkwaliteit, dient enerzijds rekening gehouden te worden met de emissies die vrijkomen als gevolg van het energieverbruik tijdens de constructiefase, de exploitatiefase en de ontmantelingsfase en anderzijds met de vermeden emissies tijdens de exploitatiefase door het gebruik van windenergie i.p.v. klassieke productie, al dan niet gecombineerd met nucleaire productie.

Effecten gedurende de volledige levenscyclus van het windpark zijn:

- Constructiefase:
  - Geproduceerde emissies als gevolg van het energieverbruik bij de fabricage van de turbines
  - Geproduceerde emissies als gevolg van het scheepvaartverkeer bij de constructie van het windpark
- Exploitatiefase:
  - Geproduceerde emissies als gevolg van energieverbruik voor inspectie en onderhoud van het windpark
  - Vermeden emissies op het land door het gebruik van windenergie i.p.v. klassieke productie
- Ontmantelingsfase:
  - Vermeden emissies door hergebruik turbinemateriaal
  - Geproduceerde emissies als gevolg van het scheepvaartverkeer bij de ontmanteling van het windpark

Volgende voorgestelde wijzigingen kunnen mogelijks van belang zijn voor de geïdentificeerde effecten en worden verder besproken:

	CONSTRUCTIEFASE		EXPLOITATIEFASE		ONTMANTELINGSFASE	
	Emissies energieverbruik bij fabricage turbines	Emissies scheepvaartverkeer	Emissies voor inspectie en onderhoud	Vermeden emissies op land	Vermeden emissies door hergebruik materialen	Emissies scheepvaartverkeer
Verhoging aantal turbines	X	X		X	X	X
Kleinere rotordiameter						
Wijziging inplantingslocaties turbines						

4.4.1.1 Constructiefase

De constructiefase omvat niet enkel de eigenlijke bouw van het windpark, maar begint al bij de winning van de grondstoffen die noodzakelijk zijn voor de productie van de verschillende onderdelen van de windturbines. Deze fase omvat ook de productie van de onderdelen, de eventuele premontage van de

windturbines en onderdelen in een nabijgelegen haven (in dit geval Zeebrugge of Oostende), het transport naar het concessiegebied en de eigenlijke constructie van het windpark.

Gezien het grotere aantal windturbines van de nieuwe configuratie 4 in vergelijking met de vergunde activiteit, wordt er een beperkt hogere emissie verwacht tijdens de constructiefase voor de nieuwe configuratie.

4.4.1.2 Exploitatiefase

Het belangrijkste effect tijdens de exploitatiefase zijn de vermeden emissies op het land als gevolg van het feit dat de netto elektriciteitsproductie van het windpark niet door middel van klassieke, al dan niet in combinatie met nucleaire, productie dient te worden opgewekt. In de praktijk zullen deze emissies niet strikt vermeden worden, maar zal de toename van de totale emissies afgeremd worden.

De elektriciteitsproductie van het windpark voor de vergunde situatie werd ingeschat op ca. 800 tot 1.500 GWh/jaar. Voor de nieuwe configuratie 4 wordt de elektriciteitsproductie ingeschat op 1.240 GWh/jaar. De emissies die op jaarbasis vermeden worden bij toepassing van configuratie 4 zullen dus binnen de range liggen van de jaarlijkse vermeden emissies zoals berekend in het basisMER.

4.4.1.3 Ontmantelingsfase

Ten gevolge van de ontmanteling ontstaat afval. Dit negatieve effect wordt echter grotendeels gecompenseerd door het feit dat ca. 80 % van het turbinemateriaal kan worden hergebruikt. Het energieverbruik en de winning van nieuwe grondstoffen wordt hierdoor beperkt. Daarnaast is er een impact op de luchtkwaliteit als gevolg van emissies van vaartuigen die worden ingezet bij de ontmanteling.

Het grotere aantal windturbines van de nieuwe configuratie 4 wordt verwacht slechts een beperkte wijziging te hebben in de emissie ten opzichte van de vergunde activiteit.

4.4.1.4 Balans volledige levenscyclus windturbines

In het kader van het basisMER werd de emissiebalans opgemaakt voor het Norther windpark, rekening houdend met een totale energieproductie van 800 tot 1.500 GWh/jaar (geproduceerde emissies ten opzichte van de vermeden emissies). Deze balans toont dat het Norther project voor alle relevante componenten aanleiding geeft tot een reductie van de emissies in vergelijking met klassieke energieproductie. Indien de elektriciteitsproductie door dit windpark effectief aanleiding zou geven tot een equivalente vermindering van de elektriciteitsproductie op land door middel van klassieke thermische productie, zal dit leiden tot een significant positief effect op de luchtkwaliteit op het land in het algemeen en het broeikas effect en de zure depositie in het bijzonder. In werkelijkheid zal het project wellicht enkel leiden tot een afremmen van de stijgende emissies die bijdragen tot het broeikas effect. Gezien de elektriciteitsproductie voor configuratie 4 (ca. 1.240 GWh/jaar) binnen de beschouwde range van 800 tot 1.500 GWh/jaar ligt, blijven de conclusies uit het basisMER geldig; ook voor configuratie 4 wordt een globaal positief effect verwacht op de luchtkwaliteit.

4.4.1.5 Besluit bespreking en beoordeling van de effecten op atmosfeer

Samenvattend worden de effecten op de atmosfeer weergegeven voor alle configuratie alternatieven (diverse combinaties van configuratie + funderingstype, zoals weergegeven in Tabel 2.7.1 en Tabel 2.7.2). De effectbeoordeling geldt zowel voor het Norther windpark als voor het basisscenario. Volgende definities zijn van toepassing: significant positief (++), matig positief (+), gering positief (0/+), (vrijwel) geen effect (0), gering negatief (0/-), matig negatief (-), significant negatief (--).

Configuratie	1		2	3		4	
<i>Funderingstype</i>	a	b		a	b	a	b
Constructiefase							
Emissies tijdens de assemblage van de turbines	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Emissies tijdens de transport- en bouwfase van het windpark	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Exploitatiefase							
Emissies ten gevolge van inspectie en onderhoud van het turbinepark	0	0	0	0	0	0	0
Vermeden emissies op het land	+	+	+	+	+	+	+
Ontmantelingsfase							
Emissies tijdens de transport- en afbraakfase	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-

4.5 GELUID EN TRILLINGEN

4.5.1 Effecten

4.5.1.1 Constructiefase

Effecten tijdens de constructiefase zijn:

- heien van de funderingen (voor monopile en jacket fundering)
- baggeren
- scheepsverkeer

Volgende voorgestelde wijzigingen kunnen mogelijks van belang zijn voor de geïdentificeerde effecten en worden verder besproken:

	Heien van funderingen	Baggeren	Scheepsverkeer
Verhoging aantal turbines	X	X	X
Kleinere rotordiameter			
Wijziging inplantingslocaties turbines			

4.5.1.1.1 Effect van het heien van funderingen

Onder water

In het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011) werden de effecten van het heien van monopile funderingen bestudeerd, waarbij volgende paaldiameters werden verondersteld:

- tussen 5,2 – 5,8 m voor een Siemens SWT-3,6-120 turbine (typevoorbeeld voor configuratie 1);
- tussen 6,2 – 7,2 m voor een REpower 5M en 6M turbine (typevoorbeeld voor configuratie 2).

De paaldiameter van het typevoorbeeld van configuratie 4, de Vestas V112 turbine, is vergelijkbaar met deze voor de besproken configuratie alternatieven uit het basisMER. Daar het onderwatergeluid tijdens het heien vooral afhankelijk is van de paaldiameter, de geologie en de bathymetrie van het windpark, zullen de effecten van de 100 windturbines van Vestas V112 gelijkaardig zijn als bij de besproken configuraties in het basisMER.

Er dient wel opgemerkt te worden dat er voor het plaatsen van 100 windturbines enigszins langer zal geheid worden dan voor 86 windturbines (configuratie 1). Wanneer er gemiddeld 2 uur per windturbine geheid wordt (zie monitoring windpark Belwind waar reeds 55 windturbines van 3,0 MW werden geplaatst) zal er in totaal 28 uren langer geheid worden dan bij de configuratie 1 uit het basisMER.

Er wordt besloten dat de effecten voor het geluid onder water tijdens de heiwerkzaamheden van het windpark met de nieuwe configuratie 4 van een gelijkaardige grootteorde zullen zijn als de effecten voor de vergunde configuratie 1. Het effect wordt beoordeeld als matig negatief (-).

In het MEB (milieueffectenboordeling) van het Norther windpark (Rumes *et al.*, 2011) wordt aangegeven dat het project waarbij gebruik gemaakt wordt van monopile en jacket funderingen enkel aanvaardbaar is mits inachtnaam van een aantal mitigerende maatregelen en een intensieve monitoringscampagne. Daarom zijn in de machtiging van 18 januari 2012 voor de bouw van het Norther windpark aan de toepassing van

monopile en jacket funderingen diverse gebruiksvoorwaarden gekoppeld. Zo wordt aangegeven dat er voor het heien van monopile funderingen technieken moeten toegepast worden die het niveau van het onderwatergeluid beperken (vb. gebruik van een bellengordijn, gebruik van een geluidsabsorberende mantel, gebruik van een alternatieve heihamer of aanhouden van een langer contact tussen hamer en paal), of het heien te vervangen door alternatieve technieken die minder onderwatergeluid veroorzaken (vb. vibro-piling). Met betrekking tot zeezoogdieren worden bovendien nog verdere gebruiksvoorwaarden opgelegd om de effecten van de hoge geluidsniveaus bij heien te beperken, zoals het verbod op heien in de eerste vier maanden van het jaar, het gebruik van een 'ramp-up' procedure bij de aanvang van de heiwerkzaamheden...

Boven water

Het geluidseffect boven water tijdens de constructiefase is vooral afkomstig van het heien en is vergelijkbaar met de besproken effecten in het basisMER. Door het plaatsen van 100 monopile funderingen zullen er minder palen geheid worden dan bij een jacket fundering (3 palen per fundering), maar zal er iets langer geheid worden per fundering (omwille van de grotere paaldiameter). Het effect van het heigeluid op het geluidsklimaat boven water voor de nieuwe configuratie wordt net als in het basisMER als gering negatief (0/-) beschouwd.

4.5.1.1.2 *Effect van baggeren*

Een andere geluidsbron boven en onder water is het geluid geproduceerd door baggerwerkzaamheden. Enkel indien er bij de nieuwe configuratie 4 (met monopiles) gebruik gemaakt wordt van een statische erosiebescherming (configuratie 4a), dient de windturbinelocatie vóór plaatsing van de fundering vlak gebaggerd te worden. Het aantal nivelleringslocaties wordt voor configuratie 4a ingeschat op ca. 20 (in vergelijking met ca. 15 voor configuratie 1a) (zie effectbespreking 'Bodem' van voorliggend wijzigingsMER, § 4.1.1.1.1). Gezien het slechts om een beperkte toename gaat in totale hoeveelheid te baggeren specie in vergelijking met configuratie 1a, zal er bij de configuratie 4a slechts een zeer beperkte toename in geluidsverstoring optreden ten gevolge van de baggerwerkzaamheden ten opzichte van de vergunde situatie. Bovendien zal de geluidsverstoring ten gevolge van de baggerwerkzaamheden bij configuratie 1a en 4a van een veel kleinere grootteorde zijn dan diegene optredend bij toepassing van configuratie 3b (met gravitaire funderingen), waarbij veel grotere hoeveelheden specie gebaggerd dienen te worden. Het effect van het baggeren voor configuratie 4 wordt beoordeeld als gering negatief (0/-).

4.5.1.1.3 *Effect van scheepvaartverkeer*

Gezien configuratie 4 bestaat uit een hoger aantal windturbines dan de 3 vergunde configuraties, dient er een hoger aantal turbine-onderdelen, funderingen en allerhande toebehoren naar de offshore constructiesite getransporteerd te worden. Er zal dus een bijkomende hoeveelheid scheepvaartverkeer optreden in vergelijking met de vergunde activiteit, met een lokale toename van het omgevingsgeluid boven en onder water. De invloed van de bijkomende schepen op het totale omgevingsgeluid boven en onder water wordt

globaal echter nog steeds als nagenoeg verwaarloosbaar beschouwd ten opzichte van de normale scheepvaart, net zoals voor het vergunde project (gering negatief effect, 0/-).

4.5.1.2 Exploitatiefase

Effecten tijdens de exploitatiefase zijn:

- Operationeel geluid van de windturbines
- Operationeel geluid van de transformatoren

Volgende voorgestelde wijzigingen kunnen mogelijks van belang zijn voor de geïdentificeerde effecten en worden verder besproken:

	Operationeel geluid windturbines	Operationeel geluid transformatoren
Verhoging aantal turbines	X	
Wijziging inplantingslocaties turbines		

4.5.1.2.1 Effect van het operationeel geluid van de windturbines

Onder water

In het basisMER werd het effect onderwater tijdens de exploitatiefase bepaald op basis van literatuurstudies. Er werd aangehaald dat er een belangrijke leemte in de kennis bestaat over de geluidsimmissie en –emissie van de gebruikte windturbines (3 MW-10 MW). In het basisMER werd aangenomen dat het effect van het geluid van de windturbines onder water in het slechtste geval beperkt blijft tot het gebied tussen de windturbines en niet buiten de 500 m veiligheidsbuffer rondom het park zal gaan.

In de samenvattende literatuurstudie van Nedwell *et al.* (2007) werd ook besloten dat het geluidsniveau onder water afkomstig van de windturbines zeer laag is. Slechts enkele onderwatermetingen waren hoger dan het achtergrondgeluid onder water.

Sinds de opmaak van het basisMER werden resultaten gepubliceerd van onderwatergeluidsmetingen ter hoogte van operationele windturbines in het Belgische deel van de Noordzee (Norro *et al.*, 2011). Deze metingen, uitgevoerd in het C-Power windpark (6 * 5 MW turbines met gravitaire fundering, GBF) en in het Belwind windpark (55 * 3 MW turbines met monopile funderingen), wijzen op verschillende operationele geluidsemissies. Bij C-Power werd een lichte stijging van het geluidsdrukniveau (Sound Pressure Level – SPL) waargenomen van max. 8 dB re 1 μ Pa ten opzichte van omgevingsgeluid gemeten vóór de bouw. Een belangrijkere verhoging in SPL van 20 tot 25 dB re 1 μ Pa werd waargenomen in het Belwind windpark; tijdens de exploitatie werd een gemiddelde SPL gemeten van ca. 120 dB re 1 μ Pa, terwijl er vóór de exploitatie een gemiddeld achtergrondgeluidsdrukniveau (SPL) van ca. 100 dB re 1 μ Pa werd gemeten.

De nieuwe configuratie 4 van Norther wordt net zoals bij Belwind voorzien met monopile funderingen en turbines met een individueel vermogen van 3 MW. In het basisMER werd gerekend met een maximum geluidsdrukniveau van 120 dB re 1 μ Pa (gelijkaardig als de gemeten SPL bij Belwind bij exploitatie van 55 windturbines van 3 MW) en een transmissieverlies van Thiele van 40 dB op een afstand van 500 m

(veiligheidszone) van de windturbines (= specifieke geluid van 80 dB re 1 μ Pa op 500 m). De besluiten uit het basisMER blijven bijgevolg eveneens geldig voor de nieuwe configuratie 4; het effect van het operationeel onderwatergeluid van de windturbines wordt beoordeeld als gering negatief (0/-). Er bestaat nog steeds een leemte in de kennis voor de situatie waarin 100 windturbines operationeel zijn.

Er dient hierbij opgemerkt te worden dat bij het voorbijvaren van een klein schip reeds geluidsniveaus vastgesteld worden die meer dan 10 dB hoger zijn dan het gehanteerde maximale achtergrondgeluid. Het gaat hier dan wel om een tijdelijke verhoging van het geluidsniveau.

Boven water

Aan de hand van een globale, vereenvoudigde berekening kan het totale geluidsvermogen van het windpark voor de nieuwe configuratie 4 vergeleken worden met de vergunde configuraties. Bij de berekening wordt het windpark als één puntbron voorgesteld door het geluidsvermoggenniveau (LW) van één windturbine te vermenigvuldigen met het aantal windturbines ($+10 \cdot \log(\text{aantal windturbines})$). Verder wordt er aangenomen dat de Vestas V112 (3 MW) turbine een gelijkaardig geluidsspectrum heeft als het basistype Vestas V90 (3 MW) dat beschouwd werd in het basisMER.

Configuratie	Aantal turbines	Geluidsvermoggenniveau (LW) per windturbine	LW van volledig windpark (= LW windturbine + $10 \cdot \log(\text{aantal turbines})$)
Configuratie 1: 86 WT van 3,6 MW	86	108 dB(A)	127,3 dB(A)
Configuratie 2: 74 WT van 6 MW	74	111 dB(A)	129,7 dB(A)
Configuratie 3: 47 WT van 10 MW	47	111 dB(A)	127,7 dB(A)
Configuratie 4: 100 WT van 3,0 MW	100	109,4 dB(A) ¹	129,4 dB(A)

¹ maximaal geluidsvermoggenniveau van een Vestas V90 – 3,0 MW

Hieruit volgt dat de effecten voor het geluid boven water tijdens de exploitatie van het windpark met de nieuwe configuratie binnen de berekende range ligt van de 3 vergunde configuratie alternatieven uit het basisMER. De besluiten uit het basisMER blijven bijgevolg van toepassing; het effect wordt beschouwd als nagenoeg onbestaande (0).

4.5.1.3 Ontmantelingsfase

De manier waarop het afzagen van de windturbine zal gebeuren is nog niet gekend. De impact van de ontmanteling op het omgevingsgeluid onder water, is dus net zoals in het basisMER nog steeds een leemte in de kennis. Boven water wordt er geen effect verwacht.

4.5.1.4 Besluit bespreking en beoordeling van de effecten op geluid

Samenvattend worden de effecten op de geluid weergegeven voor alle configuratie alternatieven (diverse combinaties van configuratie + funderingstype, zoals weergegeven in Tabel 2.7.1 en Tabel 2.7.2). De effectbeoordeling geldt zowel voor het Norther windpark als voor het basisscenario. Volgende definities zijn van toepassing: significant positief (++), matig positief (+), gering positief (0/+), (vrijwel) geen effect (0), gering negatief (0/-), matig negatief (-), significant negatief (--).

Configuratie	1		2	3		4	
<i>Funderingstype</i>	a	b		a	b	a	b
Constructiefase							
Onderwatergeluid heien	-	-	0/-	0/-	n.v.t.	-	-
Bovenwatergeluid heien	0/-	0/-	0/-	0/-	n.v.t.	0/-	0/-
Scheepvaart	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Baggeren	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.	-	0/-	0/-
Storten van de erosiebescherming	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Leggen van de kabel	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Exploitatiefase							
Onderwatergeluid	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Bovenwatergeluid	0	0	0	0	0	0	0
Trillingshinder	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Ontmantelingsfase							
Onderwatergeluid	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0/-	0/-
Bovenwatergeluid	0	0	0	0	0	0	0

4.6 FAUNA, FLORA EN BIODIVERSITEIT

4.6.1 Macrobenthos, epibenthos en visgemeenschappen van zachte substraten

4.6.1.1 Effecten

Voor de voorgestelde aanpassingen aan het project van Norther (nieuw configuratiealternatief 4, met een hoger aantal windturbines en gewijzigde inplantingslocaties van de turbines) worden met betrekking tot het benthos en de visgemeenschappen van de zachte substraten tijdens de exploitatiefase geen significante verschillen in effecten verwacht ten opzichte van de vergunde situatie. Wijzigingen in effecten ten gevolge van de nieuwe configuratie 4 tijdens de ontmantelingsfase worden niet afzonderlijk besproken gezien ze verwacht worden gelijkaardig te zullen zijn aan diegene tijdens de constructiefase.

Effecten tijdens de constructiefase zijn:

- biotoopverstoring
- verlies aan organismen
- verstoring door sedimentatie en turbiditeit
- geluidsverstoring en trillingen

Volgende voorgestelde wijzigingen kunnen mogelijks van belang zijn voor de geïdentificeerde effecten en worden verder besproken:

	Biotoopverstoring	Verlies aan organismen	Verstoring door sedimentatie en turbiditeit	Geluidsverstoring en trillingen
Verhoging aantal turbines	X	X	X	X
Kleinere rotordiameter				
Wijziging inplantingslocaties turbines				

4.6.1.1.1 Biotoopverstoring

Door de installatie van de funderingen en de erosiebescherming van de windturbines wordt een gedeelte van de oorspronkelijk zachte biotoop (zand/klei met hier en daar grindbedden) door nieuwe structuren ingenomen (direct biotoopverlies). Daarnaast is er ook een al dan niet tijdelijke biotoopverstoring ten gevolge van nivelleringsactiviteiten (monopile met statische erosiebescherming) en stockage van het uitgebaggerde zand in geval van de gravitaire (en/of jacket (C-Power)) funderingstechniek (indirecte biotoopverstoring).

In onderstaande paragrafen wordt een vergelijking van het totale biotoopverlies gemaakt tussen de vergunde configuraties en de nieuwe configuratie voor de twee stockage scenario's voor zowel de verschillende configuratie alternatieven van Norther windpark als het basisscenario (6 gravitaire funderingen van C-Power + 55 monopiles van Belwind + Norther).

A. Configuratie alternatieven Norther

In Tabel 4.6.1 wordt de biotoopverstoring weergegeven voor de verschillende configuratie alternatieven van het Norther windpark. Voor configuratiealternatief 1 en 4 worden de resultaten voorgesteld bij keuze van een

statische erosiebescherming (*worst case*, dus configuraties 1a en 4a) daar hier de verstoring meer dan 2x groter is dan bij keuze voor een dynamische erosiebescherming.

Tabel 4.6.1: Biotoopverstoring – Norther

Biotoop-verstoring (m ²)	Configuratie 1a (86 MP * 3 MW)	Configuratie 2 (74 JF * 6,15 MW)	Configuratie 3a (47 JF * 10 MW)	Configuratie 3b (47 GBF * 10 MW)	Configuratie 4a (100 MP * 3 MW)
Direct	103.360	1.230	795	200.000	129.300
Indirect (stockage 5 m)	8.550	0,00	0,00	866.260	11.400
Totaal (stockage 5 m)	111.910	1.230	795	1.066.260	140.700

Er treedt duidelijk een schaalvergroting op van het totale biotoopverlies (direct en indirect) bij de keuze voor gravitaire fundering (GBF) ten opzichte van de monopile (MP) of jacket fundering (JF). Dit grote verschil is hoofdzakelijk te wijten aan het afwezig zijn of slechts beperkt voorkomen van indirect biotoopverlies voor stockage van zand bij de keuze voor een monopile of jacket fundering. In het basisMER wordt besloten dat het verlies aan biotoop voor benthische organismen voor de verschillende configuratie alternatieven van het Norther windpark een gering (0/-; conf. 1, 2 en 3a) tot matig (-; conf 3b bij stockage 5 m) negatief effect zal hebben voor het mariene ecosysteem. Gezien het totale biotoopverlies bij de nieuwe configuratie 4 in het slechtste geval (indien statische erosiebescherming toegepast wordt) van dezelfde grootteorde is als het totale biotoopverlies bij configuratie 1a, wordt het effect voor configuratie 4 eveneens beoordeeld als gering negatief (0/-).

B. Basisscenario

In Tabel 4.6.2 wordt de biotoopverstoring weergegeven voor het basisscenario.

Tabel 4.6.2: Biotoopverstoring – Basisscenario

Biotoop-verstoring (m ²)	Basisscenario (incl. conf. 1a - 86 MP * 3 MW)	Basisscenario (incl. conf. 3b - 47 GBF * 10 MW)	Basisscenario (incl. conf. 4a - 100 MP * 3 MW)
Direct	159.710	256.350	185.650
Indirect (stockage 5 m)	42.530	900.240	45.380
Totaal (stockage 5 m)	202.240	1.156.590	231.030

De totale biotoopverstoring in het basisscenario wordt mee bepaald door de 6 reeds geplaatste gravitaire turbines van C-Power (57.984 m²/ 6 GBF) en de 55 geplaatste monopiles van Belwind (32.349 m²/ 55 MP). Relatief gezien is de bijdrage van Belwind klein daar hier enkel direct biotoopverlies in rekening moet gebracht worden. De totale biotoopverstoring voor het *worst case* basisscenario (incl. conf. 3b) verschilt nagenoeg niet met het *worst case* configuratiealternatief 3b van Norther. Voor het basisscenario inclusief configuratie 4a is het totale biotoopverlies nog steeds een factor 4,6 keer lager dan het totale biotoopverlies

voor de *worst case* configuratiealternatief 3b van Norther. Daarom wordt ook het effect voor het basisscenario inclusief configuratie 4 als gering negatief (0/-) beschouwd.

4.6.1.1.2 Verlies aan organismen

Ongeacht het funderingstype en de gebruikte techniek mogen we veronderstellen dat de volledige biotische zone die zich bevindt onder het stuk zeebodem dat in beslag wordt genomen, zal worden vernietigd door zowel het verwijderen, het verstikken, het beschadigen of het doden van de organismen door de hei- en baggeractiviteiten en het storten van uitgebaggerd zand. Het verlies aan endobenthische organismen is recht evenredig met het biotoopverlies/verstoring. Uitgaande van de hierboven berekende oppervlakte (biotoopverlies/verstoring) kan een inschatting gemaakt worden van het verlies aan organismen voor zowel de verschillende configuratie alternatieven van Norther als voor het basisscenario.

A. Configuratie alternatieven Norther

Tabel 4.6.3: Biomassaverlies – Norther

Biomassaverlies (kg)	Configuratie 1a (86 MP * 3 MW)	Configuratie 2 (74 JF * 6,15 MW)	Configuratie 3a (47 JF * 10 MW)	Configuratie 3b (47 GBF * 10 MW)	Configuratie 4a (100 MP * 3 MW)
Stockage 1 m	4.285	40	26	118.061	5.433
Stockage 5 m	3.693	40	26	35.186	4.643

Het totale verlies aan biomassa bedraagt minimaal 26 kg (conf. 3a) en maximaal 35.186 kg (conf. 3b), waarvan het grootste aandeel afkomstig is van biomassaverlies ten gevolge van de stockage van uitgebaggerd zand. In het basisMER wordt de invloed van de mortaliteit van het benthos op de biomassa of op het functioneren van het plaatselijke ecosysteem (BDNZ) ten gevolge van de configuraties 1, 2 en 3 als gering negatief (0/-) beoordeeld. Omwille van de grotere mobiliteit van vissen, wordt het biomassaverlies voor vissen als vrijwel onbestaande beschouwd (0). Gezien het verlies aan biomassa voor de nieuwe configuratie 4 in dezelfde grootteorde ligt als voor de vergunde configuratie 1, wordt het effect voor deze nieuwe configuratie eveneens beschouwd als gering negatief voor de benthosgemeenschappen (0/-) en vrijwel onbestaande voor de visgemeenschappen (0).

B. Basisscenario

Tabel 4.6.4: Biomassaverlies – Basisscenario

Biomassaverlies (kg)	Basisscenario (incl. conf. 1a - 86 MP * 3 MW)	Basisscenario (incl. conf. 3b - 47 GBF * 10 MW)	Basisscenario (incl. conf. 4a - 100 MP * 3 MW)
Stockage 1 m	10.606	124.381	11.753
Stockage 5 m	6.674	38.168	7.624

Het totale verlies aan biomassa voor het basisscenario zijn van dezelfde grootteordes als beschreven voor de configuratie alternatieven 1a, 3b en 4a van het Norther windpark. Analooq aan de bovenvermelde, zullen

de effecten geen significante gevolgen hebben voor de totale bodemgemeenschappen op het BDNZ. Het relatieve verlies aan benthos ten opzichte van het BDNZ voor alle basisscenario's wordt als gering negatief (0/-) beschouwd. Voor de visgemeenschappen wordt het effect als vrijwel onbestaande (0) beoordeeld.

4.6.1.1.3 *Verstoring door sedimentatie en turbiditeit*

Benthosgemeenschappen

De baggeractiviteiten nodig voor het plaatsen van de windturbines, de funderingen én het storten van het uitgebaggerde zand (gravitaire fundering, monopile met statische erosiebescherming) zorgen niet enkel voor een (tijdelijk) verlies aan biotoop, maar ook voor een verhoogde sedimentatie en turbiditeit in de onmiddellijke omgeving van de werken. De intensiteit van baggeren voor de verschillende configuratie alternatieven van Norther is het grootst bij keuze voor configuratiealternatief 3b (gravitaire fundering). In het basisMER wordt geargumenteed dat de verstoring door sedimentatie ten gevolge van de baggeractiviteiten voor het Norther windpark matig negatief (-) zal zijn indien gekozen wordt voor gravitaire funderingen. In het geval van monopile (conf. 1) of jacket funderingen (conf. 2 en conf. 3a) wordt slechts een gering negatief effect (0/-) verwacht. Analoot aan de argumentatie in bovenstaande paragrafen, wordt het effect van sedimentatie van de nieuwe configuratie 4 eveneens als gering negatief (0/-) beschouwd.

Visgemeenschappen

In het basisMER werd reeds vermeld dat de verhoogde sedimentatie en turbiditeit voor vissen zowel een positief als een negatief effect kan uitoefenen; zij kunnen tijdelijk verstoord worden door het omwoelen van de zeebodem (0/-), maar zij kunnen anderzijds profiteren van een verhoogde beschikbaarheid van prooidieren door o.a. het omwoelen van het sediment (0/+). Voor de nieuwe configuratie 4 treedt er geen wijziging op in deze beoordeling.

4.6.1.1.4 *Geluidsverstoring en trillingen (heien)*

Een belangrijke verstoring tijdens de bouwphase is de productie van geluid en trillingen ten gevolge van het heien (monopile/ jacket fundering), het kabelleggen en de toegenomen scheepstrafiek. Voor de nieuwe configuratie 4 zal de voornaamste wijziging de langere heiduur in vergelijking met de vergunde configuratie 1 zijn. Zoals reeds in het basisMER aangegeven, tonen studies op Horns Rev en Nysted aan dat de geluidsimpact ten gevolge van het heien van palen verwaarloosbaar (0/-) is voor de benthische gemeenschappen (Dong energy *et al.*, 2006).

De effecten ten gevolge van het heien van funderingen op vissen kunnen wel significant zijn. Mogelijke gedragsveranderingen ten gevolge van heigeluid zijn soortspecifiek en worden bovendien bepaald door de diameter van de palen. Dergelijke gedragsveranderingen (vermijding) worden verwacht tot op enkele kilometers van het brongeluid. Fatale gevolgen of fysische schade door het heien zijn beperkt tot een kleine afstand (enkele 100-den meters) van de bron, waarbij de graad van schade niet direct gerelateerd blijkt met de afstand tot de heiplaats, maar eerder met het niveau en de duur van de geluidsblootstelling (Hastings & Popper, 2005). Dit wordt bepaald door het aantal palen, de diameter en het substraattype (hardere sedimenten ~ langere duur).

De literatuurgegevens blijken echter nogal uiteenlopende resultaten te geven, waardoor er nog veel onzekerheid bestaat rond de grootte van het effect voor vissen (zowel op korte als lange termijn). Veel hangt namelijk af van de lokale karakteristieken van het projectgebied, de configuratie en de voorkomende soorten.

Naast de mogelijke effecten op adulte vispopulaties, kunnen ook de vislarven effecten ondervinden van heilactiviteiten. Volgens Prins *et al.* (2008; 2009) mag aangenomen worden dat 100 % mortaliteit optreedt binnen een straal van 1 km van de geluidsbron (gebaseerd op een hydrodynamisch model met gegevens over het transport van larven van haring, schol en tong). Recent experimenteel onderzoek bevestigt deze bewering niet, althans in het geval van tonglarven. Bij het laboratoriumonderzoek van Bolle *et al.* (2011) werd het effect bestudeerd van heigeluid op de overleving van larven van tong (*Solea solea*). Het hoogste blootstellingsniveau kwam overeen met 100 pulsen op een afstand van 100 m van een 'typische' Noordzee heillocatie. In geen van de drie bestudeerde larvale stadia werden significante effecten waargenomen. De resultaten van deze studie kunnen niet geëxtrapoleerd worden naar vislarven in het algemeen, omdat er interspecifieke verschillen in de kwetsbaarheid voor geluidsblootstelling kunnen zijn. Deze studie geeft echter wel aanwijzingen dat de eerdere aannames mogelijk aangepast dienen te worden.

Bij gebrek aan gegevens voor de specifieke onderhavige situatie (vissoort, duur, frequentie, etc.), wordt in het basisMER besloten dat er geen gedetailleerde uitspraken kunnen worden gedaan voor het Norther project. Het effect van het heien zal weliswaar toenemen met het aantal te plaatsen turbines en met een toenemende diameter van de paal. Op basis van de beschikbare literatuur wordt het effect van heien op vispopulaties in het basisMER als significant negatief (--) (configuraties 1 en 2) tot matig negatief (-) (configuratie 3a) beschouwd. Voor de nieuwe configuratie 4 kan verwacht worden dat de impact enigszins groter zal zijn dan de vergunde configuratie 1, gezien het groter aantal te heien funderingen (weliswaar met nagenoeg gelijke paaldiameter). De impact van configuratie 4 wordt eveneens als significant negatief (--) beschouwd. In het MEB (milieueffectenbeoordeling) van het Norther windpark (Rumes *et al.*, 2011) wordt aangegeven dat het project waarbij gebruik gemaakt wordt van monopile en jacket funderingen enkel aanvaardbaar is mits inachtnaam van een aantal mitigerende maatregelen en een intensieve monitoringscampagne voor geluid. Daarom zijn in de machtiging van 18 januari 2012 voor de bouw van het Norther windpark aan de toepassing van monopile funderingen diverse gebruiksvoorwaarden gekoppeld. Zo wordt aangegeven dat er voor het heien van monopile funderingen technieken moeten toegepast worden die het niveau van het onderwatergeluid beperken (vb. gebruik van een bellengordijn, gebruik van een geluidsabsorberende mantel, gebruik van een alternatieve heihamer of aanhouden van een langer contact tussen hamer en paal), of het heien te vervangen door alternatieve technieken die minder onderwatergeluid veroorzaken (vb. vibro-piling). Mits toepassing van een aantal mitigerende maatregelen wordt de impact van het heien op de visgemeenschappen als matig negatief (-) beschouwd.

4.6.1.1.5 *Besluit bespreking en beoordeling effecten op benthos en visgemeenschappen van zachte substraten*

Samenvattend worden de effecten op het **macro- en epibenthos van de zachte substraten** weergegeven voor alle configuratie alternatieven (diverse combinaties van configuratie + funderingstype, zoals weergegeven in Tabel 2.7.1 en Tabel 2.7.2). De effectbeoordeling geldt zowel voor het Norther windpark als

voor het basisscenario. Volgende definities zijn van toepassing: significant positief (++), matig positief (+), gering positief (0/+), (vrijwel) geen effect (0), gering negatief (0/-), matig negatief (-), significant negatief (--).

Configuratie	1		2	3		4	
<i>Funderingstype</i>	a	b		a	b	a	b
Constructiefase							
Biotoopverstoring	0/-	0/-	0/-	0/-	-	0/-	0/-
Verlies aan organismen	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Verstoring door sedimentatie	0/-	0/-	0/-	0/-	-	0/-	0/-
Geluidsverstoring & trillingen (heien)	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0/-	0/-
Exploitatiefase							
Geluidsverstoring	0	0	0	0	0	0	0
Andere vormen van verstoring	0	0	0	0	0	0	0
Ontmantelingsfase							
<i>(Analoog constructiefase)</i>	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-

Samenvattend worden de effecten op **visgemeenschappen van de zachte substraten** weergegeven voor de diverse configuratie alternatieven.

Configuratie	1		2	3		4	
<i>Funderingstype</i>	a	b		a	b	a	b
Constructiefase							
Biotoopverstoring	0/-	0/-	0/-	0/-	-	0/-	0/-
Verlies aan organismen	0	0	0	0	0	0	0
Verstoring door sedimentatie	0	0	0	0	0	0	0
Geluidsverstoring & trillingen (heien)	-	-	-	-	0	-	-
Exploitatiefase							
Geluidsverstoring	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Andere vormen van verstoring	0	0	0	0	0	0	0
Ontmantelingsfase							
<i>(Analoog constructiefase)</i>	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-

4.6.2 Epifauna en visgemeenschappen van harde substraten

4.6.2.1 Effecten

Voor de voorgestelde aanpassingen aan het project van Northor (nieuw configuratiealternatief 4, met een hoger aantal windturbines en gewijzigde inplantingslocaties van de turbines) wordt voor het epibenthos en de visgemeenschappen van de harde substraten enkel een relevante wijziging in effecten verwacht ten opzichte van de vergunde situatie met betrekking tot de introductie van hard substraat.

4.6.2.1.1 *Introductie hard substraat*

De aanwezigheid van turbines, funderingen, erosiebescherming en meetmasten als kunstmatige harde laag zal leiden tot het ontstaan van een nieuw biotoop in een gebied waar voornamelijk zandige sedimenten voorkomen. De procentuele toename van het oppervlak hard substraat is vele malen groter dan de procentuele afname van het oppervlak zandig substraat. Het totale oppervlak hard substraat dat potentieel beschikbaar wordt voor kolonisatie is afhankelijk van het aantal funderingen (turbines), het funderingstype, de dimensies van de fundering (diameter, subtidaal en intertidaal gedeelte) en de karakteristieken van de erosiebescherming (dimensies, ligging ten opzichte van de zeebodem). De berekeningen voor de introductie hard substraat wordt in volgende paragrafen gegeven voor zowel de verschillende configuraties van het Norther project als voor het basisscenario.

A. Configuratie alternatieven Norther

Tabel 4.6.5: Beschikbaar hard substraat voor kolonisatie - Norther

Hard substraat (m ²)	Configuratie 1 (86 MP * 3 MW)	Configuratie 2 (74 JF * 6,15 MW)	Configuratie 3a (47 JF * 10 MW)	Configuratie 3b (47 GBF * 10 MW)	Configuratie 4 (100 MP * 3 MW)
Funderingen (turbines)	45.620	39.910	28.080	37.120	53.390
Erosiebescherming	50.180	0	0	165.880	58.730
Totaal	95.800	39.910	28.080	203.000	112.120

Voor de verschillende configuratie alternatieven zal het totale oppervlakte hard substraat variëren tussen ca. 28.077,98 m² (configuratie 3a) en 202.995,38 m² (configuratie 3b) of m.a.w. respectievelijk 0,07 % en 0,48 % van het concessiegebied. De keuze voor gravitaire funderingen (conf. 3b) zorgt voor een significante toename aan potentieel nieuw te koloniseren gebied, te wijten aan de grotere dimensies voor erosiebescherming. Het grotere aantal turbines van de nieuwe configuratie 4 resulteert logischerwijs in de grootste oppervlakte aan funderingen beschikbaar voor kolonisatie. Gezien echter de relatief beperkte omvang van de aan te brengen erosiebescherming, bedraagt de totale oppervlakte hard substraat voor configuratie 4 nog steeds bijna de helft van diegene van configuratie 3b. Onafhankelijk van het funderingstype bedraagt de oppervlakte inname < 0,01 % van het BDNZ voor alle configuratie alternatieven van het Norther windpark.

B. Basisscenario

Tabel 4.6.6: Beschikbaar hard substraat voor kolonisatie – Basisscenario

Hard substraat (m ²)	Basisscenario (incl. conf. 1 - 86 MP * 3 MW)	Basisscenario (incl. conf. 3b - 47 GBF * 10 MW)	Basisscenario (incl. conf. 4 - 100 MP * 3 MW)
Funderingen (turbines)	76.250	67.760	84.030
Erosiebescherming	101.320	217.020	109.870
Totaal	177.570	284.780	193.900

Rekening houdende met de reeds aanwezige windturbines van C-Power (6 GBF) en Belwind (55 MP) zal het totale oppervlakte hard substraat variëren tussen ca. 177.574,13 m² (incl. configuratie 1) en 284.776,07 m² (incl. configuratie 3b) of minder dan 0,01 % van het BDNZ.

Het ontstane artificiële biotoop zal gekoloniseerd worden door epifauna waardoor er een verandering in gemeenschapsstructuur zal plaatsvinden. Uit de monitoringsresultaten van C-Power blijkt dat dit kolonisatieproces snel en intens verloopt (Kerckhof *et al.*, 2009; 2010). Kunstmatige riffen zullen dus in de eerste plaats bijdragen tot de habitatdiversiteit in het overwegend natuurlijk zandige biotoop (Fabi *et al.*, 2002; Zalmon *et al.*, 2002; Leonhard & Pedersen, 2005; Lindeboom *et al.*, 2011). Dit zal leiden tot een verhoging van de soortendiversiteit en van de biomassa. Een hoge (bio)diversiteit en biomassa wordt algemeen gezien als een positief aspect voor een bepaald biotoop.

De begroeiing van de artificiële harde substraten zorgt voor een lokaal sterk verhoogde productie van en concentratie aan organisch materiaal (Kerckhof *et al.*, 2010). Deze verhoogde concentratie zorgt bij afzetting voor een lokale organische aanrijking van het natuurlijke zachte substraat, waardoor fijnere sedimenten met een rijkere macrobenthische fauna nabij de harde substraten worden gevonden (Coates *et al.*, 2011).

De monitoringsresultaten van C-Power geven een indicatie dat de wind turbines een sterke aantrekkingskracht kunnen uitoefenen op vispopulaties, mogelijk omwille van verhoogde voedselbeschikbaarheid (Reubens *et al.*, 2009; 2011a; 2011b). Bij monitoring ter hoogte van het Nederlandse OWEZ windpark werd een dergelijk verband ten gevolge van verhoogde voedselbeschikbaarheid (vooralsnog) niet waargenomen. Deze monitoring toont wel dat het nieuwe harde substraat door diverse vissoorten gebruikt wordt als schuilplaats (Lindeboom *et al.*, 2011).

In tegenstelling tot de mogelijks positieve effecten, vormt deze antropogene diversiteit een inbreuk op de natuurlijk aanwezige diversiteit. Zeker in gebieden met weinig of geen harde substraten kan de constructie van een windpark de karakteristieken van de plaatselijke gemeenschappen veranderen (Petersen & Malm, 2006). Nieuwe substraten kunnen ook leiden tot een versnelde introductie van invasieve (niet-inheemse) soorten en ziekteverwekkende kiemen (pathogenen) die het bestaande ecosysteem negatief kunnen beïnvloeden (Petersen & Malm, 2006). De monitoringsresultaten van het C-Power en Belwind windpark bevestigen de druk van niet-inheemse soorten (Kerckhof *et al.*, 2009; 2010; 2011). Er werden op de turbines reeds acht niet-inheemse soorten aangetroffen; opportunistische soorten en vroege kolonisatoren na verstoring die gebruik maken van kunstmatige structuren en verstoorde omstandigheden om zich te vestigen (Kerckhof *et al.*, 2007).

De grootte van de impact – ongeacht of het nu positief of negatief geëvalueerd wordt – is op huidig ogenblik moeilijk in te schatten voor de offshore windparken op de Noordzee. Het is duidelijk dat de oppervlakte geïntroduceerd hard substraat veel omvangrijker zal zijn in geval van een gravitaire fundering in vergelijking met een monopile of jacket fundering, gezien de omvangrijke aan te brengen erosiebescherming bij gravitaire funderingen. Er wordt besloten dat de relatieve impact van de toename in artificieel substraat op het gehele BDNZ (< 0,01 %) als aanvaardbaar (0/- of 0/+) kan worden beschouwd, voor alle configuratie

alternatieven. Aangezien als gevolg van de toegenomen aanwezigheid van artificiële harde substraten een merkelijke toename van niet-inheemse soorten wordt verwacht, wordt er wel op aangedrongen dat men er bij de uitvoering dient op toe te zien dat de introductie van harde substraten zoveel mogelijk tot een minimum wordt beperkt.

4.6.2.1.2 *Besluit bespreking en beoordeling effecten op epibenthos en visgemeenschappen van harde substraten*

Samenvattend worden de effecten op de **epifauna van de harde substraten** weergegeven voor alle configuratie alternatieven (diverse combinaties van configuratie + funderingstype, zoals weergegeven in Tabel 2.7.1 en Tabel 2.7.2). De effectbeoordeling geldt zowel voor het Norther windpark als voor het basisscenario. Volgende definities zijn van toepassing: significant positief (++), matig positief (+), gering positief (0/+), (vrijwel) geen effect (0), gering negatief (0/-), matig negatief (-), significant negatief (--).

Configuratie	1		2	3		4	
<i>Funderingstype</i>	a	b		a	b	a	b
Constructiefase							
Introductie hard substraat	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+
Exploitatiefase							
Geluidsverstoring	0	0	0	0	0	0	0
Andere vormen van verstoring	0	0	0	0	0	0	0
Ontmantelingsfase							
<i>(Analoog constructiefase)</i>	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-

Samenvattend worden de effecten op **visgemeenschappen van de harde substraten** weergegeven voor de diverse configuratie alternatieven.

Configuratie	1		2	3		4	
<i>Funderingstype</i>	a	b		a	b	a	b
Constructiefase							
Introductie hard substraat	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+
Exploitatiefase							
Geluidsverstoring	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Andere vormen van verstoring	0	0	0	0	0	0	0
Ontmantelingsfase							
<i>(Analoog constructiefase)</i>	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-

4.6.3 Avifauna

4.6.3.1 Effecten

Voor de voorgestelde aanpassingen aan het project van Norther (nieuw configuratiealternatief 4, met een hoger aantal windturbines en gewijzigde inplantingslocaties van de turbines) worden met betrekking tot de avifauna tijdens de constructie- en ontmantelingsfase geen significante verschillen in effecten verwacht ten opzichte van de vergunde situatie.

Effecten tijdens de exploitatiefase zijn:

- Aanvaringsaspect
- Verstoringaspect: Habitatverlies, barrière-effect en wijziging in voedselbeschikbaarheid
- Verstoringaspect: Geluidsverstoring

Volgende voorgestelde wijzigingen kunnen mogelijks van belang zijn voor de geïdentificeerde effecten en worden verder besproken:

	Aanvaringsaspect	Verstoringaspect: Habitatverlies, barrière- effect en wijziging in voedselbeschikbaarheid	Verstoringaspect: Geluidsverstoring
Verhoging aantal turbines	X		
Kleinere rotordiameter	X		
Wijziging inplantingslocaties turbines			

4.6.3.1.1 Aanvaringsaspect

Vogels botsen vrijwel uitsluitend 's nachts, in de schemering en bij slechte zichtomstandigheden (mist, harde wind, nevel, regen) tegen windturbines (Stienen *et al.*, 2002). Het aanvaringsrisico is over het algemeen gerelateerd aan het aantal vliegbewegingen (flux) ter hoogte van het windpark en het aantal vogels dat op hoogte van de rotor vliegt (wat sterk soortafhankelijk is) (Vanermen & Stienen, 2009).

De eerste monitoringsresultaten van het C-Power en Belwind windpark geven een indicatie dat sommige vogelsoorten worden aangetrokken tot artificiële structuren als rustplaats of als een soort herkenningspunt in het open zeelandschap, of ten gevolge van een hogere voedselbeschikbaarheid. Zo werden er ter hoogte van de 6 operationele turbines van C-Power verhoogde aantallen aan Grote stern en Visdief waargenomen in vergelijking met de referentiesituatie, en hetzelfde geldt voor Stormmeeuw en Zilvermeeuw ter hoogte van de 55 turbines van Belwind (Vanermen *et al.*, 2011). Hoe hoger echter het aantal vogels, hoe groter het risico wordt op aanvaringen met turbines. De mate waarin dit het geval is, zal verder onderzocht worden met een vogelradarsysteem.

Monitoring ter hoogte van het Nederlandse OWEZ windpark toont eveneens dat bepaalde vogelsoorten worden aangetrokken tot het windpark (Aalscholver), terwijl andere soorten onverschillig blijven (Duikers, Zeekoeten, Alken en de meeste meeuwen) of de zone ontwijken (Zwarte zee-eend en Jan van Gent) (Lindeboom *et al.*, 2011). Bovendien werden er bij dit windpark duidelijke aanwijzingen gevonden voor een invloed van de turbines op het vliegpatroon van zowel lokale als migrerende vogels, waarbij verscheidene

soorten de neiging hebben om de turbines of het volledige park te ontwijken. Over het algemeen werden bij migrerende vogels binnenin het park hogere vlieghoogtes waargenomen dan erbuiten. Radarstudies bij Horns Rev en Nysted (Denemarken) toonden eveneens aan dat veel vogels die een windpark binnenvliegen, zich heroriënteren en lager gaan vliegen, onder de rotorhoogte en tussen de windturbinerijen door, wat het aanvaringsrisico doet dalen (Petersen *et al.*, 2006). Aanvaringen konden in het OWEZ windpark nog niet op een betrouwbare manier gemeten worden, hoewel er tijdens de vele uren van observatie geen enkele aanvaring waargenomen werd. Wanneer de zichtbaarheid voor zowel vogels als observatoren goed is, lijkt er dus eerder een laag aanvaringsrisico te zijn (Lindeboom *et al.*, 2011).

In het onderzoek van Vanermen & Stienen (2009) werd een inschatting gemaakt van het te verwachten aantal aanvaringsslachtoffers ter hoogte van de Thorntonbank (C-Power). Voor een bespreking van de resultaten wordt verwezen naar het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011). In het basisMER wordt aangenomen dat het aantal aanvaringsslachtoffers van het Norther windpark voor configuratie 1 en 2 in dezelfde grootteorde zal liggen als dat van C-Power, aangezien beide windparken relatief dicht bij elkaar gelegen zijn, de hoogte van de windturbines in dezelfde grootteorde liggen en de windturbines van beide parken gelijkaardig georiënteerd zijn t.o.v. van de vliegbewegingen van de vogels. Voor configuratie 3, waarbij de rotordiameter 150 m zal bedragen, wordt in het basisMER verwacht dat het aantal aanvaringen kleiner zal zijn dan bij de configuraties 1 en 2. De rotor-draai-hoogte³ voor configuratie 1 respectievelijk configuratie 2 situeert zich tussen de 22 en 142 m en 30 en 160 m boven het wateroppervlak. Voor configuratie 3 ligt de rotor-draai-hoogte tussen de 42 en 192 m boven het wateroppervlak. Op basis van de frequentie distributies van de vlieghoogtes van diverse relevante zeevogelsoorten (zie basisMER) blijkt dat het aantal vogels dat boven de 40 m boven het wateroppervlak wordt waargenomen veel kleiner is dan in de zone tussen de 20 en 40 m (configuraties 1 en 2). Op basis van deze observaties kan er verwacht worden dat het aantal aanvaringsslachtoffers voor configuraties 1 en 2 groter zal zijn dan voor configuratie 3. Daarnaast kan er verwacht worden dat het aantal aanvaringsslachtoffers voor een windpark in open zee recht evenredig is met het aantal windturbines. Op basis van deze redeneringen wordt voor het Norther windpark in het basisMER voorkeur gegeven aan configuratie 3, waarbij 47 windturbines voorzien worden en het verwachte aantal aanvaringsslachtoffers het laagst zal zijn.

Gezien de rotor-draai-hoogte voor configuratie 4 zich net zoals voor configuratie 1 situeert tussen 25 en 135 m boven het wateroppervlak, kan voor deze configuratie een gelijk aantal aanvaringsslachtoffers per turbine verwacht worden als bij configuratie 1, maar een hoger totaal aantal slachtoffers omwille van het hogere aantal voorziene turbines.

In het basisMER wordt geconcludeerd dat het op basis van de huidige literatuurgegevens en monitoringsresultaten nog niet te bepalen is in welke mate de aanvaringen met de windturbines effectief een invloed zullen hebben op populatieniveau. Het effect wordt beoordeeld als (vermoedelijk) matig negatief (-?) voor configuraties 1 en 2, en (vermoedelijk) gering negatief (0/-?) voor configuratie 3. In het MEB van het Norther windpark (Rumes *et al.*, 2011) wordt voor wat betreft de mogelijke effecten op vogels besloten dat

³ Rotor-draai-hoogte 'rotor sweep area': zone boven het wateroppervlak vanaf de onderste tip van de rotor tot de bovenste tip van de rotor, m.a.w. de zone waar de vogels in aanvaring kunnen komen met de rotor

de bouw en exploitatie van het Norther windpark aanvaardbaar is, mits een gepaste monitoring, gezien de relatief kleine omvang van het park tegenover het verspreidingsgebied van de eventuele getroffen soorten, en gezien de geringe effecten die verwacht worden op de individuele dieren en hun populaties. Er wordt verwacht dat het grotere aantal turbines van de nieuwe configuratie 4 geen zodanige verhoging in aantal in aanvaringsslachtoffers zal veroorzaken dat deze besluiten moeten gewijzigd worden. Bijgevolg wordt het effect van configuratie 4 beoordeeld als (vermoedelijk) matig negatief (-?).

4.6.3.1.2 *Besluit bespreking en beoordeling effecten op avifauna*

Samenvattend worden de effecten op avifauna weergegeven voor alle configuratie alternatieven (diverse combinaties van configuratie + funderingstype, zoals weergegeven in Tabel 2.7.1 en Tabel 2.7.2). De effectbeoordeling geldt zowel voor het Norther windpark als voor het basisscenario. Volgende definities zijn van toepassing: significant positief (++), matig positief (+), gering positief (0/+), (vrijwel) geen effect (0), gering negatief (0/-), matig negatief (-), significant negatief (--).

Configuratie	1		2	3		4	
<i>Funderingstype</i>	a	b		a	b	a	b
Constructiefase							
Verstoring door sedimentatie	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Barrièrewerking, geluidsverstoring en trillingen	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Exploitatiefase							
Aanvaringsaspect	- (?)	- (?)	- (?)	0/- (?)	0/- (?)	- (?)	- (?)
Verstoringsaspect: Habitatverlies, barrière-effect en wijziging in voedselbeschikbaarheid	0/- (?)	0/- (?)	0/- (?)	0/- (?)	0/- (?)	0/- (?)	0/- (?)
Verstoringsaspect: Geluidsverstoring	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Ontmantelingsfase							
<i>(Analoog constructiefase)</i>	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-

4.6.4 **Zeezoogdieren**

4.6.4.1 **Effecten**

Voor de voorgestelde aanpassingen aan het project van Norther (nieuw configuratiealternatief 4, met een hoger aantal windturbines en gewijzigde inplantingslocaties van de turbines) worden met betrekking tot zeezoogdieren tijdens de exploitatiefase geen significante verschillen in effecten verwacht ten opzichte van de vergunde situatie. Wijzigingen in effecten ten gevolge van de nieuwe configuratie 4 tijdens de ontmantelingsfase worden niet afzonderlijk besproken gezien ze verwacht worden gelijkaardig of beperkter te zullen zijn dan diegene tijdens de constructiefase.

Effecten tijdens de constructiefase zijn:

- wijzigingen in voedselbeschikbaarheid
- verstoring (o.a. geluid en trillingen)

Volgende voorgestelde wijzigingen kunnen mogelijks van belang zijn voor de geïdentificeerde effecten en worden verder besproken:

	Wijzigingen in voedselbeschikbaarheid	Verstoring (o.a. geluid en trillingen)
Verhoging aantal turbines		X
Kleinere rotordiameter		
Wijziging inplantingslocaties turbines		

4.6.4.1.1 *Verstoring ten gevolge van geluid en trillingen (heien)*

Een belangrijke verstoring tijdens de bouwfase is de productie van geluid en trillingen ten gevolge van het heien (monopile/ jacket fundering), het kabelleggen en de toegenomen scheepstrafiek. Voor de nieuwe configuratie 4 zal de voornaamste wijziging de langere heiduur in vergelijking met de vergunde configuratie 1 zijn ten gevolge van het grotere aantal turbines.

Bepalende factoren voor het optreden van effecten op zeezoogdieren ten gevolge van heiactiviteiten zijn het geluidsdrukniveau van het brongeluid (dat sterk afhankelijk is van de diameter en lengte van de paal en dus ook van het type fundering), de waterdiepte en kenmerken van de bodem ter plaatse (die bepalend zijn voor de propagatie van het geluid), de duur van de heiactiviteiten en de periode waarin deze activiteiten plaatsvinden. Op basis van studies vermeld in het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011) en in het MEB (Rumes *et al.*, 2011), kan verwacht worden dat bruinvissen kunnen verdreven worden tot op een 20-tal km afstand van de heilocatatie (bij het heien van palen met een diameter van 4 à 5 m).

In het basisMER wordt aangegeven dat het heien van monopiles en van jacket funderingen een significant negatief effect heeft op zeezoogdieren in de nabijheid van de heilocaties. In het MEB (Rumes *et al.*, 2011) wordt aangegeven dat bij dichtheden van 0,2 tot 2 bruinvissen per km² in het projectgebied en een verstoring tot 20 km afstand, een verstoring van 250 tot 2.500 bruinvissen verwacht kan worden, waarvan in bepaalde gevallen bijna de helft in Nederlandse wateren (indien uitgegaan wordt van een gelijkmatige verspreiding). Verstoring kan bruinvissen en andere zeezoogdieren verdrijven uit gebieden die het meest geschikt zijn voor hun voedselvoorziening. Er wordt verwacht dat de verstoring tijdelijk zal zijn, en dat een volledig herstel zal optreden. Het basisMER besluit dat het project waarbij gebruik gemaakt wordt van monopiles of jacket funderingen enkel aanvaardbaar (matig negatief, -) is mits toepassing van een aantal mitigerende maatregelen en een monitoringsprogramma, om de kans op gehoorschade en andere significant negatieve effecten bij zeezoogdieren ten gevolge van het heien zo minimaal mogelijk te houden. In de machtiging van 18 januari 2012 voor de bouw van het Norther windpark werden aan de toepassing van monopile en jacket funderingen bijgevolg diverse gebruiksvoorwaarden gekoppeld. Zo wordt aangegeven dat er voor het heien van monopile funderingen technieken moeten toegepast worden die het niveau van het onderwatergeluid beperken (vb. gebruik van een bellengordijn, gebruik van een geluidsabsorberende mantel, gebruik van een alternatieve heihamer of aanhouden van een langer contact tussen hamer en paal), of het heien te vervangen door alternatieve technieken die minder onderwatergeluid veroorzaken (vb. vibro-piling). Met betrekking tot zeezoogdieren worden nog verdere gebruiksvoorwaarden opgelegd om de effecten van de hoge geluidsniveaus bij heien te beperken, zoals het verbod op heien in de eerste vier maanden van het

jaar, het gebruik van minstens één akoestisch afschrikmiddel, het gebruik van een 'ramp-up' procedure bij de aanvang van de heiwerkzaamheden... Indien de gebruiksvoorwaarden in acht genomen worden, wordt ook het nieuwe configuratiealternatief 4 als matig negatief (-) beschouwd.

4.6.4.1.2 *Besluit bespreking en beoordeling effecten op zeezoogdieren*

Samenvattend worden de effecten op zeezoogdieren weergegeven voor alle configuratie alternatieven (diverse combinaties van configuratie + funderingstype, zoals weergegeven in Tabel 2.7.1 en Tabel 2.7.2). De effectbeoordeling geldt zowel voor het Norther windpark als voor het basisscenario. Volgende definities zijn van toepassing: significant positief (++), matig positief (+), gering positief (0/+), (vrijwel) geen effect (0), gering negatief (0/-), matig negatief (-), significant negatief (--).

Configuratie	1		2	3		4	
<i>Funderingstype</i>	a	b		a	b	a	b
Constructiefase							
Wijzigingen in voedselbeschikbaarheid	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Verstoring (o.a. geluid en trillingen)	-	-	-	-	0/-	-	-
Exploitatiefase							
Fysische aanwezigheid windpark	0	0	0	0	0	0	0
Verstoring door geluid en trillingen	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Verstoring door onderhoudswerkzaamheden	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Wijzigingen in voedselbeschikbaarheid	0/+	0/+	0/+	0/+	+	0/+	0/+
Ontmantelingsfase							
Verstoring	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-

4.7 ZEEZICHT EN CULTUREEL ERFGOED

4.7.1 Cultureel erfgoed

Voor de voorgestelde aanpassingen aan het project van Norther (nieuw configuratiealternatief 4, met een hoger aantal windturbines, kleinere rotordiameters en gewijzigde inplantingslocaties van de turbines) worden op het gebied van (maritiem) cultureel erfgoed geen significante verschillen verwacht ten opzichte van de vergunde situatie. Op het cultureel erfgoed wordt vrijwel geen effect (0) verwacht ten gevolge van het Norther project (zie basisMER (ARCADIS Belgium, 2011)).

4.7.2 Zeezicht

4.7.2.1 Effecten

De voorgestelde aanpassingen aan het Norther project zullen geen wijzigingen hebben op de effecten voor zeezicht tijdens de constructie en ontmanteling van het windpark.

Effecten tijdens de exploitatiefase zijn:

- wijziging van het zeezicht vanaf de kust
- wijziging van het zeezicht vanop zee
- bebakening en verlichting

Volgende voorgestelde wijzigingen kunnen mogelijks van belang zijn voor de geïdentificeerde effecten en worden verder besproken:

	Wijziging van het zeezicht vanaf de kust	Wijziging van het zeezicht vanop zee	Bebakening en verlichting
Verhoging aantal turbines	X	X	
Kleinere rotordiameter	X		
Wijziging inplantingslocaties turbines	X	X	

4.7.2.1.1 Zeezicht vanaf de kust

De zichtbaarheid van een windpark wordt bepaald door een combinatie van parameters: de afstand van het windpark tot de waarnemer, de schaal en configuratie van het windpark (aantal turbines, onderlinge afstand tussen de turbines, inplantingspatroon...), de lay-out van de turbines (kleur, grootte...), weersomstandigheden en contrast, etc. In Tabel 4.7.1 worden enkel specifieke kenmerken van alle configuratie alternatieven (zowel vergund als nieuw) weergegeven.

Tabel 4.7.1: Configuratie alternatieven Norther

Configuratie	Aantal turbines	Rotor-diameter	Individueel vermogen	Naafhoogte (boven LAT ⁴)	Totale hoogte (boven LAT)	Maximale breedte rotorbladen	Maximale diameter van de mast
Configuratie 1	86	120 m	3 – 4,5 MW	ca. 82 m	ca. 142 m	ca. 4 m	ca. 4,5 m
Configuratie 2	74	130 m	5 – 6,5 MW	ca. 95 m	ca. 160 m	ca. 4 m	ca. 7 m

⁴ LAT = 'Lowest Astronomical Tide' of laagste astronomische getij: het laagste getijdenniveau dat voorspeld kan worden onder gemiddelde meteorologische omstandigheden en onder elke combinatie van astronomische omstandigheden.

Configuratie	Aantal turbines	Rotor-diameter	Individueel vermogen	Naafhoogte (boven LAT ⁴)	Totale hoogte (boven LAT)	Maximale breedte rotorbladen	Maximale diameter van de mast
Configuratie 3	47	150 m	7 – 10 MW	ca. 117 m	ca. 192 m	ca. 6,2 m	ca. 7,2 m
Configuratie 4	100	110 m	3 MW	ca. 80 m	ca. 140 m	ca. 4 m	ca. 4,5 m

Bij helder weer en goed zicht zal het Norther windpark (of ten minste een gedeelte ervan) waarneembaar zijn vanaf verscheidene kuststeden. In het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011) werd reeds aangegeven dat theoretisch gezien voornamelijk de grootste turbines van configuratie 3 die het dichtst bij de kust gesitueerd zijn, het beste te onderscheiden zullen zijn, gezien het specifieke oplossend vermogen van het menselijk oog. Op dat vlak zal de nieuwe configuratie 4 niet beter zichtbaar zijn dan de reeds vergunde configuraties. Bovendien wordt bij de nieuwe configuratie het uitbreidingsgebied niet gebruikt voor inplanting van turbines; enkel op het toegekende concessiegebied worden turbines voorzien (zie Figuur 2.2.1 en Kaart 2.1.1). Dit heeft als gevolg dat de kortst mogelijke afstand van de turbines tot de kust (i.e. Blankenberge) ca. 21 km bedraagt in geval van configuratie 4, in vergelijking met ca. 19,5 km in geval van de vergunde configuraties. Ten slotte zal een groter aantal turbines zichtbaar zijn, namelijk 100 i.p.v. maximaal 86. Een groter aantal turbines kan als ‘drukker’ ervaren worden, maar kan anderzijds ook positiever ervaren worden gezien het een egalere beeld geeft, waarbij de individuele turbines minder zichtbaar zullen zijn. Dit effect wordt versterkt door het feit dat de turbines dichter bij elkaar geplaatst worden (groter aantal turbines op een kleinere inplantingsoppervlakte). Al deze factoren samen leiden ertoe dat de nieuwe configuratie 4 vermoedelijk een enigszins compacter zicht zal opleveren dan de vergunde configuraties.

In de MEB voor het Norther windpark (Rumes *et al.*, 2011) werd voor de beoordeling van de effecten op zeezicht gewerkt met bepaalde normen (zichthoeken), specifiek voor de territoriale zee, die door BMM uitgewerkt werden in het kader van eerdere studies i.v.m. landschappelijke aspecten van windmolenparken. Samengevat werd redelijkerwijze een horizon bezettingsgraad van maximaal 1/9 (horizon = 180° zicht) en dus 20° vooropgesteld voor één park en 1/5 (zijnde 36°) cumulatief. Omdat de grootste visuele vervuiling bekomen wordt op die locaties waar een grote zichthoek overeenkomt met een kleine afstand tot het park werd voor deze laatste 20 km als kritische afstand vooropgesteld.

In het MEB worden volgende berekend zichthoeken weergegeven (wanneer enkel het Norther windpark in rekening wordt gebracht): 17° voor Nieuwpoort, 24° voor Blankenberge, 23° voor Heist en 21° voor Westkapelle (NL).

Gezien bij de nieuwe configuratie 4 het uitbreidingsgebied ten zuiden van het toegekende Norther concessiegebied niet bebouwd wordt, zal er voor de kustgemeenten gelegen ten oosten van de haven van Zeebrugge een enigszins geringere zichthoek optreden in vergelijking met de vergunde situatie; voor Heist wordt een zichthoek van 21,5° berekend, voor Westkapelle een zichthoek van 19°. Voor diverse kuststeden is de nieuwe configuratie dus een beter alternatief.

Uit het MEB en het basisMER blijkt dat de windturbines van het Norther windpark zichtbaar zullen zijn aan de kust bij goede weersomstandigheden (~10 % van de tijd). Of hierdoor het zeezicht mooier of lelijker zal

worden, is een subjectief gegeven. Uit het socio-landschappelijk onderzoek van de zomer van 2009 kan niet afgeleid kan worden dat deze beïnvloeding van het zeezicht grotendeels negatief ervaren wordt (Grontmij, 2010). In het basisMER wordt besloten dat de impact op het zeezicht als gering (0/-; conf. 1 & 2) tot matig (-; conf. 3) negatief beoordeeld. Er kan verwacht worden dat de nieuwe configuratie 4 een enigszins 'positiever' zicht zal opleveren; het effect wordt als gering negatief (0/-) beschouwd.

4.7.2.1.2 Zeezicht vanop zee

Ondanks de toename in aantal turbines en de gewijzigde inplantingslocaties bij de nieuwe configuratie 4 zal het beeld vanop zee niet significant wijzigen ten opzichte van de vergunde situatie. In de aanvaardbaarheid van het zicht op zee spelen de afstand tot de turbines en de procentuele inname van de horizon een grote rol, evenals de zichtbare bebakening. Gezien deze factoren voor de nieuwe configuratie nauwelijks wijzigen, blijven de besluiten van het basisMER behouden; het zicht vanop zee wordt als gering negatief (0/-) ingeschat.

4.7.2.1.3 Besluit bespreking en beoordeling van de effecten op het zeezicht

Samenvattend worden de effecten op het zeezicht weergegeven voor de diverse alternatieven (diverse combinaties van configuratie + funderingstype, zoals weergegeven in Tabel 3.3.1). De effectbeoordeling geldt zowel voor het Norther windpark als voor het basisscenario. Volgende definities zijn van toepassing: significant positief (++), matig positief (+), gering positief (0/+), (vrijwel) geen effect (0), gering negatief (0/-), matig negatief (-), significant negatief (--).

Configuratie	1		2	3		4	
Funderingstype	a	b		a	b	a	b
Constructiefase							
Stijging scheepvaartverkeer door bouwactiviteiten	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Exploitatiefase							
Zeezicht vanaf de kust	0/-	0/-	0/-	-	-	0/-	0/-
Zeezicht van op zee	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Bebakening en verlichting	0	0	0	0	0	0	0
Ontmantelingsfase							
Stijging scheepvaartverkeer door ontmantelingsactiviteiten	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-

4.8 DE MENS

Voor de voorgestelde aanpassingen aan het project van Norther (nieuw configuratiealternatief 4, met een hoger aantal windturbines, kleinere rotordiameters en gewijzigde inplantingslocaties van de turbines) worden voor de mens geen significante verschillen verwacht ten opzichte van de vergunde situatie. De effecten worden geëvalueerd als onbestaande (0) tot gering negatief (0/-) tijdens de constructie- en ontmantelingsfase, en als onbestaande (0) tot gering positief (0/+) tijdens de exploitatiefase. Daarom wordt hier niet verder ingegaan op deze discipline en wordt verwezen naar de beschrijvingen in het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011).

4.9 VEILIGHEIDSASPECTEN

In het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011) werd ingegaan op de veiligheidsaspecten gerelateerd aan de installaties, de scheepvaart en de radar en scheepscommunicatie. Bovendien werd aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen van een potentiële olieverontreiniging. Voor de voorgestelde aanpassingen aan het project van Norther (nieuw configuratiealternatief 4, met een hoger aantal windturbines, kleinere rotordiameters en gewijzigde inplantingslocaties van de turbines) worden enkel voor scheepvaart belangrijke verschillen verwacht ten opzichte van de vergunde situatie. De effecten voor de overige aspecten werden in het basisMER geëvalueerd als onbestaande (0) tot gering negatief (0/-).

Voor het aspect scheepvaartveiligheid werd bij uitvoering van het basisMER in overleg met het bestuur (BMM) beslist dat het berekenen van de risico's voor het scheepvaartverkeer (inclusief aanvaringen/aandrijvingen, olieverontreiniging) voor de configuratie alternatieven van Norther afzonderlijk of voor het gedefinieerde basisscenario weinig meerwaarde zou bieden. Het werd meer zinvol geacht om de risico's van volgende cumulatieve scenario's te onderzoeken:

- Scenario 1, met het Norther windpark in combinatie met de toen reeds vergunde windparken Belwind (110 turbines), Northwind⁵ (72 turbines) en C-Power (54 turbines);
- Scenario 2, met het Norther windpark in combinatie met de toen reeds vergunde windparken (Belwind, Northwind en C-Power) en de 2 windparken waarvoor toen reeds een domeinconcessie werd verkregen, namelijk RENTEL en SEASTAR.

Om voldoende analogie met het basisMER te behouden, werd eveneens in overleg met het bestuur beslist om voor de nieuwe configuratie van Norther dezelfde scenario's door te rekenen. De effectbespreking en beoordeling van deze scenario's wordt weergegeven in Hoofdstuk 5.2.8 ('Cumulatieve effecten' – 'Veiligheidsaspecten').

---

⁵ Voormalig Eldepasco

5 CUMULATIEVE EFFECTEN

5.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de mogelijke cumulatieve effecten ten gevolge van de windparken C-Power, Northwind⁶ en Belwind in combinatie met de nieuwe configuratie 4 van het Norther windpark. Een beschrijving van deze projecten en een samenvatting van de belangrijkste parameters worden gegeven in het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011).

Enkel voor deze effecten die meer in detail besproken en beoordeeld werden in hoofdstuk 4 van voorliggend wijzigingsMER (waarvoor dus een fundamentele wijziging ten gevolge van de nieuwe configuratie t.o.v. de vergunde situatie verwacht werd) wordt eveneens een bespreking van de cumulatieve milieueffecten uitgevoerd. Er wordt immers verondersteld dat indien een bepaalde aanpassing aan het Norther project een totaal verwaarloosbare wijziging in effect voor het milieu heeft voor het Norther windpark afzonderlijk, deze aanpassing ook voor het cumulatieve effect verwaarloosbaar zal zijn. Specifiek worden de cumulatieve effecten van de reeds vergunde situatie (3 windparken + reeds vergunde Norther activiteit) vergeleken met de cumulatieve impact van de drie windparken samen met de nieuwe configuratie van Norther (3 windparken + Norther configuratie 4).

5.2 BESCHRIJVING EN BEOORDELING VAN DE CUMULATIEVE EFFECTEN PER DISCIPLINE

5.2.1 Bodem

Voor de discipline bodem wordt enkel de cumulatieve impact op het globale sedimenttransport en de morfologie ten gevolge van de constructie van de funderingen verder besproken.

In de volgende tabel worden de parameters voor volume en oppervlakte gegeven voor het cumulatieve scenario waarbij in het Norther concessiegebied 86 of 100 monopiles geplaatst worden (configuratie 1a en 4a). Voor de andere windparken is uitgegaan van monopile funderingen voor Belwind en Northwind en een combinatie van gravitaire en jacket funderingen voor C-Power. In de cijfers wordt rekening gehouden met bagger- en dumpingsverliezen.

Tabel 5.2.1 : Overzicht cumulatieve uitgravingsvolumes en stockage-oppervlaktes

Oppervlakte inname (m ²) / Totaal volume (m ³)	Cumulatief scenario (incl. conf. 1a - 86 MP * 3 MW)	Cumulatief scenario (incl. conf. 4a - 100 MP * 3 MW)
Te stockeren volume (m ³)	660.000	668.000
Stockage - 1 m (opp. in m ²)	746.000	754.000
Stockage - 5 m (opp. in m ²)	193.000	195.000

⁶ Voormalig Eldepasco

Vergeleken met de berekende cijfers van het basisMER voor de *worst case* (cumulatief scenario incl. configuratie 3b: 47 gravitaire funderingen), is het te stockeren volume voor het cumulatief scenario inclusief configuratie 1a of 4a telkens minstens een factor 5 kleiner. In het basisMER werd reeds aangegeven dat het cumulatief effect op het globale sedimenttransport en de morfologie ten gevolge van de constructie van de funderingen enkel bij windparken met gravitaire funderingen niet verwaarloosbaar is.

Er kan besloten worden dat er voor de nieuwe configuratie 4 geen belangrijke wijziging van de cumulatieve effecten op het globale sedimenttransport en de morfologie ten gevolge van de constructie van de funderingen verwacht wordt in vergelijking met configuratie 1. Aangezien er een tijdsverschil zal optreden tussen de effecten van de diverse windparken afzonderlijk (vermoedelijk slechts gedeeltelijke overlapping qua constructieperiodes), zal het cumulatieve effect kleiner zijn dan de som van de individuele effecten.

Overige cumulatieve effecten op bodem worden als verwaarloosbaar beschouwd, of als kleiner dan of gelijk aan de som van de afzonderlijke effecten. Voor een beschrijving van deze cumulatieve effecten wordt verwezen naar het basisMER.

5.2.2 Water

Voor de discipline water worden er ten gevolge van de voorgestelde aanpassingen aan het project van Norther (nieuw configuratiealternatief 4) geen noemenswaardige wijzigingen in de cumulatieve effecten verwacht. De cumulatieve effecten worden beoordeeld als verwaarloosbaar, of als kleiner dan of gelijk aan de som van de afzonderlijke effecten (zie basisMER).

5.2.3 Klimatologische factoren en atmosfeer

Voor de klimatologische factoren worden er ten gevolge van de nieuwe configuratie 4 geen noemenswaardige wijzigingen in de cumulatieve effecten verwacht. De cumulatieve effecten worden allen als verwaarloosbaar beschouwd (zie basisMER).

Het enige relevante effect met betrekking tot de discipline atmosfeer is de vermeden emissies op het land als gevolg van het feit dat de netto elektriciteitsproductie van de windparken niet door middel van klassieke, al dan niet in combinatie met nucleaire productie dient te worden opgewekt. In het basisMER wordt aangegeven dat de vermeden emissies van elk windpark op zich al een belangrijke bedrage tot de voor België vooropgestelde reductiedoelstellingen voor SO₂, NO_x en CO₂ leveren, en dat de cumulatieve bijdrage logischerwijs nog groter is en overeenkomt met de som van de individuele bijdragen. Gezien de elektriciteitsproductie voor configuratie 4 (ca. 1.240 GWh/jaar) binnen de range van 800 tot 1.500 GWh/jaar ligt die in het basisMER bestudeerd werd, blijven de conclusies uit het basisMER voor het cumulatieve effect met betrekking tot vermeden emissies geldig; het cumulatieve effect op de luchtkwaliteit is gelijk aan de som van de effecten van de afzonderlijke windparken.

5.2.4 Geluid en trillingen

5.2.4.1 Constructiefase

Het geluid van het heien van funderingspalen kan onder water tot op een relatief grote afstand (verder dan de 4 windparken) propageren met slechts een geringe attenuatie. Gezien bij het heien een impulsgeluid (niet continu) wordt voortgebracht en de heiactiviteiten slechts tijdelijk voorkomen, zal het cumulatieve effect echter niet groter zijn dan (maar gelijk aan) de som van de effecten per windpark. De kans dat de puls van het heien ter hoogte van verscheidene windparken samen valt is namelijk zeer klein. Het hogere aantal turbines van Norther configuratie 4 ten opzichte van de vergunde configuraties zal hier geen verandering in brengen.

Boven water zal het specifieke geluid van het heien van een windpark niet hoorbaar zijn ter hoogte van een ander windpark, het cumulatieve effect zal bijgevolg niet groter zijn dan de som van de effecten per windpark, ook wanneer bij het Norther windpark gebruik gemaakt wordt van de nieuwe configuratie 4.

Gezien de nieuwe configuratie in het slechtste geval (indien statische erosiebescherming wordt toegepast) slechts een beperkte toename betekent van te baggeren specie in vergelijking met de vergunde configuratie 1 (zie effectbespreking 'Bodem' van voorliggend wijzigingsMER, § 4.1.1.1.1), blijft ook het cumulatief effect van het baggeren op het geluidsklimaat gelijk als voor de vergunde activiteit; het cumulatieve effect is gelijk aan de som van de effecten per afzonderlijk windpark.

5.2.4.2 Exploitatiefase

Het effect van de windturbines op het geluidsklimaat onder water blijft beperkt tot het gebied tussen de turbines en overschrijdt de veiligheidsgrens van 500 m rond het windpark niet. Bijgevolg heeft het hoger aantal turbines van de nieuwe configuratie 4 geen invloed op de beoordeling van de cumulatieve effecten; het cumulatief effect van het onderwatergeluid van de turbines is gelijk aan de som van de afzonderlijke windparken.

In het basisMER werd reeds vermeld dat het geluid boven water van de windparken samen in de *worst case* (i.e. cumulatief scenario inclusief Norther configuratie 2) iets verder (ca. 1 km) hoorbaar zal zijn dan wanneer de windparken afzonderlijk in werking zouden zijn. Het cumulatief effect werd bijgevolg beoordeeld als groter dan de som van de effecten van de individuele parken, maar nog steeds gering negatief.

Gezien het groter aantal turbines van de nieuwe configuratie 4 zal het cumulatief geluid boven water mogelijk iets verder hoorbaar zijn in vergelijking met het cumulatief scenario inclusief Norther configuratie 1. Vermoedelijk zal het impactgebied voor het cumulatief scenario inclusief Norther configuratie 4 nagenoeg gelijk zijn aan het impactgebied voor het cumulatief scenario inclusief Norther configuratie 2 (in het basisMER beschouwd als de *worst case* voor geluid). Zoals reeds vermeld, werd dit *worst case* scenario in het basisMER beoordeeld als gering negatief (0/-). Bovendien zal het impactgebied in zuidoostelijke richting beperkter zijn dan voor de beschouwde scenario's in het basisMER gezien er bij de nieuwe configuratie 4 geen turbines voorzien worden in het uitbreidingsgedeelte (enkel in het toegekend concessiegebied).

5.2.4.3 Ontmantelingsfase

De cumulatieve effecten tijdens de ontmantelingsfase zullen gelijkaardig zijn als in de inrichtingsfase. Voor de meeste effecten zal de impact bovendien geringer zijn dan tijdens de inrichtingsfase, ook indien de nieuwe configuratie 4 toegepast wordt.

5.2.5 Fauna, flora & biodiversiteit

5.2.5.1 Macrobenthos, epibenthos en visgemeenschappen van zachte substraten

Met betrekking tot het benthos en de visgemeenschappen van de zachte substraten worden de mogelijke cumulatieve effecten tijdens de exploitatiefase en ontmantelingsfase allen als verwaarloosbaar beschouwd. Hier wordt geen wijziging in verwacht ten gevolge van de nieuwe configuratie 4.

Tijdens de constructiefase zijn cumulatieve effecten van biotoopverstoring, verlies aan organismen, verstoring door sedimentatie en geluidsverstoring ten gevolge van het heien van belang.

Biotoopverstoring

De biotoopverstoring wordt bepaald door het funderingstype en het aantal turbines. Het totaal cumulatief biotoopverlies wordt voorgesteld in Tabel 5.2.2.

Tabel 5.2.2 : Biotoopverstoring – Cumulatief scenario

Biotoopverstoring (m²)	Cumulatief scenario (incl. conf. 1a - 86 MP * 3 MW)	Cumulatief scenario (incl. conf. 3b - 47 GBF * 10 MW)	Cumulatief scenario (incl. conf. 4a - 100 MP * 3 MW)
Direct	670.000	766.640	695.940
Indirect (stockage 5 m)	192.170	1.049.870	195.020
Totaal (stockage 5 m)	862.170	1.816.510	890.960

De biotoopverstoring voor het cumulatief scenario inclusief configuratie 4a is van dezelfde grootteorde als datgene van het cumulatief scenario inclusief configuratie 1a. Daarom wordt voor configuratie 4 net zoals in het basisMER besloten dat het cumulatief effect gelijk is aan de som van de effecten van de individuele parken, en het cumulatieve verlies aan biotoop voor bentische organismen bij deze configuratie een gering negatief effect (0/-) zal hebben.

Verlies aan organismen

Het verlies aan organismen is recht evenredig met het biotoopverlies. Uitgaande van de biomassaschatting van 33 g/m² wordt een cumulatief verlies aan organismen verwacht dat varieert tussen de 28 ton (incl. conf. 1a) en 60 ton (incl. conf. 3b) (stockage hoogte 5 m). Het cumulatief verlies voor het scenario inclusief configuratie 4a wordt geschat op 29 ton (grootteorde als bij cumulatief scenario incl. conf. 1a). In het basisMER wordt erop gewezen dat de biodiversiteit zal toenemen door de creatie aan nieuw hard habitat. Er kan verwacht worden dat deze positieve bijdrage relatief groter zal zijn bij het afsluiten of creëren van een groter aaneensluitend gebied, vandaar dat het cumulatief effect kleiner ingeschat wordt dan de som van de

effecten van de afzonderlijke windparken. In het basisMER wordt besloten dat ongeacht het scenario het verlies aan organismen ten gevolge van de windparken als aanvaardbaar (-) kan beschouwd worden, zo ook voor de nieuwe configuratie 4.

Verstoring door sedimentatie

De grootte van de cumulatieve impact ten gevolge van sedimentatie hangt nauw samen met de biotoopverstoring (zie hoger) en wordt bijgevolg voor het cumulatieve scenario inclusief Norther configuratie 4 als aanvaardbaar (0/-) beschouwd.

Geluidsverstoring

Bij de bespreking van de cumulatieve effecten van geluid werd reeds aangegeven dat bij het heien een impuls geluid (niet continu) wordt voortgebracht en de heideactiviteiten slechts tijdelijk voorkomen, zodanig dat het cumulatieve effect niet groter zal zijn dan (maar gelijk aan) de som van de effecten per windpark. Daarom zullen de effecten op benthos en vissen vergelijkbaar zijn zoals beschreven in hoofdstuk 4.6. De zone die verstoord wordt door de heideactiviteiten neemt echter toe waardoor ook het percentage benthos en vissen die mogelijks hinder ondervinden lineair toeneemt. Gezien het grote aandeel aan monopiles en jacket funderingen bij de 4 beschouwde windparken wordt het cumulatief effect in het basisMER als significant negatief beschouwd, dat mits gebruik van milderende maatregelen tot aanvaardbare niveaus teruggebracht kan worden. Het hogere aantal turbines van configuratie 4 in vergelijking met configuratie 1 is verwaarloosbaar ten opzichte van het totale aantal monopiles en jacket funderingen bij de 4 beschouwde windparken. Daarom blijft de beoordeling ook voor het cumulatief scenario inclusief configuratie 4 geldig.

5.2.5.2 Epifauna en visgemeenschappen van harde substraten

Met betrekking tot het benthos en de visgemeenschappen van de harde substraten wordt enkel het cumulatieve effect van de introductie van hard substraat niet als verwaarloosbaar beschouwd.

Introductie van hard substraat

De bouw van een offshore windpark zorgt voor een introductie van hard substraat in het van nature zandige biotoop. Meer specifiek gaat het om turbines, funderingen en erosiebescherming.

Tabel 5.2.3 : Introductie hard substraat – Cumulatief scenario

Introductie hard substraat (m ²)	Cumulatief scenario (incl. conf. 1a - 86 MP * 3 MW)	Cumulatief scenario (incl. conf. 3b - 47 GBF * 10 MW)	Cumulatief scenario (incl. conf. 4a - 100 MP * 3 MW)
Fundering/ turbine	160.540	152.040	168.320
Erosiebescherming	183.690	299.390	192.250
Totaal	344.230	451.430	360.570

Uit Tabel 5.2.3 wordt duidelijk dat enkel de oppervlakte van de erosiebescherming in geval van configuratie 3b een duidelijk verschil in totaal geïntroduceerd substraat voor het cumulatief scenario oplevert. De

introductie van hard substraat voor het cumulatief scenario inclusief configuratie 4a is van dezelfde grootteorde als datgene van het cumulatief scenario inclusief configuratie 1a. Het besluit uit het basisMER kan bijgevolg behouden blijven; het cumulatief effect is gelijk aan de som van de effecten van de afzonderlijke parken, en wordt als aanvaardbaar beschouwd.

5.2.5.3 Avifauna

De aanpassingen in het project hebben met betrekking tot de avifauna enkel een mogelijke wijzigende cumulatieve impact naar aanvaringsrisico.

Aanvaringsaspect

Momenteel is het zeer moeilijk om de cumulatieve effecten met betrekking tot aanvaring in te schatten. Voorlopig werden namelijk nergens anders in Europa verschillende windparken zo dicht bijeen gebouwd als op het Belgische deel van de Noordzee (BDNZ). Om die reden is het van groot belang dat er een goede opvolging en monitoring van de aanvaringsaspecten wordt uitgevoerd.

Er kan verwacht worden dat de aanwezigheid van een groot aantal windparken in een relatief kleine zone een licht verhoogde mortaliteit van zeevogels op populatieniveau tot gevolg kan hebben. De reden hiervoor ligt hem in het feit dat zeevogels typische K-geselecteerde soorten⁷ zijn, wat wil zeggen dat ze lang leven en jaarlijks een laag aantal jongen groot brengen. Ook al vallen er waarschijnlijk relatief gezien weinig aanvaringsslachtoffers, dit kan op lange termijn toch een significant effect hebben op de populatie van bepaalde soorten (Drewitt & Langston, 2006).

Het hogere aantal turbines van configuratie 4 in vergelijking met de vergunde configuratie 1 wordt in het cumulatief scenario als verwaarloosbaar verwacht ten opzichte van het grote totale aantal turbines van de 4 parken samen. Het besluit van het basisMER blijft bijgevolg ongewijzigd: het cumulatief effect is gelijk aan de som van de effecten van de afzonderlijke parken.

5.2.5.4 Zeezoogdieren

De aanpassingen in het Northor project hebben met betrekking tot de zeezoogdieren enkel een mogelijke wijzigende cumulatieve impact naar geluidsverstoring.

Verstoring ten gevolge van het heien

Wanneer monopiles of jacket funderingen ingezet worden, zullen heiwerkzaamheden een verhoging van het onderwatergeluid en trillingen met zich meebrengen, wat tot significant negatieve effecten op zeezoogdieren kan leiden. Bij het heien van palen kan echter niet verwacht worden dat de heislagen synchroon gegeven zullen worden in de verschillende parken. Vandaar dat in dit geval het absolute geluidsniveau vermoedelijk niet hoger zal zijn dan bij het afzonderlijk aanleggen van windparken. Deze verhoging van het geluidsniveau zal echter over een langere periode voorkomen, waardoor de mogelijke effecten eveneens negatiever

⁷ K-geselecteerde soorten zijn soorten waarvan de populatiegroei stopt wanneer de populatie de draagkracht van het habitat (K) heeft bereikt.

kunnen zijn dan bij het afzonderlijk uitvoeren van de werken, of over een groter gebied kunnen optreden. Er wordt verwacht dat zeezoogdieren de zone voor een langere periode zullen verlaten. Het effect zal gelijk zijn aan de som van de effecten per windpark. De langere duur van blootstelling aan hoge geluidsniveaus kan echter leiden tot een cumulatief effect dat groter is dan de som van de effecten. Het effect van verstoring dient daarom goed opgevolgd te worden in het monitoringsprogramma.

Indien rekening gehouden wordt met de opgelegde gebruiksvoorwaarden in de machtiging van 18 januari 2012 (zie § 4.6.4.1.1), wordt het cumulatief effect van de nieuwe configuratie 4 (ondanks een hoger aantal te heien monopiles) net als de beschouwde cumulatieve scenario's in het basisMER beoordeeld als matig negatief.

5.2.6 Zeezicht & Cultureel erfgoed

5.2.6.1 Cultureel erfgoed

In het basisMER wordt aangegeven dat er met betrekking tot het (maritiem) cultureel erfgoed enkel verwaarloosbare cumulatieve effecten verwacht kunnen worden. Toepassing van de nieuwe configuratie 4 voor het Norther windpark zal hierin geen verandering brengen.

5.2.6.2 Zeezicht

Voor de discipline zeezicht wordt er ten gevolge van toepassing van de nieuwe configuratie enkel een mogelijke wijziging verwacht in de cumulatieve effecten met betrekking tot het zicht op zee tijdens de exploitatiefase. Overige cumulatieve effecten voor de nieuwe configuratie worden net zoals in het basisMER beschouwd als gelijk aan de som van de effecten van de afzonderlijke parken (constructiefase), of verwaarloosbaar (ontmantelingsfase).

Voor het cumulatief scenario inclusief de nieuwe configuratie 4 werden twee visualisaties uitgevoerd, weergegeven in Bijlage 5.2.1. Er werden twee gezichtspunten aan de kust gehanteerd (Figuur 5.2.1):

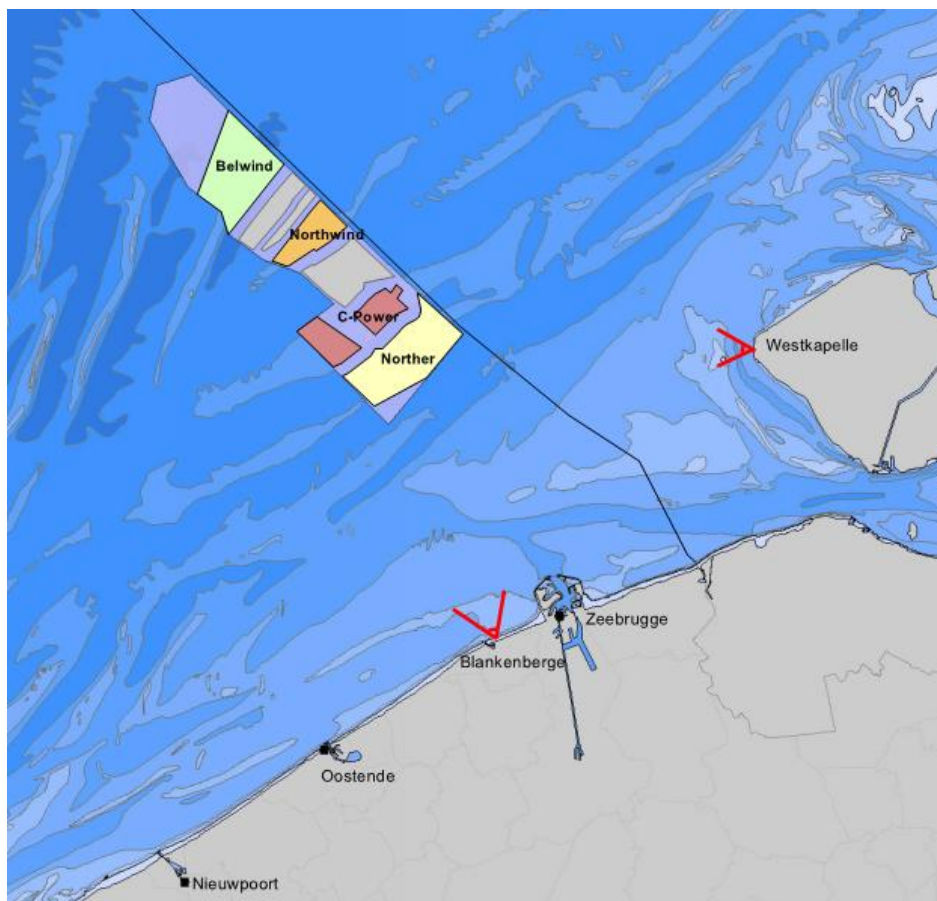
- **Ter hoogte van het strand van Blankenberge.** De windturbines van het Norther windpark in de nieuwe configuratie 4 staan op een afstand van ca. 21 tot 29 km. Blankenberge is de kustgemeente in België met de kortst mogelijke afstand tot het windpark.
- **Ter hoogte van de dijk van Westkapelle (Nederland).** Dit is de locatie in Nederland met de kortst mogelijke afstand tot het windpark. De windturbines staan op een afstand van ca. 24,5 tot 34,3 km.

Bijlage 5.2.1: Visualisaties van het cumulatief scenario inclusief configuratie 4 (Foto Blankenberge: Grontmij; Foto Westkapelle: ARCADIS Nederland; Simulaties en montage: ARCADIS Nederland)

De foto die dient als basis voor de montage ter hoogte van Blankenberge, werd genomen bij helder weer en goed zicht, in februari 2008. Op dat moment was er nog geen enkele windturbine in de juridisch afgebakende zone voor windparken gebouwd. De basisfoto voor de montage ter hoogte van Westkapelle werd genomen in juni 2012. Op dat moment zijn er 55 turbines van Belwind gebouwd en is de opbouw van

C-Power in volle voortgang. De visualisaties geven de zichtbaarheid van de windparken weer onder de meest realistische atmosferische omstandigheden (niet bij maximaal contrast, maar wel bij een goede zichtbaarheid).

Figuur 5.2.1: Ligging zichtpunten Blankenberge en Westkapelle en windparken van het cumulatief scenario

Door de combinatie van meerdere windparken zal een zekere 'verdichting' van de zone in het gezichtsveld optreden, waarbij het met het stijgende aantal windturbines in de gehele windparkzone steeds moeilijker zal worden om afzonderlijke windturbines te onderscheiden (Di Marcantonio *et al.*, 2009). Het Norther windpark zal vanuit de Vlaamse gemeenten ten oosten van de haven van Zeebrugge (bij benadering) vóór het C-Power windmolenpark zichtbaar zijn (zowel in afstand als in zicht). Vanuit de gemeenten en steden ten westen van Zeebrugge zal het Norther windpark zich schijnbaar deels naast de windturbines van C-Power bevinden (Rumes *et al.*, 2011).

Analoog aan het besluit van de effectbespreking van het zeezicht op de nieuwe configuratie van het Norther windpark afzonderlijk (§ 4.7.2.1.1), wordt voor het cumulatief scenario aangenomen dat het zicht op de diverse parken, inclusief de nieuwe configuratie van Norther windpark, niet 'negatiever' zal ervaren worden dan in de vergunde situatie. De nieuw uitgevoerde fotosimulatie in vergelijking met de simulatie van het basisMER voor het zichtpunt in Blankenberge bevestigt dit. Onder meer doordat het uitbreidingsgebied in de

uiterste zuidelijke uithoek van de windconcessiezone niet bebouwd wordt bij de nieuwe Norther configuratie, zal er daarentegen voor diverse kustgemeenten eerder een verbetering van het zeezicht optreden. Daarom kunnen de besluiten van het basisMER behouden blijven; het cumulatief effect wordt als aanvaardbaar beschouwd, en bovendien kleiner dan de som van de afzonderlijke effecten.

5.2.7 De mens

Voor de discipline mens worden er ten gevolge van het nieuwe configuratiealternatief 4 geen noemenswaardige wijzigingen in de cumulatieve effecten verwacht, behalve voor de scheepvaart (zie volgende paragrafen). Voor de overige aspecten worden geen of gering negatieve cumulatieve effecten verwacht (zie basisMER).

5.2.8 Veiligheidsaspecten

Met betrekking tot de veiligheidsaspecten in relatie tot de nieuwe configuratie 4 worden enkel belangrijke wijzigingen verwacht voor de scheepvaart. Voor het aspect 'Radar en scheepscommunicatie' wordt verwezen naar het basisMER, waar besloten wordt dat er geen of gering negatieve cumulatieve effecten verwacht kunnen worden.

Binnen het onderdeel 'Veiligheidsaspecten – Scheepvaart' wordt ingegaan op de potentiële effecten op de scheepvaart door de aanwezigheid van windparken en de hiermee verbonden milieuverontreiniging. Bij uitvoering van het basisMER werd in overleg met het bestuur (BMM) beslist om de risico's van volgende cumulatieve scenario's te onderzoeken:

- Scenario 1, met het Norther windpark in combinatie met de toen reeds vergunde windparken Belwind (110 turbines), Northwind⁸ (72 turbines) en C-Power (54 turbines);
- Scenario 2, met het Norther windpark in combinatie met de toen reeds vergunde windparken (Belwind, Northwind en C-Power) en de 2 windparken waarvoor toen reeds een domeinconcessie werd verkregen, namelijk RENTEL en SEASTAR.

Om voldoende analogie met het basisMER te bewaren, werd eveneens in overleg met het bestuur beslist om voor de nieuwe configuratie van Norther dezelfde scenario's, maar dan met de nieuwe configuratie 4, door te rekenen.

De potentiële effecten op de scheepvaart door de aanwezigheid van het Norther windpark (in combinatie met de andere windenergie initiatieven) werden in 2011 gekwantificeerd in twee veiligheidsstudies van MARIN (MARIN, 2011a; 2011b) op basis van het SAMSON-model ('Safety Assessment Model for Shipping and Offshore on the North Sea'). De impact van de nieuwe configuratie 4 van het Norther windpark wordt beschreven in een aanvullende veiligheidsstudie (MARIN, 2012), zie Bijlage 5.2.2. Voor een beschrijving van de gevolgde methodologie wordt verwezen naar de diverse studies van MARIN (MARIN, 2011a; 2011b; 2012).

---

⁸ Voormalig Eldepasco

Bijlage 5.2.2: Veiligheidsstudie Norther windpark (MARIN, 2012)

De nieuwe configuratie van Norther zal geen wijzigende impact hebben tijdens de constructiefase. Tijdens de exploitatiefase worden geen belangrijke wijzigingen verwacht ten gevolge van toepassing van de nieuwe configuratie 4 van het Norther windpark in vergelijking met de vergunde situatie met betrekking tot de invloed op verkeersstromen, schip-schip aanvaringen, milieuschade en de verspreiding van verontreiniging. Voor een bespreking van deze effecten wordt verwezen naar het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011), het MEB (Rumes *et al.*, 2011) en de veiligheidsstudies van MARIN (MARIN, 2011a; 2011b).

5.2.8.1 Kruisende schepen

Gezien er bij de nieuwe configuratie 4 in het uitbreidingsgedeelte geen turbines voorzien worden (de zuidelijk gelegen 'driehoek', zie § 2.2), treedt er ten zuiden van het windpark voor de kruisende schepen een beter zicht op (zowel visueel als via de radar), en wordt tevens een kleine ruimte gevormd die in nood als uitwijkzone kan dienen (Rumes *et al.*, 2011). Dit komt bijgevolg de scheepvaartveiligheid ten goede.

5.2.8.2 Aanvaring en aandrijfrisico's

Tijdens de exploitatiefase verwacht de uitgevoerde risicostudie voor de configuratie 4 (MARIN, 2012) dat voor dit configuratie alternatief 4 (100 turbines met monopile funderingen) eens om de 12 jaar een aanvaring/aandrijving zal gebeuren (Tabel 5.2.4).

Tabel 5.2.4: Verwachte aantal aanvaringen/aandrijvingen per jaar voor het Norther windpark binnen de beschouwde varianten (inclusief hoogspanningsstations en meetmasten), zowel voor de vergunde configuraties 1 en 2 als voor de nieuwe configuratie 4 (MARIN, 2011a; 2012)

Variant	Aantal turbines	Aantal aanvaringen (rammen) per jaar		Aantal aandrijvingen (driften) per jaar		Totaal aantal per jaar	Eens in de... jaar
		R-schepen	N-schepen	R-schepen	N-schepen		
Scenario1_conf1 (monopile funderingen)	86	0,02924	0,00733	0,03963	0,00463	0,08084	12,4
Scenario1_conf2 (jacket funderingen)	74	0,03523	0,01604	0,03563	0,00537	0,09228	10,8
Scenario1_conf4 (monopile funderingen)	100	0,025022	0,007663	0,043320	0,005405	0,081411	12,3
Scenario2_conf1 (monopile funderingen)	86	0,03069	0,00729	0,04034	0,00463	0,08295	12,1
Scenario2_conf2 (jacket funderingen)	74	0,03700	0,01593	0,03628	0,00537	0,09458	10,6
Scenario2_conf4 (monopile funderingen)	100	0,026483	0,007663	0,044153	0,005405	0,083705	11,9

In de veiligheidsstudie van 2011 (MARIN, 2011a) en het basisMER werd reeds opgemerkt dat het scenario (dus de aanwezigheid van meerdere windmolenparken in de zone) weinig invloed heeft op de totale

aanvarings- of aandrijfkansen bij Norther. Het extra verkeer Steenbank-Westpit-Wandelaar ten gevolge van de invulling van de windmolenzone levert dus nauwelijks een hogere aanvaarkans op. De verschillen bij gelijk scenario en verschillende configuratie zijn groter en worden veroorzaakt door verschillen in ram-aanvaringen zoals bepaald door het aantal turbines en het type van funderingen (hoger aantal ram-aanvaringen bij jacket funderingen dan bij monopiles). Voor de scenario's met de nieuwe configuratie 4 is er een duidelijke daling in het aantal ram-aanvaringen van routegebonden schepen in vergelijking met de vergunde situatie doordat er in het uitbreidingsgedeelte geen turbines ingepland worden bij configuratie 4, terwijl het aantal aandrijvingen wel toeneemt gezien het hoger aantal turbines. Het totaal aantal aanvaringen en aandrijvingen voor de scenario's met configuratie 4 blijft uiteindelijk nagenoeg gelijk aan het aantal aanvaringen en aandrijvingen voor de vergunde configuratie 1, en is duidelijk lager dan het aantal aanvaringen en aandrijvingen voor de vergunde configuratie 2 (door toepassing van monopile funderingen bij configuratie 4 in tegenstelling tot jacket funderingen bij configuratie 2).

Tabel 5.2.5 toont de totale aanvarings- en aandrijfkans ten gevolge van alle parken samen binnen de beschouwde cumulatieve variant. Hieruit blijkt dat er nagenoeg geen wijziging is in totale aanvarings- en aandrijfkans wanneer gebruik gemaakt wordt van configuratie 4 in vergelijking met configuratie 1 van het Norther windpark. De totale aanvarings- en aandrijfkans van configuratie 4 is wel duidelijk lager ten opzichte van configuratie 2.

Tabel 5.2.5: Verwachte totaal aantal aanvaringen/aandrijvingen per jaar voor alle parken voor de beschouwde varianten (inclusief hoogspanningsstation en meetmasten) (MARIN, 2011a; 2012)

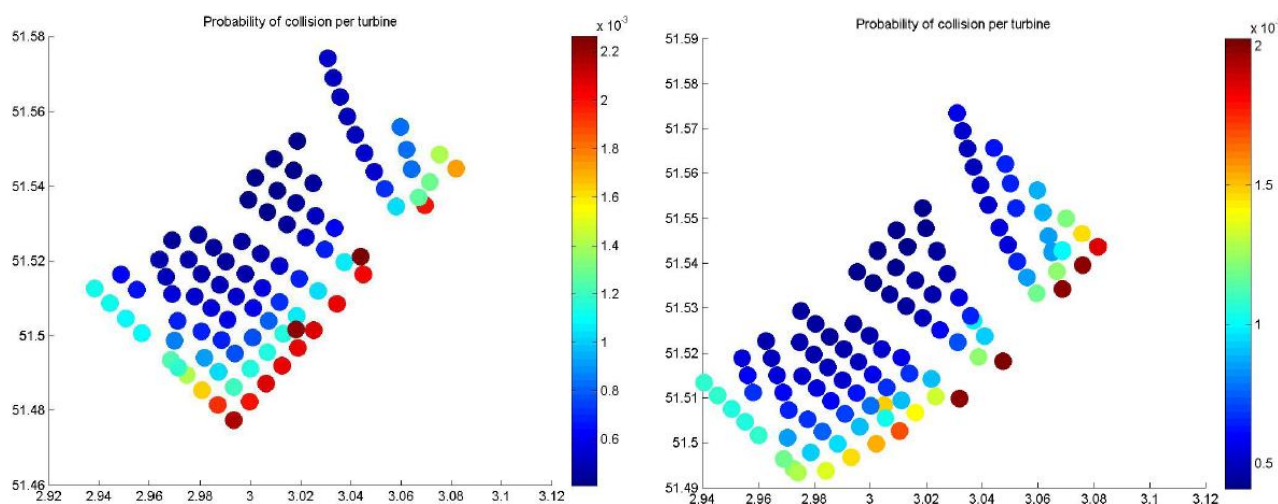
		Aantal aanvaringen (rammen) per jaar		Aantal aandrijvingen (driften) per jaar		Totaal aantal per jaar	Eens in de ... jaar
		R- schepen	N- schepen	R- schepen	N- schepen		
Scenario 1	Totaal (incl. Norther conf 1, monopiles)	0,04382	0,03338	0,13328	0,01656	0,22704	4,4
	Totaal (incl. Norther conf 2, jacket funderingen)	0,04980	0,04209	0,12928	0,01731	0,238849	4,2
	Totaal (incl. Norther conf 4, monopiles)	0,039375	0,033398	0,136984	0,017324	0,227081	4,4
Scenario 2	Totaal (incl. Norther conf 1, monopiles)	0,04213	0,02880	0,16420	0,02065	0,25577	3,9
	Totaal (incl. Norther conf 2, jacket funderingen)	0,04822	0,03723	0,16011	0,02138	0,26694	3,7
	Totaal (incl. Norther conf 4, monopiles)	0,037700	0,029277	0,168075	0,021435	0,256487	3,9

Tabel 5.2.6 laat de aanvaar- en aandrijfkansen van het Norther windpark zien in verhouding tot de totale aanvaar- en aandrijfkans voor de windparken in het beschouwde scenario.

Tabel 5.2.6: Verwachte relatieve aantal aanvaringen/aandrijvingen voor de beschouwde varianten (inclusief hoogspanningsstation en meetmasten) vergeleken met de overige windparken in het scenario (MARIN, 2011a; 2012)

Variant North Sea Power	Relatief aantal aanvaringen (rammen) t.o.v. geheel scenario		Relatief aantal aandrijvingen (driften) t.o.v. geheel scenario		Totaal
	R-schepen	N-schepen	R-schepen	N-schepen	
Scenario1_conf1 (monopile funderingen)	66,7 %	22,0 %	29,7 %	28,0 %	35,6 %
Scenario1_conf2 (jacket funderingen)	70,7 %	38,1 %	27,6 %	31,0 %	38,7 %
Scenario1_conf4 (monopile funderingen)	63,5 %	22,9 %	31,6 %	31,2 %	35,9 %
Scenario2_conf1 (monopile funderingen)	72,8 %	25,3 %	24,6 %	22,4 %	32,4 %
Scenario2_conf2 (jacket funderingen)	76,7 %	42,8 %	22,7 %	25,1 %	35,4 %
Scenario2_conf4 (monopile funderingen)	70,6 %	25,7 %	26,3 %	25,0 %	32,6 %

Het relatief aantal aanvaringen en aandrijvingen bij toepassing van configuratie 4 van het Norther windpark is nagenoeg gelijk aan het relatief aantal aanvaringen en aandrijvingen voor het scenario inclusief configuratie 1, en is duidelijk lager dan bij toepassing van configuratie 2.

Figuur 5.2.2: Grafische weergave van de aanvaar- en aandrijfkans per turbine: LINKS voor het cumulatief scenario 2 inclusief configuratie 1 (MARIN, 2011a), RECHTS voor het cumulatief scenario 2 inclusief configuratie 4 (MARIN, 2012)⁹

Uit de veiligheidsstudies van 2011 (MARIN, 2011a; 2011b) bleek dat de aanvaringskans voor de turbines op het uitbreidingsgedeelte het hoogste is (linkse weergave in Figuur 5.2.2). Bij de nieuwe configuratie 4 worden er in het uitbreidingsgedeelte geen turbines voorzien, zodat er in het zuidelijke gedeelte van het

⁹ Voor visualisaties van de overige cumulatieve scenario's wordt verwezen naar de veiligheidsstudies van MARIN (MARIN, 2011a; 2012).

windpark een duidelijke daling is in aanvaar- en aandrijfkans per turbine (rechtse weergave in Figuur 5.2.2). Hiermee wordt voldaan aan de eis gesteld in het MB van 18 januari 2012 (betreffende de machtiging voor de bouw en de vergunning voor de exploitatie van een windpark ten zuidoosten van de Thorntonbank in de Belgische zeegebieden) dat er een optimalisering van de configuratie van het Norther windpark uitgevoerd dient te worden om de aanvaar- en aandrijfkans in het uitbreidingsdeel te beperken.

Samenvattend kan besloten worden dat de toepassing van de nieuwe configuratie 4 met betrekking tot de scheepvaartveiligheid globaal positiever is dan voor de vergunde situatie, ondanks het hoger aantal turbines, gezien er in het uitbreidingsgedeelte geen turbines ingepland worden bij de configuratie 4. De effecten op het scheepvaartverkeer worden beoordeeld als gering (0/-) tot matig (-) negatief, afhankelijk van het beschouwde effect (zie onderstaande tabel). Mits toepassing van de gebruiksvoorwaarden met betrekking tot de scheepvaartveiligheid, zoals opgenomen in de machtiging en vergunning van 18 januari 2012 voor de bouw van het Norther windpark, is de impact op de scheepvaartveiligheid aanvaardbaar.

5.2.8.3 Besluit bespreking en beoordeling van de effecten op de scheepvaartveiligheid

Samenvattend worden de cumulatieve effecten op de scheepvaartveiligheid weergegeven voor de diverse alternatieven (diverse combinaties van configuratie + funderingstype, zoals weergegeven in Tabel 3.3.1). Volgende definities zijn van toepassing: significant positief (++), matig positief (+), gering positief (0/+), (vrijwel) geen effect (0), gering negatief (0/-), matig negatief (-), significant negatief (--).

Configuratie	1		2	3		4	
<i>Funderingstype</i>	a	b		a	b	a	b
Constructiefase							
Risico's op aanvaring	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Exploitatiefase							
Directe effecten scheepvaartverkeer: Gewijzigd verkeersbeeld	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Directe effecten scheepvaartverkeer: Rammen en driften	-	-	-	0/-	0/-	-	-
Directe effecten scheepvaartverkeer: Onderhoud en reparaties	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Gevolgschade: Schip en windturbines	-	-	-	0/-	0/-	-	-
Gevolgschade: Verontreiniging en de gevolgen van een scheepsramp	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Gevolgschade: Persoonlijk letsel	0	0	0	0	0	0	0
Ontmantelingsfase							
Risico's op aanvaring	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-

6 GRENSOVERSCHRIJDENDE EFFECTEN IN HET KADER VAN HET ESPOO-VERDRAG

Het concessiegebied van Norther is gelegen tot op een afstand van 500 meter van de grens met de Nederlandse zeegebieden. Gezien deze beperkte afstand tot het Nederlands grondgebied kan verwacht worden dat vrijwel alle effecten die tot buiten het concessiegebied waarneembaar zijn ook zullen optreden in het Nederlands grondgebied. De belangrijkste grensoverschrijdende effecten worden verwacht voor de disciplines fauna (ten gevolge van heien), zeezicht en veiligheid. Voor een uitgebreide bespreking van de wijzigende effecten ten gevolge van toepassing van de nieuwe configuratie 4 in vergelijking met de vergunde activiteit wordt verwezen naar de relevante paragrafen in hoofdstuk 4 en 5. De belangrijkste besluiten worden in onderstaande paragrafen hernomen.

6.1 EFFECTEN OP FAUNA

Indien bij het Norther windpark gebruik gemaakt wordt van monopile of jacket funderingen, zoals bij de nieuwe configuratie 4, kunnen significant negatieve effecten ten gevolge van het heien van deze funderingen verwacht worden op diverse mariene organismen, zowel in Belgische als in Nederlandse wateren. Specifieke bezorgdheid gaat uit naar zeezoogdieren en vislarven.

In het MEB voor het Norther windpark (Rumes *et al.*, 2011) wordt aangegeven dat de heiactiviteiten een verstoring van zeezoogdieren tot gevolg kunnen hebben tot op relatief grote afstand, met inbegrip van de Nederlandse Natura 2000 gebieden 'Vlakte van de Raan' (volledig) en 'Voordelta' (gedeeltelijk). Zoals reeds aangegeven in voorliggend wijzigingsMER is het project waarbij gebruik gemaakt wordt van monopiles of jacket funderingen enkel aanvaardbaar mits toepassing van een aantal mitigerende maatregelen en een monitoringsprogramma, om de kans op gehoorschade en andere significant negatieve effecten bij zeezoogdieren ten gevolge van het heien zo minimaal mogelijk te houden (zie § 4.6.4.1.1). Dit geldt ook voor de nieuwe configuratie 4. Specifiek met betrekking tot mogelijke grensoverschrijdende effecten, oordeelt het MEB (Rumes *et al.*, 2011) dat de effecten op zeezoogdieren in de Nederlandse Natura 2000 gebieden als aanvaardbaar worden beschouwd, gezien ze tijdelijk en lokaal zullen zijn, gezien de afstand tot de zeehondenkolonies in de Nederlandse Delta, gezien het uitgebreide foerageergebied van zeehonden, gezien het ruime verspreidingsgebied van bruinvissen, en mits het naleven van de gebruiksvoorwaarden.

Omtrent de grootte van het effect van heigeluid voor vissen (zowel op korte als lange termijn) bestaat momenteel nog veel onzekerheid. Naast de mogelijke effecten op adulte vispopulaties, kunnen ook de vislarven effecten ondervinden van heiactiviteiten. Recent experimenteel onderzoek toont evenwel geen significante mortaliteit bij vislarven ten gevolge van heigeluid, althans in het geval van tonglarven (Bolle *et al.*, 2011). Niettemin kan gesteld worden dat mogelijke significant negatieve effecten op vissen en vislarven in voldoende mate gemilderd zullen worden door toepassing van de eerder vernoemde gebruiksvoorwaarden gesteld in de machtiging van 18 januari 2012 voor de bouw van het Norther windpark met betrekking tot het heien. Ook het nieuwe configuratiealternatief wordt daarom als aanvaardbaar beschouwd.

In het MEB van het Norther windpark (Rumes *et al.*, 2011) wordt een uitgebreide beschrijving gegeven van de mogelijke effecten van het Norther windpark op de Nederlandse Natura 2000 gebieden en de relevante instandhoudingsdoelstellingen. Er wordt besloten dat er geen significant negatieve effecten verwacht worden op deze gebieden en instandhoudingsdoelstellingen, mits toepassing van de relevante gebruiksvoorwaarden. Op basis van de besprekingen in voorgaande hoofdstukken kan besloten worden dat dit besluit ook voor de nieuwe configuratie 4 van het Norther windpark geldig blijft.

6.2 EFFECTEN OP ZEEZICHT

De nieuwe configuratie 4 van het Norther windpark zal vermoedelijk een enigszins egalere, compacter zicht opleveren dan de vergunde configuraties, onder meer gezien een groter aantal turbines (van relatief geringe omvang) op een kleinere inplantingsoppervlakte voorzien wordt. Verder zal er voor de Nederlandse kustgemeenten een enigszins geringer aandeel van de horizon ingenomen worden (geringere zichthoek), aangezien bij de nieuwe configuratie het uitbreidingsgebied ten zuiden van het toegekende Norther concessiegebied niet bebouwd wordt. Bijgevolg wordt het grensoverschrijdend effect op zeezicht voor de nieuwe configuratie net zoals voor de vergunde situatie als gering negatief en aanvaardbaar beschouwd.

6.3 EFFECTEN OP VEILIGHEID

Voor de configuratie 4 wordt tijdens de exploitatiefase eens om de 12 jaar een aanvaring/aandrijving verwacht (MARIN, 2012). Er treedt een duidelijke daling op in het aantal ram-aanvaringen van routegebonden schepen in vergelijking met de vergunde situatie doordat er in het uitbreidingsgedeelte (de zuidelijk gelegen 'driehoek', zie § 2.2) geen turbines ingepland worden bij configuratie 4, terwijl het aantal aandrijvingen wel toeneemt gezien het hoger aantal turbines (100 turbines bij configuratie 4 in vergelijking met 86 turbines bij configuratie 1). Het totaal aantal aanvaringen en aandrijvingen voor de scenario's met configuratie 4 blijft uiteindelijk nagenoeg gelijk aan het aantal aanvaringen en aandrijvingen voor de vergunde configuratie 1, en is duidelijk lager dan het aantal aanvaringen en aandrijvingen voor de vergunde configuratie 2 (door toepassing van monopile funderingen bij configuratie 1 en 4 in tegenstelling tot jacket funderingen met een significant hogere aanvarings- en aandrijfkans bij configuratie 2).

Uit de veiligheidsstudies van 2011 (MARIN, 2011a; 2011b) bleek dat de aanvaringskansen voor de turbines op het uitbreidingsgedeelte het hoogste is. Bij de nieuwe configuratie 4 worden er in het uitbreidingsgedeelte geen turbines voorzien, zodat er in het zuidelijke gedeelte van het windpark een duidelijke daling is in aanvaar- en aandrijfkans per turbine. Bovendien treedt er, door het niet bebouwen van het uitbreidingsgedeelte, ten zuiden van het Norther windpark voor de kruisende schepen een beter zicht op (zowel visueel als via de radar), en wordt tevens een kleine ruimte gevormd die in nood als uitwijkzone kan dienen (Rumes *et al.*, 2011).

Samenvattend kan besloten worden dat de toepassing van de nieuwe configuratie 4 met betrekking tot de scheepvaartveiligheid globaal positiever is dan voor de vergunde situatie, ondanks het hoger aantal turbines,

gezien er in het uitbreidingsgedeelte geen turbines ingepland worden bij de configuratie 4. De effecten op het internationaal scheepvaartverkeer worden beoordeeld als gering tot matig negatief. Mits toepassing van de gebruiksvoorwaarden met betrekking tot de scheepvaartveiligheid, zoals opgenomen in de machtiging en vergunning van 18 januari 2012 voor de bouw van het Norther windpark, is de impact op de scheepvaartveiligheid aanvaardbaar.

7 SYNTHESE EN CONCLUSIES

7.1 INGREEP-EFFECTRELATIES

Onderhavig wijzigingsMER beschrijft de aanpassingen aan het project van Norther om ten zuidoosten van de Thorntonbank een windpark met een nieuwe configuratie (configuratie 4) te bouwen en te exploiteren, bestaande uit 100 turbines van 3 MW met een totaal geïnstalleerd vermogen van 300 MW.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de geïntegreerde evaluatie van de effecten per discipline ten gevolge van zowel de reeds vergunde configuratie alternatieven als de nieuwe configuratie van het Norther windpark. Er is gekozen voor een semi-kwantitatieve aanpak. Hierbij worden de effecten beschreven in relatie tot hun grootte, hun reikwijdte (omvang) en hun tijdelijk of permanent karakter. De beschreven effecten worden in de vorm van een relatieve plusmin-beoordeling weergegeven. Volgende definities zijn van toepassing:

Symbol	Omschrijving	Beschrijving	Beoordeling milieu/organismen
++	Significant positief effect	Meetbaar positief effect, van grote omvang (BDNZ), tijdelijk of permanent karakter	Zeer positief
+	Matig positief effect	Meetbaar positief effect, van beperkte omvang (projectgebied), tijdelijk of permanent karakter	Positief
0/+	Gering positief effect	Meetbaar klein positief effect, van beperkte omvang (projectgebied), steeds tijdelijk karakter	Neutraal
0	(vrijwel) geen effect	Onmeetbaar effect of niet relevant	Geen
0/-	Gering negatief effect	Meetbaar klein negatief effect, van beperkte omvang (projectgebied), steeds tijdelijk karakter	Verwaarloosbaar
-	Matig negatief effect	Meetbaar negatief effect, van beperkte omvang (projectgebied), tijdelijk of permanent karakter	Aanvaardbaar
--	Significant negatief effect	Meetbaar negatief effect, van grote omvang (BDNZ), tijdelijk of permanent karakter	Onaanvaardbaar

Bij de effectbeoordeling wordt onderscheid gemaakt in effecten tijdens de constructie, de exploitatie en de ontmanteling.

7.2 NORTHER WINDPARK

Doorheen het wijzigingsMER werden de effecten besproken voor zowel de nieuwe configuratie van het Norther windpark alsook voor het basisscenario bestaande uit 6 gravitaire funderingen van C-Power, 55 monopiles van Belwind en de Norther nieuwe configuratie. Gezien de niet significante verschillen in effecten tussen beide scenario's, wordt hier enkel een overzicht gegeven van de ingreep-effectrelaties van (alle configuratie alternatieven van) het Norther windpark. Voor de cumulatieve effecten wordt verwezen naar 7.3.

In Tabel 7.2.1 worden de ingreep-effect relaties weergegeven voor de diverse disciplines, met betrekking tot volgende weerhouden alternatieven (configuratie + funderingstype):

Configuratie		Aantal turbines	Rotor-diameter	Individueel vermogen	Totaal geïnstalleerd vermogen	Funderings-type	Erosie-bescherming
Configuratie 1	a	86	120 m	3 – 4,5 MW	258 – 340 MW (ca. 320 MW)	monopile	JA: statische bescherming
	b						JA: dynamische bescherming
Configuratie 2		74	130 m	5 – 6,5 MW	370 – 444 MW (ca. 420 MW)	jacket	NEEN
Configuratie 3	a	47	150 m	7 – 10 MW	329 – 470 MW (ca. 400 MW)	jacket	NEEN
	b					gravitaire fundering	JA
Configuratie 4	a	100	110 m	3 MW	300 MW	monopile	JA: statische bescherming
	b						JA: dynamische bescherming

Tabel 7.2.1: Overzicht van de ingreep-effect relaties voor de verschillende disciplines

Fase	Constructie							Exploitatie							Ontmanteling						
Configuratie	1		2	3		4		1		2	3		4		1		2	3		4	
Funderingstype	a	b		a	b	a	b	a	b		a	b	a	b	a	b		a	b	a	b
ABIOTISCHE OMGEVING																					
Effecten op de bodem	0/-	0/-	0/-	0/-	-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op het water	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op het klimaat	0	0	0	0	0	0	0	0/+ of 0/-	0/+ of 0/-	0/+ of 0/-	0/+ of 0/-	0/+ of 0/-	0/+ of 0/-	0/+ of 0/-	0	0	0	0	0	0	0
Effecten op de atmosfeer	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	+	+	+	+	+	+	+	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op geluid en trillingen	-	-	0/-	0/-	-	-	-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0/-	0/-
Effecten op het zeezicht	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	-	-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BIOTISCHE OMGEVING																					
Effecten op epi/macrobenthos (zachte substraten)	0/-	0/-	0/-	0/-	-	0/-	0/-	0	0	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op vissen (zachte substraten)	-	-	-	-	0/-	-	-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op epi/macrobenthos (harde substraten)	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0	0	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten vissen (harde substraten)	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op avifauna	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/- (?)	0/- (?)	0/- (?)	0/- (?)	0/- (?)	0/- (?)	0/- (?)	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-

Fase	Constructie							Exploitatie							Ontmanteling						
Configuratie	1		2	3		4		1		2	3		4		1		2	3		4	
Funderingstype	a	b		a	b	a	b	a	b		a	b	a	b	a	b		a	b	a	b
Effecten op zeezoogdieren	-	-	-	-	0/-	-	-	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
MENSELIJKE ACTIVITEITEN																					
Effecten op visserij	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op militaire activiteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Effecten op kabels en pijpleidingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Effecten op zand- en grindontginning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Effecten op andere windparken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Effecten op maricultuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Effecten op natuurgebieden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VEILIGHEID																					
Risico's op hinder voor radar en scheepscommunicatie	0	0	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0	0	0	0	0
Risico's op hinder voor luchtverkeer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

7.3 CUMULATIEVE EFFECTEN

In Tabel 7.3.1 wordt een overzicht gegeven van de geïntegreerde evaluatie van de cumulatieve effecten per discipline ten gevolge van de ontwikkeling van de windparken C-Power, Northwind en Belwind in combinatie met het Norther windpark.

Tabel 7.3.1: Overzicht van de cumulatieve ingreep-effect relaties voor de verschillende disciplines

Fase	Constructie			Exploitatie			Ontmanteling		
Configuratie	1	3b	4	1	3b	4	1	3b	4
ABIOTISCHE OMGEVING									
Effecten op de bodem	0/-	-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op het water	0/-	0/-	0/-	0	0	0	0	0	0
Effecten op het klimaat	0	0	0	0/+	0/+	0/+	0	0	0
Effecten op de atmosfeer	0/-	0/-	0/-	+	+	+	0/-	0/-	0/-
Effecten op geluid en trillingen	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op het zeezicht	0/-	0/-	0/-	0/-	-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BIOTISCHE OMGEVING									
Effecten op epi/macrobenthos (zachte substraten)	0/-	-	0/-	0	0	0	0/-	0/-	0/-
Effecten op vissen (zachte substraten)	-	0/-	-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op epi/macrobenthos (harde substraten)	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0	0	0	0/-	0/-	0/-
Effecten vissen (harde substraten)	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/- of 0/+	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
Effecten op avifauna	0/-	0/-	0/-	-	-	-	0/-	0/-	0/-
Effecten op zeezoogdieren	-	-	-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
MENSELIJKE ACTIVITEITEN									
Effecten op visserij	0	0	0	0/+	0/+	0/+	0	0	0
Effecten op militaire activiteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Effecten op kabels en pijpleidingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Effecten op zand- en grindontginning	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Effecten op andere windparken	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Effecten op maricultuur	0	0	0	0/+ (?)	0/+ (?)	0/+ (?)	0	0	0
Effecten op natuurgebieden	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Fase	Constructie			Exploitatie			Ontmanteling		
<i>Configuratie</i>	1	3b	4	1	3b	4	1	3b	4
VEILIGHEID									
Risico's op scheepvaartaccidenten	0/-	0/-	0/-	-	-	-	0/-	0/-	0/-
Risico's op hinder voor radar en scheepscommunicatie	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0	0	0
Risico's op hinder voor luchtverkeer	0	0	0	0	0	0	0	0	0

7.4 CONCLUSIES

In de hiernavolgende onderdelen wordt per fase van het project een synthetisch overzicht gegeven van de belangrijkste conclusies voor de wijziging van het Norther windpark. Enkel effecten die op basis van de uitgebreide analyse als betekenisvol werden geïdentificeerd worden hier herhaald. Gezien voor de meeste effecten geen onderscheid terug te vinden is voor het Norther windpark als voor het basisscenario, zijn de besluiten voor beiden geldig tenzij expliciet wordt vermeld.

Voor leemten in de kennis, compensaties, voorgestelde maatregelen en monitoring wordt verwezen naar de diverse disciplines in het basisMER (ARCADIS Belgium, 2011).

NORTHER WINDPARK/ BASISSCENARIO	
ALGEMEEN	
<p>Als algemeen besluit kan gesteld worden dat ten gevolge van de voorgestelde veranderingen aan het Norther project (de nieuwe configuratie 4, met 100 turbines met een vermogen van 3 MW, een rotordiameter van ca. 110 m en monopile funderingen) de effecten tijdens de constructie-, de exploitatie- en de ontmantelingsfase globaal gezien in dezelfde grootteorde liggen als de vergunde situatie (inclusief de drie beschouwde configuratie alternatieven). Diverse effecten zullen enigszins meer negatief of meer positief zijn in vergelijking met de afzonderlijke vergunde configuratie alternatieven van het Norther windpark, hoewel de uiteindelijke effectbeoordeling (waarbij gebruik gemaakt wordt van kwalitatieve grootteklassen) uitwijst dat de effecten van de nieuwe configuratie steeds binnen dezelfde grootteklasse gesitueerd zijn als de effecten van de vergunde configuratie 1 (bestaande uit 86 turbines van 3-4,5 MW met monopile funderingen). De nieuwe configuratie wordt daarom als een verandering beschouwd die niet substantieel is en geen belangrijke weerslag heeft op de vergunde of gemachtigde activiteit.</p> <p>Indien de gebruiksvoorwaarden opgelegd in de machtiging en vergunning van 18 januari 2012 voor de bouw en exploitatie van het Norther windpark worden toegepast, wordt er geen significant negatieve impact verwacht ten gevolge van de nieuwe configuratie 4 van het Norther windpark.</p>	
DISCIPLINE	EFFECT
CONSTRUCTIEFASE	
Bodem	<ul style="list-style-type: none"> de nieuwe configuratie 4 veroorzaakt een geringe stijging in het te baggeren specievolume respectievelijk stockage-oppervlakte in vergelijking met configuratie 1, die echter verwaarloosbaar is, zeker in vergelijking met de berekende stockage-oppervlakte voor de toepassing van de vergunde Norther configuratie 3b (gravitaire funderingen) er wordt geen significant sedimenttransport en hieraan gerelateerde significante verhoging van de turbiditeit van het zeewater verwacht bij het gebruik van monopiles
Water	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
Klimaat	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie

Atmosfeer	<ul style="list-style-type: none"> • wordt er voor de nieuwe configuratie een beperkt hogere emissie verwacht tijdens de constructiefase (t.g.v. winning van grondstoffen, transport en de eigenlijke bouw van het park) door het grotere aantal windturbines
Geluid	<ul style="list-style-type: none"> • de effecten van het heien van de 100 windturbines van Vestas V112 zullen gelijkaardig zijn als bij de besproken configuraties in het basisMER, hoewel er voor het plaatsen van 100 windturbines wel langer geheid zal worden dan voor 86 windturbines (configuratie 1) • het gebruik van monopile en jacket funderingen is enkel aanvaardbaar mits inachtnaam van een aantal mitigerende maatregelen en een intensieve monitoringscampagne (gebruiksvoorwaarden van de machtiging van 18 januari 2012 voor de bouw van het Norther windpark) • slechts een beperkte toename in totale hoeveelheid te baggeren specie in vergelijking met configuratie 1a, dus voor configuratie 4a slechts een zeer beperkte toename in geluidsverstoring • slechts beperkte bijkomende hoeveelheid scheepvaartverkeer met een lokale toename van het omgevingsgeluid in vergelijking met de vergunde activiteit
Fauna	<ul style="list-style-type: none"> • het totale biotoopverlies en het verlies aan endobenthische organismen is van dezelfde grootteorde als datgene van configuratie 1a. Omwille van de grotere mobiliteit van vissen, is het biomassaverlies voor vissen vrijwel onbestaande. • de intensiteit van baggeren met daaraan gerelateerd verhoogde sedimentatie en turbiditeit is voor de verschillende configuratie alternatieven van Norther het grootst bij keuze voor configuratiealternatief 3b (gravitaire fundering). Het effect van sedimentatie op de benthosgemeenschappen voor de nieuwe configuratie 4 is kleiner (gering negatief). Vissen kunnen tijdelijk verstoord worden door het omwoelen van de zeebodem (0/-), maar zij kunnen anderzijds profiteren van een verhoogde beschikbaarheid van prooidieren door o.a. het omwoelen van het sediment (0/+). • gezien de leemten in de kennis kunnen geen gedetailleerde uitspraken gedaan worden voor het Norther project met betrekking tot de impact van heigeluid op vissen. Het gebruik van monopile en jacket funderingen is enkel aanvaardbaar mits inachtnaam van een aantal mitigerende maatregelen en een intensieve monitoringscampagne voor geluid (gebruiksvoorwaarden in de machtiging van 18 januari 2012 voor de bouw van het Norther windpark). • ook de grootte van de impact van de introductie van hard substraat is op huidig ogenblik moeilijk in te schatten. De oppervlakte geïntroduceerd hard substraat zal veel omvangrijker zijn in geval van een gravitaire fundering in vergelijking met een monopile of jacket fundering, gezien de omvangrijke aan te brengen erosiebescherming bij gravitaire funderingen. • het heien van monopiles en van jacket funderingen heeft een significant negatief effect op zeezoogdieren in de nabijheid van de heilocaties. Het gebruik van monopiles of jacket funderingen is ook voor zeezoogdieren enkel aanvaardbaar mits toepassing van een aantal mitigerende maatregelen en een monitoringsprogramma.
Zeezicht & Cultureel erfgoed	<ul style="list-style-type: none"> • er worden geen significante wijzigingen in effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie

Mens	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
EXPLOITATIEFASE	
Bodem	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
Water	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
Klimaat	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
Atmosfeer	<ul style="list-style-type: none"> de emissies die op jaarbasis vermeden worden bij toepassing van configuratie 4 (met een productie van ca. 1.240 GWh/jaar) zullen binnen de range liggen van de jaarlijkse vermeden emissies zoals berekend in het basisMER de volledige levenscyclus van het windpark in beschouwing genomen, wordt ook voor configuratie 4 een globaal positief effect verwacht op de luchtkwaliteit
Geluid	<ul style="list-style-type: none"> het effect van het operationeel geluid van de windturbines onder water blijft in het slechtste geval beperkt tot het gebied tussen de windturbines en komt niet buiten de 500 m veiligheidsbuffer rondom het park het effect van het operationeel geluid van de windturbines boven water is nagenoeg onbestaande
Fauna	<ul style="list-style-type: none"> er wordt voor configuratie 4 een gelijk aantal aanvaringsslachtoffers per turbine verwacht als bij configuratie 1 en 2, maar een hoger totaal aantal slachtoffers omwille van het hogere aantal voorziene turbines. Op basis van de huidige literatuurgegevens is nog niet te bepalen in welke mate de aanvaringen met de windturbines effectief een invloed zullen hebben op populatieniveau.
Cultureel erfgoed	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
Zeezicht	<ul style="list-style-type: none"> de nieuwe configuratie 4 zal vermoedelijk een enigszins compacter zicht zal geven dan de vergunde configuraties voor de kustgemeenten gelegen ten oosten van de haven van Zeebrugge zal een enigszins geringere zichthoek optreden in vergelijking met de vergunde situatie
Mens	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> zie cumulatief
ONTMANTELINGSFASE	
<p>Algemeen mag worden gesteld dat de effecten van de ontmantelingsfase gelijkaardig zullen zijn aan die van de constructiefase, maar dat de intensiteit van voorkomen veel lager zal zijn.</p>	
CUMULATIEVE EFFECTEN	
Bodem	<ul style="list-style-type: none"> het te stockeren volume voor het cumulatief scenario inclusief configuratie 1a of 4a is telkens minstens een factor 5 kleiner vergeleken met de berekende cijfers voor de <i>worst case</i> (cumulatief scenario incl. configuratie 3b: 47 gravitaire funderingen)

	<ul style="list-style-type: none"> het cumulatief effect op het globale sedimenttransport en de morfologie ten gevolge van de constructie van de funderingen is enkel niet verwaarloosbaar bij windparken met gravitaire funderingen
Water	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in cumulatieve effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
Klimaat	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in cumulatieve effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
Atmosfeer	<ul style="list-style-type: none"> de vermeden emissies van elk windpark op zich leveren al een belangrijke bedrage tot de voor België vooropgestelde reductiedoelstellingen voor SO₂, NO_x en CO₂. De cumulatieve bijdrage is logischerwijs nog groter, ook voor de nieuwe configuratie 4.
Geluid	<ul style="list-style-type: none"> tijdens de constructiefase brengt het heien van de funderingspalen een impulsgeluid (niet continu) voort. Deze heiactiviteiten komen slechts tijdelijk voor. Bijgevolg zal het cumulatieve effect niet groter zijn dan de som van de effecten per windpark (de kans dat de puls van het heien van de verscheidene windparken samenvalt is zeer klein). tijdens de exploitatie blijft het onderwatergeluid van de windturbines beperkt tot het gebied tussen de turbines en overschrijdt de veiligheidsgrens van 500 m rond het windpark niet. gezien het groter aantal turbines van de nieuwe configuratie 4 zal het cumulatief geluid boven water mogelijk iets verder hoorbaar zijn in vergelijking met het cumulatief scenario inclusief Norther configuratie 1.
Fauna & flora	<ul style="list-style-type: none"> voor de meeste effecten op benthos en vissen (biotoopverlies/ verstoring, verlies organismen, introductie hard substraat, geluid) geldt dat het cumulatieve effect voor het cumulatief scenario inclusief de nieuwe configuratie 4 van dezelfde grootteorde is als het cumulatieve effect voor het scenario inclusief de vergunde configuratie 1, en gelijk aan de som van de afzonderlijk effecten per windpark. Deze zijn bovendien vaak recht evenredig met het ruimtebeslag. er heerst nog een grote onzekerheid omtrent de grootte van het cumulatieve effect van geluidsverstoring onder water. Gezien het grote aandeel aan monopiles en jacket funderingen bij de 4 beschouwde windparken is het cumulatief effect significant negatief, dat mits gebruik van milderende maatregelen tot aanvaardbare niveaus teruggebracht kan worden. er wordt verwacht dat de aanwezigheid van een groot aantal windparken in een relatief kleine zone een licht verhoogde mortaliteit van zeevogels op populatieniveau tot gevolg kan hebben. de verhoging van het geluidsniveau ten gevolge van meerdere windparken zal over een langere periode voorkomen dan voor een park afzonderlijk, waardoor de mogelijke cumulatieve effecten op zeezoogdieren negatiever kunnen zijn of over een groter gebied kunnen optreden. Het gebruik van monopiles of jacket funderingen is enkel aanvaardbaar mits rekening gehouden wordt met de opgelegde gebruiksvoorwaarden in de machtiging van 18 januari 2012.
Zeezicht	<ul style="list-style-type: none"> door de combinatie van meerdere windparken treedt een zekere 'verdichting' op van de zone in het gezichtsveld er wordt aangenomen dat het zicht op de diverse parken, inclusief de nieuwe configuratie van het Norther windpark, niet 'negatiever' zal ervaren worden dan in de vergunde situatie, onder meer doordat het uitbreidingsgebied in de uiterste zuidelijke

	<p>uithoek van de windconcessiezone niet bebouwd wordt bij de nieuwe Norther configuratie</p>
Cultureel erfgoed	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in cumulatieve effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
Mens	<ul style="list-style-type: none"> er worden geen significante wijzigingen in cumulatieve effecten verwacht t.o.v. de vergunde situatie
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> de nieuwe configuratie 4 met betrekking tot de scheepvaartveiligheid is globaal enigszins positiever dan voor de vergunde situatie, ondanks het hoger aantal turbines bij configuratie 4 (geen turbines ingepland in het uitbreidingsgedeelte) impact op de scheepvaartveiligheid is aanvaardbaar mits toepassing van de gebruiksvoorwaarden zoals opgenomen in de machtiging en vergunning van 18 januari 2012 voor de bouw van het Norther windpark
GRENSOVERSCHRIJDENDE EFFECTEN	
Fauna	<ul style="list-style-type: none"> het project waarbij gebruik gemaakt wordt van monopiles of jacket funderingen (heien) is enkel aanvaardbaar mits toepassing van een aantal mitigerende maatregelen en een monitoringsprogramma de effecten op de Nederlandse Natura 2000 gebieden en instandhoudingsdoelstellingen zijn aanvaardbaar mits het naleven van de gebruiksvoorwaarden
Zeezicht	<ul style="list-style-type: none"> de nieuwe configuratie 4 van het Norther windpark zal vermoedelijk een enigszins egalere, compacter zicht opleveren dan de vergunde configuraties voor de Nederlandse kustgemeenten zal een enigszins geringer aandeel van de horizon ingenomen worden (geringere zichthoek)
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> de nieuwe configuratie 4 met betrekking tot de internationale scheepvaartveiligheid is globaal positiever dan voor de vergunde situatie, ondanks het hoger aantal turbines bij configuratie 4 (er worden bij deze configuratie geen turbines ingepland in het uitbreidingsgedeelte)

8 REFERENTIES

- ARCADIS Belgium (2011). Milieueffectenrapport Offshore windpark Norther. Uitgevoerd in opdracht van Norther NV.
- Bolle, L.J., de Jong, C.A.F., Bierman, S., de Haan, D., Huijter, T., Kaptein, D., Lohman, M., Tribuhl, S., van Beek, P., van Damme, C.J.G., van den Berg, F., van der Heul, J., van Keeken, O., Wessels, P. & Winter, E. (2011). Shortlist Masterplan Wind. Effect of piling noise on the survival of fish larvae (pilot study) – Imares report nr. C092/11. 138 pp.
- Coates, D., Vanaverbeke, J., Rabaut, M. & Vincx, M. (2011). Soft-sediment macrobenthos around offshore wind turbines in the Belgian Part of the North Sea reveals a clear shift in species composition. In *Degraer, S., Brabant, R. & Rumes, B. (Eds.) (2011). Offshore wind farms in the Belgian part of the North Sea: Selected findings from the baseline and targeted monitoring. Royal Belgian Institute of Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 157 pp. + annex.*
- Degraer, S. & Brabant, R. (Eds.) (2009). Offshore wind farms in the Belgian part of the North Sea: State of the art after two years of environmental monitoring. Royal Belgian Institute for Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 287 pp. + annexes.
- Degraer, S., Brabant, R. & Rumes, B. (Eds.) (2010). Offshore wind farms in the Belgian part of the North Sea: Early environmental impact assessment and spatio-temporal variability. Royal Belgian Institute of Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 184 pp. + annexes.
- Degraer, S., Brabant, R. & Rumes, B. (Eds.) (2011). Offshore wind farms in the Belgian part of the North Sea: Selected findings from the baseline and targeted monitoring. Royal Belgian Institute of Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 157 pp. + annex.
- Department of Energy and Climate Change (DECC) (2008). Review of Round 1 sediment process monitoring data – lessons learnt. A Report for the Research Advisory Group. Final Report, 23 pp + App. (107 pp).
- Di Marcantonio, M. (2009). Seascape and socio economic study: preparatory year. pp.267-273 in *Degraer, S. & Brabant, R. (2009). Offshore wind farms in the Belgian Part of the North Sea. State of the art after two years of environmental monitoring. Royal Belgian Institute for Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 287 pp. + annexes.*
- Dong energy, Vattenfall, Danish Energy Authority & Danish Forest and Nature Agency (2006). Danish offshore wind – key environmental issues. 142 p.
- Drewitt, A. & Langston, R.H.W. (2006). Assessing the impacts of wind farms on birds. British Ornithologists' Union, Ibis 148: 29 – 42.
- Fabi, G., Grati, F., Lucchetti & Trovarelli, L. (2002). Evolution of fish assemblage around a gas platform in the northern Adriatic Sea. ICES Journal of Marine Science, 59, Supp. 1, 309-315.
- Grontmij (2010). Studieopdracht – Monitoring van de effecten van far-shore windmolenparken op het landschap - deel socio-landschappelijk onderzoek. Referentie 258468_Eindrapport. Studie op opdracht van BMM. 149 pp.
- G-tec (2010). Offshore Wind Farm Seabed Survey – Norther. G-tec Marine Environment N.V. 48 pp.
- Hastings, M. & Popper, A. (2005). Effects of sound on fish. 82 pp.
- Kerckhof, F., Haelters, J. & Gollasch, S. (2007). Alien species in the marine and brackish ecosystem: the situation in Belgian waters. Aquatic Invasions 2(3): 243-257.
- Kerckhof, F., Norro, A., Jacques, T.G. & Degraer, S. (2009). Early colonisation of a concrete offshore windmill foundation by marine biofouling on the Thornton Bank (southern North Sea). pp. 39-51 in *Degraer, S. & Brabant, R. (2009). Offshore wind farms in the Belgian Part of the North Sea. State of the*

art after two years of environmental monitoring. Royal Belgian Institute for Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 287 pp. + annexes.

- Kerckhof, F., Rumes, B., Norro, A., Jacques, T.G. & Degraer, S. (2010). Seasonal variation and vertical zonation of the marine biofouling on a concrete offshore windmill foundation on the Thornton Bank (southern North Sea). pp. 53-68 in *Degraer, S., Brabant, R. & Rumes, B. (Eds.) (2010). Offshore wind farms in the Belgian part of the North Sea: Early environmental impact assessment and spatio-temporal variability. Royal Belgian Institute for Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 184 pp. + annexes.*
- Kerckhof, F., Degraer, S., Norro, A. & Rumes, B. (2011). Offshore intertidal hard substrata: a new habitat promoting non-indigenous species in the Southern North-Sea: An exploratory study. In *Degraer, S., Brabant, R. & Rumes, B. (Eds.) (2011). Offshore wind farms in the Belgian part of the North Sea: Selected findings from the baseline and targeted monitoring. Royal Belgian Institute of Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 157 pp. + annex.*
- Leonhard, S.B. & Pedersen, P. (2005). Hard Bottom Substrate Monitoring Horns Rev Offshore Wind Farm. Annual Status report 2003: 1-62. Report request. Commissioned by Elsam Engineering A/S.
- Lindeboom, H. J., Kouwenhoven, H. J., Bergman, M. J. N., Bouma, S., Brasseur, S., Daan, R., Fijn, R. C., de Haan, D., Dirksen, S., van Hal, R., Hille Ris Lambers, R., ter Hofstede, R., Krijgsveld, K. L., Leopold, M. & Scheidat, M. (2011). Short-term ecological effects of an offshore wind farm in the Dutch coastal zone; a compilation. *Environmental Research Letters* 6 (2011) 035101. 13 pp.
- MARIN (2011a). Veiligheidsstudie offshore windpark 'North Sea Power'. Rapportnummer 23307.620/B3. Concept rapport 15/04/2011.
- Marin (2011b). Aanvulling veiligheidsstudie offshore windpark 'North Sea Power'. Rapportnummer 25661-1-MSCN-rev.1. 97 pp.
- MARIN (2012). Veiligheidsstudie offshore windpark. Norther – variant 101. Rapportnummer 25964-2-MSCN-rev1.
- Nedwell, J.R., Parvin, S.J., Edwards, B., Workman, R., Brooker, A.G. & Kynoch, J.E. (2007). Measurement and interpretation of underwater noise during construction and operation of offshore windfarms in UK waters. Subacoustech Report No. 544R0738 to COWRIE Ltd. 78 pp.
- Norro, A., Rumes, B. & Degraer, S. (2011). Characterisation of the operational noise, generated by offshore wind farm in the Belgian part of the North Sea. In *Degraer, S., Brabant, R. & Rumes, B. (Eds.) (2011). Offshore wind farms in the Belgian part of the North Sea: Selected findings from the baseline and targeted monitoring. Royal Belgian Institute of Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 157 pp. + annex.*
- Petersen, I.K., Christensen, T.K., Kahlert, J., Desholm, M. & Fox, A.D. (2006). Final results of bird studies at the offshore wind farms at Nysted and Horns Rev, Denmark. NERI Report request. Commissioned by DONG energy and Vattenfall A/S. National Environmental Research Institute. Ministry of the Environment. Department of Wildlife Ecology and Biodiversity. 161 pp.
- Petersen, J.K. & Malm, T. (2006). Offshore windmill farms: threats to or possibilities for the marine environment. *Ambio* Vol. 35, No.2, 75-80.
- Prins, T.C., Twisk, F., van den Heuvel-Greve, M.J., Troost, T.A. & van Beek, J.K.L. (2008). Development of a framework for Appropriate Assessments of Dutch offshore wind farms. 177 pp.
- Prins, T.C., Van Beek, J.K.L. & Bolle, L. (2009). Modelschatting van de effecten van heien voor offshore windmolenparken op de aanvoer van vislarven naar Natura 2000 gebieden. Report No. Z4832, Deltares.
- Reubens, J., Degraer, S. & Vincx, M. (2009). The importance of marine wind farms, as artificial hard substrates, on the North Sea bottom for the ecology of the ichthyofauna fish. pp. 53-60 in *Degraer, S. & Brabant, R. (2009). Offshore wind farms in the Belgian Part of the North Sea. State of the art after two years of environmental monitoring. Royal Belgian Institute for Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 287 pp. + annexes.*

- Reubens, J., Degraer, S. & Vincx, M. (2011a). Aggregation and feeding behaviour of pouting (*Trisopterus luscus*) at wind turbines in the Belgian part of the North Sea. Fisheries Research. 5 pp.
- Reubens, J., Degraer, S. & Vincx, M. (2011b). Spatial and temporal movements of cod (*Gadus morhua*) in a wind farm in the Belgian part of the North Sea using acoustic telemetry, a VPS study. in
- Rumes, B., Di Marcantonio, M., Brabant, R., Dulière, V., Degraer, S., Haelters, J., Kerckhof, F., Legrand, S., Norro, A., Van den Eynde, D., Vigin, L. & Lauwaert, B. (2011). Milieueffectenbeoordeling van het NORTHER offshore windmolenpark ten zuidoosten van de Thorntonbank. BMM, Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, Brussel, 190 pp.
- Stienen, E.W.M., Van Waeyenberge, J. & Kuijken, E. (2002). De avifauna en zeezoogdieren van de Thorntonbank. Studie ter beoordeling en monitoring van de impact van een off-shore windpark op de mariene avifauna en zeezoogdieren. Rapport IN.A.2002.244, Instituut voor Natuurbehoud, Brussel. 60 pp.
- Van den Eynde, D., Brabant, R., Fettweis, M., Francken, F., Van Lancker, V., Sas, M. & Melotte, J. (2010). Monitoring of hydrodynamic and morphological changes at the C-Power and Belwind offshore windfarm sites – A synthesis. pp. 19-36 in Degraer, S., Brabant, R. & Rumes, B. (Eds.) (2010). *Offshore wind farms in the Belgian part of the North Sea: Early environmental impact assessment and spatio-temporal variability*. Royal Belgian Institute for Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 184 pp. + annexes.
- Vanermen, N. & Stienen, E. (2009). Seabirds & offshore wind farms: monitoring results 2008. pp. 151-221 in Degraer, S. & Brabant, R. (2009). *Offshore wind farms in the Belgian Part of the North Sea. State of the art after two years of environmental monitoring*. Royal Belgian Institute for Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 287 pp. + annexes.
- Vanermen, N., Stienen, E.W.M., Onkelinx, T., Courtens, W. & Van de walle, M. (2011). Seabirds and offshore wind farms: Power and impact analyses 2010. In Degraer, S., Brabant, R. & Rumes, B. (Eds.) (2011). *Offshore wind farms in the Belgian part of the North Sea: Selected findings from the baseline and targeted monitoring*. Royal Belgian Institute of Natural Sciences, Management Unit of the North Sea Mathematical Models. Marine ecosystem management unit. 157 pp. + annex.
- Zalmon, I.R., Novelli, R., Gomes, M. & Faria, V.V. (2002). Experimental results of an artificial reef programme on the Brazilian coast north of Rio de Janeiro. ICES Journal of Marine Science, 59, 83-87.

BIJLAGEN

KAARTEN

Volet B Copie qui sera publiée aux annexes du Moniteur belge
après dépôt de l'acte au greffeRéservé
au
Moniteur
belge

08300655

Déposé
27-02-2008

Greffie

0896052742

Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad - 29/02/2008 - Annexes du Moniteur belge

N° d'entreprise :

Dénomination :

(en entier) : NORTHER

Forme juridique : Société anonyme

Siège : 5031 Grand-Leez, Rue de la Place, Gd-L. 41

Objet de l'acte : Constitution

Aux termes d'un acte reçu par Maître Gérard INDEKEU, Notaire associé résidant à Bruxelles, faisant partie de la Société Civile sous forme de Société Privée à Responsabilité Limitée "Gérard INDEKEU - Dimitri CLEENEWERCK de CRAYENCOUR", le vingt-six février deux mil huit, a été constituée la Société anonyme dénommée NORTHER, dont le siège social sera établi à 5031 Grand-Leez, Rue de la Place, Gd-L. 41 et au capital de un million d'euro (1.000.000 eur), représenté par dix mille actions (10.000), sans désignation de valeur nominale.

Actionnaires

1) La société anonyme "AIR ENERGY", dont le siège social est établi à 1300 Wavre, avenue Pasteur, numéro 6, bâtiment H, titulaire du numéro d'entreprise 0475.012.760, représentée valablement par deux administrateurs, i) la société anonyme AXIAL INVEST, ayant son siège social à Grand-Leez, 39, rue de la Place, représentée par Monsieur Frédéric DAWANS, demeurant à Grand-Leez, rue de la Place, 39, administrateur-délégué et représentant permanent et ii) la société privée à responsabilité limitée SYSTECOM, ayant son siège social à Grand Leez, rue de Perwez, 17, représentée par Monsieur Luc REGOUT, demeurant à Grand-Leez, rue de Perwez, 17, gérant et représentant permanent.

2) Monsieur Frédéric DAWANS, demeurant à Grand-Leez, rue de la Place, 39.

3) Monsieur Luc REGOUT, demeurant à Grand-Leez, rue de Perwez, 17.

Forme -dénomination

La société a adopté la forme juridique de société anonyme.
Elle est dénommée NORTHER.

Siège social

Le siège social sera établi à 5031 Grand-Leez, Rue de la Place, Gd-L. 41.

Objet social

La société a pour objet, tant en Belgique qu'à l'étranger, pour compte propre, pour compte d'autrui ou en participation, toutes activités en rapport avec la production d'énergie de tout type, notamment, d'électricité ou combustible et cela à partir de source renouvelable, en ce compris la création, la gestion et l'exploitation de parcs éoliens onshore ou offshore.

La société a également pour objet tant en Belgique qu'à l'étranger :

- le commerce sous toutes ses formes et notamment l'importation, l'exportation, l'achat et la vente en gros ou au détail, la représentation et le courtage, ainsi que la fabrication, la transformation et le

Mentionner sur la dernière page du **Volet B** : **Au recto** : Nom et qualité du notaire instrumentant ou de la personne ou des personnes ayant pouvoir de représenter la personne morale à l'égard des tiers

Au verso : Nom et signature

transport de toutes marchandises et de tous produits;

- la prise de participation et la gestion de ces participations dans d'autres sociétés;
- exclusivement à titre patrimonial, toutes entreprises, initiatives ou opérations visant à acquérir ou aliéner tous immeubles, ainsi qu'à procéder à tous lotissements, mises en valeur, promotion, location, gestion et rénovation de tous immeubles bâtis et non bâtis.

Elle peut accepter tout mandat de gestion et d'administration dans toute société et association quelconque. Elle peut se porter caution et donner toute sûreté personnelle ou réelle en faveur de toute personne ou société, liée ou non.

Elle peut accomplir toutes opérations généralement quelconques, commerciales, industrielles, financières, mobilières ou immobilières, se rapportant directement ou indirectement à son objet.

La société peut s'intéresser par toutes voies, dans toutes affaires, entreprises ou sociétés ayant un objet identique, analogue, similaire ou connexe, ou qui soit de nature à favoriser le développement de son entreprise.

Seule l'assemblée générale des actionnaires a qualité pour interpréter cet objet.

Capital social

Le capital social est fixé à la somme d'un million d'euro (1.000.000 eur), représenté par dix mille actions (10.000), sans désignation de valeur nominale, représentant chacune un/dix millième (1/10.000ème) du capital social, intégralement souscrit et libéré comme suit :

- La société anonyme "AIR ENERGY", préqualifiée, à concurrence de neuf mille neuf cent nonante-huit actions (9.998), pour un apport de neuf cent nonante-neuf mille huit cents euros (999.800,00 €), libéré partiellement à concurrence d'un quart.
- Monsieur Frédéric DAWANS, prénommé, à concurrence d'une action (1) pour un apport de cent euros (100,00 €), libéré partiellement à concurrence d'un quart.
- Monsieur Luc REGOUT, prénommé, à concurrence d'une action (1) pour un apport de cent euros (100,00 €), partiellement à concurrence d'un quart.

Total : dix mille actions (10.000).

Capital autorisé

Le Conseil d'administration est autorisé, conformément au Code des sociétés, pendant une période de cinq ans à dater de la publication du présent acte, à augmenter le capital social en une ou plusieurs fois d'un montant maximal de cent millions euros (100.000.000,00 €).

Cette augmentation pourra être réalisée par voie d'apport en espèces ou en nature. Elle pourra l'être également par incorporation de réserves, avec ou sans création de nouveaux titres.

Cette autorisation est valable pour une durée de cinq ans, à dater de la publication aux annexes du Moniteur Belge de l'extrait du procès verbal de la constitution, mais elle pourra être renouvelée conformément aux dispositions légales.

Le droit de souscription préférentielle des actionnaires pourra être limité ou supprimé par le conseil d'administration, dans le cadre du capital autorisé, et ce même en faveur d'une ou plusieurs personnes déterminées autres que les membres du personnel ou des ses filiales.

Emission d'obligations convertibles autorisée

Le Conseil d'administration est autorisé, pendant une période de cinq ans, à dater de la publication du présent acte, à émettre des obligations convertibles ou des droits de souscription en une ou plusieurs fois pour un montant maximal de cent millions euros (100.000.000,00 €).

Le droit de souscription préférentielle des actionnaires pourra être limité ou supprimé par le conseil d'administration, dans le cadre du capital autorisé, et ce même en faveur d'une ou plusieurs personnes déterminées autres que les membres du personnel ou des ses filiales.

Répartition bénéficiaire

Sur le bénéfice net, déterminé conformément aux dispositions légales, il est prélevé cinq pour cent pour la réserve légale. Ce prélèvement cesse d'être obligatoire lorsque le fonds de réserve atteint un dixième du capital social; il doit être repris si la réserve légale vient à être entamée.

Le solde restant recevra l'affectation que lui donnera l'assemblée générale statuant à la majorité des voix sur proposition du Conseil d'administration.

En cas de dissolution, après apurement de toutes les dettes, charges et frais de liquidation ou consignation des sommes nécessaires à cet effet, l'actif net sert d'abord à rembourser, en espèces ou en titres, le montant libéré non amorti des actions.

Si les actions ne sont pas toutes libérées dans une égale proportion, les liquidateurs, avant de procéder aux répartitions, tiennent compte de cette diversité de situation et rétablissent l'équilibre en mettant toutes les actions sur un pied d'égalité absolue, soit par des appels de fonds complémentaires à charge des titres insuffisamment libérés, soit par des remboursements préalables en espèces au profit des actions libérées dans une proportion supérieure.

Le solde est réparti également entre toutes les actions.

Exercice social

L'exercice social commence le premier janvier et finit le trente et un décembre de chaque année.

Assemblée générale ordinaire

L'assemblée générale annuelle se réunit le troisième lundi du mois de mars à quatorze heures.

Si ce jour est un jour férié légal, l'assemblée a lieu le premier jour ouvrable suivant, autre qu'un samedi, à la même heure.

Les convocations peuvent prescrire que, pour être admis à l'assemblée générale, tout titulaire de titres au porteur doit effectuer le dépôt de ses titres au porteur au siège social ou aux établissements désignés dans les avis de convocation, au plus tard trois jours francs avant la date fixée pour l'assemblée.

Elles peuvent aussi prescrire que les propriétaires d'actions nominatives doivent, dans le même délai, informer par un écrit (lettre ou procuration), le Conseil d'administration, de leur intention d'assister à l'assemblée et indiquer le nombre de titres pour lesquels ils entendent prendre part au vote.

Chaque action donne droit à une voix, sous réserve des dispositions légales.

Sauf dans les cas prévus par la loi, les décisions sont prises, quel que soit le nombre de titres représentés à l'assemblée, à la majorité simple des voix, sans tenir compte des abstentions.

Désignation des personnes autorisées à gérer et leurs pouvoirs

La société est administrée par un Conseil d'administration composé au moins du nombre minimum d'administrateurs requis par la loi, actionnaires ou non, nommés pour six ans au plus par l'assemblée générale des actionnaires et en tout temps révocables par elle.

Les administrateurs sortants sont rééligibles.

La société est représentée dans tous les actes, y compris ceux où interviennent un fonctionnaire public ou un officier ministériel et en justice :

- soit par deux administrateurs agissant conjointement, lesquels ne doivent pas justifier d'une délibération préalable du Conseil envers les tiers, en ce compris Messieurs les Conservateurs des Hypothèques;
- soit, dans les limites de la gestion journalière, par chaque délégué à cette gestion, agissant seul.

Elle est en outre valablement engagée par des mandataires spéciaux dans les limites de leurs mandats.

Les comparants ont pris à terme les décisions suivantes:

Le contrat de société étant clôturé et les statuts sociaux étant arrêtés, les comparants ont pris, à terme, les décisions suivantes, lesquelles deviendront effectives lors de l'obtention par la société de la personnalité juridique, conformément à l'article 2 § 4 du Code des Sociétés :

1. Administrateurs

Le nombre d'administrateurs est fixé à trois (3) et sont appelés à ces fonctions pour une durée de six années :

Volet B - Suite

- Monsieur Frédéric DAWANS, demeurant à 5031 Grand-Leez, Rue de la Place, Gd-L. 39 ;
- Monsieur Luc REGOUT, demeurant à 5031 Grand-Leez, Rue de Perwez, Gd-L. 17 ;
- la Société anonyme AIR ENERGY, dont les siège social est situé à 1300 Wavre, avenue Pasteur numéro 6 bâtiment H, titulaire du numéro d'entreprise 0475.012.760, désignant comme représentant permanent Monsieur Frédéric DAWANS, prénommé.

Le mandat des administrateurs ainsi nommés prendra fin immédiatement après l'assemblée générale annuelle de deux mille quatorze.

Le mandat des administrateurs ainsi nommés est exercé à titre gratuit.

La représentation de la société sera exercée conformément à l'article 27 des statuts.

2. Commissaire

Les comparants décident, conformément à l'article 142 du Code des Sociétés, de nommer un Commissaire pour une durée de trois années, et appelle à ces fonctions : la société privée à responsabilité limitée "Charles de Streel", représentée par Monsieur Charles Henri de STREEL, établie à 1050 Bruxelles, avenue d'Italie, 27.

Le mandat du Commissaire ainsi nommé prendra fin immédiatement après l'assemblée générale annuelle de deux mille dix.

Le mandat du Commissaire ainsi nommé est exercé à titre rémunéré, à concurrence de deux mille euros par an (2.000,00 €) HTVA.

3. Première assemblée générale annuelle

La première assemblée générale annuelle est fixée en deux mille dix.

4. Clôture du premier exercice social

Le premier exercice social se clôture le trente et un décembre deux mille neuf.

5. Président du Conseil d'administration

Les comparants décident de ne pas désigner de président.

6. Administrateur délégué

Les comparants décident d'appeler aux fonctions d'administrateur délégué et ce pour toute la durée de son mandat d'administrateur : la société anonyme "AIR ENERGY", préqualifiée, représentée par son représentant permanent Monsieur Dawans Frédéric, prénommé.

L'administrateur délégué est chargé de la gestion journalière de la société et de la représentation de la société en ce qui concerne cette gestion conformément aux statuts.

Le mandat de l'administrateur délégué ainsi nommé est exercé à titre gratuit.

7. Reprise d'engagements

Les comparants décident de reprendre tous les engagements pris au nom de la société en formation depuis le premier janvier deux mil huit.

8. Convention entre Parties

Les comparants conviennent que toutes conventions particulières non contraires à la législation en vigueur signées entre eux, seront d'application immédiatement à la date de leur signature.

Les expéditions et extraits sont déposés avant enregistrement de l'acte dans l'unique but du dépôt au Greffe du Tribunal de Commerce et pour les formalités en rapport avec la TVA.

POUR EXTRAIT ANALYTIQUE CONFORME

Gérard INDEKEU, Notaire associé.

Déposé en même temps: expédition de l'acte, attestation bancaire.

Gérard INDEKEU
Dimitri CLEENEWERCK de CRAYENCOUR

NOTAIRES ASSOCIES
GEASSOCIEERDE NOTARISSEN
Avenue Louise, 126 à 1050 Bruxelles – Louizalaan, 126 te 1050 Brussel
Numéro d'entreprise (Bruxelles)
0890.388.338

Tel: 02/647.32.80 Fax: 02/649.28.43
Email : societes.administration@gerard-indekeu.be

« NORTHER »

Société Anonyme

Avenue Louise numéro 149 boîte 4
à Bruxelles (1050 Bruxelles)

RPM Bruxelles – 0896.052.742

Statuts coordonnés au 13 février 2012

CONSTITUÉE

- aux termes d'un acte reçu par Maître Gérard INDEKEU, Notaire à Bruxelles, le vingt-six février deux mil huit, publié par extrait aux Annexes du Moniteur Belge du vingt-neuf février suivant sous le numéro 0300655 ; et

DONT LES STATUTS ONT ÉTÉ MODIFIÉS DEPUIS LORS:

aux termes d'un acte reçu par Maître Gérard INDEKEU, Notaire associé à Bruxelles, le vingt-sept octobre deux mil onze, publié par extrait aux Annexes du Moniteur Belge du quatorze novembre suivant sous le numéro 0171648 ;

- aux termes d'un acte reçu par Maître Gérard INDEKEU, Notaire associé à Bruxelles, en date du treize février deux mil douze, en cours de publication aux Annexes du Moniteur Belge.

CHAPITRE PREMIER - CARACTERE DE LA SOCIETE

ARTICLE 1 - DENOMINATION

La société a adopté la forme juridique de société anonyme.
Elle est dénommée NORTHER.

ARTICLE 2 - SIEGE SOCIAL

Le siège social de la société est établi en Belgique.

Il pourra être transféré partout ailleurs en Belgique, dans le respect de la législation sur l'emploi des langues, par simple décision du Conseil d'administration, laquelle devra être publiée aux annexes du Moniteur Belge.

La société pourra établir, par simple décision du Conseil d'administration, des sièges administratifs, sièges d'exploitation, succursales, dépôts, comptoirs, représentations ou agences en Belgique ou à l'étranger.

ARTICLE 3 - OBJET

La société a pour objet, tant en Belgique qu'à l'étranger, pour compte propre, pour compte d'autrui ou en participation, toutes activités en rapport avec la production d'énergie de tout type, notamment, d'électricité ou combustible et cela à partir de source renouvelable, en ce compris la création, la gestion et l'exploitation de parcs éoliens onshore ou offshore.

La société a également pour objet tant en Belgique qu'à l'étranger :

- le commerce sous toutes ses formes et notamment l'importation, l'exportation, l'achat et la vente en gros ou au détail, la représentation et le courtage, ainsi que la fabrication, la transformation et le transport de toutes marchandises et de tous produits;
- la prise de participation et la gestion de ces participations dans d'autres sociétés;
- exclusivement à titre patrimonial, toutes entreprises, initiatives ou opérations visant à acquérir ou aliéner tous immeubles, ainsi qu'à procéder à tous lotissements, mises en valeur, promotion, location, gestion et rénovation de tous immeubles bâtis et non bâtis.

Elle peut accepter tout mandat de gestion et d'administration dans toute société et association quelconque. Elle peut se porter caution et donner toute sûreté personnelle ou réelle en faveur de toute personne ou société, liée ou non.

Elle peut accomplir toutes opérations généralement quelconques, commerciales, industrielles, financières, mobilières ou immobilières, se rapportant directement ou indirectement à son objet.

La société peut s'intéresser par toutes voies, dans toutes affaires, entreprises ou sociétés ayant un objet identique, analogue, similaire ou connexe, ou qui soit de nature à favoriser le développement de son entreprise.

Seule l'assemblée générale des actionnaires a qualité pour interpréter cet objet.

ARTICLE 4 - DUREE

La société a une durée illimitée.

La société peut être dissoute par décision de l'assemblée générale délibérant comme en matière de modification aux statuts.

CHAPITRE DEUX - FONDS SOCIAL

ARTICLE 5 - CAPITAL

Le capital social est fixé à la somme de cinq millions d'euros (5.000.000,00 €) représenté par cinquante mille (50.000) actions, dont vingt-cinq mille (25.000) actions de catégorie A et vingt-cinq mille (25.000) actions de catégorie B, sans désignation de valeur nominale, représentant chacune un/ cinquante millième (1/50.000ième) du capital social. Elles sont numérotées de 1 à 50.000.

Les actions ne changent pas de catégorie en cas de cession, pourvu qu'en cas de cession d'actions d'une catégorie à un actionnaire de l'autre catégorie ou l'une de ses sociétés liées, les actions cédées seront automatiquement transformées en actions de la catégorie détenue par le cessionnaire ou sa société liée. Le conseil d'administration sera autorisé à constater un tel changement de catégorie et à modifier le registre d'actionnaires en conséquence.

En cas d'augmentation de capital, les actions émises appartiendront à la même catégorie d'actions que les actions déjà détenues par leur souscripteur ou sa société liée. Si ni le souscripteur ni ses sociétés liées n'étaient encore actionnaire de la société, les actions appartiendront à la catégorie déterminée par l'assemblée générale.

Les droits et obligations des diverses catégories d'actions sont mentionnés dans les présents statuts.

Lors de la constitution de la société, le capital a été fixé à un million d'euros (1.000.000,00 €) représenté par dix mille (10.000) actions, souscrites en espèces et partiellement libérées.

En date du vingt-sept octobre deux mil onze, il a été décidé d'augmenter le capital à concurrence de quatre millions d'euros (4.000.000,00 €) pour le porter à cinq millions d'euros (5.000.000,00 €), avec création de quarante mille (40.000) actions, partiellement libérées, suite à un apport en espèces.

En date du treize février deux mil douze, il a été décidé de créer deux catégories d'actions.

ARTICLE 6 - CAPITAL AUTORISE

Le Conseil d'administration est autorisé, conformément au Code des sociétés, pendant une période de cinq ans à dater de la publication du présent acte, à augmenter le capital social en une ou plusieurs fois d'un montant maximal de cent millions euros (100.000.000,00 €).

Cette augmentation pourra être réalisée par voie d'apport en espèces ou en nature. Elle pourra l'être également par incorporation de réserves, avec ou sans création de nouveaux titres.

Cette autorisation est valable pour une durée de cinq ans, à dater de la publication aux annexes du Moniteur Belge de l'extrait du procès verbal de la constitution, mais elle pourra être renouvelée conformément aux dispositions légales.

Le droit de souscription préférentielle des actionnaires pourra être limité ou supprimé par le conseil d'administration, dans le cadre du capital autorisé, et ce même en faveur d'une ou plusieurs personnes déterminées autres que les membres du personnel ou des ses filiales.

ARTICLE 7 - AUGMENTATION DU CAPITAL

Le capital peut être augmenté par décision de l'assemblée générale délibérant conformément aux lois sur les sociétés.

Toutefois, il est interdit à la société de souscrire directement ou indirectement à sa propre augmentation de capital.

Si l'assemblée générale décide de demander le paiement d'une prime d'émission, celle-ci doit être intégralement versée dès la souscription et comptabilisée sur un compte indisponible qui ne peut être réduit ou supprimé que par une décision de l'assemblée générale délibérant selon les dispositions prévues pour la modification des statuts. La prime d'émission aura, au même titre que le capital, la nature d'un gage commun au profit des tiers.

ARTICLE 8 - DROIT DE SOUSCRIPTION PREFERENTIELLE

Lors de toute augmentation de capital, les nouvelles actions à souscrire en espèces doivent être offertes par préférence aux actionnaires au prorata du nombre de leurs titres dans un délai de quinze jours à dater de l'ouverture de la souscription.

A l'issue du délai de souscription préférentielle, l'assemblée générale des actionnaires pourra décider des modalités de la souscription préférentielle en ce qui concerne le montant de l'augmentation de capital pour lequel le droit de souscription n'aurait pas été exercé ainsi que la valeur des nouvelles actions. Dès lors, l'assemblée générale pourra décider si les tiers participent à l'augmentation de capital ou si le non-usage total ou partiel par les actionnaires de leur droit de souscription préférentielle a pour effet d'accroître la part proportionnelle des actionnaires qui ont déjà exercé leur droit de souscription.

Toutefois, ce droit de souscription préférentielle pourra être limité ou supprimé par l'assemblée générale, statuant dans l'intérêt social et comme en matière de modification aux statuts et dans les cas prévus par la loi.

ARTICLE 9 - REDUCTION DU CAPITAL

Toute réduction du capital ne peut être décidée que par décision de l'assemblée générale délibérant conformément aux lois sur les sociétés, moyennant le traitement égal des actionnaires qui se trouvent dans des conditions identiques.

CHAPITRE TROIS - DES ACTIONS ET DE LEUR TRANSMISSION

ARTICLE 10 - NATURE DES ACTIONS

Les actions sont nominatives ou dématérialisées.

Il est tenu au siège social un registre des actions nominatives dont tout actionnaire peut prendre connaissance.

Des certificats constatant les inscriptions dans le registre des actions nominatives seront délivrés aux titulaires des titres.

Les versements à effectuer sur les actions, non entièrement libérées lors de leur souscription, doivent être faits au lieu et aux dates que le conseil d'administration détermine.

L'actionnaire qui, après un préavis de quinze jours signifié par lettre recommandée est en retard de satisfaire à un appel de fonds, doit bonifier à la société les intérêts calculés au taux légal à dater du jour de l'exigibilité du versement.

Le conseil d'administration peut, en outre, après un second avis resté sans résultat pendant un mois, prononcer la déchéance de l'actionnaire et faire vendre ses titres à un ou plusieurs cessionnaires agréés par lui, sans préjudice au droit de réclamer à l'actionnaire concerné le restant dû, ainsi que tous dommages et intérêts éventuels. Tout versement appelé s'impute sur l'ensemble des actions dont l'actionnaire est titulaire.

Le conseil d'administration peut autoriser les actionnaires à libérer leurs titres par anticipation; dans ce cas, il détermine les conditions auxquelles les versements anticipés sont admis.

ARTICLE 11 - INDIVISIBILITE DES TITRES

Les titres sont indivisibles à l'égard de la société.

S'il y a plusieurs propriétaires d'un titre, la société peut suspendre l'exercice des droits y afférents, jusqu'à ce qu'une personne soit désignée comme étant, à son égard, propriétaire du titre.

En cas de démembrement du droit de propriété des actions, les droits y afférents sont exercés par l'usufruitier.

ARTICLE 12 - AYANTS CAUSE

Les droits et obligations attachés à un titre le suivent en quelques mains qu'il passe.

Les créanciers ou héritiers d'un actionnaire ne peuvent, sous aucun prétexte, demander le partage ou la licitation des biens et valeurs de la société, ni s'immiscer en aucune manière dans son administration.

Ils doivent, pour l'exercice de leurs droits, s'en rapporter aux comptes annuels et aux délibérations de l'assemblée générale.

ARTICLE 13 - CESSIION ET TRANSMISSION DES TITRES

Sauf conventions contraires établies entre tous les actionnaires, cet article 13 s'applique à toute cession d'actions. Par "cession" on entend, toute cession, à titre onéreux ou non, à des acheteurs ou tiers, y compris un transfert résultant d'un apport, d'une fusion, d'une scission, d'un apport d'une branche d'activité ou d'universalité ainsi que l'attribution d'options d'achat ou de vente ou la conclusion d'un contrat de swap ou de tout autre contrat qui transfert partiellement ou entièrement les avantages économiques ou la propriété des actions, indépendamment du fait que ce transfert ait été ou non réalisé par l'émission d'actions à titre onéreux ou de toute autre manière. Pour éviter toute ambiguïté, la création d'une sûreté sur leurs actions (contrairement à la mise en exécution de celle-ci) ne constituera pas un Transfert et sera exclusivement soumise à l'article 13.8 ci-dessous.

En outre, cet article 13 s'applique aussi à toute cession de droits de souscription préférentielle.

Toute cession d'actions qui serait intervenue en infraction aux dispositions qui suivent, est inopposable à la société et aux actionnaires.

Modalités de la cession :

1. Avis de cession

Tout projet de cession d'actions est notifié par l'actionnaire cédant à tous les autres actionnaires, sans délai après commencement des discussions entre l'actionnaire cédant et le cessionnaire proposé. Dès que disponible, l'actionnaire cédant informera en outre les autres actionnaires de toute autre information en relation avec le projet de cession, y compris notamment l'identité du candidat cessionnaire et le prix de la cession.

2. Droit de Préemption

Si, sauf conventions contraires entre tous les actionnaires, une offre est faite par un candidat cessionnaire à l'actionnaire cédant d'acquérir tout ou partie de ses actions et que l'actionnaire cédant est disposé à céder ces actions, l'actionnaire cédant communiquera par écrit à tous les autres actionnaires :

- le nombre d'actions proposées d'être cédées
- le nom du candidat cessionnaire
- le prix d'acquisition proposé (lequel doit être en espèces)
- les autres termes et conditions auxquelles l'actionnaire cédant propose de céder les actions.

Dans les trente jours calendrier de la réception de cette communication, les autres actionnaires ont un droit de préemption leur permettant d'acquérir les actions proposées au prix de cession et aux conditions proposées par le candidat cessionnaire.

L'exercice du droit de préemption par les autres actionnaires doit être notifié par écrit à l'actionnaire cédant dans le délai de trente jours précité. Cette communication précisera le nombre d'actions pour lesquelles les autres actionnaires veulent exercer leur droit de préemption.

Si, à l'expiration du délai de trente jours précité, des droits de préemption ont été exercés sur plus de cent pourcent (100 %) des actions proposées, un ajustement sera fait, et chaque actionnaire non-cédant qui exerce son droit de préemption acquerra un nombre d'actions égal au montant total des actions proposées multiplié par une fraction dont le numérateur est le nombre d'actions alors détenu par l'actionnaire préemptant et comme dénominateur le nombre d'actions alors détenu par l'ensemble des actionnaires préemptant.

Dans l'hypothèse où en application de ce qui précède, un (des) droit(s) de préemption ont été exercés sur la totalité des actions proposées, le(s) droit(s) de préemption auront été valablement exercés et le prix pour cette exercice sera payable au moment de l'inscription de la cession des actions proposées dans le registre des actionnaires de la société. Le prix sera payé par la remise d'un chèque certifié ou par virement. L'inscription de la cession des actions dans le registre des actionnaires de la société aura lieu dès que possible et au plus tard dans les deux mois de l'expiration du délai de trente jours précité.

Dans l'hypothèse où le(s) droit(s) de préemption n'ont pas encore été exercés ou l'ont été sur moins de cent pourcent (100 %) des actions proposées, le(s) droit(s) de préemption n'ont pas été valablement exercés. Dans ce cas :

- si les actions proposées représentent moins de septante-cinq pourcent (75 %) du capital de la société, les actionnaires non-cédants bénéficieront d'un droit de suite selon les modalités définies au point 4 ci-après ;

- si les actions proposées représentent au moins septante-cinq pourcent (75 %) du capital de la société, l'actionnaire cédant bénéficiera du droit de contraindre les autres actionnaires à céder leurs actions selon les modalités définies au point 5 ci-après.

3. Droit de suite

Dans l'hypothèse où le(s) droit(s) de préemption n'ont pas été exercés ou l'ont été sur moins de cent pourcent (100 %) des actions proposées, et si les actions proposées représentent moins de septante-cinq pourcent (75 %) du capital de la société, les actionnaires non-cédants bénéficieront d'un droit de suite.

L'actionnaire cédant devra communiquer aux autres actionnaires dans les sept jours calendrier de l'expiration du délai de trente jours précité qu'ils bénéficient chacun d'un droit de suite. Cette communication contiendra :

- le nombre d'actions proposées d'être cédées
- le nom du candidat cessionnaire
- le prix d'acquisition proposé (lequel doit être en espèces)
- les autres termes et conditions auxquelles l'actionnaire cédant propose de céder les actions.

Dans les trente jours calendrier de la réception de cette communication, chaque actionnaire non –cédant aura le droit (mais pas l'obligation) de choisir de participer à la cession proposée et de céder toutes ses actions au candidat cessionnaire aux mêmes termes et conditions que ceux de la cession d'actions proposée par l'actionnaire cédant au candidat cessionnaire, y compris les garanties qui y sont associées. Un tel choix devra être fait par écrit à l'actionnaire cédant durant le délai de trente jours précité.

L'actionnaire cédant devra obtenir que la cession au candidat cessionnaire prendra effet :

- aux conditions incluant les actions de chaque actionnaire exerçant son droit de suite ;
- pendant une période de quatre mois suivant l'expiration du délai de trente jours précité ;
- au prix et aux autres termes et conditions reprises dans la communication de l'actionnaire cédant dont question ci-avant.

Cette cession n'aura pas lieu si ces points ne sont pas respectés.

Préalablement à la cession des actions proposées, l'actionnaire cédant devra obtenir que le candidat cessionnaire exécutera et remettra une convention d'adhésion à chaque actionnaire non-cédant.

Pour une cession au candidat cessionnaire après la période de quatre mois précitée, les procédures de droit de préemption et de droit de suite définies ci-avant s'appliqueront à nouveau.

4. Droit de cession forcée

Dans l'hypothèse où le(s) droit(s) de préemption n'ont pas été exercés ou l'ont été sur moins de cent pourcent (100 %) des actions proposées et si les actions proposées représentent au moins septante-cinq pourcent (75 %) du capital de la société, chaque actionnaire non cédant

aura l'obligation, si l'actionnaire cédant le lui demande, de céder toutes ses actions au candidat cessionnaire.

Si l'actionnaire cédant a l'intention d'exercer ce droit de cession forcée, il devra le communiquer par écrit aux autres actionnaires dans les cinquante jours calendrier suivant l'expiration du délai de trente jours de la réception de la communication concernant le droit de préemption. Cette communication contiendra:

- le nombre d'actions à céder
- le nom du candidat cessionnaire
- le prix d'acquisition proposé (lequel doit être en espèces)
- les autres termes et conditions auxquelles le candidat cessionnaire propose d'acquérir les actions.

Dans les trente jours de la réception de cette communication ou de tout autre délai spécifié dans cette communication, chaque actionnaire non-cédant cèdera toutes ses actions au candidat cessionnaire aux prix et conditions précisés dans la communication (lesquelles doivent être les mêmes que celles applicables à la cession par l'actionnaire cédant, y compris le prix et les garanties associées, étant entendu que le prix doit être payé en espèces).

5. Convention d'adhésion

Les tiers (y compris les sociétés liées à un actionnaire) peuvent seulement détenir ou acquérir des actions (suite par exemple à une cession, une souscription à une augmentation de capital, etc.) aux conditions suivantes:

- l'adhésion du tiers en tant qu'actionnaire aux conventions d'actionnaires existantes et l'acceptation des obligations résultant de ces conventions par la signature d'un acte d'adhésion à ces conventions;
- au cas où le tiers est une société anonyme belge et que l'article 556 du Code des sociétés est d'application, l'approbation par les actionnaires de ce tiers conformément à cet article.

6. Respect des dispositions réglementaires

Toute cession d'actions sera faite dans le respect des dispositions réglementaires, de sorte que la concession domaniale et la licence de production d'énergie de la société ne soient pas affectées.

7. Exceptions aux restrictions aux cessions d'actions

Une cession par un actionnaire à une société liée n'est pas sujette aux restrictions précisées ci-avant, à condition que:

- la société liée doit recéder les actions à l'actionnaire cédant si elle cesse d'être une société liée à celle-ci,
- la société liée elle-même doit adhérer à une convention d'adhésion, et
- le respect des dispositions réglementaires, de sorte que la concession domaniale et la licence de production d'énergie de la société ne soient pas affectées.

Par exception à la première condition précitée, la société liée à laquelle les actions sont cédées ne doit pas recéder les actions si cette société liée cesse d'être une société liée à l'actionnaire cédant dans le cadre de la cession de toutes ou presque toutes les activités de développement de l'énergie éolienne du groupe auquel appartient l'actionnaire cédant.

8. *Gage sur actions*

Les Actions et droits de souscriptions préférentiels ne seront pas mis en gage ou grevés, leur propriété ne sera pas non plus réduite de quelque façon hormis (i) en cas d'accord écrit explicite des autres actionnaires, ou (ii) en cas d'actions données en gage dans le cadre du financement par emprunt du projet entamé par la société.

"Grever" aux fins du présent article 13.8 signifie l'octroi de toute option, droit d'acquérir, restriction de vendre, gage, gage sur entreprise, hypothèque, charge, usufruit, ou tout autre droit des tiers de toute sorte ou tout contrat de créer l'un d'en eux.

ARTICLE 14 - OBLIGATIONS - DROITS DE SOUSCRIPTION

La société peut, en tout temps, créer et émettre des obligations, hypothécaires ou non, par décision du Conseil d'administration qui déterminera les conditions d'émission.

Les obligations convertibles ou avec droit de souscription et les droits de souscription attachés ou non à une autre valeur mobilière sont émis en vertu d'une décision de l'assemblée générale délibérant comme en matière de modification aux statuts.

Il est tenu au siège social un registre des obligations nominatives et des droits de souscription dont tout obligataire peut prendre connaissance.

Lors de l'émission d'obligations convertibles ou avec droit de souscription et de droits de souscription attachés ou non à une autre valeur mobilière, le droit de souscription préférentielle reconnu par la loi pourra être limité ou supprimé par l'assemblée générale, statuant dans l'intérêt social et comme en matière de modification aux statuts, ou par le Conseil d'administration dans le cadre du capital autorisé et dans les cas prévus par la loi.

ARTICLE 15 - EMISSION D'OBLIGATIONS CONVERTIBLES AUTORISEE

Le Conseil d'administration est autorisé, pendant une période de cinq ans, à dater de la publication du présent acte, à émettre des obligations convertibles ou des droits de souscription en une ou plusieurs fois pour un montant maximal de cent millions euros (100.000.000,00 €).

Le droit de souscription préférentielle des actionnaires pourra être limité ou supprimé par le conseil d'administration, dans le cadre du capital autorisé, et ce même en faveur d'une ou plusieurs personnes déterminées autres que les membres du personnel ou des ses filiales.

ARTICLE 16 - ACQUISITION PAR LA SOCIETE DE SES PROPRES TITRES

La société ne peut acquérir, directement ou indirectement, ses propres actions ou parts bénéficiaires par voie d'achat ou d'échange qu'aux termes d'une décision de l'assemblée générale prise aux conditions de présence et de majorité prévues par les

lois sur les sociétés.

CHAPITRE QUATRE ADMINISTRATION ET CONTROLE

ARTICLE 17 - COMPOSITION DU CONSEIL D'ADMINISTRATION

La société est administrée par un Conseil d'administration composé au moins du nombre minimum d'administrateurs requis par la loi, actionnaires ou non, dont un (1) administrateur élu sur proposition des actionnaires de catégorie A (pourvu que les actionnaires de catégorie A détiennent au moins douze virgule cinquante pourcent (12,50 %) des actions émises par la société) et un (1) administrateur élu sur proposition des actionnaires de catégorie B (pourvu que les actionnaires de catégorie B détiennent au moins douze virgule cinquante pourcent (12,50 %) des actions émises par la société). Si les actions d'une catégorie sont détenues par plusieurs actionnaires, la proposition des candidats administrateurs sera décidé par majorité simple dans la catégorie de l'action concernée.

Chaque catégorie d'actions est autorisée à proposer un administrateur par tranche de douze virgule cinquante pourcent (12,50 %) d'actions détenues.

Les administrateurs sont nommés pour six ans au plus par l'assemblée générale des actionnaires et en tout temps révocables par elle.

Si, suite à la dilution ou au transfert des actions, une classe d'actionnaires ne détient plus le pourcentage d'actionnariat nécessaire à la proposition d'un administrateur alors que celui a déjà été proposé, le mandat d'un ou plusieurs de ces administrateurs terminera de façon à ce que le nombre d'administrateurs nommés par cette classe d'actionnaires soit en conformité avec le pourcentage d'actionnariat relevant. Une assemblée générale sera tenue à cette date afin de constater cette démission ou à défaut de démission, la révocation dudit (desdits) administrateur(s).

Aussi longtemps que les actionnaires de catégorie A et ceux de catégorie B détiennent chacun respectivement la moitié des actions représentant le capital de la société, le nombre d'administrateurs A et B sera égal.

Le fait qu'un ou plusieurs actionnaires ne fasse plus usage de leurs droits de proposition ci-avant mentionné ne signifie par qu'il(s) perde(nt) ces droits pour le futur. Dans ce cas, le conseil d'administration sera valablement composé (et ses réunions seront valablement tenues) par les administrateurs à ce moment en exercice (étant cependant entendu que le nombre d'administrateurs ne pourra jamais être inférieur au minimum auquel il est fait référence au premier paragraphe du présent article 17).

Les administrateurs sortants sont rééligibles.

Le mandat des administrateurs sortants, non réélus, cesse immédiatement après l'assemblée générale qui a procédé à la réélection.

Si une personne morale est nommée administrateur, elle est tenue de désigner parmi ses associés, gérants, administrateurs ou travailleurs, un représentant permanent chargé de l'exécution de cette mission au nom et pour le compte de la personne morale. Elle ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur. Les tiers ne peuvent exiger la justification des pouvoirs, la simple indication de la qualité de représentant ou de délégué de la personne morale étant suffisante.

ARTICLE 18 – VACANCE

En cas de vacance d'une ou de plusieurs places d'administrateurs par suite de décès, démission ou autre cause, les administrateurs restants ont le droit d'y pourvoir provisoirement, sur proposition de la catégorie d'actionnaires qui avait proposé l'administrateur dont le mandat est vacant.

Dans ce cas, l'assemblée générale, lors de sa première réunion, procède à l'élection définitive.

L'administrateur, désigné dans les conditions ci-dessus, est nommé pour le temps nécessaire à l'achèvement du mandat de l'administrateur qu'il remplace.

ARTICLE 19 - PRESIDENCE

Le Conseil d'administration élit chaque année à sa première réunion parmi ses membres un président. Aussi longtemps que les actionnaires de catégorie A et les actionnaires de catégorie B détiennent chacun cinquante pourcent (50 %) du capital de la société, le mandat du président sera alterné chaque année entre un administrateur de catégorie A et un administrateur de catégorie B. A défaut, le président sera choisi parmi les administrateurs élu sur proposition de la catégorie des actionnaires majoritaire.

En cas d'absence ou d'empêchement du président, le conseil désigne l'un de ses membres pour le remplacer.

ARTICLE 20 – REUNIONS

Le Conseil se réunit sur la convocation et sous la présidence de son président ou en cas d'empêchement de celui-ci, de l'administrateur qui le remplace, tous les trois mois et chaque fois que l'intérêt de la société l'exige ou chaque fois qu'un administrateur le demande. Les convocations contiennent l'ordre du jour et sont soumises une semaine avant la tenue de la réunion. La documentation éventuelle expliquant les questions devant être résolues par les administrateurs lors de la réunion, sera remise deux jours avant la tenue de la réunion. Les réunions du conseil d'administration se tiennent soit physiquement à l'endroit indiqué dans la convocation, soit à distance par téléconférence ou par vidéoconférence au moyen de techniques de télécommunication permettant aux administrateurs de s'entendre et de se concerter simultanément.

Si tous les membres du conseil sont présents ou représentés, il n'y a pas lieu de justifier d'une convocation préalable. La présence d'un administrateur à une réunion couvre l'éventuelle irrégularité de la convocation et emporte dans son chef renonciation à toute plainte à ce sujet.

ARTICLE 21 – DELIBERATIONS DU CONSEIL D'ADMINISTRATION

Le Conseil d'administration ne peut délibérer sur des objets qui ne figurent pas à l'ordre du jour sauf si tous les administrateurs sont personnellement présents à la réunion et qu'ils donnent expressément leur accord à l'unanimité à cet effet.

Le Conseil d'administration ne peut délibérer et statuer valablement que si au moins un administrateur de catégorie A et un administrateur de catégorie B sont présents ou représentés.

Si ce quorum de présence n'est pas atteint, une deuxième réunion ayant le même ordre du jour devra être convoquée par lettre recommandée au moins une semaine avant la tenue de celle-ci et, si le quorum n'est toujours pas atteint à cette deuxième réunion, une troisième réunion du conseil d'administration ayant le même ordre du jour devra être convoquée par

lettre recommandée au moins une semaine avant la tenue de celle-ci qui délibérera valablement quelle que soit les administrateurs présents.

Sauf autrement décidé par le Conseil d'administration, les délégués à la gestion journalière peuvent participer à chaque conseil d'administration en tant qu'observateur dépourvu de tout droit de vote.

Tout administrateur peut donner à un autre administrateur, par écrit ou tout autre moyen de communication ayant un support matériel, mandat pour le représenter à une réunion déterminée du conseil d'administration et y voter en son lieu et place.

Les décisions du Conseil d'administration sont prises à la majorité des voix, sans tenir compte des abstentions.

En cas de partage, la voix de celui qui préside la réunion n'est pas prépondérante.

Dans les cas exceptionnels dûment justifiés par l'urgence et l'intérêt social, et à l'exception de la procédure d'arrêt des comptes annuels et de l'utilisation du capital autorisé, les décisions du Conseil d'Administration peuvent être prises par consentement unanime des administrateurs, exprimé par écrit.

ARTICLE 22 - PROCES-VERBAUX

Les délibérations du Conseil d'administration sont constatées dans des procès-verbaux signés par les membres présents ou représentés. Une copie des procès-verbaux est remise à chacun d'eux.

Les copies ou extraits à produire en justice ou ailleurs sont signés par deux administrateurs conformément à l'article 27.

ARTICLE 23 - POUVOIRS DU CONSEIL

Le Conseil d'administration a le pouvoir d'accomplir tous les actes nécessaires ou utiles à la réalisation de l'objet social de la société, à l'exception de ceux que la loi réserve à l'assemblée générale.

ARTICLE 24 - GESTION JOURNALIERE

Le conseil d'administration peut conférer la gestion journalière de la société ainsi que la représentation de la société en ce qui concerne cette gestion :

- soit à un ou plusieurs délégués choisis hors de son sein ;
- soit, en cas de vote unanime des actionnaires à un ou plusieurs de ses membres qui portent le titre d'administrateur-délégué.

Le Conseil d'administration et les délégués à la gestion journalière dans les limites de leur propre délégation peuvent, dans le cadre de cette gestion, déléguer des pouvoirs spéciaux à tout mandataire.

Le Conseil peut, à la requête d'un administrateur de catégorie A ou d'un administrateur de catégorie B, révoquer en tout temps les délégués à la gestion journalière.

Il fixe les attributions et les rémunérations fixes ou variables à charge du compte de résultats, des personnes à qui il confère les délégations.

ARTICLE 25 - INDEMNITES

Sauf décision contraire de l'assemblée générale, le mandat d'administrateur est gratuit. Le Conseil d'administration peut accorder aux administrateurs et

directeurs, chargés de fonctions ou de missions spéciales, des indemnités à charge des comptes de résultats

ARTICLE 26 - CONTROLE

Le contrôle de la situation financière de la société, des comptes annuels et de la régularité au regard du Code des Sociétés et des statuts des opérations à constater dans les comptes annuels est confié à un ou plusieurs commissaires, nommés pour trois ans par l'assemblée générale parmi les membres de l'Institut des Reviseurs d'Entreprises.

Les émoluments du ou des commissaires sont fixés par l'assemblée générale à l'occasion de leur nomination.

Les commissaires sortants sont rééligibles.

Cependant, au cas où la société répond aux critères énoncés par l'article 141, 2° du Code des Sociétés, du fait qu'elle est considérée comme "petite société" au sens de l'article 15 dudit Code, l'assemblée peut décider de ne pas nommer de commissaire, chaque actionnaire ayant dès lors, individuellement, les pouvoirs d'investigation et de contrôle dévolus au(x) commissaire(s) par la loi.

ARTICLE 27 - REPRESENTATION - ACTES ET ACTIONS JUDICIAIRES

La société est représentée dans tous les actes, y compris ceux où interviennent un fonctionnaire public ou un officier ministériel et en justice :

- soit, aussi longtemps que les actionnaires de catégorie A et les actionnaires de catégorie B détiennent chacun au moins vingt-cinq pourcent (25 %) du capital, par deux administrateurs agissant conjointement, dont un administrateur de catégorie A et un administrateur de catégorie B, lesquels ne doivent pas justifier d'une délibération préalable du Conseil envers les tiers, en ce compris Messieurs les Conservateurs des Hypothèques;
- soit, dès qu'une catégorie d'actionnaires détient plus de septante-cinq pourcent (75 %) du capital, par deux administrateurs agissant conjointement, dont un administrateur de la catégorie détenant plus de septante-cinq pourcent (75 %) des actions, lesquels ne doivent pas justifier d'une délibération préalable du Conseil envers les tiers, en ce compris Messieurs les Conservateurs des Hypothèques;
- soit, dans les limites de la gestion journalière, par chaque délégué à cette gestion, agissant seul.

Elle est en outre valablement engagée par des mandataires spéciaux dans les limites de leurs mandats.

CHAPITRE CINQ - ASSEMBLEES GENERALES

ARTICLE 28 - COMPOSITION ET POUVOIRS

L'assemblée générale se compose de tous les actionnaires qui ont le droit de voter par eux-mêmes ou par mandataires, moyennant observation des prescriptions légales et statutaires.

Les décisions prises par l'assemblée sont obligatoires pour tous les actionnaires, même pour les absents ou dissidents.

L'assemblée générale a les pouvoirs que lui confèrent expressément la loi et les présents statuts. Elle est notamment exclusivement compétente pour approuver le « Business

Plan », dont le projet aura été préparé par le Conseil d'administration conformément à la convention d'actionnaires du 22 avril 2011.

ARTICLE 29 - REUNIONS

L'assemblée générale annuelle se réunit le troisième lundi du mois de mars à quatorze heures.

Si ce jour est un jour férié légal, l'assemblée a lieu le premier jour ouvrable suivant, autre qu'un samedi, à la même heure.

L'assemblée peut être convoquée extraordinairement chaque fois que l'intérêt de la société l'exige. Elle doit l'être sur la demande d'actionnaires représentant ensemble le cinquième des actions.

Les assemblées générales se tiennent au siège social ou à tout autre endroit indiqué dans la convocation.

ARTICLE 30 - CONVOCATIONS

L'assemblée générale, tant annuelle qu'extraordinaire, se réunit sur la convocation du Conseil d'administration ou du ou des commissaires.

Les convocations contiennent l'ordre du jour et sont faites conformément aux prescriptions des lois sur les sociétés. Toute personne peut renoncer à cette convocation et, en tout cas, sera considérée comme ayant été régulièrement convoquée si elle est présente ou représentée à l'assemblée.

ARTICLE 31 - ADMISSION A L'ASSEMBLEE

Les convocations peuvent prescrire que, pour être admis à l'assemblée générale, les propriétaires d'actions nominatives doivent, au plus tard trois jours francs avant la date fixée pour l'assemblée, informer par un écrit au siège de la société, le Conseil d'administration, de leur intention d'assister à l'assemblée et indiquer le nombre de titres pour lesquels ils entendent prendre part au vote.

Les convocations peuvent prescrire que, pour être admis à l'assemblée générale, les propriétaires d'actions dématérialisées doivent, dans le même délais que pour les actions nominatives, déposer au siège de la société une attestation, établie par le teneur de comptes agréé ou l'organisme de liquidation, constatant l'indisponibilité, jusqu'à la date de l'assemblée générale, des actions dématérialisées.

Les obligataires et les titulaires d'un droit de souscription peuvent assister à l'assemblée, mais avec voix consultative seulement, et ce pour autant qu'ils aient effectué les formalités prescrites aux alinéas qui précèdent.

ARTICLE 32 - REPRESENTATION

Tout propriétaire de titre peut se faire représenter à l'assemblée générale par un mandataire, actionnaire ou non, pourvu qu'il ait accompli les formalités éventuellement requises par le conseil d'administration pour être admis à l'assemblée.

Les copropriétaires, les créanciers et débiteurs-gagistes, doivent se faire représenter respectivement par une seule et même personne.

ARTICLE 33 - BUREAU

Toute assemblée générale est présidée par le président du Conseil

d'administration ou à défaut par un administrateur-délégué ou, à défaut encore, par le plus âgé des administrateurs. Le président peut désigner un secrétaire. L'assemblée peut choisir un ou plusieurs scrutateurs parmi les actionnaires.

ARTICLE 34 - DROIT DE VOTE

Chaque action donne droit à une voix, sous réserve des dispositions légales.
En cas d'acquisition ou de prise en gage par la société de ses propres titres, le droit de vote attaché à ces titres est suspendu.

ARTICLE 35 – DELIBERATIONS DE L'ASSEMBLEE GENERALE

Aucune assemblée ne peut délibérer sur des objets qui ne figurent pas à l'ordre du jour sauf si tous les actionnaires sont personnellement présents à l'assemblée et qu'ils donnent expressément leur accord à l'unanimité à cet effet.
Sauf dans les cas prévus par la loi, l'assemblée générale ne peut valablement délibérer et statuer que si au moins un actionnaire de catégorie A et un actionnaire de catégorie B sont présents ou dûment représentés. Si ce quorum de présence n'est pas atteint, une nouvelle assemblée générale ayant le même ordre du jour devra être convoquée par lettre recommandée et la deuxième assemblée délibérera valablement quelle que soit la portion du capital représentée par les actionnaires présents.
Sauf dans les cas prévus par la loi, les décisions sont prises à la majorité simple des voix, sans tenir compte des abstentions.

Toute assemblée générale ordinaire ou extraordinaire, peut être prorogée, séance tenante, à trois semaines au plus par le conseil d'administration. La prorogation n'annule pas toutes les décisions prises sauf décision contraire de l'assemblée générale. Les formalités accomplies pour assister à la première assemblée générale ainsi que les procurations restent valables pour la seconde assemblée. Cette dernière délibère sur le même ordre du jour et statue définitivement.

ARTICLE 36 - PROCES-VERBAUX

Les procès-verbaux des assemblées générales sont signés par les membres du bureau et les actionnaires qui le demandent.
Les copies ou extraits à produire en justice ou ailleurs sont signés par deux administrateurs ou par un administrateur-délégué.

CHAPITRE SIX - ECRITURES SOCIALES - COMPTES ANNUELS

ARTICLE 37 - ECRITURES SOCIALES

L'exercice social commence le premier janvier et finit le trente et un décembre de chaque année.
A cette dernière date, les écritures sociales sont arrêtées et le Conseil d'administration dresse un inventaire et établit les comptes annuels conformément aux dispositions légales en la matière; elle soumet ces documents aux délibérations des actionnaires à l'assemblée ordinaire.

ARTICLE 38 - COMPTES ANNUELS

L'assemblée annuelle, si la société se trouve dans les conditions requises par

la loi à cet effet, entend le rapport de gestion et le rapport des commissaires. Elle discute les comptes annuels et statue sur leur adoption.

Après l'adoption des comptes annuels, l'assemblée se prononce par un vote spécial sur la décharge à donner aux administrateurs et commissaires.

Les comptes annuels ainsi que les autres documents requis par l'article 100 du Code des Sociétés sont déposés par les administrateurs, à la Banque nationale de Belgique, dans les trente jours de leur approbation.

ARTICLE 39 - DISTRIBUTION

Sur le bénéfice net, déterminé conformément aux dispositions légales, il est prélevé cinq pour cent pour la réserve légale. Ce prélèvement cesse d'être obligatoire lorsque le fonds de réserve atteint un dixième du capital social; il doit être repris si la réserve légale vient à être entamée.

Le solde restant recevra l'affectation que lui donnera l'assemblée générale statuant à la majorité des voix sur proposition du Conseil d'administration.

ARTICLE 40 - ACOMPTES SUR DIVIDENDES

Le Conseil d'administration peut, sous sa propre responsabilité et sur le vu d'une situation active et passive de la société ne remontant pas à plus de deux mois, préalablement examinée par le commissaire, décider le paiement d'acomptes sur dividendes par prélèvement sur le bénéfice de l'exercice en cours et fixer la date de leur paiement.

Cette décision ne peut être prise moins de six mois après la clôture de l'exercice précédent, ni avant l'approbation des comptes annuels se rapportant à cet exercice.

Lorsqu'un premier acompte a été distribué, la décision d'en distribuer un nouveau ne peut être prise que trois mois au moins après la décision de distribuer le premier.

CHAPITRE SEPT - DISSOLUTION - LIQUIDATION

ARTICLE 41 - LIQUIDATION

En cas de dissolution de la société, pour quelque cause et à quelque moment que ce soit, la liquidation s'opère par les soins d'un ou de plusieurs liquidateurs nommés par l'assemblée générale et, à défaut de pareille nomination, la liquidation s'opère par les soins du Conseil d'administration en fonction à cette époque, agissant en qualité de comité de liquidation.

Le ou les liquidateurs disposent à cette fin des pouvoirs les plus étendus conférés par le Code des Sociétés.

L'assemblée générale détermine le cas échéant les émoluments des liquidateurs.

ARTICLE 42 - REPARTITION

Après apurement de toutes les dettes, charges et frais de liquidation ou consignation des sommes nécessaires à cet effet, l'actif net sert d'abord à rembourser, en espèces ou en titres, le montant libéré non amorti des actions.

Si les actions ne sont pas toutes libérées dans une égale proportion, les

liquidateurs, avant de procéder aux répartitions, tiennent compte de cette diversité de situation et rétablissent l'équilibre en mettant toutes les actions sur un pied d'égalité absolue, soit par des appels de fonds complémentaires à charge des titres insuffisamment libérés, soit par des remboursements préalables en espèces au profit des actions libérées dans une proportion supérieure.
Le solde est réparti également entre toutes les actions.

CHAPITRE HUIT - DISPOSITIONS GENERALES

ARTICLE 43 - ELECTION DE DOMICILE

Pour l'exécution des statuts, tout actionnaire, obligataire, administrateur, commissaire, directeur ou liquidateur domicilié à l'étranger, doit élire domicile en Belgique. Il notifie cette élection de domicile à la société par lettre recommandée ou exploit d'huissier. A défaut, il est censé avoir élu domicile au siège social où toutes les communications, sommations, assignations, significations, peuvent lui être valablement faites.

ARTICLE 44 - COMPETENCE JUDICIAIRE

Pour tous litiges entre la société, ses actionnaires, obligataires, administrateurs, commissaires et liquidateurs relatifs aux affaires de la société et à l'exécution des présents statuts, compétence exclusive est attribuée aux tribunaux du siège social, à moins que la société n'y renonce expressément.

ARTICLE 45 - DROIT COMMUN

Les parties entendent se conformer entièrement à la loi.
En conséquence, les dispositions de la loi, auxquelles il ne serait pas licitement dérogé, sont réputées inscrites dans le présent acte et les clauses contraires aux dispositions impératives de la loi sont censées non écrites.

*****

POUR COORDINATION CONFORME

Volet B

**Copie à publier aux annexes du Moniteur belge
après dépôt de l'acte au greffe**

Réservé
au
Moniteur
belge

12077454

DÉPOSÉ AU GREFFE DU TRIBUNAL
DE COMMERCE DE NAMUR

le 10 AVR. 2012

Pr le Greffier

Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad - 20/04/2012 - Annexes du Moniteur belge

N° d'entreprise : 0896.052.742

Dénomination

(en entier) : **NORTHER**

(en abrégé) :

Forme juridique : Société Anonyme

Siège : Rue de la Place numéro 41 à 5031 Grand-Leez

(adresse complète)

**Objet(s) de l'acte : CREATION DE DEUX CATEGORIES D'ACTIONS - MODIFICATION DE LA
COMPOSITION DU CONSEIL D'ADMINISTRATION - NOMINATION DE DEUX
CATEGORIES D'ADMINISTRATEURS - MODIFICATION DES STATUTS -
TRANSFERT DU SIEGE SOCIAL - CONSEIL D'ADMINISTRATION**

Du procès-verbal de l'assemblée générale extraordinaire des actionnaires ainsi que du conseil d'administration de la société anonyme « NORTHER », ayant son siège social à 5031 (Grand-Leez) Rue de la Place 41, inscrite au registre des personnes morales sous le numéro 0896.052.742, reçu par Maître Gérard INDEKEU, Notaire associé résidant à Bruxelles (1050 Bruxelles), Avenue Louise, 126, faisant partie de la Société Civile sous forme de Société Privée à Responsabilité Limitée "Gérard INDEKEU - Dimitri CLEENEWERCK de CRAYENCOUR", BCE n° 0890.388.338, le treize février deux mil douze, enregistré au deuxième bureau de l'Enregistrement de Jette, le vingt-huit février suivant, volume 38 folio 02 case 17, aux droits de vingt-cinq euro (25 EUR), perçus par l'Inspecteur Principal a.i. W. ARNAUT, il résulte que l'assemblée, après délibération, a pris à l'unanimité des voix les résolutions suivantes :

Première résolution : Création de deux catégories d'actions

L'assemblée décide de créer deux catégories d'actions A et B et de répartir les cinquante mille (50.000) actions actuelles, comme suit :

-les vingt-cinq mille (25.000) actions de la société anonyme « AIR ENERGY », ayant son siège social à 1300 Wavre, Avenue Pasteur 6H, inscrite au registre des personnes morales sous le numéro 0475.012.760, appartiennent à la catégorie A ;

-les vingt-cinq mille (25.000) actions de la société anonyme « ELNU », ayant son siège social à 8400 Oostende, John Cordierlaan 9, inscrite au registre des personnes morales sous le numéro 0834.266.910, appartiennent à la catégorie B.

En cas de cession d'actions d'une catégorie à un actionnaire de l'autre catégorie ou l'une de ses sociétés liées, les actions cédées seront automatiquement transformées en actions de la catégorie détenue par le cessionnaire ou sa société liée.

En cas d'augmentation de capital, les actions émises appartiendront à la même catégorie d'actions que les actions déjà détenues par leur souscripteur ou la société liée au souscripteur. Si ni le souscripteur ni ses sociétés liées n'étaient encore actionnaire de la société, les actions appartiendront à la catégorie déterminée par l'assemblée générale.

Les droits et obligations des diverses catégories d'actions seront mentionnés dans les statuts.

Pour l'application des statuts, les sociétés liées à une société sont celles visées à l'article 11 du Code des sociétés, à savoir :

- a) les sociétés qu'elle contrôle;
- b) les sociétés qui la contrôlent;
- c) les sociétés avec lesquelles elle forme consortium;
- d) les autres sociétés qui, à la connaissance de son organe d'administration, sont contrôlées par les sociétés visées sub a), b) et c).

Deuxième résolution : Modification de la composition du conseil d'administration

L'assemblée décide de modifier la composition du conseil d'administration qui sera désormais composé au moins du nombre minimum d'administrateurs requis par la loi, actionnaires ou non, dont un (1) administrateur élu sur proposition des actionnaires de catégorie A (pourvu que les actionnaires de catégorie A détiennent au

Mentionner sur la dernière page du Volet B : **Au recto** : Nom et qualité du notaire instrumentant ou de la personne ou des personnes ayant pouvoir de représenter la personne morale à l'égard des tiers

Au verso : Nom et signature

moins douze virgule cinquante pourcent (12,50 %) des actions émises par la société) et un (1) administrateur élu sur proposition des actionnaires de catégorie B (pourvu que les actionnaires de catégorie B détiennent au moins douze virgule cinquante pourcent (12,50 %) des actions émises par la société).

Chaque catégorie d'actions est autorisée à proposer un administrateur par tranche de douze virgule cinquante pourcent (12,50 %) d'actions détenues.

Si par suite de cession d'actions, une catégorie d'actionnaires détient moins de douze virgule cinquante pourcent (12,50 %) d'actions, le(s) administrateur(s) nommé(s) sur proposition de cette catégorie devront démissionner de leur mandat à partir de la date de la cession. Une assemblée générale sera tenue à cette date afin de constater cette démission ou à défaut de démission, la révocation dudit (desdits) administrateur(s).

Aussi longtemps que les actionnaires de catégorie A et ceux de catégorie B détiennent chacun respectivement la moitié des actions représentant le capital de la société, le nombre d'administrateurs A et B sera égal.

Troisième résolution : Nomination des deux catégories d'administrateurs A et B

Conformément à la résolution qui précède, l'assemblée décide de nommer les administrateurs suivants, à titre gratuit :

1) la société anonyme « AIR ENERGY », prénommée, représentée par son représentant permanent Monsieur Luc Regout, domicilié à 5031 Gemboux, Rue de Perwez, 17, est nommée sur proposition des actionnaires de catégorie A ;

2) la société privée à responsabilité limitée « REALFI », ayant son siège social à 1300 Wavre, Rue Constant Legrève 81, inscrite au registre des personnes morales sous le numéro 0888.068.355, représentée par son représentant permanent Monsieur Miguel de SCHAEZEN, domicilié à Wavre, Rue Constant Legrève, 81, est nommée sur proposition des actionnaires de catégorie A ;

3) la société anonyme « AIR ENERGY HOLDING », ayant son siège social à 1050 Bruxelles, Avenue Louise, 149, représentée par son représentant permanent Monsieur Pieter TAVENIER, domicilié à 3062 JK Rotterdam, Pieter Hoflaan, 92, est nommée sur proposition des actionnaires de catégorie A ;

4) la société privée à responsabilité limitée « JASYLCO », ayant son siège social à 8670 Koksijde, Jan Van Looylaan 80, inscrite au registre des personnes morales sous le numéro 0885.697.595, représentée par son représentant permanent Monsieur Jan DEWULF, domicilié à 8670 Koksijde, Jan Van Looylaan 80, est nommée sur proposition des actionnaires de catégorie B ;

5) la société privée à responsabilité limitée « EDDY BAEKE FINANCIAL MANAGEMENT », en abrégé « E.B.F.M. », ayant son siège social à 9700 Oudenaarde, Heistraat 13, inscrite au registre des personnes morales sous le numéro 0835.613.230, représentée par son représentant permanent Monsieur Eddy BAEKE, domiciliée à 9700 Oudenaarde, Heistraat 13, est nommée sur proposition des actionnaires de catégorie B ;

6) Monsieur Wolbert ALLAART, domicilié à 2584 's Gravenhage (Pays-Bas), Comelis Jolstraat 78, est nommé sur proposition des actionnaires de catégorie B.

Quatrième résolution : Modification des statuts

L'assemblée décide de modifier les articles 5, 8, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 27, 28 et 35 des statuts, afin de les mettre en conformité avec les résolutions prises ci-dessus, ainsi qu'avec la situation actuelle de la société et le Code des sociétés, comme suit :

ARTICLE 5 – CAPITAL

Le capital social est fixé à la somme de cinq millions d'euros (5.000.000,00 €) représenté par cinquante mille (50.000) actions, dont vingt-cinq mille (25.000) actions de catégorie A et vingt-cinq mille (25.000) actions de catégorie B, sans désignation de valeur nominale, représentant chacune un/ cinquante millième (1/50.000ième) du capital social. Elles sont numérotées de 1 à 50.000.

Les actions ne changent pas de catégorie en cas de cession, pourvu qu'en cas de cession d'actions d'une catégorie à un actionnaire de l'autre catégorie ou l'une de ses sociétés liées, les actions cédées seront automatiquement transformées en actions de la catégorie détenue par le cessionnaire ou sa société liée. Le conseil d'administration sera autorisé à constater un tel changement de catégorie et à modifier le registre d'actionnaires en conséquence.

En cas d'augmentation de capital, les actions émises appartiendront à la même catégorie d'actions que les actions déjà détenues par leur souscripteur ou sa société liée. Si ni le souscripteur ni ses sociétés liées n'étaient encore actionnaire de la société, les actions appartiendront à la catégorie déterminée par l'assemblée générale.

Les droits et obligations des diverses catégories d'actions sont mentionnés dans les présents statuts.

Lors de la constitution de la société, le capital a été fixé à un million d'euros (1.000.000,00 €) représenté par dix mille (10.000) actions, souscrites en espèces et partiellement libérées.

En date du vingt-sept octobre deux mil onze, il a été décidé d'augmenter le capital à concurrence de quatre millions d'euros (4.000.000,00 €) pour le porter à cinq millions d'euros (5.000.000,00 €), avec création de quarante mille (40.000) actions, partiellement libérées, suite à un apport en espèces.

En date du treize février deux mil douze, il a été décidé de créer deux catégories d'actions.

ARTICLE 8 - DROIT DE SOUSCRIPTION PREFERENTIELLE

Lors de toute augmentation de capital, les nouvelles actions à souscrire en espèces doivent être offertes par préférence aux actionnaires au prorata du nombre de leurs titres dans un délai de quinze jours à dater de l'ouverture de la souscription.

A l'issue du délai de souscription préférentielle, l'assemblée générale des actionnaires pourra décider des modalités de la souscription préférentielle en ce qui concerne le montant de l'augmentation de capital pour lequel le droit de souscription n'aurait pas été exercé ainsi que la valeur des nouvelles actions. Dès lors, l'assemblée générale pourra décider si les tiers participent à l'augmentation de capital ou si le non-usage total ou partiel par les actionnaires de leur droit de souscription préférentielle a pour effet d'accroître la part proportionnelle des actionnaires qui ont déjà exercé leur droit de souscription.

Toutefois, ce droit de souscription préférentielle pourra être limité ou supprimé par l'assemblée générale, statuant dans l'intérêt social et comme en matière de modification aux statuts et dans les cas prévus par la loi.

ARTICLE 13 - CESSIION ET TRANSMISSION DES TITRES

Sauf conventions contraires établies entre tous les actionnaires, cet article 13 s'applique à toute cession d'actions. Par "cession" on entend, toute cession, à titre onéreux ou non, à des acheteurs ou tiers, y compris un transfert résultant d'un apport, d'une fusion, d'une scission, d'un apport d'une branche d'activité ou d'universalité ainsi que l'attribution d'options d'achat ou de vente ou la conclusion d'un contrat de swap ou de tout autre contrat qui transfère partiellement ou entièrement les avantages économiques ou la propriété des actions, indépendamment du fait que ce transfert ait été ou non réalisé par l'émission d'actions à titre onéreux ou de toute autre manière. Pour éviter toute ambiguïté, la création d'une sûreté sur leurs actions (contrairement à la mise en exécution de celle-ci) ne constituera pas un Transfert et sera exclusivement soumise à l'article 13.8 ci-dessous.

En outre, cet article 13 s'applique aussi à toute cession de droits de souscription préférentielle.

Toute cession d'actions qui serait intervenue en infraction aux dispositions qui suivent, est inopposable à la société et aux actionnaires.

Modalités de la cession :

1. Avis de cession

Tout projet de cession d'actions est notifié par l'actionnaire cédant à tous les autres actionnaires, sans délai après commencement des discussions entre l'actionnaire cédant et le cessionnaire proposé. Dès que disponible, l'actionnaire cédant informera en outre les autres actionnaires de toute autre information en relation avec le projet de cession, y compris notamment l'identité du candidat cessionnaire et le prix de la cession.

2. Droit de Préemption

Si, sauf conventions contraires entre tous les actionnaires, une offre est faite par un candidat cessionnaire à l'actionnaire cédant d'acquies tout ou partie de ses actions et que l'actionnaire cédant est disposé à céder ces actions, l'actionnaire cédant communiquera par écrit à tous les autres actionnaires :

- le nombre d'actions proposées d'être cédées
- le nom du candidat cessionnaire
- le prix d'acquisition proposé (lequel doit être en espèces)
- les autres termes et conditions auxquelles l'actionnaire cédant propose de céder les actions.

Dans les trente jours calendrier de la réception de cette communication, les autres actionnaires ont un droit de préemption leur permettant d'acquies les actions proposées au prix de cession et aux conditions proposées par le candidat cessionnaire.

L'exercice du droit de préemption par les autres actionnaires doit être notifié par écrit à l'actionnaire cédant dans le délai de trente jours précité. Cette communication précisera le nombre d'actions pour lesquelles les autres actionnaires veulent exercer leur droit de préemption.

Si, à l'expiration du délai de trente jours précité, des droits de préemption ont été exercés sur plus de cent pourcent (100 %) des actions proposées, un ajustement sera fait, et chaque actionnaire non-cédant qui exerce son droit de préemption acquies un nombre d'actions égal au montant total des actions proposées multiplié par une fraction dont le numérateur est le nombre d'actions alors détenu par l'actionnaire préemptant et comme dénominateur le nombre d'actions alors détenu par l'ensemble des actionnaires préemptant.

Dans l'hypothèse où en application de ce qui précède, un (des) droit(s) de préemption ont été exercés sur la totalité des actions proposées, le(s) droit(s) de préemption auront été valablement exercés et le prix pour cette exercice sera payable au moment de l'inscription de la cession des actions proposées dans le registre des actionnaires de la société. Le prix sera payé par la remise d'un chèque certifié ou par virement. L'inscription de la cession des actions dans le registre des actionnaires de la société aura lieu dès que possible et au plus tard dans les deux mois de l'expiration du délai de trente jours précité.

Dans l'hypothèse où le(s) droit(s) de préemption n'ont pas encore été exercés ou l'ont été sur moins de cent pourcent (100 %) des actions proposées, le(s) droit(s) de préemption n'ont pas été valablement exercés. Dans ce cas :

- si les actions proposées représentent moins de septante-cinq pourcent (75 %) du capital de la société, les actionnaires non-cédants bénéficieront d'un droit de suite selon les modalités définies au point 4 ci-après ;
- si les actions proposées représentent au moins septante-cinq pourcent (75 %) du capital de la société, l'actionnaire cédant bénéficiera du droit de contraindre les autres actionnaires à céder leurs actions selon les modalités définies au point 5 ci-après.

3. Droit de suite

Dans l'hypothèse où le(s) droit(s) de préemption n'ont pas été exercés ou l'ont été sur moins de cent pourcent (100 %) des actions proposées, et si les actions proposées représentent moins de septante-cinq pourcent (75 %) du capital de la société, les actionnaires non-cédants bénéficieront d'un droit de suite.

L'actionnaire cédant devra communiquer aux autres actionnaires dans les sept jours calendrier de l'expiration du délai de trente jours précité qu'ils bénéficient chacun d'un droit de suite. Cette communication contiendra :

- le nombre d'actions proposées d'être cédées
- le nom du candidat cessionnaire
- le prix d'acquisition proposé (lequel doit être en espèces)
- les autres termes et conditions auxquelles l'actionnaire cédant propose de céder les actions.

Dans les trente jours calendrier de la réception de cette communication, chaque actionnaire non —cédant aura le droit (mais pas l'obligation) de choisir de participer à la cession proposée et de céder toutes ses actions au candidat cessionnaire aux mêmes termes et conditions que ceux de la cession d'actions proposée par l'actionnaire cédant au candidat cessionnaire, y compris les garanties qui y sont associées. Un tel choix devra être fait par écrit à l'actionnaire cédant durant le délai de trente jours précité.

L'actionnaire cédant devra obtenir que la cession au candidat cessionnaire prendra effet :

- aux conditions incluant les actions de chaque actionnaire exerçant son droit de suite ;
- pendant une période de quatre mois suivant l'expiration du délai de trente jours précité ;
- au prix et aux autres termes et conditions reprises dans la communication de l'actionnaire cédant dont question ci-avant.

Cette cession n'aura pas lieu si ces points ne sont pas respectés.

Préalablement à la cession des actions proposées, l'actionnaire cédant devra obtenir que le candidat cessionnaire exécutera et remettra une convention d'adhésion à chaque actionnaire non-cédant.

Pour une cession au candidat cessionnaire après la période de quatre mois précitée, les procédures de droit de préemption et de droit de suite définies ci-avant s'appliqueront à nouveau.

4. Droit de cession forcée

Dans l'hypothèse où le(s) droit(s) de préemption n'ont pas été exercés ou l'ont été sur moins de cent pourcent (100 %) des actions proposées et si les actions proposées représentent au moins septante-cinq pourcent (75 %) du capital de la société, chaque actionnaire non cédant aura l'obligation, si l'actionnaire cédant le lui demande, de céder toutes ses actions au candidat cessionnaire.

Si l'actionnaire cédant a l'intention d'exercer ce droit de cession forcée, il devra le communiquer par écrit aux autres actionnaires dans les cinquante jours calendrier suivant l'expiration du délai de trente jours de la réception de la communication concernant le droit de préemption. Cette communication contiendra :

- le nombre d'actions à céder
- le nom du candidat cessionnaire
- le prix d'acquisition proposé (lequel doit être en espèces)
- les autres termes et conditions auxquelles le candidat cessionnaire propose d'acquérir les actions.

Dans les trente jours de la réception de cette communication ou de tout autre délai spécifié dans cette communication, chaque actionnaire non-cédant cédera toutes ses actions au candidat cessionnaire aux prix et conditions précisés dans la communication (lesquelles doivent être les mêmes que celles applicables à la cession par l'actionnaire cédant, y compris le prix et les garanties associées, étant entendu que le prix doit être payé en espèces).

5. Convention d'adhésion

Les tiers (y compris les sociétés liées à un actionnaire) peuvent seulement détenir ou acquérir des actions (suite par exemple à une cession, une souscription à une augmentation de capital, etc.) aux conditions suivantes :

- l'adhésion du tiers en tant qu'actionnaire aux conventions d'actionnaires existantes et l'acceptation des obligations résultant de ces conventions par la signature d'un acte d'adhésion à ces conventions;
- au cas où le tiers est une société anonyme belge et que l'article 556 du Code des sociétés est d'application, l'approbation par les actionnaires de ce tiers conformément à cet article.

6. Respect des dispositions réglementaires

Toute cession d'actions sera faite dans le respect des dispositions réglementaires, de sorte que la concession domaniale et la licence de production d'énergie de la société ne soient pas affectées.

7. Exceptions aux restrictions aux cessions d'actions

Une cession par un actionnaire à une société liée n'est pas sujette aux restrictions précisées ci-avant, à condition que :

- la société liée doit recéder les actions à l'actionnaire cédant si elle cesse d'être une société liée à celle-ci,
- la société liée elle-même doit adhérer à une convention d'adhésion, et
- le respect des dispositions réglementaires, de sorte que la concession domaniale et la licence de production d'énergie de la société ne soient pas affectées.

Par exception à la première condition précitée, la société liée à laquelle les actions sont cédées ne doit pas recéder les actions si cette société liée cesse d'être une société liée à l'actionnaire cédant dans le cadre de la cession de toutes ou presque toutes les activités de développement de l'énergie éolienne du groupe auquel appartient l'actionnaire cédant.

8. Gage sur actions

Les Actions et droits de souscriptions préférentiels ne seront pas mis en gage ou grevés, leur propriété ne sera pas non plus réduite de quelque façon hormis (i) en cas d'accord écrit explicite des autres actionnaires, ou (ii) en cas d'actions données en gage dans le cadre du financement par emprunt du projet entamé par la société.

"Grever" aux fins du présent article 13.8 signifie l'octroi de toute option, droit d'acquérir, restriction de vendre, gage, gage sur entreprise, hypothèque, charge, usufruit, ou tout autre droit des tiers de toute sorte ou tout contrat de créer l'un d'en eux.

ARTICLE 17 - COMPOSITION DU CONSEIL D'ADMINISTRATION

La société est administrée par un Conseil d'administration composé au moins du nombre minimum d'administrateurs requis par la loi, actionnaires ou non, dont un (1) administrateur élu sur proposition des actionnaires de catégorie A (pourvu que les actionnaires de catégorie A détiennent au moins douze virgule cinquante pourcent (12,50 %) des actions émises par la société) et un (1) administrateur élu sur proposition des actionnaires de catégorie B (pourvu que les actionnaires de catégorie B détiennent au moins douze virgule cinquante pourcent (12,50 %) des actions émises par la société). Si les actions d'une catégorie sont détenues par plusieurs actionnaires, la proposition des candidats administrateurs sera décidée par majorité simple dans la catégorie de l'action concernée.

Chaque catégorie d'actions est autorisée à proposer un administrateur par tranche de douze virgule cinquante pourcent (12,50 %) d'actions détenues.

Les administrateurs sont nommés pour six ans au plus par l'assemblée générale des actionnaires et en tout temps révocables par elle.

Si, suite à la dilution ou au transfert des actions, une classe d'actionnaires ne détient plus le pourcentage d'actionariat nécessaire à la proposition d'un administrateur alors que celui a déjà été proposé, le mandat d'un ou plusieurs de ces administrateurs terminera de façon à ce que le nombre d'administrateurs nommés par cette classe d'actionnaires soit en conformité avec le pourcentage d'actionariat relevant. Une assemblée générale sera tenue à cette date afin de constater cette démission ou à défaut de démission, la révocation dudit (desdits) administrateur(s).

Aussi longtemps que les actionnaires de catégorie A et ceux de catégorie B détiennent chacun respectivement la moitié des actions représentant le capital de la société, le nombre d'administrateurs A et B sera égal.

Le fait qu'un ou plusieurs actionnaires ne fasse plus usage de leurs droits de proposition ci-avant mentionné ne signifie par qu'il(s) perde(nt) ces droits pour le futur. Dans ce cas, le conseil d'administration sera valablement composé (et ses réunions seront valablement tenues) par les administrateurs à ce moment en exercice (étant cependant entendu que le nombre d'administrateurs ne pourra jamais être inférieur au minimum auquel il est fait référence au premier paragraphe du présent article 17).

Les administrateurs sortants sont rééligibles.

Le mandat des administrateurs sortants, non réélus, cesse immédiatement après l'assemblée générale qui a procédé à la réélection.

Si une personne morale est nommée administrateur, elle est tenue de désigner parmi ses associés, gérants, administrateurs ou travailleurs, un représentant permanent chargé de l'exécution de cette mission au nom et pour le compte de la personne morale. Elle ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur. Les tiers ne peuvent exiger la justification des pouvoirs, la simple indication de la qualité de représentant ou de délégué de la personne morale étant suffisante.

ARTICLE 18 - VACANCE

En cas de vacance d'une ou de plusieurs places d'administrateurs par suite de décès, démission ou autre cause, les administrateurs restants ont le droit d'y pourvoir provisoirement, sur proposition de la catégorie d'actionnaires qui avait proposé l'administrateur dont le mandat est vacant.

Dans ce cas, l'assemblée générale, lors de sa première réunion, procède à l'élection définitive.

L'administrateur, désigné dans les conditions ci-dessus, est nommé pour le temps nécessaire à l'achèvement du mandat de l'administrateur qu'il remplace.

ARTICLE 19 - PRESIDENCE

Le Conseil d'administration élit chaque année à sa première réunion parmi ses membres un président. Aussi longtemps que les actionnaires de catégorie A et les actionnaires de catégorie B détiennent chacun cinquante pourcent (50 %) du capital de la société, le mandat du président sera alterné chaque année entre un administrateur de catégorie A et un administrateur de catégorie B. A défaut, le président sera choisi parmi les administrateurs élus sur proposition de la catégorie des actionnaires majoritaire.

En cas d'absence ou d'empêchement du président, le conseil désigne l'un de ses membres pour le remplacer.

ARTICLE 20 - REUNIONS

Le Conseil se réunit sur la convocation et sous la présidence de son président ou en cas d'empêchement de celui-ci, de l'administrateur qui le remplace, tous les trois mois et chaque fois que l'intérêt de la société l'exige ou chaque fois qu'un administrateur le demande.

Les convocations contiennent l'ordre du jour et sont soumises une semaine avant la tenue de la réunion. La documentation éventuelle expliquant les questions devant être résolues par les administrateurs lors de la réunion, sera remise deux jours avant la tenue de la réunion.

Les réunions du conseil d'administration se tiennent soit physiquement à l'endroit indiqué dans la convocation, soit à distance par téléconférence ou par vidéoconférence au moyen de techniques de télécommunication permettant aux administrateurs de s'entendre et de se concerter simultanément.

Si tous les membres du conseil sont présents ou représentés, il n'y a pas lieu de justifier d'une convocation préalable. La présence d'un administrateur à une réunion couvre l'éventuelle irrégularité de la convocation et emporte dans son chef renonciation à toute plainte à ce sujet.

ARTICLE 21 – DELIBERATIONS DU CONSEIL D'ADMINISTRATION

Le Conseil d'administration ne peut délibérer sur des objets qui ne figurent pas à l'ordre du jour sauf si tous les administrateurs sont personnellement présents à la réunion et qu'ils donnent expressément leur accord à l'unanimité à cet effet.

Le Conseil d'administration ne peut délibérer et statuer valablement que si au moins un administrateur de catégorie A et un administrateur de catégorie B sont présents ou représentés.

Si ce quorum de présence n'est pas atteint, une deuxième réunion ayant le même ordre du jour devra être convoquée par lettre recommandée au moins une semaine avant la tenue de celle-ci et, si le quorum n'est toujours pas atteint à cette deuxième réunion, une troisième réunion du conseil d'administration ayant le même ordre du jour devra être convoquée par lettre recommandée au moins une semaine avant la tenue de celle-ci qui délibérera valablement quelle que soit les administrateurs présents.

Sauf autrement décidé par le Conseil d'administration, les délégués à la gestion journalière peuvent participer à chaque conseil d'administration en tant qu'observateur dépourvu de tout droit de vote.

Tout administrateur peut donner à un autre administrateur, par écrit ou tout autre moyen de communication ayant un support matériel, mandat pour le représenter à une réunion déterminée du conseil d'administration et y voter en son lieu et place.

Les décisions du Conseil d'administration sont prises à la majorité des voix, sans tenir compte des abstentions.

En cas de partage, la voix de celui qui préside la réunion n'est pas prépondérante.

Dans les cas exceptionnels dûment justifiés par l'urgence et l'intérêt social, et à l'exception de la procédure d'arrêt des comptes annuels et de l'utilisation du capital autorisé, les décisions du Conseil d'Administration peuvent être prises par consentement unanime des administrateurs, exprimé par écrit.

ARTICLE 22 - PROCES-VERBAUX

Les délibérations du Conseil d'administration sont constatées dans des procès-verbaux signés par les membres présents ou représentés. Une copie des procès-verbaux est remise à chacun d'eux.

Les copies ou extraits à produire en justice ou ailleurs sont signés par deux administrateurs conformément à l'article 27.

ARTICLE 24 - GESTION JOURNALIERE

Le conseil d'administration peut conférer la gestion journalière de la société ainsi que la représentation de la société en ce qui concerne cette gestion :

- soit à un ou plusieurs délégués choisis hors de son sein ;

- soit, en cas de vote unanime des actionnaires à un ou plusieurs de ses membres qui portent le titre d'administrateur-délégué.

Le Conseil d'administration et les délégués à la gestion journalière dans les limites de leur propre délégation peuvent, dans le cadre de cette gestion, déléguer des pouvoirs spéciaux à tout mandataire.

Le Conseil peut, à la requête d'un administrateur de catégorie A ou d'un administrateur de catégorie B, révoquer en tout temps les délégués à la gestion journalière.

Il fixe les attributions et les rémunérations fixes ou variables à charge du compte de résultats, des personnes à qui il confère les délégations.

ARTICLE 27 - REPRESENTATION - ACTES ET ACTIONS JUDICIAIRES

La société est représentée dans tous les actes, y compris ceux où interviennent un fonctionnaire public ou un officier ministériel et en justice :

- soit, aussi longtemps que les actionnaires de catégorie A et les actionnaires de catégorie B détiennent chacun au moins vingt-cinq pourcent (25 %) du capital, par deux administrateurs agissant conjointement, dont un administrateur de catégorie A et un administrateur de catégorie B, lesquels ne doivent pas justifier d'une délibération préalable du Conseil envers les tiers, en ce compris Messieurs les Conservateurs des Hypothèques;

- soit, dès qu'une catégorie d'actionnaires détient plus de septante-cinq pourcent (75 %) du capital, par deux administrateurs agissant conjointement, dont un administrateur de la catégorie détenant plus de septante-cinq pourcent (75 %) des actions, lesquels ne doivent pas justifier d'une délibération préalable du Conseil envers les tiers, en ce compris Messieurs les Conservateurs des Hypothèques;

- soit, dans les limites de la gestion journalière, par chaque délégué à cette gestion, agissant seul.

Elle est en outre valablement engagée par des mandataires spéciaux dans les limites de leurs mandats.

ARTICLE 28 - COMPOSITION ET POUVOIRS

L'assemblée générale se compose de tous les actionnaires qui ont le droit de voter par eux-mêmes ou par mandataires, moyennant observation des prescriptions légales et statutaires.

Les décisions prises par l'assemblée sont obligatoires pour tous les actionnaires, même pour les absents ou dissidents.

L'assemblée générale a les pouvoirs que lui confèrent expressément la loi et les présents statuts. Elle est notamment exclusivement compétente pour approuver le « Business Plan », dont le projet aura été préparé par le Conseil d'administration conformément à la convention d'actionnaires du 22 avril 2011.

Volet B - Suite

ARTICLE 35 – DELIBERATIONS DE L'ASSEMBLEE GENERALE

Aucune assemblée ne peut délibérer sur des objets qui ne figurent pas à l'ordre du jour sauf si tous les actionnaires sont personnellement présents à l'assemblée et qu'ils donnent expressément leur accord à l'unanimité à cet effet.

Sauf dans les cas prévus par la loi, l'assemblée générale ne peut valablement délibérer et statuer que si au moins un actionnaire de catégorie A et un actionnaire de catégorie B sont présents ou dûment représentés. Si ce quorum de présence n'est pas atteint, une nouvelle assemblée générale ayant le même ordre du jour devra être convoquée par lettre recommandée et la deuxième assemblée délibérera valablement quelle que soit la portion du capital représentée par les actionnaires présents.

Sauf dans les cas prévus par la loi, les décisions sont prises à la majorité simple des voix, sans tenir compte des abstentions.

Toute assemblée générale ordinaire ou extraordinaire, peut être prorogée, séance tenante, à trois semaines au plus par le conseil d'administration. La prorogation n'annule pas toutes les décisions prises sauf décision contraire de l'assemblée générale. Les formalités accomplies pour assister à la première assemblée générale ainsi que les procurations restent valables pour la seconde assemblée. Cette dernière délibère sur le même ordre du jour et statue définitivement.

Cinquième résolution : Transfert du siège social

L'assemblée décide de transférer le siège social à Bruxelles (1050 Bruxelles), Avenue Louise 149 boîte 4.

CONSEIL D'ADMINISTRATION

Tous les administrateurs de la société, représentés en vertu de procurations sous seing privé qui resteront ci-annexées en original ou en copie, se sont réunis en conseil d'administration et ont pris à l'unanimité la résolution suivante :

Unique résolution : Nomination d'un délégué à la gestion journalière indépendant et d'un président du Conseil d'administration

Le Conseil décide d'appeler aux fonctions de délégué à la gestion journalière pour une durée de six années et à titre rémunéré : la société privée à responsabilité limitée « DASCOCO », ayant son siège social à 3202 Aarschot (Rillaar), Jennekensstraat 327, inscrite au registre des personnes morales sous le numéro 0820.090.062, représentée par son représentant permanent Monsieur Daniel SCHURMANS, domicilié à 3202 Aarschot (Rillaar), Jennekensstraat 327.

En tant que délégué à la gestion journalière, il sera chargé de la gestion journalière de la société et de la représentation de la société en ce qui concerne cette gestion, conformément aux statuts.

Le Conseil décide également d'appeler aux fonctions de président du Conseil d'administration, et ce pour toute la durée de son mandat d'administrateur et à titre gratuit, la société anonyme « AIR ENERGY HOLDING », prénommée, représentée par son représentant permanent Monsieur Pieter TAVENIER, prénommé, qui accepte.

POUVOIRS

L'assemblée et le conseil déclarent conférer tous pouvoirs :

- au conseil d'administration, aux fins d'effectuer les démarches administratives subséquentes à la présente assemblée, notamment pour la mise à jour du registre des actionnaires ;
- au Notaire soussigné pour l'établissement d'une version coordonnée des statuts.

A ces fins, chaque mandataire pourra au nom de la société, faire toutes déclarations, signer tous documents et pièces et, en général, faire le nécessaire.

POUR EXTRAIT ANALYTIQUE CONFORME

Gérard INDEKEU, Notaire associé

Déposé en même temps : expédition conforme de l'acte, procurations, statuts coordonnés.

Kruispuntbank van Ondernemingen: 0314.595.348

VOLLEDIG UITTREKSEL VAN DE GEGEVENS VAN EEN ONDERNEMING RECHTSPERSOON

Ondernemingsnummer 0896.052.742

Maatschappelijke naam NORTHER

Toestand op 08/05/2012

Benaming

Type	Taal	Benaming	Begindatum	Einddatum
Maatschappelijke naam	Frans	NORTHER	27/02/2008	

Maatschappelijk adres

Adres	Contactgegevens	Begindatum	Einddatum
Louizalaan 149 bus 4 1050 Brussel België Extra adres	Telefoon Fax E-mail Website	13/02/2012	

Algemene informatie

Begindatum onderneming 27/02/2008

Einddatum onderneming

Rechtstoestand	Begindatum	Einddatum
Normale toestand	27/02/2008	
Rechtsvorm	Begindatum	Einddatum
Naamloze vennootschap	27/02/2008	

Activiteiten	NACEBEL	Versie	Type	Begindatum	Einddatum
Activiteiten BTW					
Productie van elektriciteit	35110	2008	Hoofdactiviteit	05/03/2008	
Activiteiten RSZ					
Productie van elektriciteit	35110	2008	Hoofdactiviteit	01/09/2011	

(*) Op 1/1/2008 is de classificatie van de activiteiten (NACEBEL) gewijzigd. Het uittreksel bevat zowel de bestaande activiteiten volgens de oude classificatie 2003, geldig tot 31/12/2007, als de nieuwe classificatie 2008, geldig vanaf 1/1/2008. Het betreft dus een louter administratieve conversie en geen wijziging van de activiteiten van de onderneming of de vestiging.

Functionies	Naam, voornaam	Onderneming	Reden stopzetting	Begindatum	Einddatum
Vennoot of lid		AIR ENERGY HOLDING		27/10/2011	
Bestuurder		AIR ENERGY		27/10/2011	
Bestuurder		Eddy Baeke Financial Management		13/02/2012	
Bestuurder		Jasylo		27/10/2011	
Bestuurder		REALFI		01/04/2011	

Bestuurder	ALLAART WOLBERT		27/10/2011
Vast vertegenwoordiger rechtspersoon	Baeke Eddy	Eddy Baeke Financial Management	13/02/2012
Vast vertegenwoordiger rechtspersoon	Dewulf Jan	Jasylco	27/10/2011
Vast vertegenwoordiger rechtspersoon	Regout Luc	AIR ENERGY	27/10/2011
Vast vertegenwoordiger rechtspersoon	Schurmans Daniel	DASCCO	13/02/2012
Vast vertegenwoordiger rechtspersoon	TAVENIER PIETER	AIR ENERGY HOLDING	27/10/2011
Persoon belast met dagelijks bestuur		DASCCO	13/02/2012

Ondernemersvaardigheden - ambuland - kermisuitbater	Naam, voornaam	Onderneming	Reden stopzetting	Begindatum	Einddatum
Basiskennis bedrijfsbeheer	Dawans Frédéric			05/03/2008	

Hoedanigheden	Fase	Duurtijd	Reden stopzetting	Begindatum	Einddatum
Werkgever RSZ	hoedanigheid/Toelating verworven	Onbepaald		01/09/2011	
Onderneming onderworpen aan BTW	hoedanigheid/Toelating verworven	Onbepaald		05/03/2008	
Handelsonderneming	hoedanigheid/Toelating verworven	Onbepaald		05/03/2008	

Financiële gegevens

Maatschappelijk kapitaal	5.000.000,00
Munteenheid	EUR
Duurtijd onderneming	

Jaarvergadering	Einddatum boekjaar	Begindatum uitzonderlijk boekjaar	Einddatum uitzonderlijk boekjaar	Begindatum	Einddatum
maart	31/12	26/02/2008	31/12/2009	27/02/2008	

Bankrekeningen

Gebruik	BIC	Bankrekeningnummer	IBAN- of niet SEPA-nummer	Begindatum	Einddatum
Ondernemingsloket	GKCCBEBB	068 2492550 65	BE18068249255065	05/03/2008	

Externe identificaties

Nummer RSZ	136749338
Nummer Handelsregister	01 767.492
Nummer Handelsregister	19 0087942

Voor volgende rubrieken zijn geen gegevens beschikbaar: Toelatingen

Vestigingseenheidsnummer 2.169.011.753
Benaming NORTHER
Toestand op 08/05/2012

Onderneming

Benaming NORTHER
Ondernemingsnummer 0896.052.742
Rechtstoestand Normale toestand
Begindatum onderneming 27/02/2008
Einddatum onderneming

Benaming

Type	Taal	Benaming	Begindatum	Einddatum
Commerciële naam	Frans	NORTHER	05/03/2008	

Adres

Adres	Contactgegevens	Begindatum	Einddatum
Rue de la Place, Gd-L. 41 5031 Gembloux België Extra adres	Telefoon Fax E-mail Website	05/03/2008	

Algemene informatie

Begindatum vestigingseenheid 05/03/2008
Einddatum vestigingseenheid
Begindatum link onderneming 05/03/2008
Einddatum link onderneming

Activiteiten	NACEBEL	Versie	Type	Begindatum	Einddatum
Activiteiten Productie van elektriciteit	35110	2008	Hoofdactiviteit	05/03/2008	
Activiteiten RSZ Productie van elektriciteit	35110	2008	Hoofdactiviteit	01/09/2011	

(*) Op 1/1/2008 is de classificatie van de activiteiten (NACEBEL) gewijzigd. Het uittreksel bevat zowel de bestaande activiteiten volgens de oude classificatie 2003, geldig tot 31/12/2007, als de nieuwe classificatie 2008, geldig vanaf 1/1/2008. Het betreft dus een louter administratieve conversie en geen wijziging van de activiteiten van de onderneming of de vestiging.

CI/AIR ENERGY.4
Rép. 4769
Annexe(s)

"AIR ENERGY"

Société Anonyme
Avenue Pasteur 6H
à 1300 Wavre

Inscrite au Registre des Personnes Morales sous le numéro 0475.012.760

SUPPRESSION DE LA QUALITE DE SOCIETE ANONYME FAISANT APPEL OU
AYANT FAIT APPEL PUBLIC A L'EPARGNE
CONVERSION DES ACTIONS AU PORTEUR
ETABLISSEMENT D'UN COMITE DE DIRECTION
REFONTE DES STATUTS
DEMISSION ET NOMINATION D'ADMINISTRATEURS
COMMISSAIRES AUX COMPTES CONSOLIDES

L'AN DEUX MIL HUIT

Le vingt-six septembre

A Bruxelles, avenue Louise numéro 65.

Devant Nous, Maître Gérard INDEKEU, Notaire associé résidant à Bruxelles, faisant partie de la Société Civile sous forme de Société Privée à Responsabilité Limitée "Gérard INDEKEU - Dimitri CLEENEWERCK de CRAYENCOUR ", BCE n° 0890.388.338, dont le siège social est établi à Bruxelles, avenue Louise, 126.

S'est réunie l'assemblée générale extraordinaire des actionnaires de la société anonyme dénommée "AIR ENERGY", ayant son siège social à 1300 Wavre, avenue Pasteur 6H, inscrite au Registre des Personnes Morales sous le numéro 0475.012.760.

Constituée aux termes d'un acte reçu par Maître Gérard INDEKEU, à Bruxelles, en date du six juin deux mil un, publié aux Annexes du Moniteur Belge du vingt-sept juin suivant, sous le numéro 20010627-048, et dont les statuts ont été modifiés pour la dernière fois aux termes d'un acte reçu par Maître Gérard INDEKEU, à Bruxelles, en date du sept et du vingt-six mars deux mil sept, publié aux Annexes du Moniteur Belge du dix avril suivant, sous le numéro 0052823.

Bureau

La séance est ouverte à dix heures trente minutes sous la présidence de Monsieur Ton MEIJER ci-après mieux qualifié.

Composition de l'assemblée

L'assemblée se compose de l'actionnaire unique dont la dénomination, le siège social et le numéro d'entreprise, ainsi que le nombre d'actions dont il se déclare propriétaire sont mentionnés ci-après :

1° RÔLE

La société anonyme « AIR ENERGY HOLDING », ayant sons siège social à 1050 Bruxelles, avenue Louise 149 boîte 24, titulaire du numéro d'entreprises 0896.709.273, propriétaire de trois million huit cent quatre-vingt-cinq mille actions (3.885.000), représentant l'intégralité du capital social, ici représentée par deux administrateurs conjointement :

- Monsieur Hugo Buis, demeurant à 3818 HC Amersfoort (Pays-Bas), De Bosch Kemperlaan 17
- Monsieur Michael Corten, demeurant à 3040 Huldenberg, Breembosstraat 45

Exposé du Président

Le Président déclare :

Que la présente société ne fait pas ou n'a pas fait publiquement appel à l'épargne.
 Que les administrateurs et commissaire qui ne sont pas présents ou représentés à la présente assemblée ont expressément renoncé à être convoqués.
 Que l'ordre du jour et les procurations ont été établis conformément au Code des Sociétés.
 Que les actions existantes ne sont ni nanties, ni gagées au profit de tiers.
 Que la société n'a pas émis d'obligations, ni de droits de souscription et qu'elle ne possède pas de parts bénéficiaires non représentatives du capital.

Le Président expose et requiert ensuite le notaire soussigné d'acter que :

I/ la présente assemblée a pour ordre du jour :

1. Suppression de la qualité de société anonyme faisant ou ayant fait appel public à l'épargne.
2. Conversion des actions au porteur en actions nominatives.
3. Etablissement d'un comité de direction.
4. Modification intégrale des statuts afin de les mettre en conformité avec les résolutions prises ci-dessus, avec la situation actuelle de la société et avec le Code des sociétés.
5. Démission et nomination d'administrateurs
6. Commissaires aux comptes consolidés.

II/ Que le capital social est actuellement fixé à quatre-vingt mille cent soixante-six euros soixante-cinq cent (80.166,65 €), représenté par trois millions huit cent quatre-vingt cinq mille (3.885.000) actions, sans désignation de valeur nominale, représentant l'intégralité du capital social.

III/ Que les trois millions huit cent quatre-vingt cinq mille (3.885.000) actions de la société étant toutes réunies ou représentées à la présente assemblée, il n'y a pas lieu de justifier des convocations.

IV/ Qu'afin d'adopter les résolutions de l'ordre du jour portant sur une modification des statuts, ces dernières doivent obtenir les trois/quarts des voix qui prennent part au vote.

V/ Que les formalités de convocations des actionnaires déterminées par les articles 532 et suivants du Code des Sociétés ont été respectées.

Ces faits vérifiés et reconnus exacts par l'assemblée, celle-ci constate qu'elle est valablement constituée pour délibérer sur son ordre du jour.

Après un exposé fait par Monsieur le Président, l'assemblée prend les résolutions suivantes, chacune par un vote distinct :

Première résolution

Suppression de la qualité de société anonyme faisant ou ayant fait appel public à l'épargne.

L'assemblée décide la suppression par la présente société de la qualité de société anonyme faisant ou ayant fait appel public à l'épargne.

Vote

Cette décision est adoptée par l'assemblée à l'unanimité des voix.

Deuxième résolution

Conversion des actions au porteur en actions nominatives

L'assemblée décide de modifier la nature des actions et dès lors de convertir les actions au porteur existantes en actions nominatives ou dématérialisées, au choix de l'actionnaire.

L'assemblée donne tous pouvoirs au conseil d'administration afin de détruire par lacération les actions au porteur éventuelles existantes et afin de les inscrire dans un registre des actionnaires, si nécessaire.

Vote

Cette résolution est adoptée par l'assemblée à l'unanimité des voix.

Troisième résolution

Etablissement d'un comité de direction

L'Assemblée Générale décide d'autoriser le conseil d'administration à déléguer certains des pouvoirs de gestion à un comité de direction, en conformité avec l'article 524bis du Code des sociétés, dont les pouvoirs et le mode de fonctionnement seront prévus dans les statuts.

Vote

Cette résolution est adoptée par l'assemblée à l'unanimité des voix.

Quatrième résolution

Modification des statuts

L'assemblée décide de modifier intégralement les statuts, afin de les mettre en conformité avec les résolutions prises ci-dessus, ainsi qu'avec la situation actuelle de la société et le Code des sociétés, comme suit :

CHAPITRE PREMIER - CARACTERE DE LA SOCIETE

ARTICLE 1 - DENOMINATION

La société a adopté la forme juridique de société anonyme.
Elle est dénommée "AIR ENERGY".

ARTICLE 2 - SIEGE SOCIAL

Le siège social pourra être transféré partout ailleurs en Belgique, dans le respect de la législation sur l'emploi des langues, par simple décision du conseil d'administration, laquelle devra être publiée aux annexes du Moniteur Belge.

La société pourra établir, par simple décision du conseil d'administration, des sièges administratifs, sièges d'exploitation, succursales, dépôts, comptoirs, représentations ou agences en Belgique ou à l'étranger.

ARTICLE 3 - OBJET

La société a pour objet, tant en Belgique qu'à l'étranger, pour compte propre, pour compte d'autrui ou en participation, toutes activités en rapport avec la production d'énergie de tout type, notamment, d'électricité ou combustible et cela à partir de source renouvelable.

Dans le cadre de la réalisation de l'objet décrit ci-dessus, la société peut, tant en Belgique qu'à l'étranger, exercer les activités suivantes:

- le commerce sous toutes ses formes et notamment l'importation, l'exportation, l'achat et la vente en gros ou au détail, la représentation et le courtage, ainsi que la fabrication, la transformation et le transport de toutes marchandises et de tous produits;
- la prise de participation et la gestion de ces participations dans d'autres sociétés;
- exclusivement à titre patrimonial, toutes entreprises, initiatives ou opérations visant à acquérir ou aliéner tous immeubles, ainsi qu'à procéder à tous lotissements, mises en valeur, promotion, location, gestion et rénovation de tous immeubles bâtis et non bâtis.

Elle peut accepter tout mandat de gestion et d'administration dans toute société et association quelconque. Elle peut se porter caution et donner toute sûreté personnelle ou réelle en faveur de toute personne ou société, liée ou non.

Elle peut accomplir toutes opérations généralement quelconques, commerciales, industrielles, financières, mobilières ou immobilières, se rapportant directement ou indirectement à son objet.

La société peut s'intéresser par toutes voies, dans toutes affaires, entreprises ou sociétés ayant un objet identique, analogue, similaire ou connexe, ou qui soit de nature à favoriser le développement de son entreprise.

Seule l'assemblée générale des actionnaires a qualité pour interpréter cet objet.

ARTICLE 4 - DUREE

La société a une durée illimitée.

La société peut être dissoute par décision de l'assemblée générale délibérant comme en matière de modification aux statuts.

CHAPITRE DEUX - FONDS SOCIAL

ARTICLE 5 - CAPITAL

Le capital social souscrit et libéré est fixé à la somme de quatre-vingt mille cent soixante-six euros soixante-cinq cent (80.166,65 €), représenté par trois millions huit cent quatre-vingt cinq mille (3.885.000) actions, sans désignation de valeur nominale, représentant chacune un/ trois millions huit cent quatre-vingt cinq millième (1/3.885.000ème) du capital social.

Lors de la constitution de la société, le six juin deux mil un, le capital social était fixé à la somme de septante mille euros (70.000,00 €), représenté par sept mille actions (7.000), sans désignation de valeur nominale, intégralement souscrites en espèces et intégralement libérées.

Par décision de l'assemblée générale extraordinaire des actionnaires du vingt-deux janvier deux mil trois, le capital social a été augmenté à concurrence de trente-cinq mille euros (35.000 €), pour le porter de septante mille euros (70.000 €) à cent cinq mille euros (105.000 €), par la création de trois mille cinq cents actions (3.500) nouvelles, sans désignation de valeur nominale, par apport en espèces intégralement souscrit et libéré pour un montant total d'apport de trois cent mille euros (300.000 €), la différence entre le montant de l'augmentation de capital et le montant de la souscription, soit deux cent soixante-cinq mille euros (265.000 €) étant affectée à un compte indisponible dénommé "prime d'émission".

Par décision de l'assemblée générale extraordinaire des actionnaires du dix-huit octobre deux mil cinq, le capital social a été augmenté une première fois à concurrence de deux cent soixante-cinq mille euros (265.000 €) par incorporation au capital de l'intégralité de la prime d'émission et une seconde fois à concurrence de deux cent vingt mille euros (220.000 €) par apport en espèces pour ensuite être réduit à concurrence de cinq cent vingt-cinq mille euros (525.000,00 €) pour le porter à soixante-cinq mille euros (65.000,00 €), par apurement partiel des pertes reportées, le tout sans création ou suppression d'actions.

Par décision de l'assemblée générale extraordinaire des actionnaires du sept mars deux mil sept, chaque action a été divisée par trois cents (300), et ensuite le capital social a été augmenté, par constatation du conseil d'administration du vingt-six mars deux mil sept, à concurrence de quinze mille cent soixante-six euros soixante-cinq cent (15.166,65 €) par apport en espèces, pour un montant total d'apport de dix millions quatre cent trente-sept mille euros (10.437.000,00 €), la différence entre le montant de l'augmentation de capital et le montant de la souscription, soit dix millions quatre cent vingt et un mille huit cent trente-trois euros trente-cinq cent (10.421.833,35 €) étant affectée à un compte indisponible dénommé "prime d'émission".

ARTICLE 6 - CAPITAL AUTORISE

L'assemblée générale délibérant dans les conditions requises pour la modification des statuts, peut autoriser le conseil d'administration, pendant une période de cinq ans, à compter du jour fixé par la loi comme point de départ de ce délai, à augmenter le capital en une ou plusieurs fois, d'un montant maximal déterminé. Cette autorisation est renouvelable pour une ou plusieurs périodes de cinq ans maximum. L'autorisation ne peut pas être accordée pour une augmentation du capital réalisée par des apports en nature, réservée exclusivement à un actionnaire de la société détenant des titres auxquels sont attachés plus de dix pour cent des droits de vote.

ARTICLE 7 - AUGMENTATION DU CAPITAL - DROIT DE SOUSCRIPTION PREFERENTIELLE

En cas d'augmentation du capital, les actions à souscrire en numéraire seront offertes par préférence aux propriétaires des actions existantes proportionnellement à la partie du capital que représentent leurs actions.

Le délai pendant lequel le droit de souscription préférentielle peut être exercé est fixé par l'assemblée générale, ou, le cas échéant, par le conseil d'administration, et ne peut être inférieur à quinze (15) jours à dater de l'ouverture de la souscription.

Le droit de souscription préférentielle est négociable dans les limites de la cessibilité des actions, pendant toute la durée de souscription.

Le conseil d'administration pourra décider que le non-usage total ou partiel par les actionnaires de leur droit de souscription préférentielle a pour effet d'accroître la part proportionnelle des actionnaires qui ont déjà exercé leur droit de souscription, ainsi que les modalités de cette souscription. Le conseil d'administration pourra aussi conclure, aux conditions qu'il détermine, toutes conventions destinées à assurer la souscription de tout ou partie des actions nouvelles à émettre.

L'assemblée générale pourra, dans l'intérêt de la société et sous les conditions prescrites par l'article 596 du Code des sociétés, limiter ou supprimer le droit de souscription préférentielle.

En cas d'augmentation de capital par la voie du capital autorisé, le conseil d'administration pourra également, dans l'intérêt de la société et sous les conditions prescrites par les articles 603, alinéa 3, et 596 du Code des sociétés, limiter ou supprimer le droit de souscription préférentielle, même en faveur d'une ou plusieurs personnes déterminées autres que les membres du personnel de la société ou de ses filiales.

ARTICLE 8 - REDUCTION DU CAPITAL

Toute réduction du capital ne peut être décidée que par décision de l'assemblée générale délibérant conformément aux lois sur les sociétés, moyennant le traitement égal des actionnaires qui se trouvent dans des conditions identiques.

CHAPITRE TROIS - DES ACTIONS ET DE LEUR TRANSMISSION

ARTICLE 9 - NATURE DES ACTIONS

Les actions sont nominatives ou dématérialisées, au choix de l'actionnaire. Les frais de conversion sont à charge de l'actionnaire qui le demande.

Les actions non entièrement libérées sont nominatives. Il est tenu au siège social un registre des actions nominatives dont tout actionnaire peut prendre connaissance.

Des certificats constatant les inscriptions dans le registre des actions nominatives seront délivrés aux titulaires des titres.

Les versements à effectuer sur les actions, non entièrement libérées lors de leur souscription, doivent être faits au lieu et aux dates que le conseil d'administration détermine.

L'actionnaire qui, après un préavis de quinze jours signifié par lettre recommandée est en retard de satisfaire à un appel de fonds, doit bonifier à la société les intérêts calculés au taux légal à dater du jour de l'exigibilité du versement.

Le conseil d'administration peut, en outre, après un second avis resté sans résultat pendant un mois, prononcer la déchéance de l'actionnaire et faire vendre ses titres à un ou

plusieurs cessionnaires agréés par lui, sans préjudice au droit de réclamer à l'actionnaire concerné le restant dû, ainsi que tous dommages et intérêts éventuels. Tout versement appelé s'impute sur l'ensemble des actions dont l'actionnaire est titulaire.

Le conseil d'administration peut autoriser les actionnaires à libérer leurs titres par anticipation; dans ce cas, il détermine les conditions auxquelles les versements anticipés sont admis.

ARTICLE 10 - INDIVISIBILITE DES TITRES

Les titres sont indivisibles à l'égard de la société.

S'il y a plusieurs propriétaires d'un titre, la société peut suspendre l'exercice des droits y afférents, jusqu'à ce qu'une personne soit désignée comme étant, à son égard, propriétaire du titre.

En cas de démembrement du droit de propriété des actions, les droits y afférents sont exercés par l'usufruitier.

ARTICLE 11 - AYANTS CAUSE

Les droits et obligations attachés à un titre le suivent en quelques mains qu'il passe.

Les créanciers ou héritiers d'un actionnaire ne peuvent, sous aucun prétexte, demander le partage ou la licitation des biens et valeurs de la société, ni s'immiscer en aucune manière dans son administration.

Ils doivent, pour l'exercice de leurs droits, s'en rapporter aux comptes annuels et aux délibérations de l'assemblée générale.

ARTICLE 12 - CERTIFICATION DES TITRES DE LA SOCIÉTÉ

Le conseil d'administration peut décider que la société apportera à un tiers sa collaboration à l'émission par celui-ci de certificats, dans les conditions prévues par la loi, en représentation de titres émis par la société. Il peut décider que la société prend en charge tout ou partie des frais de la certification et des frais de la constitution et du fonctionnement de l'émetteur des certificats, dans la mesure où cette prise en charge est conforme à l'intérêt social.

Un titulaire ou un émetteur de certificats, ou tout tiers quelconque, ne peut se prévaloir de la collaboration de la société à leur émission, que si la société a confirmé cette collaboration par écrit à l'émetteur. Les titulaires de certificats ainsi émis ne peuvent exercer à l'égard de la société les droits que la loi leur reconnaît que si la forme des certificats au porteur et le mode de preuve de la propriété des certificats nominatifs ont été préalablement approuvés par écrit par la société.

L'émetteur de certificats, émis ou non avec la collaboration de la société, qui entend prendre part à une assemblée générale d'actionnaires et y exercer le droit de vote attaché aux titres certifiés se conformera aux formalités particulières de préavis décrites à l'article 30.

Le titulaire de certificats émis avec la collaboration de la société qui entend, comme la loi lui en reconnaît le droit, assister à une assemblée générale d'actionnaires avec voix consultative, se conformera aux formalités particulières de notification et de préavis décrites à l'article 30.

ARTICLE 13 - OBLIGATIONS - DROITS DE SOUSCRIPTION

La société peut, en tout temps, créer et émettre des obligations, hypothécaires ou autres, par décision du conseil d'administration qui déterminera les conditions d'émission.

L'émission d'obligations convertibles ou remboursables en actions, de droits de souscription ou d'autres instruments financiers donnant à terme droit à des actions, peut être décidée par l'assemblée générale. Il est tenu au siège social un registre des obligations nominatives et des droits de souscription dont tout obligataire peut prendre connaissance.

L'assemblée générale peut, dans l'intérêt social, limiter ou supprimer le droit de souscription préférentielle des actionnaires, conformément aux articles 596 et 603, alinéas 2 et 3, du Code des sociétés.

Les titulaires d'obligations ou de droits de souscription ont le droit d'assister aux assemblées générales des actionnaires, mais avec voix consultative seulement.

ARTICLE 14 - ACQUISITION PAR LA SOCIETE DE SES PROPRES TITRES

La société ne peut acquérir, directement ou indirectement, ses propres actions ou parts bénéficiaires par voie d'achat ou d'échange qu'aux termes d'une décision de l'assemblée générale prise aux conditions de présence et de majorité prévues par les lois sur les sociétés.

CHAPITRE QUATRE ADMINISTRATION ET CONTROLE

ARTICLE 15 - COMPOSITION DU CONSEIL D'ADMINISTRATION

La société est administrée par un conseil d'administration dont les membres seront nommés par l'assemblée générale, comme suit :

- deux administrateurs A, nommés sur proposition des actionnaires de classe A de la Société Anonyme AIR ENERGY HOLDING ;
- d'un nombre d'administrateurs B nommés sur proposition des actionnaires de classe B de la Société Anonyme AIR ENERGY HOLDING ;
- un ou plusieurs administrateurs indépendants peuvent être nommés sur proposition des actionnaires de classe B de la Société Anonyme AIR ENERGY HOLDING.

Lors de la nomination des administrateurs, l'assemblée générale des actionnaires précise si ceux-ci ont la qualité d'administrateur A ou d'administrateur B.

Les administrateurs A sont chacun co-CEO de la société. Les administrateurs B sont toujours majoritaires dans le conseil d'administration.

Les administrateurs sont nommés pour six ans au plus et en tout temps révocables par l'assemblée générale.

Lorsqu'une personne morale est nommée administrateur, celle-ci est tenue de désigner parmi ses associés, gérants, administrateurs ou employés, un représentant permanent chargé de l'exécution de cette mission au nom et pour le compte de la personne morale. Celle-ci ne peut révoquer son représentant permanent qu'en désignant simultanément son successeur. La désignation et la cessation des fonctions du représentant permanent sont soumises aux mêmes règles de publicité que s'il exerçait cette mission en son nom et pour son compte propre.

La durée du mandat des administrateurs est fixée à six (6) ans, sauf décision contraire de l'assemblée générale réduisant ce terme. Les administrateurs sortants sont rééligibles. Le mandat des administrateurs sortants, non réélus, cesse immédiatement après l'assemblée qui a procédé à la réélection.

ARTICLE 16 - VACANCE

En cas de vacance d'une ou de plusieurs places d'administrateurs par suite de décès, démission ou autre cause, les administrateurs restants ont le droit d'y pourvoir provisoirement. Le(s) administrateur(s) ainsi désigné(s) est/sont nommé(s) conformément à l'article 15, alinéa 1 des statuts.

Dans ce cas, l'assemblée générale, lors de sa première réunion, procède à l'élection définitive.

L'administrateur, désigné dans les conditions ci-dessus, est nommé pour le temps nécessaire à l'achèvement du mandat de l'administrateur qu'il remplace.

ARTICLE 17 - PRESIDENCE

Le conseil d'administration peut élire parmi les administrateurs B un président. En cas d'absence ou d'empêchement de ce dernier, le conseil désigne l'un de ses membres pour le remplacer.

ARTICLE 18 - REUNIONS

Le conseil se réunit sur la convocation et sous la présidence de son président ou, en cas d'empêchement de celui-ci, de l'administrateur qui le remplace, chaque fois que l'intérêt de la société l'exige, au moins quatre fois par an ou chaque fois que le président ou tout administrateur au moins le demande.

Les réunions ne sont tenues valablement que si au moins trois administrateurs sont présents ou représentés et à condition qu'au moins un administrateur A soit présent ou représenté. Si ce quorum n'est pas atteint lors de la première réunion, le conseil d'administration est à nouveau convoqué pour le même ordre du jour et la réunion n'est valablement tenue que si au moins deux administrateurs sont présents ou représentés, à condition qu'au moins un de ceux-ci soit un administrateur B.

Les réunions se tiennent au lieu indiqué dans les convocations et de préférence au siège d'exploitation ou au siège social de la Société.

Les réunions peuvent également avoir lieu par conférence téléphonique ou vidéo. Toutes les décisions seront retranscrites dans un procès-verbal écrit. Le conseil peut inviter à la réunion tout conseiller, employé du groupe Air Energy ou toute partie tierce, étant entendu qu'une telle personne n'aura aucun droit de vote mais sera un simple observateur.

Une réunion annuelle du conseil d'administration se tient sans convocation immédiatement après l'assemblée générale ordinaire.

Les convocations aux réunions du conseil seront adressées, dans la mesure du possible et sauf lorsque l'exigence et l'intérêt social requièrent un délai de convocation plus bref, au moins huit (8) jours (15 (quinze) jours en juillet et août) à l'avance.

Chaque administrateur recevra, dans la mesure du possible au moins huit (8) jours (quinze (15) jours en juillet et août) avant la réunion du conseil, tous documents et renseignements utiles. Il pourra, en outre, obtenir la production au conseil de toutes pièces (lettre, facture, devis, proposition, rapport comptable) qu'il jugera utile de soumettre à

l'examen du conseil.

Les convocations sont valablement faites par écrit ou envoyées par courrier électronique, étant entendu qu'aucune convocation, si ce n'est la décision qui en détermine le moment, ne doit être faite pour les réunions régulières.

Une partie des administrateurs ou l'ensemble de ceux-ci peuvent assister à la réunion du conseil d'administration par téléphone, vidéoconférence ou par tout autre moyen de communication similaire permettant aux personnes qui participent à la réunion de s'entendre. La participation à une réunion par ces moyens techniques est considérée comme une présence en personne. Le conseil d'administration peut inviter à la réunion tout conseiller, employé du groupe Air Energy ou toute partie tierce, étant entendu qu'une telle personne n'aura aucun droit de vote mais sera un simple observateur.

ARTICLE 19 - DELIBERATIONS

Le conseil d'administration ne peut délibérer et statuer valablement que si la moitié au moins de ses membres sont présents ou représentés.

Chaque administrateur a une voix mais peut donner à un de ses collègues, par écrit ou tout autre moyen de communication ayant un support matériel, mandat pour le représenter à une réunion déterminée du conseil d'administration et y voter en son lieu et place. Un représentant physique d'une personne morale peut également se faire représenter par un administrateur ou un employé de la personne morale qu'elle représente. Le membre ainsi représenté sera compté comme présent.

Ce mandat doit faire l'objet d'une procuration revêtue de la signature de l'administrateur et doit être notifié au conseil d'administration par courrier, télécopie, courrier électronique, ou par tous autres moyens prévus à l'article 2281 du Code civil. Si la procuration a été notifiée par télécopie ou par courrier électronique, l'original doit être envoyé au conseil par courrier dans un délai de cinq (5) jours ouvrables.

Les décisions concernant la gestion de la Société seront prises par le conseil d'administration à la majorité des voix, sans tenir compte des abstentions.

En cas de partage des votes, la voix du président du conseil ou, en son absence, de tout administrateur B agissant en qualité de président pendant la réunion, sera prépondérante.

Dans les cas exceptionnels dûment justifiés par l'urgence et l'intérêt social, et à l'exception de la procédure d'arrêt des comptes annuels et de l'utilisation du capital autorisé, les décisions du conseil d'administration peuvent être prises par consentement unanime des administrateurs, exprimé par écrit.

ARTICLE 20 - PROCES-VERBAUX

Les délibérations du conseil d'administration sont constatées dans des procès-verbaux signés par la majorité des membres présents.

Les copies ou extraits à produire en justice ou ailleurs sont signés par deux administrateurs ou par un administrateur-délégué.

ARTICLE 21 - POUVOIRS DU CONSEIL

Le conseil d'administration a le pouvoir d'accomplir tous les actes nécessaires ou utiles à la réalisation de l'objet social de la société, à l'exception de ceux que la loi réserve à l'assemblée générale.

ARTICLE 22 - GESTION JOURNALIERE

Le conseil d'administration peut conférer la gestion journalière de la société ainsi que la représentation de la société en ce qui concerne cette gestion :

- soit à un ou plusieurs de ses membres qui portent le titre d'administrateur délégué;
- soit à un ou plusieurs délégués choisis hors de son sein.

Le conseil d'administration et les délégués à la gestion journalière dans les limites de leur propre délégation peuvent, dans le cadre de cette gestion, déléguer des pouvoirs spéciaux à tout mandataire.

Le conseil peut révoquer en tout temps les personnes mentionnées aux alinéas qui précèdent.

Il fixe les attributions et les rémunérations fixes ou variables à charge du comptes de résultats, des personnes à qui il confère les délégations.

ARTICLE 23 - RÉMUNÉRATION

L'assemblée générale peut allouer aux administrateurs des émoluments pour leurs services en qualité d'administrateurs.

ARTICLE 24 - CONTROLE

Le contrôle de la situation financière de la société, des comptes annuels et de la régularité au regard du Code des Sociétés et des statuts des opérations à constater dans les comptes annuels est confié à un ou plusieurs commissaires, nommés pour trois ans par l'assemblée générale parmi les réviseurs d'entreprises, inscrits au registre public de l'Institut des réviseurs d'entreprises.

Les émoluments du ou des commissaires sont fixés par l'assemblée générale à l'occasion de leur nomination.

Les commissaires sortants sont rééligibles.

Cependant, au cas où la société répond aux critères énoncés par l'article 141, 2° du Code des Sociétés, du fait qu'elle est considérée comme "petite société" au sens de l'article 15 dudit Code, l'assemblée peut décider de ne pas nommer de commissaire, chaque actionnaire ayant dès lors, individuellement, les pouvoirs d'investigation et de contrôle dévolus au(x) commissaire(s) par la loi.

ARTICLE 25 - REPRESENTATION - ACTES ET ACTIONS JUDICIAIRES

La société est représentée dans tous les actes, y compris ceux où interviennent un fonctionnaire public ou un officier ministériel et en justice :

- soit par deux administrateurs agissant conjointement dont l'un d'eux est un administrateur B ; lesquels ne doivent pas justifier d'une délibération préalable du conseil envers les tiers, en ce compris Messieurs les Conservateurs des Hypothèques;
- soit, dans les limites de la gestion journalière, par chaque délégué à cette gestion agissant seul.
- soit, dans les limites du pouvoir du comité de direction, par deux membres du comité de direction agissant conjointement

Elle est en outre valablement engagée par des mandataires spéciaux dans les limites de leurs mandats.

ARTICLE 26 – COMITE DE DIRECTION

Le comité de direction sera compétent pour la gestion de la présente société et la préparation des réunions de son conseil d'administration. La gestion de la société comprendra tous les pouvoirs de gestion qui ne sont pas spécifiquement réservés au conseil d'administration en vertu de la loi ou d'une résolution du conseil d'administration. Cette délégation de pouvoirs ne pourra en aucun cas porter sur la politique générale de la Société.

Le comité de direction sera composé de 4 membres minimum et de maximum cinq membres, nommés par le conseil d'Administration.

Chaque membre du comité de direction peut donner à un de ses collègues, par écrit ou tout autre moyen de communication ayant un support matériel, mandat pour le représenter à une réunion déterminée du comité de direction.

Les résolutions du comité de direction sont adoptées à la majorité simple des membres présents ou dûment représentés.

Les réunions peuvent également avoir lieu par conférence téléphonique ou vidéo. Toutes les décisions seront retranscrites dans un procès-verbal écrit. Le comité de direction peut inviter à la réunion tout conseiller, employé du groupe Air Energy ou toute partie tierce, étant entendu qu'une telle personne n'aura aucun droit de vote mais sera un simple observateur.

Chaque membre peut convoquer une réunion du comité de direction. Il se réunira aussi souvent que nécessaire.

Le conseil d'administration pourra définir des modalités de fonctionnement plus spécifiques du comité de direction.

CHAPITRE CINQ - ASSEMBLEES GENERALES

ARTICLE 27 - COMPOSITION ET POUVOIRS

L'assemblée générale se compose de tous les actionnaires qui ont le droit de voter par eux-mêmes ou par mandataires, moyennant observation des prescriptions légales et statutaires.

Les décisions prises par l'assemblée sont obligatoires pour tous les actionnaires, même pour les absents ou dissidents.

ARTICLE 28 - REUNIONS

L'assemblée générale annuelle se réunit le troisième mardi du mois de mai à dix heures.

Si ce jour est un jour férié légal, l'assemblée a lieu le premier jour ouvrable suivant, autre qu'un samedi, à la même heure.

L'assemblée peut être convoquée extraordinairement chaque fois que l'intérêt de la société l'exige. Elle doit l'être sur la demande d'actionnaires représentant ensemble le cinquième des actions.

Les assemblées générales se tiennent au siège social ou à tout autre endroit indiqué dans la convocation.

ARTICLE 29 - CONVOCATIONS

L'assemblée générale, tant annuelle qu'extraordinaire, se réunit sur la convocation du conseil d'administration ou du ou des commissaires.

Les convocations contiennent l'ordre du jour et sont faites conformément aux prescriptions des lois sur les sociétés. Toute personne peut renoncer à cette convocation et, en tout cas, sera considérée comme ayant été régulièrement convoquée si elle est présente ou représentée à l'assemblée.

ARTICLE 30 - ADMISSION A L'ASSEMBLEE

Les convocations peuvent prescrire que, pour être admis à l'assemblée générale, les propriétaires d'actions nominatives doivent, au plus tard trois jours francs avant la date fixée pour l'assemblée, informer par un écrit au siège de la société, le conseil d'administration, de leur intention d'assister à l'assemblée et indiquer le nombre de titres pour lesquels ils entendent prendre part au vote.

Les convocations peuvent prescrire que, pour être admis à l'assemblée générale, les propriétaires d'actions dématérialisées doivent, dans le même délai que pour les actions nominatives, déposer au siège de la société une attestation, établie par le teneur de comptes agréé ou l'organisme de liquidation, constatant l'indisponibilité, jusqu'à la date de l'assemblée générale, des actions dématérialisées.

Les obligataires et les titulaires d'un droit de souscription peuvent assister à l'assemblée, mais avec voix consultative seulement, et ce pour autant qu'ils aient effectué les formalités prescrites aux alinéas qui précèdent.

ARTICLE 31 - REPRESENTATION

Tout propriétaire de titre peut se faire représenter à l'assemblée générale par un mandataire, actionnaire ou non, pourvu qu'il ait accompli les formalités éventuellement requises par le conseil d'administration pour être admis à l'assemblée.

Les copropriétaires, les créanciers et débiteurs-gagistes, doivent se faire représenter respectivement par une seule et même personne. Les nu-propriétaires représenteront les usufruitiers sauf convention ou stipulation contraire dans l'acte constitutif d'usufruit. En cas de contestation entre le nu-propriétaire et l'usufruitier sur l'existence ou la portée de pareille convention ou stipulation contraire, seul le nu-propriétaire sera admis à participer à l'assemblée et à y prendre part aux votes.

ARTICLE 32 - BUREAU

Toute assemblée générale est présidée par le président du conseil d'administration ou à défaut par un administrateur-délégué ou, à défaut encore, par le plus âgé des administrateurs. Le président peut désigner un secrétaire. L'assemblée peut choisir un ou plusieurs scrutateurs parmi les actionnaires.

ARTICLE 33 - DROIT DE VOTE

Chaque action donne droit à une voix, sous réserve des dispositions légales.

En cas d'acquisition ou de prise en gage par la société de ses propres titres, le droit de vote attaché à ces titres est suspendu.

ARTICLE 34 - DELIBERATIONS

Aucune assemblée ne peut délibérer sur des objets qui ne figurent pas à l'ordre du jour sauf si tous les actionnaires sont personnellement présents à l'assemblée et qu'ils donnent expressément leur accord à l'unanimité à cet effet.

Sauf dans les cas prévus par la loi, les décisions sont prises, quel que soit le nombre de titres représentés à l'assemblée, à la majorité simple des voix, sans tenir compte des abstentions.

Toute assemblée générale ordinaire ou extraordinaire, peut être prorogée, séance tenante, à trois semaines au plus par le conseil d'administration. La prorogation n'annule pas toutes les décisions prises sauf décision contraire de l'assemblée générale. Les formalités accomplies pour assister à la première assemblée générale ainsi que les procurations restent valables pour la seconde assemblée. Cette dernière délibère sur le même ordre du jour et statue définitivement.

ARTICLE 35 - PROCES-VERBAUX

Les procès-verbaux des assemblées générales sont signés par les membres du bureau et les actionnaires qui le demandent.

Les copies ou extraits à produire en justice ou ailleurs sont signés par deux administrateurs ou par un administrateur-délégué.

CHAPITRE SIX - ECRITURES SOCIALES - COMPTES ANNUELS

ARTICLE 36 - ECRITURES SOCIALES

L'exercice social commence le premier janvier et se clôture le trente et un décembre de chaque année.

A cette dernière date, les écritures sociales sont arrêtées et le conseil d'administration dresse un inventaire et établit les comptes annuels conformément aux dispositions légales en la matière; elle soumet ces documents aux délibérations des actionnaires à l'assemblée ordinaire.

ARTICLE 37 - COMPTES ANNUELS

L'assemblée annuelle, si la société se trouve dans les conditions requises par la loi à cet effet, entend le rapport de gestion et le rapport des commissaires.

Elle discute les comptes annuels et statue sur leur adoption.

Après l'adoption des comptes annuels, l'assemblée se prononce par un vote spécial sur la décharge à donner aux administrateurs et commissaires.

Les comptes annuels ainsi que les autres documents requis par l'article 100 du Code des Sociétés sont déposés par les administrateurs, à la Banque nationale de Belgique, dans les trente jours de leur approbation.

ARTICLE 38 - DISTRIBUTION

Sur le bénéfice net, déterminé conformément aux dispositions légales, il est prélevé cinq pour cent pour la réserve légale. Ce prélèvement cesse d'être obligatoire lorsque le

fonds de réserve atteint un dixième du capital social; il doit être repris si la réserve légale vient à être entamée.

Le solde restant recevra l'affectation que lui donnera l'assemblée générale statuant à la majorité des voix sur proposition du conseil d'administration.

ARTICLE 39 - DIVIDENDES

Le paiement des dividendes se fait annuellement aux époques et aux endroits déterminés par le conseil d'Administration.

Le conseil d'Administration a le pouvoir de décider le paiement d'acomptes sur dividendes en se conformant aux prescriptions des Code des sociétés.

CHAPITRE SEPT - DISSOLUTION - LIQUIDATION

ARTICLE 40 - LIQUIDATION

En cas de dissolution de la société, pour quelque cause et à quelque moment que ce soit, la liquidation s'opère par les soins d'un ou de plusieurs liquidateurs nommés par l'assemblée générale et, à défaut de pareille nomination, la liquidation s'opère par les soins du conseil d'administration en fonction à cette époque, agissant en qualité de comité de liquidation.

Le ou les liquidateurs disposent à cette fin des pouvoirs les plus étendus conférés par le Code des Sociétés.

L'assemblée générale détermine le cas échéant les émoluments des liquidateurs.

ARTICLE 41 - REPARTITION

Après apurement de toutes les dettes, charges et frais de liquidation ou consignation des sommes nécessaires à cet effet, l'actif net sert d'abord à rembourser, en espèces ou en titres, le montant libéré non amorti des actions.

CHAPITRE HUIT - DISPOSITIONS GENERALES

ARTICLE 42 - ELECTION DE DOMICILE

Pour l'exécution des statuts, tout actionnaire, obligataire, administrateur, commissaire, directeur ou liquidateur domicilié à l'étranger, doit élire domicile en Belgique. Il notifie cette élection de domicile à la société par lettre recommandée ou exploit d'huissier. A défaut, il est censé avoir élu domicile au siège social où toutes les communications, sommations, assignations, significations, peuvent lui être valablement faites.

ARTICLE 43 - COMPETENCE JUDICIAIRE

Pour tous litiges entre la société, ses actionnaires, obligataires, administrateurs, commissaires et liquidateurs relatifs aux affaires de la société et à l'exécution des présents statuts, compétence exclusive est attribuée aux tribunaux du siège social, à moins que la société n'y renonce expressément.

ARTICLE 44 - DROIT COMMUN

Les parties entendent se conformer entièrement à la loi.

En conséquence, les dispositions de la loi, auxquelles il ne serait pas licitement dérogé, sont réputées inscrites dans le présent acte et les clauses contraires aux dispositions impératives de la loi sont censées non écrites.

Vote

Cette décision est adoptée par l'assemblée à l'unanimité des voix.

Cinquième résolution

Démission et nomination des administrateurs

L'assemblée prend acte de la démission en tant qu'administrateur de la société, de :

1. Monsieur Jean ZURSTRASSEN, demeurant à Auderghem (1170 Bruxelles), Drève des Libélulles 3.
2. La société privée à responsabilité limitée « SPRING SERVICES », ayant son siège social à Uccle (1180 Bruxelles), rue du Coq 94A, numéro d'entreprises 0893.103.546, représentée par son représentant permanent Monsieur Clemente CORSINI, demeurant à Uccle (1180 Bruxelles), rue du Coq 94A.

Elle leur donne décharge pour l'exercice de leur mandat jusqu'à présent.

L'assemblée nomme, en tant qu'administrateurs de la société, pour une durée de six ans et à titre non rémunéré:

- Administrateurs A :
  - la société anonyme AXIAL INVEST, ayant son siège social à 5031 Grand-Leez, rue de la Place 39, titulaire du numéro d'entreprises 0440.532.131, représentée par son représentant permanent Monsieur Frédéric DAWANS, domicilié à 5031 Grand-Leez, rue de la Place 39, numéro national 65.10.20-373.74
  - la société privée à responsabilité limitée SYSTECOM, ayant son siège social à 5031 Grand-Leez, rue de Perwez 17, titulaire du numéro d'entreprises 0470.052.201, représentée par son représentant permanent Monsieur Luc REGOUT, domicilié à 5031 Grand-Leez, rue de Perwez 17, numéro national 67.05.21-013.23
- Administrateurs B :
  - Monsieur Michaël CORTEN, demeurant à 3040 Huldenberg, Breembosstraat, 45, mat nationaal nummer 71.04.19-227.43
  - Monsieur Antonius MEIJER, demeurant à 3080 Tervuren, Cypressenlaan 42, met paspoortnummer NH5998445
  - Monsieur Hugo BUIS, demeurant à 3818 HC Amersfoort (Pays-Bas), De Bosch Kemperlaan 17, met paspoortnummer NWH912HL4

Ces mandats prendront fin immédiatement après l'assemblée générale de deux mille quatorze.

Vote

Cette décision est adoptée par l'assemblée à l'unanimité des voix.

Sixième résolution
Commissaires aux comptes consolidés

L'assemblée, après avoir constaté qu'elle remplit toutes les conditions, décide de faire usage de l'exemption prévue à l'article 113 du Code des sociétés pour les exercices comptables 2008 et 2009.

L'assemblée acte, par conséquent, la fin du mandat en tant que réviseur des comptes consolidés du groupe « Air Energy », de la société civile sous forme de société privée à responsabilité limitée « Charles de Streel », ayant ses bureaux à 1050 Bruxelles, avenue d'Italie 27, représentée par Monsieur Charles de Streel, Réviseur d'Entreprises, sans préjudice de la confirmation du commissaire pour les comptes statutaires de la société.

Elle lui donne décharge pour l'exercice de leur mandat jusqu'à présent.

L'assemblée constate que la société civile sous forme de coopérative à responsabilité limitée « DELOITTE Reviseurs d'Entreprises », ayant ses bureaux à 1050 Bruxelles, avenue Louise 240, représentée par Monsieur Gert VANHEES, Réviseur d'Entreprises, n'a jamais accepté le mandat de commissaire qui lui avait été confié par l'assemblée, malgré la publication de cette décision dans les annexes du Moniteur belge et n'a jamais fourni de prestation dans le cadre de ce mandat de commissaire.

Vote

Ces décisions sont adoptées par l'assemblée à l'unanimité des voix.

DECLARATION RELATIVE AUX FRAIS

Les parties déclarent que le montant approximatif des frais, dépenses, rémunérations ou charges, sous quelque forme que ce soit, qui incombent à la société ou qui sont mis à sa charge à raison de l'acte, s'élève à mille cent soixante euros (1.160 €).

DROITS D'ECRITURE (Code des droits et taxes divers)

Le droit s'élève à nonante-cinq euros (95,00 €).

L'ordre du jour étant épuisé, la séance est levée.

DONT PROCES-VERBAL.

Dressé lieu et date que dessus.

Les comparants ont déclaré avoir pris connaissance d'un projet d'acte dans un délai suffisant et, de leur accord, nous avons procédé à un commentaire et à une lecture partielle de l'acte, conformément à la loi.

Lecture faite, les parties ont signé avec Nous, Notaire.

(Suivent les signatures)

Enregistré neuf rôles un renvoi, au Deuxième Bureau de l'Enregistrement de Jette, le neuf octobre deux mil huit, volume 4 folio 92 case 1, reçu vingt-cinq euros (25), l'Inspecteur Principal a.i. W. ARNAUT

POUR COPIE CONFORME

OPRICHTING ELNU NV

Dossier: n° ES/AVR/211-0438/lv

Repertorium N° 49.732

"Elnu"

naamloze vennootschap
te John Cordierlaan 9, 8400 Oostende

OPRICHTING - STATUTEN - BENOEMINGEN.

Het jaar tweeduizend en elf

Op drie maart

Te Brussel, op het kantoor, Lloyd Georgelaan 11.

Voor Mij, Meester **Eric SPRUYT**, Geassocieerd Notaris, vennoot van "Berquin Notarissen", burgerlijke vennootschap met handelsvorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, met zetel te 1000 Brussel, Lloyd Georgelaan, 11 en ondernemingsnummer 0474.073.840 (RPR Brussel),

ZIJN VERSCHENEN:

1) de naamloze vennootschap "**Electrawinds**" met maatschappelijke zetel te John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, met ondernemingsnummer 0449.826.315

2) de vennootschap naar Nederlands recht "**Nuon Duurzame Energie**", met maatschappelijke zetel te Spaklerweg 20, 1096 BA Amsterdam, Nederland, geregistreerd in het register van koophandel van Amsterdam onder het nummer 09103293

Vertegenwoordiging - Volmachten

Beide comparanten zijn hier vertegenwoordigd door de heer Kristof Germain Dorsan Mullie, geboren te Kortrijk, op 2 augustus 1974, wonende te 3090 Overijse, Meeuwenlaan 2, houder van een identiteitskaart met nummer 591-0558425-01, handelend in zijn hoedanigheid van bijzondere volmachtdrager ingevolge twee hieraangehechte onderhandse volmachten.

Die mij notaris, gevraagd hebben bij authentieke akte de oprichting en de statuten vast te stellen van de hierna genoemde vennootschap.

TITEL 1. - OPRICHTING.

RECHTSVORM - NAAM - ZETEL.

Er wordt een vennootschap opgericht onder de rechtsvorm van een naamloze vennootschap en met de naam "Elnu".

De zetel wordt voor het eerst gevestigd te John Cordierlaan 9, 8400 Oostende.

KAPITAAL - AANDELEN - VOLSTORTING.

Het maatschappelijk kapitaal is volledig geplaatst en bedraagt tweehonderd vijftigduizend euro (250.000 EUR).

Het is vertegenwoordigd door vijftientigduizend (25.000) aandelen, op naam, zonder vermelding van waarde, die ieder een gelijk deel van het kapitaal vertegenwoordigen, waarvan twaalfduizend vijfhonderd (12.500) aandelen klasse A en twaalfduizend vijfhonderd (12.500) aandelen klasse B.

Op de kapitaalaandelen wordt als volgt in geld ingeschreven:

- door Electrawinds, voornoemd sub 1), ten belope van twaalfduizend vijfhonderd (12.500) aandelen klasse A;
  - door Nuon Duurzame Energie, voornoemd sub 2), ten belope van twaalfduizend vijfhonderd (12.500) aandelen klasse B
- totaal: vijftientigduizend (25.000) aandelen

BANKATTEST.

De inbrengen in geld werden voorafgaandelijk aan de oprichting, in toepassing van artikel 449 van het Wetboek van vennootschappen, gedeponneerd op een bijzondere rekening nummer 731-0159349-50 bij de KBC, zoals blijkt uit een door voormelde financiële instelling op 1 maart 2011 afgeleverd bankattest, dat aan de notaris werd overhandigd en in diens dossier bewaard zal blijven.

De inschrijvers verklaren en erkennen dat ieder aandeel waarop door hen werd ingeschreven, volgestort is ten belope van honderd ten honderd (100%).

De vennootschap beschikt bijgevolg over een bedrag van tweehonderdvijftigduizend euro (250.000 EUR).

Het kapitaal is volledig volgestort.

DUUR.

De vennootschap wordt opgericht voor onbepaalde duur, en begint, zonder dat dit afbreuk doet aan de bekrachtiging conform artikel 60 van het Wetboek van vennootschappen zoals vermeld in fine van deze akte, te werken op datum van heden.

FINANCIEEL PLAN - QUASI INBRENG – OPRICHTINGSKOSTEN.

De oprichters erkennen:

- dat de notaris hen toelichting verstrekt heeft over de beschikkingen van het Wetboek van vennootschappen betreffende het *financieel plan* en betreffende de verantwoordelijkheid van de oprichters van een vennootschap wanneer deze opgericht wordt met een kennelijk ontoereikend kapitaal (440 van het Wetboek van vennootschappen).

- te weten dat, indien de vennootschap binnen de twee jaar te rekenen vanaf de oprichting, overweegt een vermogensbestanddeel te verwerven onder de vorm van een aankoop of een ruiling, dat toebehoort aan één van de comparanten, bestuurders of aandeelhouders, en waarvan de tegenwaarde minstens gelijk is aan één/tiende van het geplaatst kapitaal, deze verwerving onderworpen is aan de goedkeuring van de algemene vergadering, beslissend met een gewone meerderheid van stemmen, wat ook het aantal aanwezige of vertegenwoordigde aandelen mogen zijn. In dat geval dient voorafgaandelijk aan de vermelde algemene vergadering een verslag opgemaakt te worden door de commissaris of bij ontstentenis door een bedrijfsrevisor aangesteld door de raad van bestuur, alsook een bijzonder verslag opgesteld door deze raad (artikels 445, 446 en 447 van het Wetboek van vennootschappen).

- te weten dat het bedrag van de kosten en de lasten die ten laste van de vennootschap komen bij benadering tweeduizend honderd één en dertig euro vijf en negentig cent (2.131,951 EUR) bedraagt.

TITEL 2. - STATUTEN.

HOOFDSTUK I. NAAM - ZETEL - DOEL – DUUR.

Artikel 1. RECHTSVORM - NAAM.

De vennootschap heeft de rechtsvorm van een naamloze vennootschap. Zij draagt de benaming "Elnu".

Artikel 2. ZETEL.

De zetel van de vennootschap is gevestigd te John Cordierlaan 9, 8400 Oostende.

Deze mag worden overgebracht naar iedere andere plaats in België, bij beslissing van de raad van bestuur, mits inachtneming van de taalwetgeving.

De vennootschap mag, bij beslissing van de raad van bestuur, exploitatiezetels, administratieve zetels, filialen, agentschappen en depots in België of het buitenland oprichten.

Artikel 3. DOEL.

De vennootschap heeft tot doel in België en in het buitenland, het houden en beheren van deelnemingen in een off shore wind project vennootschap. De vennootschap heeft eveneens tot doel, uitsluitend in eigen naam en voor eigen rekening, het aangaan en verstrekken van leningen, kredieten, financieringen en het aangaan van leasingcontracten, in het kader van de bovenvermelde doelstellingen.

De vennootschap kan samenwerken met, deelnemen in, of op gelijk welke wijze, rechtstreeks of onrechtstreeks, belangen nemen in andere ondernemingen.

De vennootschap kan zowel tot waarborg van eigen verbintenissen als tot waarborg van verbintenissen van derden borg stellen, onder meer door haar goederen in hypotheek of in pand te geven.

De vennootschap kan in het algemeen alle commerciële, industriële, financiële, roerende en/of onroerende handelingen verrichten in rechtstreeks of onrechtstreeks verband met haar maatschappelijk doel of die van aard zouden zijn de verwezenlijking ervan geheel of ten dele te vergemakkelijken.

Artikel 4. DUUR.

De vennootschap bestaat voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK II. - KAPITAAL - AANDELEN - OBLIGATIES.

Artikel 5. MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL.

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt tweehonderdvijftigduizend euro (250.000 EUR).

Het wordt vertegenwoordigd door vijftienduizend (25.000) aandelen, zonder vermelding van waarde, die ieder een gelijk deel van het kapitaal van het kapitaal vertegenwoordigen, waarvan twaalfduizend vijfhonderd (12.500) aandelen klasse A en twaalfduizend vijfhonderd (12.500) aandelen klasse B.

Indien aandelen overgedragen worden aan een derde of aan een met de overdrager verbonden persoon (in de zin van artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen), blijven de rechten verbonden aan deze aandelen ongewijzigd en blijven zij behoren tot dezelfde klasse van aandelen. Bij overdracht van aandelen van een bepaalde klasse aan een houder van aandelen van een andere klasse, of aan een met een aandeelhouder van de andere klasse verbonden persoon, worden de aandelen automatisch omgezet in de klasse van aandelen gehouden door de overnemende aandeelhouder of met de overnemer verbonden persoon.

Artikel 6. VOORKEURRECHT BIJ KAPITAALVERHOOGING DOOR INBRENG IN SPECIËN.

Bij elke kapitaalverhoging moeten de nieuwe aandelen waarop in geld wordt

ingeschreven, eerst aangeboden worden aan de aandeelhouders, naar evenredigheid van het deel van het kapitaal door hun aandelen vertegenwoordigd.

Het voorkeurrecht kan worden uitgeoefend gedurende een termijn van ten minste vijftien dagen te rekenen van de dag van de openstelling van de inschrijving. Deze termijn wordt bepaald door de algemene vergadering.

De uitgifte met voorkeurrecht en het tijdvak waarin dat kan worden uitgeoefend, worden aangekondigd overeenkomstig artikel 593 van het Wetboek van vennootschappen.

Het voorkeurrecht is niet verhandelbaar tenzij in geval van overdracht aan exclusief verbonden vennootschappen in de zin van artikel 8 van het Wetboek van Vennootschappen.

Derden kunnen slechts inschrijven op een kapitaalverhoging nadat de overige aandeelhouders beslist hebben om hun voorkeurrecht niet uit te oefenen en op voorwaarde dat:

- (i) de toelating van een potentiële kandidaat derde of potentiële kandidaat derden, alsook de voorwaarden van zulke toelating beslist wordt door de algemene vergadering van aandeelhouders; en
- (ii) de waardering van de nieuwe aandelen beslist wordt door de algemene vergadering van aandeelhouders.

De algemene vergadering kan het voorkeurrecht beperken of opheffen in het belang van de vennootschap en met inachtnaam van de voorschriften inzake quorum en meerderheid vereist voor een statutenwijziging.

In dat geval, moet het voorstel daartoe speciaal in de oproepingen worden vermeld en de raad van bestuur en de commissaris of, bij diens ontstentenis, een bedrijfsrevisor of een extern accountant aangewezen door de raad van bestuur, moeten de verslagen opmaken die voorzien zijn in artikel 596 van het Wetboek van vennootschappen. Deze verslagen worden in de agenda vermeld en aan de aandeelhouders medegedeeld.

Artikel 7. KAPITAALVERHOGING DOOR INBRENG IN NATURA.

Wanneer een kapitaalverhoging een inbreng in natura omvat, maakt de commissaris of, wanneer die er niet is, een door de raad van bestuur aan te wijzen bedrijfsrevisor, vooraf een verslag op. In een bijzonder verslag, waarbij het verslag van de commissaris/bedrijfsrevisor wordt gevoegd, zet de raad van bestuur uiteen waarom zowel de inbreng als de voorgestelde kapitaalverhoging van belang zijn voor de vennootschap en eventueel waarom afgeweken wordt van de conclusies van het bijgevoegde verslag.

In de gevallen en onder de voorwaarden toegelaten door het Wetboek van vennootschappen, zoals gewijzigd door het Koninklijk Besluit van 8 oktober 2008, kan de inbreng in natura gebeuren onder verantwoordelijkheid van de raad van bestuur zonder de voorafgaandelijke opmaak van een verslag door de raad van bestuur en zonder verslag van de commissaris/bedrijfsrevisor. Indien van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt zal de raad van bestuur binnen één maand na de effectieve datum van de inbreng in natura de wettelijk vereiste verklaring neerleggen overeenkomstig artikel 75 van het Wetboek van vennootschappen bij de bevoegde griffie van de rechtbank van koophandel.

Artikel 8. OPROEPING TOT BIJSTORTING.

De stortingen op de niet volledig volgestorte aandelen moeten gebeuren op plaats en datum bepaald door de raad van bestuur, die hierover alleen mag beslissen ; de uitoefening

van de lidmaatschapsrechten toekomende aan deze aandelen wordt geschorst zolang de stortingen, behoorlijk opgevraagd en invorderbaar, niet zijn gedaan.

De raad van bestuur kan, na een ingebrekestelling bij aangetekend schrijven dat gedurende een maand zonder gevolg is gebleven, de aandeelhouder vervallen verklaren en de aandelen waarop de stortingen niet zijn gebeurd verkopen, hetzij rechtstreeks aan de andere aandeelhouders, hetzij door tussenkomst van een beursvennootschap. In dit geval wordt de prijs van de overdracht vastgesteld op basis van het netto-actief van de vennootschap zoals dit blijkt uit de laatste balans door de aandeelhouders goedgekeurd. De betaling moet geschieden volgens de voorwaarden door de raad van bestuur vastgesteld.

Artikel 9. AARD VAN DE AANDELEN.

Alle aandelen zijn en blijven op naam.

De eigendom van de aandelen blijkt uitsluitend uit de inschrijving in het register van aandelen op naam. Van die inschrijving worden certificaten afgegeven aan de houders van aandelen op naam. Elke aandelenoverdracht zal slechts effect ressorteren na de inschrijving in het register van aandelen van de verklaring van overdracht, gedateerd en getekend door de overdrager en de overnemer, of hun vertegenwoordigers, of na het vervullen van de formaliteiten door de wet vereist voor de overdracht van schuldvorderingen.

Ten opzichte van de vennootschap zijn de aandelen ondeelbaar. De onverdeelde eigenaars, moeten zich ten opzichte van de vennootschap door één enkel persoon laten vertegenwoordigen ; zolang dit niet gebeurd is worden de rechten die aan deze aandelen verbonden zijn, opgeschort.

Kan tussen de gerechtigden geen overeenstemming bereikt worden, dan kan de bevoegde rechter op verzoek van de meest gereede partij een voorlopig bewindvoerder benoemen om de betrokken rechten uit te oefenen in het belang van de gezamenlijke gerechtigden.

Wanneer het aandeel toebehoort aan blote eigenaars en vruchtgebruikers worden alle rechten, inbegrepen het stemrecht, uitgeoefend door de vruchtgebruiker(s).

Artikel 10. OVERDRACHT VAN AANDELEN - VOORKOOPRECHT.

Met uitzondering van overdrachten van aandelen aan verbonden vennootschappen in de zin van artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen, dewelke overdrachten vrij zijn, zal iedere overdracht van aandelen onderworpen zijn aan een voorkooprecht ten voordele van de andere aandeelhouder (hierna "Andere Aandeelhouder") zoals hierna uiteengezet:

(a) Kennisgeving

Een aandeelhouder die aandelen wenst over te dragen, moet de Andere Aandeelhouder daarvan kennis geven door middel van een aangetekende brief met daarin (i) het aantal aandelen die men wenst over te dragen en (ii) de voorgestelde prijs voor overdracht en eventuele andere bijkomende voorwaarden ("Prijs"),

en zal de Andere Aandeelhouders uitnodigen om aan de betrokken aandeelhouder kennis te geven of hij al dan niet bereid is de aangeboden aandelen te kopen terwijl de aanbidding open blijft. De Kennisgeving kan niet worden herroepen en de aanbidding blijft open voor een periode van 25 kalenderdagen vanaf de datum van de Kennisgeving.

(b) Indien, bij het aflopen van de aanbiddingsperiode voorzien in artikel 10(a), de

Andere Aandeelhouder kennis heeft gegeven aan de overdragende aandeelhouder dat hij de aangeboden aandelen wenst over te nemen, is de Andere Aandeelhouder gehouden om de aankoopprijs te betalen voor, en de overdracht te aanvaarden van de aangeboden aandelen. De overdragende aandeelhouder zal gehouden zijn, bij betaling van de aankoopprijs, om deze aangeboden aandelen over te dragen naar de Andere Aandeelhouder.

- (c) Indien, binnen een periode van zeven kalenderdagen na de afloop van de aanbiedingsperiode voorzien in artikel 10(b), de Andere Aandeelhouder geen kennis heeft gegeven aan de overdragende aandeelhouder dat hij de aangeboden aandelen wenst te verwerven, dan kan de overdragende aandeelhouder op ieder ogenblik binnen een periode van 75 kalenderdagen na de afloop van deze verdere zeven kalenderdagenperiode de aangeboden aandelen overdragen aan elke persoon en tegen elke prijs die niet minder is dan de Prijs.

Artikel 11. VERKRIJGING VAN EIGEN AANDELEN OF CERTIFICATEN.

Conform de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen kan de vennootschap tot verkrijging van eigen aandelen of certificaten overgaan.

Artikel 12. AANDELEN ZONDER STEMRECHT.

Conform de artikels 480, 481 en 482 van het Wetboek van vennootschappen kan de vennootschap, mits naleving van de voorwaarden gesteld voor statutenwijziging, overgaan tot de creatie van aandelen zonder stemrecht.

Artikel 13. OBLIGATIES, WARRANTS en CERTIFICATEN.

De vennootschap mag te allen tijde obligaties uitgeven bij besluit van de raad van bestuur.

Evenwel mag tot de uitgifte van in aandelen converteerbare obligaties of warrants slechts besloten worden door de algemene vergadering, die beraadslaagt met naleving van de voorschriften omtrent statutenwijziging.

De vennootschap kan, in het belang van de vennootschap, haar medewerking verlenen aan een derde voor de uitgifte door deze derde van certificaten die de effecten van de vennootschap vertegenwoordigen overeenkomstig de bepalingen van artikel 503 van het Wetboek van vennootschappen. De vennootschap kan besluiten de kosten verbonden aan de certificering en aan de oprichting en werking van de emittent van de certificaten ten laste te nemen. De certificaathouders, de emittent van de certificaten of derden kunnen zich enkel beroepen op de medewerking van de vennootschap voor de uitgifte van de certificaten, indien de vennootschap haar medewerking schriftelijk aan de emittent heeft bevestigd. De emittent van de certificaten die betrekking hebben op effecten op naam, moet zich aan de vennootschap in die hoedanigheid bekendmaken. De vennootschap neemt die vermelding op in het betrokken effectenregister.

HOOFDSTUK III. BESTUUR EN CONTROLE.

Artikel 14. SAMENSTELLING VAN DE RAAD VAN BESTUUR.

De vennootschap wordt bestuurd door een raad van bestuur, samengesteld uit maximaal zes (6) leden. De bestuurders zijn natuurlijke of rechtspersonen, al of niet aandeelhouders, benoemd voor ten hoogste zes jaar door de algemene vergadering van aandeelhouders en van wie het mandaat te allen tijde kan worden herroepen. De aandeelhouders

zullen ten gunste van het ontslag van een bestuurder stemmen indien om dit ontslag wordt verzocht door de aandeelhouders op wiens voordracht deze bestuurder oorspronkelijk benoemd was. Bij de vervanging van een bestuurder zal de nieuwe bestuurder worden verkozen uit een lijst van kandidaten voorgesteld door de aandeelhouders op wiens voordracht de te vervangen bestuurder oorspronkelijk was benoemd.

Wanneer een rechtspersoon tot bestuurder wordt benoemd, is deze verplicht onder zijn vennoten, zaakvoerders, bestuurders of werknemers een vast vertegenwoordiger, natuurlijk persoon, aan te duiden die belast wordt met de uitvoering van de opdracht van bestuurder in naam en voor rekening van de rechtspersoon.

Voor de benoeming en beëindiging van de opdracht van de vaste vertegenwoordiger gelden dezelfde regels van openbaarmaking alsof hij deze opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen.

Zolang de aandeelhouder klasse A eigenaar is van vijftig ten honderd van de aandelen en de aandeelhouder klasse B eigenaar is van vijftig ten honderd van de aandelen, wordt de raad van bestuur samengesteld door vier (4) bestuurders waarbij twee (2) bestuurders worden verkozen uit een lijst van kandidaten voorgedragen door de aandeelhouders klasse A en twee (2) bestuurders worden verkozen uit een lijst van kandidaten voorgedragen door de aandeelhouders klasse B.

De bestuurders die worden benoemd op voordracht van een aandeelhouder klasse A zullen bestuurders klasse A zijn. De bestuurders die worden benoemd op voordracht van een aandeelhouder klasse B zullen bestuurders klasse B zijn.

Van zodra de verhouding tussen de aandeelhouders klasse A en aandeelhouders klasse B niet meer vijftig/vijftig bedraagt, wordt het mandaat van één (1) bestuurder benoemd op voordracht van de kleinste klasse van aandelen beëindigd, zodat het totaal aantal bestuurders verminderd wordt tot drie (3), waarvan één (1) benoemd op voordracht van de kleinste klasse van aandeelhouders en twee (2) benoemd op voordracht van de grootste klasse van aandeelhouders.

Van zodra een klasse van aandeelhouders vijf ten honderd of minder van de aandelen vertegenwoordigt, wordt het mandaat van alle bestuurders benoemd op voordracht van de kleinste klasse van aandeelhouders beëindigd op het eerste verzoek hiertoe van de grootste klasse van aandeelhouders en verliest de kleinste klasse van aandeelhouders het recht om bestuurders voor te dragen.

De bestuurders zijn herbenoembaar.

De bestuurder, waarvan de termijn van zijn mandaat is verstreken, blijft in functie tot zolang de algemene vergadering, om welke reden ook, niet in de vacature voorziet.

In geval van voortijdige vacature in de schoot van de raad van bestuur, om welke reden ook, hebben de overblijvende bestuurders het recht voorlopig in de vacature te voorzien totdat de algemene vergadering een nieuwe bestuurder benoemt. De benoeming wordt op de agenda van de eerstvolgende algemene vergadering geplaatst.

De raad van bestuur kan onder zijn leden een voorzitter benoemen. Bij ontstentenis van benoeming of bij afwezigheid van de voorzitter wordt het voorzitterschap waargenomen door de oudste in jaren van de aanwezige bestuurders.

Artikel 15. BIJEENKOMSTEN-BERAADSLAGING EN BESLUITVORMING.

De raad van bestuur wordt bijeengeroepen door de voorzitter, een gedelegeerd bestuurder of twee bestuurders, tenminste 48 uur vóór de datum voorzien voor de vergadering.

De oproeping geschiedt geldig per brief, telefax of e-mail.

Elke bestuurder die een vergadering van de raad bijwoont of zich erop laat vertegenwoordigen wordt als regelmatig opgeroepen beschouwd. Een bestuurder kan er eveneens aan verzaken zich te beroepen op het ontbreken of de onregelmatigheid van de oproeping en dit voor of na de vergadering waarop hij niet aanwezig is.

De vergaderingen van de raad van bestuur worden gehouden in België of in het buitenland, op de plaats aangeduid in de oproeping.

Iedere bestuurder kan door middel van een stuk dat zijn handtekening draagt (met inbegrip van de digitale handtekening zoals bedoeld in artikel 1322, alinea 2 van het Burgerlijk Wetboek) waarvan kennis is gegeven per brief, telefax, e-mail of enig ander middel vermeld in artikel 2281 van het Burgerlijk Wetboek, volmacht geven aan een ander lid van de raad van bestuur om hem op een welbepaalde vergadering te vertegenwoordigen. Een bestuurder mag meerdere van zijn collega's vertegenwoordigen en mag, benevens zijn eigen stem, evenveel stemmen uitbrengen als hij volmachten heeft ontvangen.

Behalve in geval van overmacht, en zolang elke klasse van aandeelhouders het recht heeft om bestuurders voor te dragen, kan de raad van bestuur slechts geldig beraadslagen en beslissen indien tenminste de helft van zijn leden aanwezig of vertegenwoordigd is, waaronder tenminste één bestuurder klasse A en één bestuurder klasse B. Indien deze voorwaarde niet is vervuld, kan een nieuwe vergadering worden samengeroepen waarbij een nieuwe schriftelijke bijeenroeping uiterlijk vijf (5) dagen vóór de tweede vergadering noodzakelijk is. De nieuwe vergadering zal niet vroeger dan vijftien (15) dagen en niet later dan dertig (30) dagen na de eerste vergadering plaatsvinden. Deze aldus opgeroepen nieuwe vergadering zal geldig beraadslagen en beslissen over de punten die op de dagorde van de vorige vergadering voorkwamen, indien tenminste twee bestuurders, elk van een verschillende klasse, aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

De raad van bestuur kan vergaderen per telefoon- of videoconferentie.

Elke beslissing van de raad wordt genomen met gewone meerderheid der stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde bestuurders, waarbij de goedkeuring verkregen wordt van minstens één bestuurder klasse A en één bestuurder klasse B.

De voorzitter heeft geen doorslaggevende stem.

In uitzonderlijke gevallen wanneer de dringende noodzakelijkheid en het belang van de vennootschap zulks vereisen, kunnen de besluiten van de raad van bestuur worden genomen bij eenparig schriftelijk akkoord van de bestuurders. Deze procedure kan echter niet worden gevolgd voor de vaststelling van de jaarrekening of de aanwending van het toegestaan kapitaal.

Behoudens in de uitzonderingsgevallen bedoeld in het Wetboek van vennootschappen, dient een bestuurder die, rechtstreeks of onrechtstreeks, een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid van de raad van bestuur behoort, dit mede te delen aan de andere bestuurders voor de raad van bestuur een besluit neemt en dient de raad van bestuur en de vennootschap de voorschriften van artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen in acht te nemen.

De besluiten van de raad van bestuur worden vastgelegd in notulen die ondertekend worden door de voorzitter van de vergadering, de secretaris en de leden die dat verlangen. Deze notulen worden ingelast in een speciaal register. De volmachten worden gehecht aan de notulen van de vergadering waarvoor ze zijn gegeven.

De afschriften of uittreksels die bij een rechtspleging of elders moeten worden voorgelegd, worden geldig ondertekend door de voorzitter, de gedelegeerd bestuurder of door twee bestuurders.

Personen die tevens bestuurdersfuncties uitoefenen op voordracht van de vennootschap in een rechtspersoon waarin de vennootschap een deelneming heeft, zullen steeds gelijkluidend hun stem uitoefenen in deze rechtspersoon in overeenstemming met de desbetreffende beraadslagingen binnen de vennootschap.

Artikel 16. BESTUURSBEVOEGDHEID – TAAKVERDELING BINNEN DE RAAD VAN BESTUUR.

§ 1. Algemeen

De raad van bestuur is bekleed met de meest uitgebreide macht om alle handelingen te verrichten die nodig of dienstig zijn voor het bereiken van het maatschappelijk doel, met uitzondering van die handelingen aan de algemene vergadering voorbehouden door de wet.

§ 2. Adviserende comités

De raad van bestuur kan in zijn midden en onder zijn aansprakelijkheid één of meer adviserende comités oprichten. Hij omschrijft hun samenstelling en hun opdrachten.

§3. Dagelijks bestuur

De raad mag het dagelijks bestuur van de vennootschap, het bestuur van één of meer sectoren van haar activiteiten of de uitvoering van de beslissingen van de raad delegeren aan hetzij één of meer bestuurders, directeurs of volmachtdragers, al dan niet aandeelhouders. De raad, evenals de gevolmachtigden voor het dagelijks bestuur binnen het kader van dit bestuur, mogen eveneens specifieke bevoegdheden aan één of meer personen van hun keus toekennen.

Artikel 17. VERTEGENWOORDIGINGSBEVOEGDHEID VAN DE RAAD VAN BESTUUR.

De vennootschap wordt ten overstaan van derden, voor het gerecht en in de akten, met inbegrip van deze waarvoor de tussenkomst van een openbaar ambtenaar of een notaris vereist is, geldig vertegenwoordigd, door twee bestuurders samen optredend, waarvan één bestuurder klasse A en één bestuurder klasse B, op voorwaarde dat deze klassen van bestuurders benoemd zijn.

Binnen het kader van het dagelijks bestuur, is de vennootschap tevens geldig vertegenwoordigd door een gevolmachtigde tot dit bestuur.

De vennootschap is bovendien, binnen het kader van hun mandaat, geldig verbonden door bijzondere gevolmachtigden.

Bovendien kan de vennootschap in het buitenland vertegenwoordigd worden door iedere persoon uitdrukkelijk daartoe aangesteld door de raad van bestuur.

Artikel 18. KOSTEN/UITGAVEN VAN DE BESTUURDERS.

De normale en gerechtvaardigde uitgaven en kosten, die de bestuurders kunnen doen gelden als gedaan in de uitoefening van hun functie, zullen worden vergoed en onder de algemene kosten in rekening worden gebracht.

Artikel 19. **CONTROLE.**

De controle op de financiële toestand, op de jaarrekening en op de regelmatigheid van de verrichtingen weer te geven in de jaarrekening, wordt aan één of meer commissarissen opgedragen. De commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders, onder de leden, natuurlijke personen of rechtspersonen, van het Instituut der Bedrijfsrevisoren. De commissarissen worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van drie jaar. Op straffe van schadevergoeding kunnen zij tijdens hun opdracht alleen om wettige reden door de algemene vergadering worden ontslagen.

Zolang de vennootschap evenwel kan genieten van de uitzonderingsbepaling voorzien bij artikel 141, 2° van het Wetboek van vennootschappen, heeft iedere aandeelhouder conform artikel 166 van het Wetboek van vennootschappen individueel de onderzoeks- en controlebevoegdheid van een commissaris.

Niettemin, heeft de algemene vergadering van aandeelhouders steeds het recht een commissaris te benoemen en dit ongeacht de wettelijke criteria. Indien geen commissaris werd benoemd, kan iedere aandeelhouder zich laten vertegenwoordigen of bijstaan door een accountant. De vergoeding van de accountant komt ten laste van de vennootschap indien hij met haar toestemming wordt benoemd, of indien deze vergoeding te haren laste werd gelegd krachtens een rechterlijke beslissing. In deze gevallen worden de opmerkingen van de accountant medegedeeld aan de vennootschap.

HOOFDSTUK IV. ALGEMENE AANDEELHOUDERSVERGADERINGEN.

Artikel 20. **JAARVERGADERING - BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING.**

De jaarvergadering zal gehouden worden op zes en twintig (26) april om 10 u.

Indien deze dag een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, heeft de jaarvergadering de volgende werkdag plaats.

De jaarvergadering wordt gehouden op de zetel van de vennootschap of in de gemeente van de zetel van de vennootschap

Indien wordt geopteerd voor de procedure van schriftelijke besluitvorming zoals uiteengezet in artikel 33 van deze statuten, dient de vennootschap het rondschriven met vermelding van de agenda en de voorstellen van besluit, getekend en goedgekeurd door alle aandeelhouders, ten laatste te ontvangen op de statutair bepaalde dag voor het houden van de jaarvergadering.

Een bijzondere of buitengewone algemene aandeelhoudersvergadering mag worden bijeengeroepen telkens als het belang van de vennootschap zulks vereist.

De aandeelhoudersvergaderingen mogen worden bijeengeroepen door de raad van bestuur of de commissarissen en moeten worden bijeengeroepen op aanvraag van de aandeelhouders die één/vijfde van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen. De bijzondere of buitengewone aandeelhoudersvergaderingen worden gehouden op de zetel van de vennootschap of op iedere andere plaats in de oproepingsbrief of op andere wijze medegedeeld.

Artikel 21. **OPROEPING.**

De houders van aandelen op naam, alsook de bestuurders, commissaris, de houders van obligaties en warrants op naam en de houders van certificaten op naam die met medewerking van de vennootschap werden uitgegeven, worden vijftien dagen vóór de

vergadering, uitgenodigd. Dergelijke uitnodiging geschiedt door middel van een ter post aangetekende brief tenzij de bestemmelingen individueel, uitdrukkelijk en schriftelijk hebben ingestemd om de oproeping via een andere communicatiemiddel te ontvangen. De brief of het ander communicatiemiddel vermeldt de agenda.

De oproepingen tot een algemene vergadering vermelden de agenda en zij worden gedaan overeenkomstig artikel 533 van het Wetboek van vennootschappen.

De personen die krachtens het Wetboek van vennootschappen tot een algemene vergadering dienen opgeroepen te worden en die aan een vergadering deelnemen of er zich doen vertegenwoordigen, worden als regelmatig opgeroepen beschouwd.

Dezelfde personen kunnen tevens, voor of na de bijeenkomst van een algemene vergadering, die zij niet bijwoonden, verzaken zich te beroepen op het ontbreken van een oproeping of enige onregelmatigheid in de oproeping.

Artikel 22. TER BESCHIKKING STELLEN VAN STUKKEN.

Samen met de oproepingsbrief, wordt aan de houders van aandelen op naam, aan de bestuurders en aan de eventuele commissarissen een afschrift toegezonden van de stukken, die hen krachtens het Wetboek van vennootschappen moeten ter beschikking worden gesteld.

Er wordt onverwijld een afschrift van deze stukken toegezonden aan degene, die uiterlijk zeven dagen voor de algemene vergadering, hebben voldaan aan de formaliteiten, door de statuten voorgeschreven om tot de vergadering te worden toegelaten. De personen die deze formaliteiten na dit tijdstip hebben vervuld, krijgen een afschrift van deze stukken op de algemene vergadering.

Iedere aandeelhouder, obligatiehouder, warranthouder of houder van een certificaat dat met medewerking van de vennootschap werd uitgegeven, kan, tegen overlegging van zijn effect, vanaf vijftien dagen voor de algemene vergadering ter zetel van de vennootschap kosteloos een afschrift van deze stukken verkrijgen.

De personen aan wie krachtens het Wetboek van vennootschappen ter gelegenheid van enige algemene vergadering stukken dienen ter beschikking gesteld te worden, kunnen voor of na de bijeenkomst van de algemene vergadering, verzaken aan deze terbeschikkingstelling.

Indien wordt geopteerd voor de procedure van schriftelijke besluitvorming zoals uiteengezet in artikel 33 van deze statuten, dan zal de raad van bestuur, samen met haar rondschrijven waarvan sprake in voormeld artikel, aan de houders van aandelen op naam en aan de eventuele commissarissen, een afschrift toezenden van de stukken, die hen krachtens het Wetboek van vennootschappen moeten ter beschikking worden gesteld.

Iedere obligatiehouder, warranthouder of houder van een certificaat dat met medewerking van de vennootschap werd uitgegeven, kan, tegen overlegging van zijn effect, op de zetel van de vennootschap kosteloos een afschrift van deze stukken verkrijgen.

Artikel 23. DEPONERING VAN DE EFFECTEN.

Om te worden toegelaten tot de algemene vergadering moet elke eigenaar van aandelen, indien dit in de oproeping wordt vereist, minstens drie werkdagen voor de datum die bepaald werd voor de bijeenkomst, zijn voornemen om aan de vergadering deel te nemen schriftelijk ter kennis brengen van de raad van bestuur of de certificaten van zijn aandelen op naam, neerleggen op de maatschappelijke zetel of bij de instellingen die in de bijeenroepingsberichten worden vermeld.

Indien de raad van bestuur dit in de oproeping vereist, moeten de houders van gedematerialiseerde aandelen binnen dezelfde termijn een door de erkende rekeninghouder of door de vereffening instelling opgesteld attest van onbeschikbaarheid neerleggen op de in de oproeping aangeduide plaats.

De houders van obligaties, warrants en certificaten die met medewerking van de vennootschap werden uitgegeven, mogen de algemene vergadering bijwonen doch enkel met raadgevende stem, mits naleving van de toelatingsvoorwaarden voorzien voor de aandeelhouders.

Zaterdagen, zondagen en wettelijke feestdagen worden voor de toepassing van dit artikel niet als werkdagen beschouwd.

Artikel 24. VERTEGENWOORDIGING.

Elke aandeelhouder mag zich op de algemene aandeelhoudersvergadering laten vertegenwoordigen door een volmachtdrager, al dan niet aandeelhouder. De volmachten dienen een handtekening te dragen (met inbegrip van de digitale handtekening zoals bedoeld in artikel 1322, alinea 2 van het Burgerlijk Wetboek).

De volmachten dienen schriftelijk ter kennis te worden gebracht per brief, telefax, e-mail of enig ander middel vermeld in artikel 2281 van het Burgerlijk Wetboek en worden neergelegd op het bureau van de vergadering. Daarenboven mag de raad van bestuur eisen dat zij op de door hem aangeduide plaats worden neergelegd drie werkdagen voor de algemene vergadering.

Zaterdagen, zondagen en wettelijke feestdagen worden voor de toepassing van dit artikel niet als werkdagen beschouwd.

Artikel 25. AANWEZIGHEIDSLIJST.

Alvorens aan de vergadering deel te nemen, zijn de aandeelhouders of hun volmachtdragers verplicht de aanwezigheidslijst, met aanduiding van de naam, de voorna(a)m(en) en de woonplaats of de maatschappelijke benaming en de statutaire zetel van de aandeelhouders en van het aantal aandelen dat zij vertegenwoordigen, te ondertekenen.

Artikel 26. SAMENSTELLING VAN HET BUREAU - NOTULEN.

De algemene aandeelhoudersvergaderingen worden voorgezeten door de voorzitter van de raad van bestuur of, in geval van afwezigheid van deze laatste, door zijn plaatsvervanger of door een lid van de vergadering door deze laatste aangeduid. Indien het aantal aanwezige personen het toelaat, duidt de voorzitter van de vergadering een secretaris aan. en duidt de vergadering twee stemopnemers aan op voorstel van de voorzitter. De notulen van de algemene vergaderingen worden ondertekend door de leden van het bureau en de aandeelhouders die erom verzoeken. Deze notulen worden in een speciaal register bijgehouden.

Artikel 27. ANTWOORDPLICHT BESTUURDERS/COMMISSARISSEN.

De bestuurders geven antwoord op de vragen die hen worden gesteld door de aandeelhouders met betrekking tot hun verslag of tot de agendapunten voor zover de mededeling van de gegevens of feiten niet van die aard is dat zij ernstig nadeel zou berokkenen aan de vennootschap, de aandeelhouders of het personeel van de vennootschap.

De commissarissen geven antwoord op de vragen die hen worden gesteld door de aandeelhouders met betrekking tot hun verslag.

Artikel 28. VERDAGING VAN DE JAARVERGADERING.

De raad van bestuur heeft het recht, tijdens de zitting, de beslissing van de jaarvergadering zoals bedoeld in artikel 20 van deze statuten met betrekking tot de goedkeuring van de jaarrekening drie weken uit te stellen. Deze verdaging doet geen afbreuk aan de andere genomen besluiten, behoudens andersluidende beslissing van de algemene vergadering hieromtrent.

De raad van bestuur moet de algemene vergadering opnieuw bijeenroepen, met dezelfde agenda binnen de termijn van drie weken.

De formaliteiten die vervuld werden om aan de eerste vergadering deel te nemen, met inbegrip van de eventuele neerlegging van effecten of volmachten, blijven geldig voor de tweede vergadering. Nieuwe neerleggingen zullen toegestaan worden binnen de termijnen en op de voorwaarden vermeld in de statuten.

De verdaging kan slechts één keer gebeuren. De tweede algemene vergadering beslist definitief over de uitgestelde agendapunten.

Artikel 29. BERAADSLAGING - AANWEZIGHEIDSSQUORUM.

Geen enkele vergadering kan beraadslagen over punten die niet voorkomen op de agenda, tenzij in de vergadering alle aandelen aanwezig zijn en daartoe met eenparigheid van stemmen wordt besloten.

De algemene aandeelhoudersvergadering kan geldig beraadslagen, onverschillig welk het aantal aanwezige en vertegenwoordigde aandelen is, behoudens in de gevallen waarvoor de wet een bepaald aanwezigheidsquorum vereist, maar steeds op voorwaarde dat ten minste één aandeelhouder klasse A en één aandeelhouder klasse B aanwezig of geldig vertegenwoordigd is.

Zijn de bovenvermelde criteria niet vervuld tijdens de eerste vergadering, dan is een nieuwe schriftelijke bijeenroeping nodig. De nieuwe vergadering zal niet vroeger dan vijftien (15) dagen en niet later dan dertig (30) dagen na de eerste vergadering plaatsvinden.

Artikel 30. STEMRECHT.

Ieder aandeel geeft recht op één stem.

De stemmingen gebeuren door handopsteken of bij naamafroeping, tenzij de algemene vergadering er met eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte stemmen anders over besluit.

Iedere aandeelhouder kan eveneens per brief stemmen door middel van een formulier opgesteld door de raad van bestuur, dat de volgende vermeldingen inhoudt: (i) identificatie van de aandeelhouder, (ii) aantal stemmen waartoe hij gerechtigd is en (iii) voor elke beslissing die overeenkomstig de agenda door de algemene vergadering moet genomen worden de melding “ja”, “neen” of “onthouding”. De aandeelhouder die per brief stemt is verplicht om desgevallend de formaliteiten om te worden toegelaten tot de algemene vergadering overeenkomstig artikel 22 van onderhavige statuten, na te leven.

Artikel 31. MEERDERHEID.

Behalve in de bij wet bepaalde gevallen worden de beslissingen, ongeacht het aantal van de op de vergadering aanwezige of vertegenwoordigde aandelen, genomen bij meerderheid van de stemmen waarmee aan de stemming wordt deelgenomen. Een onthouding wordt niet meegerekend bij het tellen van de stemmen.

Artikel 32. BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING.

Wanneer de algemene aandeelhoudersvergadering moet beslissen over :

- een fusie of splitsing van de vennootschap;
- een verhoging of vermindering van het maatschappelijk kapitaal ;
- de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde ;
- de afschaffing of beperking van het voorkeurrecht tot inschrijving ;
- de uitgifte van converteerbare obligaties of warrants;
- de ontbinding van de vennootschap;
- enige wijziging van de statuten,

dan moet het voorwerp van de te nemen beslissing speciaal vermeld zijn in de oproepingen voor de vergadering en moet tenminste de helft van de aandelen die het gehele kapitaal vertegenwoordigen op de vergadering vertegenwoordigd zijn. Is deze laatste voorwaarde niet vervuld, dan moet een nieuwe vergadering worden bijeengeroepen, die op geldige wijze beslist, ongeacht het aantal van de aanwezige of vertegenwoordigde aandelen.

De beslissingen over bovengenoemde onderwerpen worden slechts geldig genomen met een meerderheid van drie vierden van de stemmen waarmee aan de stemming wordt deelgenomen. Een onthouding wordt als een negatieve stem beschouwd. Dit alles zonder afbreuk te doen aan de andere meerderheidsvereisten voorzien door het Wetboek van vennootschappen, met betrekking tot de wijziging van het maatschappelijk doel, het verwerven, in pand nemen of vervreemden van eigen aandelen door de vennootschap, de omzetting van de vennootschap in een vennootschap met een andere juridische vorm, en de ontbinding van de vennootschap in geval van verlies tot minder dan een vierde van het maatschappelijk kapitaal.

Artikel 33. - **SCHRIFTELIJKE BESLUITVORMING.**

Met uitzondering van de beslissingen die bij authentieke akte moeten worden verleden, kunnen de aandeelhouders eenparig en schriftelijk alle besluiten nemen die tot de bevoegdheid van de algemene vergadering behoren.

Daartoe zal door de raad van bestuur, een rondschrĳven, hetzij per brief, fax, e-mail of enige andere informatiedrager, met vermelding van de agenda en de voorstellen van besluit worden verstuurd naar alle aandeelhouders en naar de eventuele commissarissen, met de vraag aan de aandeelhouders de voorstellen van besluit goed te keuren en binnen de in het rondschrĳven aangegeven termijn na ontvangst van het rondschrĳven op correcte manier getekend terug te sturen naar de zetel van de vennootschap of op enige andere plaats in het rondschrĳven vermeld.

Werd binnen deze periode de goedkeuring van alle aandeelhouders met betrekking tot alle agendapunten en de schriftelijke procedure niet ontvangen, dan worden de beslissingen geacht niet genomen te zijn.

De houders van obligaties of warrants op naam, alsmede de houders van certificaten op naam die met de medewerking van de vennootschap zijn uitgegeven, hebben recht om op de zetel van de vennootschap kennis te nemen van de genomen beslissingen.

Artikel 34. **AFSCHRIFTEN EN UITTREKSELS VAN NOTULEN.**

De afschriften en/of uittreksels van de notulen van de algemene vergaderingen bestemd voor derden worden ondertekend door de voorzitter van de raad van bestuur, door een gedelegeerd-bestuurder of door twee bestuurders. Hun handtekening dient voorafgegaan te

worden door de vermelding van de hoedanigheid waarin zij optreden.

HOOFDSTUK V. BOEKJAAR - JAARREKENINGEN - DIVIDENDEN **- WINSTVERDELING.**

Artikel 35. BOEKJAAR - JAARREKENING - JAARVERSLAG.

Het boekjaar begint op één januari en eindigt op één en dertig december van elk jaar.

Op het einde van elk boekjaar maakt de raad van bestuur een inventaris, alsmede de jaarrekening bestaande uit de balans, de resultatenrekening en de toelichting op. Deze documenten worden overeenkomstig de wet opgesteld en neergelegd bij de Nationale Bank van België.

De jaarrekeningen worden met het oog op hun neerlegging geldig ondertekend door een bestuurder of door een persoon belast met het dagelijks bestuur, of hiertoe uitdrukkelijk gemachtigd door de raad van bestuur.

De bestuurders stellen bovendien jaarlijks een verslag op overeenkomstig artikel 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen. De bestuurders zijn evenwel niet gehouden tot het opstellen van een jaarverslag zolang de vennootschap beantwoordt aan de voorwaarden gesteld door artikel 94, eerste lid, 1° van het Wetboek van vennootschappen.

Artikel 36. WINSTVERDELING.

Van de nettowinst van de vennootschap wordt elk jaar tenminste vijf ten honderd afgenomen voor de vorming van de wettelijke reserve. Deze afneming is niet langer verplicht van zodra de wettelijke reserve één/tiende van het maatschappelijk kapitaal bedraagt.

Op voorstel van de raad van bestuur beslist de algemene vergadering over de bestemming van het saldo van de nettowinst.

Artikel 37. UITKERING.

De uitkering van de dividenden toegekend door de algemene vergadering geschiedt op de tijdstippen en op de plaatsen bepaald door haar of door de raad van bestuur.

Niet geïnde dividenden verjaren door verloop van vijf jaar.

Artikel 38. INTERIMDIVIDENDEN.

De raad van bestuur is bevoegd om op het resultaat van het boekjaar een interimdividend uit te keren, mits naleving van de voorwaarden van artikel 618 van het Wetboek van vennootschappen.

Artikel 39. VERBODEN UITKERING.

Elke uitkering van dividenden die gebeurde in strijd met de wet dient door de aandeelhouder die haar heeft ontvangen te worden terugbetaald, indien de vennootschap bewijst dat de aandeelhouder wist dat de uitkering te zijner gunste in strijd met de voorschriften was of daarvan, gezien de omstandigheden, niet onkundig kon zijn.

HOOFDSTUK VI. ONTBINDING EN VEREFFENING.

Artikel 40. VERLIEZEN.

a) Wanneer, ten gevolge van geleden verlies, het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal, moet de algemene vergadering bijeenkomen binnen een termijn van ten hoogste twee maanden nadat het verlies is vastgesteld, of krachtens wettelijke of statutaire bepalingen had moeten worden vastgesteld, om in voorkomend geval, volgens de regels die voor een statutenwijziging zijn gesteld, te beraadslagen en te besluiten over de ontbinding van de vennootschap en eventueel over andere in de agenda

aangekondigde maatregelen. De raad van bestuur verantwoordt zijn voorstellen in een bijzonder verslag dat vijftien dagen voor de algemene vergadering op de zetel van de vennootschap ter beschikking van de aandeelhouders wordt gesteld.

b) Wanneer het netto-actief, tengevolge van geleden verlies, gedaald is tot minder dan één/vierde van het maatschappelijk kapitaal, kan de ontbinding van de vennootschap uitgesproken worden wanneer zij wordt goedgekeurd door een/vierde gedeelte van de ter vergadering uitgebrachte stemmen.

c) Wanneer het netto-actief gedaald is tot beneden het wettelijk minimumbedrag, kan iedere belanghebbende de ontbinding van de vennootschap voor de rechtbank vorderen. In voorkomend geval kan de rechtbank aan de vennootschap een termijn toestaan om haar toestand te regulariseren.

Artikel 41. ONTBINDING EN VEREFFENING.

Bij ontbinding met vereffening worden één of meer vereffenaars benoemd door de algemene vergadering.

De vereffenaars treden pas in functie na bevestiging door de Rechtbank van Koophandel van de benoeming door de algemene vergadering, overeenkomstig artikel 184 van het Wetboek van vennootschappen.

Zij beschikken over alle machten genoemd in de artikels 186 en 187 van het Wetboek van vennootschappen, zonder bijzondere machtiging van de algemene vergadering. De algemene vergadering kan evenwel ten allen tijde deze bevoegdheden bij gewone meerderheid beperken.

Alle activa van de vennootschap worden gerealiseerd tenzij de algemene vergadering anders beslist.

Indien niet alle aandelen in dezelfde mate werden volgestort, herstellen de vereffenaars het evenwicht, hetzij door bijkomende opvragingen te doen, hetzij door voorafgaandelijke betalingen te doen.

Artikel 42. VERENIGING VAN ALLE AANDELEN IN EEN HAND.

Het in één hand verenigd zijn van alle aandelen heeft niet tot gevolg dat de vennootschap van rechtswege of gerechtelijk wordt ontbonden. Indien binnen één jaar geen nieuwe aandeelhouder in de vennootschap is opgenomen of deze niet geldig is omgezet in een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of ontbonden, wordt de enige aandeelhouder geacht hoofdelijk borg te staan voor alle verbintenissen van de vennootschap ontstaan na de vereniging van alle aandelen in zijn hand tot een nieuwe aandeelhouder in de vennootschap wordt opgenomen of tot de bekendmaking van haar omzetting in een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of haar ontbinding.

Het gegeven dat alle aandelen in één hand verenigd zijn, alsmede de identiteit van de enige aandeelhouder moeten worden vermeld in het vennootschapsdossier op de griffie van de rechtbank van koophandel van het rechtsgebied waarbinnen de vennootschap haar zetel heeft.

De enige aandeelhouder oefent de aan de algemene vergadering toegekende bevoegdheden uit. Hij mag die bevoegdheden niet overdragen.

De beslissingen van de enige aandeelhouder die handelt in de plaats van de algemene vergadering, worden vermeld in een register dat op de zetel van de vennootschap wordt bijgehouden.

De tussen de enige aandeelhouder en de vennootschap gesloten overeenkomsten worden, tenzij het courante verrichtingen betreft die onder normale omstandigheden plaatsvinden, ingeschreven in een stuk dat tegelijk met de jaarrekening moet worden neergelegd.

HOOFDSTUK VII. ALGEMENE EN OVERGANGSBEPALINGEN.

Artikel 43. KEUZE VAN WOONPLAATS.

Iedere bestuurder, commissaris of vereffenaar van de vennootschap die in het buitenland zijn woonplaats heeft, wordt tijdens de duur van zijn functie geacht woonstkeuze te hebben gedaan op de zetel van de vennootschap waar hem alle mededelingen, betekeningen en dagvaardingen geldig kunnen worden gedaan.

De houders van aandelen op naam zijn verplicht de vennootschap kennis te geven van elke verandering van woonplaats. Bij ontstentenis van kennisgeving worden zij geacht keuze van woonplaats te hebben gedaan in hun vroegere woonplaats.

TITEL 3.- SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN.

VERKRIJGING VAN RECHTSPERSOONLIJKHEID.

De vennootschap zal in toepassing van artikel 2, paragraaf 4 van het Wetboek van vennootschappen rechtspersoonlijkheid verkrijgen vanaf de dag van de neerlegging van een uitgifte van onderhavige oprichtingsakte op de griffie van de bevoegde rechtbank van koophandel, overeenkomstig artikel 68 van het Wetboek van vennootschappen.

BENOEMING VAN DE EERSTE BESTUURDERS.

Overeenkomstig artikel 518 § 2 van het Wetboek van vennootschappen worden door de oprichters tot eerste bestuurders benoemd:

Op voordracht van de oprichter klasse A :

1/ de naamloze vennootschap Electrawinds , voornoemd, vertegenwoordigd door haar permanent vertegenwoordiger Luc Desender, A bestuurder

2/ de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Jasylo, met maatschappelijke zetel te 8670 Koksijde, Jan Van Looylaan, 80 met ondernemingsnummer 0885.697.595, vertegenwoordigd door haar permanent vertegenwoordiger Jan Dewulf, A bestuurder

Op voordracht van de oprichter klasse B :

1/ de heer Remco Boersma, wonende te Ursula van Raasfelt 10, 6994 BB De Steeg, Nederland, met paspoort nummer NNLL5F529, B bestuurder

2/ de heer Johannes Dekkers, wonende te Zesmorgen 22, 6666 HS Heteren, Nederland, met paspoortnummer NY7PC4BH3, B bestuurder

De oprichters beslissen dat de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Jasylo, vertegenwoordigd door haar zaakvoerder de heer Jan Dewulf, voornoemd, wordt tevens benoemd tot Voorzitter van de Raad van Bestuur voor één jaar.

Het mandaat van de eerste bestuurders neemt een einde onmiddellijk na de jaarvergadering van het jaar 2016.

De bestuurders zullen hun mandaat onbezoldigd uitoefenen, behoudens andersluidende beslissing van de algemene vergadering.

Ondergetekende notaris wijst erop dat de bestuurders mogelijks persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk zullen zijn voor alle verbintenissen aangegaan in naam en voor

rekening van de vennootschap in oprichting in de periode tussen de oprichtingsakte en de verkrijging door de vennootschap van haar rechtspersoonlijkheid, tenzij de vennootschap deze verbintenissen, in toepassing van en binnen de termijnen gesteld door artikel 60 van het Wetboek van Vennootschappen, overneemt. In toepassing van zelfde artikel kan de vennootschap overgaan tot de bekrachtiging van de handelingen in haar naam en voor haar rekening gesteld vóór de ondertekening van de oprichtingsakte.

BENOEMING VAN EEN COMMISSARIS.

De oprichters beslissen tot commissaris te benoemen de burgerlijke vennootschap die de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid heeft aangenomen, Grant Thornton, Lippens & Rabaey, gevestigd te 9000 – Gent, Lievekaai, 21., die overeenkomstig artikel 132 van het Wetboek van vennootschappen als vertegenwoordiger de heer Stefaan Rabaey aanduidt en dit voor drie jaar vanaf heden.

Zijn bezoldiging bedraagt tweeduizend vierhonderd euro (2.400 EUR) per jaar, gekoppeld aan de index der consumptieprijsen.

BEGIN EN AFSLUITING VAN HET EERSTE BOEKJAAR.

Het eerste boekjaar neemt een aanvang op datum van heden en zal worden afgesloten op 31 december 2011.

EERSTE JAARVERGADERING.

De eerste jaarvergadering zal gehouden worden in het jaar 2012.

VOLMACHT RECHTSPERSONENREGISTER, BTW ADMINISTRATIE en KRUISPUNTBANK van ONDERNEMINGEN.

De oprichters verlenen bijzondere volmacht aan Ellen Deprez of Elisabeth Muylle, allen individueel bevoegd, evenals aan hun bedienden, aangestelden en lasthebbers, met mogelijkheid tot indeplaatsstelling, teneinde de vervulling van de formaliteiten bij het rechtspersonenregister en, desgevallend, bij de Administratie van de Belasting over de Toegevoegde Waarde, alsook bij een ondernemingsloket met het oog op de inschrijving/aanpassing van de gegevens in de Kruispuntbank van Ondernemingen, te verzekeren.

INFORMATIE – RAADGEVING.

De partijen verklaren dat de notaris hen volledig heeft ingelicht over de rechten, verplichtingen en lasten die voortvloeien uit de rechtshandelingen, die zij bij huidige akte hebben gesteld en dat hij hen op onpartijdige wijze raad heeft gegeven.

VOORLEZING.

De partijen erkennen tijdig een ontwerp van onderhavige akte ontvangen te hebben.

Onderhavige akte werd integraal voorgelezen voor wat betreft de vermeldingen bevat in artikel 12, alinea 1 en 2 van de Organieke Wet Notariaat, en de wijzigingen die werden aangebracht aan het vooraf meegedeelde ontwerp van de akte.

De gehele akte werd door de notaris toegelicht.

RECHTEN OP GESCHRIFTEN (Wetboek diverse rechten en taksen)

Het recht bedraagt vijfennegentig euro (EUR 95,00) .

WAARVAN AKTE.

Verleden op plaats en datum als voormeld.

Na gedeeltelijke voorlezing en toelichting, hebben de partijen met mij, Geassocieerd

Notaris, ondertekend.

Volgen de handtekeningen.

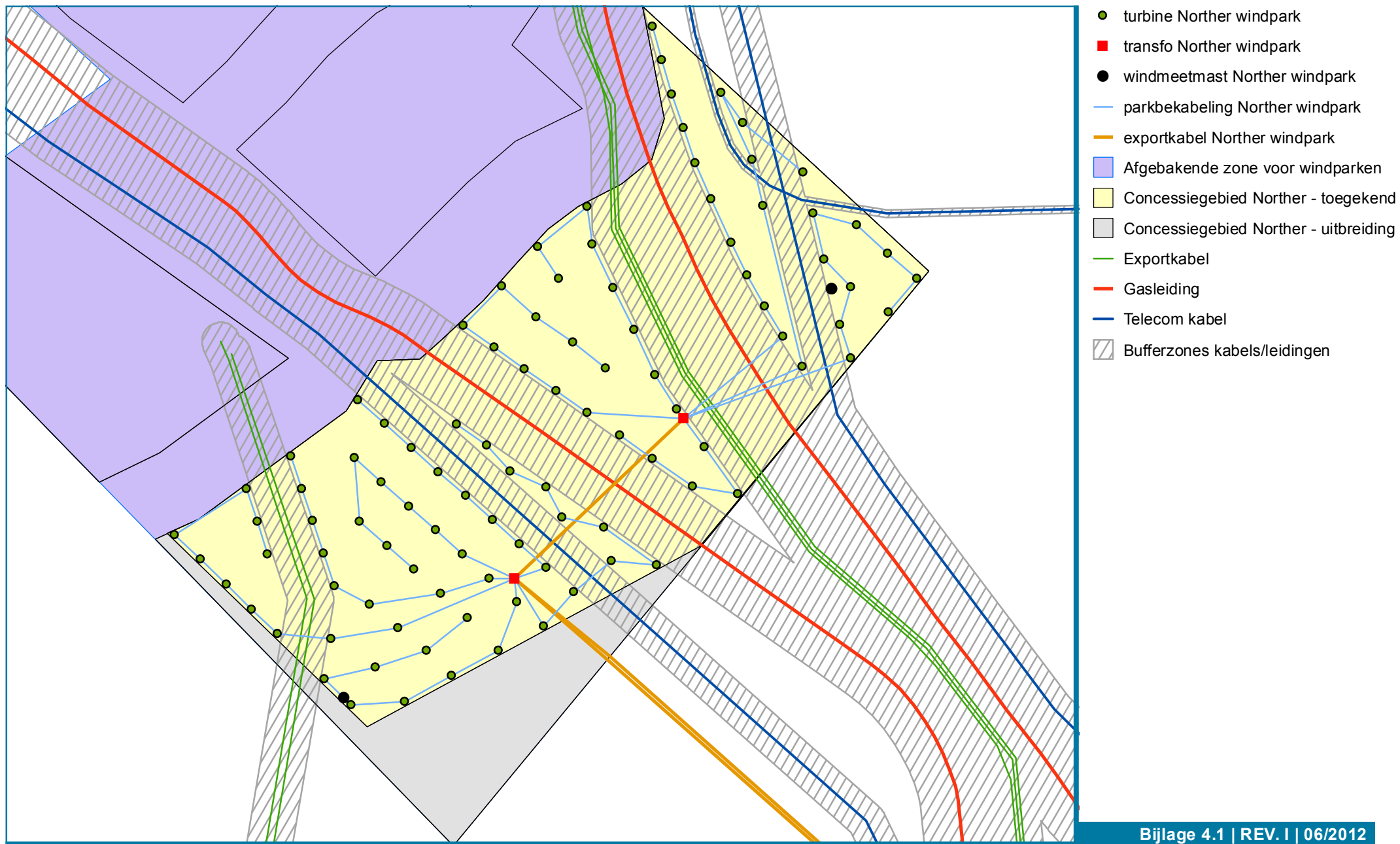
Afgeleverd vóór registratie bij toepassing van de administratieve beslissing d.d. 7 juni 1977, nr. E.E. / 85.234.

VOOR GELIJKVORMIG AFSCHRIJF

North Sea Power configuratie 4

Typevoorbeeld turbine: Vestas V112
 Vermogen: 3 MW
 Ashoogte: 80 m
 Rotordiameter: 110 m

UTM WGS84		
Aantal	X	Y
1	503404	5710329
2	497225	5705619
3	500409	5706801
4	504268	5711140
5	500972	5707147
6	497546	5707526
7	501519	5707014
8	497689	5707100
9	501111	5709447
10	498949	5707295
11	498665	5706780
12	500055	5707116
13	499375	5706149
14	502194	5709025
15	498305	5707092
16	498814	5705702
17	502561	5712266
18	504137	5711681
19	500630	5709775
20	503633	5709923
21	501645	5710163
22	498198	5704682
23	500014	5706349
24	504122	5709134
25	505266	5709841
26	496551	5706268
27	500763	5707544
28	497097	5706670
29	500177	5710185
30	503057	5712726
31	498635	5708377
32	502838	5708074
33	499659	5706665
34	499581	5708372
35	503877	5709528
36	502684	5707553
37	502724	5711805
38	500645	5710702
39	500369	5706034
40	503467	5711849
41	502481	5708570
42	501615	5706572
43	499020	5706465
44	504620	5709680
45	505639	5710289
46	499345	5707747
47	503351	5712330
48	499730	5705834
49	496213	5706594
50	502277	5713154

UTM WGS84		
Aantal	X	Y
51	502410	5712712
52	498239	5707926
53	500137	5705402
54	500478	5709102
55	496819	5707523
56	504762	5710177
57	500888	5708815
58	498897	5704731
59	501910	5709615
60	500920	5710288
61	504412	5710542
62	501542	5709111
63	499514	5705065
64	503194	5710758
65	499700	5707431
66	497402	5707951
67	502928	5711327
68	500724	5705719
69	501119	5706170
70	499983	5708091
71	497847	5705021
72	504766	5709240
73	498594	5707611
74	501369	5710735
75	498442	5706005
76	502214	5706524
77	505250	5710612
78	500764	5706485
79	502154	5713601
80	498517	5705183
81	503612	5711247
82	495874	5706921
83	501301	5711236
84	496890	5705942
85	500074	5709385
86	498280	5708693
87	499668	5709669
88	497935	5705550
89	503282	5707459
90	504847	5710993
91	500282	5707755
92	497832	5706676
93	502161	5707921
94	501726	5708226
95	499304	5706980
96	499180	5705394
97	498990	5708062
98	496958	5707096
99	497977	5706244
100	501303	5708524

Offshore hoogspanningsstation		
Gamma	502567	5708451
Bèta	500345	5706351

Windmeetmast		
WMM1	498094	5704781
WMM2	504510	5710151

40				1	EUR	
NAT.	Date du dépôt	N° 0896052742	P.	U.	D.	C 1.1

COMPTES ANNUELS EN EUROS (2 décimales)

DENOMINATION: **NORTHER**

Forme juridique: **SA**

Adresse: **Rue de la Place**

N°: **41**

Code postal: **5031**

Commune: **Grand-Leez**

Pays: **Belgique**

Registre des personnes morales (RPM) - Tribunal de Commerce de **Namur**

Adresse Internet *:

Numéro d'entreprise

0896052742

DATE **27/02/2008** du dépôt de l'acte constitutif OU du document le plus récent mentionnant la date de publication des actes constitutif et modificatif(s) des statuts.

COMPTES ANNUELS approuvés par l'assemblée générale du

19/03/2012

et relatifs à l'exercice couvrant la période du

1/01/2011

au

31/12/2011

Exercice précédent du

1/01/2010

au

31/12/2010

Les montants relatifs à l'exercice précédent **sont / ne sont pas** ** identiques à ceux publiés antérieurement

LISTE COMPLETE avec nom, prénoms, profession, domicile (adresse, numéro, code postal et commune) et fonction au sein de l'entreprise des ADMINISTRATEURS, GERANTS ET COMMISSAIRES

DAWANS Frédéric Profession : Dirigeant d'Entreprises

Rue de la Place 39 , 5031 Grand-Leez, Belgique

Fonction : Administrateur

Mandat : 26/02/2008- 1/04/2011

REGOUT Luc Profession : Dirigeant d'Entreprises

Rue de Perwez 17 , 5031 Grand-Leez, Belgique

Fonction : Administrateur

Mandat : 26/02/2008- 1/04/2011

AIR ENERGY SA 0475.012.760

Avenue Pasteur 6 , boîte H, 1300 Wavre, Belgique

Fonction : Administrateur délégué

Mandat : 26/02/2008- 20/03/2017

Représenté par

Regout Luc

Rue de Perwez, 17 , 5031 Grand-Leez, Belgique

Dirigeant d'Entreprises

Documents joints aux présents comptes annuels: **RAPPORT DE GESTION, RAPPORT DES COMMISSAIRES**

Nombre total de pages déposées:

36

Numéros des sections du document normalisé non déposées parce que sans

objet: 5.1, 5.2.2, 5.2.3, 5.2.4, 5.3.1, 5.3.2, 5.3.4, 5.3.6, 5.4.1, 5.4.2, 5.5.1, 5.5.2, 5.8, 5.13, 5.16, 5.17.2

Signature
(nom et qualité)

Luc Regout

Administrateur-Délégué

Signature
(nom et qualité)

* Mention facultative.

** Biffer la mention inutile.

LISTE DES ADMINISTRATEURS, GERANTS ET COMMISSAIRES (suite de la page précédente)

C², Réviseurs & Associés SCRL 0823.708.657

Avenue d'Italie, 27 , 1050 Bruxelles 5, Belgique

Fonction : Commissaire, Numéro de membre : B00759

Mandat : 26/02/2008- 19/03/2012

Représenté par

de STREEL Charles Henri

Avenue d'Italie, 27 , 1050 Bruxelles 5, Belgique

Réviseur d'entreprise

Numéro de membre : A01832

REALFI SPRL 0888.068.355

Rue Constant Legrève 81 , 1300 Limal, Belgique

Fonction : Administrateur

Mandat : 1/04/2011- 20/03/2017

Représenté par

de Schaetzen Miguel

Rue Constant Legrève 81 , 1300 Limal, Belgique

Dirigeant d'Entreprises

JASYLCO SPRL 0885.697.595

Jan Van Looylaan, 80 , 8670 Koksijde, Belgique

Fonction : Administrateur

Mandat : 27/10/2011- 20/03/2017

Représenté par

DEWULF Jan

Jan Van Looylaan, 80 , 8670 Koksijde, Belgique

Dirigeant d'Entreprises

FINC CONSULT SPRL 0825.655.684

Beekstraat 11 , 3150 Haacht, Belgique

Fonction : Administrateur

Mandat : 27/10/2011- 20/03/2017

Représenté par

VLEMINCKX-HUYBENS Anne

Beekstraat 11 , 3150 Haacht, Belgique

Dirigeant d'Entreprises

ALLAART Wolbert Profession : Dirigeant d'Entreprises

Cornelis Jolstraat 78 , 2584's Gravenhage, Pays-Bas

Fonction : Administrateur

Mandat : 27/10/2011- 20/03/2017

LISTE DES ADMINISTRATEURS, GERANTS ET COMMISSAIRES (suite de la page précédente)

AIR ENERGY HOLDING SA 0896.709.273

Avenue Louise, 149 , boîte 24, 1050 Bruxelles 5, Belgique

Fonction : Administrateur

Mandat : 27/10/2011- 20/03/2017

Représenté par

TAVENIER Pieter

Pieter Hoflaan, 92 , 3062 JK ROTTERDAM, Pays-Bas

Dirigeant d'Entreprises

DECLARATION CONCERNANT UNE MISSION DE VERIFICATION OU DE REDRESSEMENT COMPLEMENTAIRE

L'organe de gestion déclare qu'aucune mission de vérification ou de redressement n'a été confiée à une personne qui n'y est pas autorisée par la loi, en application des articles 34 et 37 de la loi du 22 avril 1999 relative aux professions comptables et fiscales.

Les comptes annuels ~~ont~~/ n'ont* pas été vérifiés ou corrigés par un expert-comptable externe, par un réviseur d'entreprises qui n'est pas le commissaire.

Dans l'affirmative, sont mentionnés dans le tableau ci-dessous : les nom, prénom, profession et domicile; le numéro de membre auprès de son institut et la nature de la mission:

- A. La tenue des comptes de l'entreprise**,
- B. L'établissement des comptes annuels**,
- C. La vérification des comptes annuels et/ou
- D. Le redressement des comptes annuels.

Si des missions visées sous A. ou sous B. ont été accomplies par des comptables agréés ou par des comptables-fiscalistes agréés, peuvent être mentionnés ci-après: les nom, prénoms, profession et domicile de chaque comptable agréé ou comptable-fiscaliste agréé et son numéro de membre auprès de l'Institut Professionnel des Comptables et Fiscalistes agréés ainsi que la nature de sa mission.

Nom, prénoms, profession, domicile	Numéro de membre	Nature de la mission (A, B, C et/ou D)

* Biffer la mention inutile.

** Mention facultative.

BILAN APRES REPARTITION

	Ann.	Codes	Exercice	Exercice précédent
ACTIF				
ACTIFS IMMOBILISES		20/28	3.258.858,65	1.114.767,61
Frais d'établissement	5.1	20		
Immobilisations incorporelles	5.2	21	3.240.375,14	1.114.767,61
Immobilisations corporelles	5.3	22/27	13.503,51	
Terrains et constructions.....		22		
Installations, machines et outillage.....		23		
Mobilier et matériel roulant.....		24	9.425,16	
Location-financement et droits similaires		25		
Autres immobilisations corporelles		26	4.078,35	
Immobilisations en cours et acomptes versés		27		
Immobilisations financières	5.4/ 5.5.1	28	4.980,00	
Entreprises liées	5.14	280/1		
Participations		280		
Créances		281		
Autres entreprises avec lesquelles il existe un lien de participation	5.14	282/3		
Participations		282		
Créances		283		
Autres immobilisations financières		284/8	4.980,00	
Actions et parts		284		
Créances et cautionnements en numéraire		285/8	4.980,00	
ACTIFS CIRCULANTS		29/58	835.988,57	148.976,75
Créances à plus d'un an		29		
Créances commerciales		290		
Autres créances		291		
Stocks et commandes en cours d'exécution		3		
Stocks		30/36		
Approvisionnements		30/31		
En-cours de fabrication		32		
Produits finis		33		
Marchandises		34		
Immeubles destinés à la vente		35		
Acomptes versés		36		
Commandes en cours d'exécution		37		
Créances à un an au plus		40/41	249.019,29	42.082,01
Créances commerciales		40		
Autres créances		41	249.019,29	42.082,01
Placements de trésorerie	5.5.1/ 5.6	50/53		
Actions propres		50		
Autres placements		51/53		
Valeurs disponibles		54/58	580.230,93	105.111,82
Comptes de régularisation	5.6	490/1	6.738,35	1.782,92
TOTAL DE L'ACTIF		20/58	4.094.847,22	1.263.744,36

PASSIF		Ann.	Codes	Exercice	Exercice précédent
CAPITAUX PROPRES			10/15	3.192.820,12	233.530,77
Capital		5.7	10	3.250.000,00	250.000,00
Capital souscrit			100	5.000.000,00	1.000.000,00
Capital non appelé			101	1.750.000,00	750.000,00
Primes d'émission			11		
Plus-values de réévaluation			12		
Réserves			13		
Réserve légale			130		
Réserves indisponibles			131		
Pour actions propres			1310		
Autres			1311		
Réserves immunisées			132		
Réserves disponibles			133		
Bénéfice (Perte) reporté(e)			14	-57.179,88	-16.469,23
Subsides en capital			15		
Avance aux associés sur répartition de l'actif net			19		
PROVISIONS ET IMPOTS DIFFERES			16		
Provisions pour risques et charges			160/5		
Pensions et obligations similaires			160		
Charges fiscales			161		
Grosses réparations et gros entretien			162		
Autres risques et charges		5.8	163/5		
Impôts différés			168		
DETTES			17/49	902.027,10	1.030.213,59
Dettes à plus d'un an		5.9	17		
Dettes financières			170/4		
Emprunts subordonnés			170		
Emprunts obligataires non subordonnés			171		
Dettes de location-financement et assimilées			172		
Etablissements de crédit			173		
Autres emprunts			174		
Dettes commerciales			175		
Fournisseurs			1750		
Effets à payer			1751		
Acomptes reçus sur commandes			176		
Autres dettes			178/9		
Dettes à un an au plus			42/48	902.027,10	1.021.639,59
Dettes à plus d'un an échéant dans l'année		5.9	42		
Dettes financières			43		
Etablissements de crédit			430/8		
Autres emprunts			439		
Dettes commerciales			44	898.941,32	687.039,89
Fournisseurs			440/4	898.941,32	687.039,89
Effets à payer			441		
Acomptes reçus sur commandes			46		
Dettes fiscales, salariales et sociales		5.9	45	3.085,78	
Impôts			450/3		
Rémunérations et charges sociales			454/9	3.085,78	
Autres dettes			47/48		334.599,70
Comptes de régularisation		5.9	492/3		8.574,00
TOTAL DU PASSIF			10/49	4.094.847,22	1.263.744,36

COMPTE DE RESULTATS

	Ann.	Codes	Exercice	Exercice précédent
Ventes et prestations		70/74	14.559,40	
Chiffre d'affaires	5.10	70		
En-cours de fabrication, produits finis et commandes en cours d'exécution: augmentation (réduction) ..... (+)/(-)		71		
Production immobilisée		72	13.087,52	
Autres produits d'exploitation	5.10	74	1.471,88	
Coût des ventes et des prestations		60/64	61.602,51	6.989,13
Approvisionnements et marchandises		60		
Achats		600/8		
Stocks: réduction (augmentation).....(+)/(-)		609		
Services et biens divers		61	44.697,02	6.641,63
Rémunérations, charges sociales et pensions .....(+)/(-)	5.10	62	14.559,40	
Amortissements et réductions de valeur sur frais d'établissement, sur immobilisations incorporelles et corporelles		630	1.218,59	
Réductions de valeur sur stocks, sur commandes en cours d'exécution et sur créances commerciales: dotations (reprises) .....(+)/(-)	5.10	631/4		
Provisions pour risques et charges: dotations (utilisations et reprises) .....(+)/(-)	5.10	635/7		
Autres charges d'exploitation	5.10	640/8	1.127,50	347,50
Charges d'exploitation portées à l'actif au titre de frais de restructuration ..... (-)		649		
Bénéfice (Perte) d'exploitation .....(+)/(-)		9901	-47.043,11	-6.989,13
Produits financiers		75	6.485,36	3.069,89
Produits des immobilisations financières		750		
Produits des actifs circulants		751	6.485,36	3.069,89
Autres produits financiers	5.11	752/9		
Charges financières	5.11	65	152,90	61,43
Charges des dettes		650	122,06	61,43
Réductions de valeur sur actifs circulants autres que stocks, commandes en cours et créances commerciales: dotations (reprises) ..... (+)/(-)		651		
Autres charges financières		652/9	30,84	
Bénéfice (Perte) courant(e) avant impôts ..... (+)/(-)		9902	-40.710,65	-3.980,67

	Ann.	Codes	Exercice	Exercice précédent
Produits exceptionnels		76		
Reprises d'amortissements et de réductions de valeur sur immobilisations incorporelles et corporelles		760		
Reprises de réductions de valeur sur immobilisations financières		761		
Reprises de provisions pour risques et charges exceptionnels		762		
Plus-values sur réalisation d'actifs immobilisés		763		
Autres produits exceptionnels	5.11	764/9		
Charges exceptionnelles		66		
Amortissements et réductions de valeur exceptionnels sur frais d'établissement, sur immobilisations incorporelles et corporelles		660		
Réductions de valeur sur immobilisations financières		661		
Provisions pour risques et charges exceptionnels				
Dotations (utilisations) .....(+)/(-)		662		
Moins-values sur réalisation d'actifs immobilisés		663		
Autres charges exceptionnelles	5.11	664/8		
Charges exceptionnelles portées à l'actif au titre de frais de restructuration ..... (-)		669		
Bénéfice (Perte) de l'exercice avant impôts .....(+)/(-)		9903	-40.710,65	-3.980,67
Prélèvements sur les impôts différés		780		
Transfert aux impôts différés		680		
Impôts sur le résultat .....(+)(-)	5.12	67/77		
Impôts		670/3		
Régularisations d'impôts et reprises de provisions fiscales		77		
Bénéfice (Perte) de l'exercice .....(+)(-)		9904	-40.710,65	-3.980,67
Prélèvements sur les réserves immunisées		789		
Transfert aux réserves immunisées		689		
Bénéfice (Perte) de l'exercice à affecter .....(+)/(-)		9905	-40.710,65	-3.980,67

AFFECTATIONS ET PRELEVEMENTS

	Codes	Exercice	Exercice précédent
Bénéfice (Perte) à affecter .....(+)/(-)	9906	-57.179,88	-16.469,23
Bénéfice (Perte) de l'exercice à affecter .....(+)/(-)	(9905)	-40.710,65	-3.980,67
Bénéfice (Perte) reporté(e) de l'exercice précédent .....(+)/(-)	14P	-16.469,23	-12.488,56
Prélèvements sur les capitaux propres	791/2		
sur le capital et les primes d'émission	791		
sur les réserves	792		
Affectations aux capitaux propres	691/2		
au capital et aux primes d'émission	691		
à la réserve légale	6920		
aux autres réserves	6921		
Bénéfice (Perte) à reporter .....(+)/(-)	(14)	-57.179,88	-16.469,23
Intervention d'associés dans la perte	794		
Bénéfice à distribuer	694/6		
Rémunération du capital	694		
Administrateurs ou gérants	695		
Autres allocataires	696		

ETAT DES IMMOBILISATIONS INCORPORELLES

	Codes	Exercice	Exercice précédent
FRAIS DE RECHERCHE ET DE DEVELOPPEMENT			
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8051P	xxxxxxxxxxxxxx	1.114.767,61
Mutations de l'exercice			
Acquisitions, y compris la production immobilisée	8021	2.125.607,53	
Cessions et désaffectations	8031		
Transferts d'une rubrique à une autre .....(+)/(-)	8041		
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8051	3.240.375,14	
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8121P	xxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actés	8071		
Repris	8081		
Acquis de tiers	8091		
Annulés à la suite de cessions et désaffectations	8101		
Transférés d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8111		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8121		
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	210	<u>3.240.375,14</u>	

	Codes	Exercice	Exercice précédent
MOBILIER ET MATERIEL ROULANT			
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8193P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Acquisitions, y compris la production immobilisée	8163	10.429,10	
Cessions et désaffectations	8173		
Transferts d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8183		
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8193	10.429,10	
Plus-values au terme de l'exercice	8253P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actées	8213		
Acquises de tiers	8223		
Annulées	8233		
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8243		
Plus-values au terme de l'exercice	8253		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8323P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actés	8273	1.003,94	
Repris	8283		
Acquis de tiers	8293		
Annulés à la suite de cessions et désaffectations	8303		
Transférés d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8313		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8323	1.003,94	
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(24)	<u>9.425,16</u>	

AUTRES IMMOBILISATIONS CORPORELLES**Valeur d'acquisition au terme de l'exercice** .....

Codes	Exercice	Exercice précédent
8195P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice		
Acquisitions, y compris la production immobilisée	8165 4.293,00	
Cessions et désaffectations	8175	
Transferts d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8185	
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8195 4.293,00	
Plus-values au terme de l'exercice	8255P xxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice		
Actées	8215	
Acquises de tiers	8225	
Annulées	8235	
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8245	
Plus-values au terme de l'exercice	8255	
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8325P xxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice		
Actés	8275 214,65	
Repris	8285	
Acquis de tiers	8295	
Annulés à la suite de cessions et désaffectations	8305	
Transférés d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8315	
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8325 214,65	
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(26) 4.078,35	

	Codes	Exercice	Exercice précédent
AUTRES ENTREPRISES - PARTICIPATIONS, ACTIONS ET PARTS			
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8393P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Acquisitions	8363		
Cessions et retraits	8373		
Transferts d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8383		
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8393		
Plus-values au terme de l'exercice	8453P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actées	8413		
Acquises de tiers	8423		
Annulées	8433		
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8443		
Plus-values au terme de l'exercice	8453		
Réductions de valeur au terme de l'exercice	8523P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actées	8473		
Reprises	8483		
Acquises de tiers	8493		
Annulées à la suite de cessions et retraits	8503		
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8513		
Réductions de valeur au terme de l'exercice	8523		
Montants non appelés au terme de l'exercice	8553P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice ..... (+)/(-)	8543		
Montants non appelés au terme de l'exercice	8553		
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(284)		
AUTRES ENTREPRISES - CREANCES			
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	285/8P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Additions	8583	4.980,00	
Remboursements	8593		
Réductions de valeur actées	8603		
Réductions de valeur reprises	8613		
Différences de change ..... (+)/(-)	8623		
Autres ..... (+)/(-)	8633		
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(285/8)	4.980,00	
REDUCTIONS DE VALEUR CUMULEES SUR CREANCES AU TERME DE L'EXERCICE	8653		

ETAT DU CAPITAL ET STRUCTURE DE L'ACTIONNARIAT

ETAT DU CAPITAL

Capital social

Capital souscrit au terme de l'exercice .....

Capital souscrit au terme de l'exercice .....

Codes	Exercice	Exercice précédent
100P	XXXXXXXXXXXXXX	1.000.000,00
(100)	5.000.000,00	

Modifications au cours de l'exercice

Augmentation de capital

Représentation du capital

Catégories d'actions

Actions sans désignation de valeur nominale

Actions nominatives .....

Actions au porteur et/ou dématérialisées.....

Codes	Montants	Nombre d'actions
	4.000.000,00	40.000
	5.000.000,00	50.000
8702	XXXXXXXXXXXXXX	50.000
8703	XXXXXXXXXXXXXX	

Capital non libéré

Capital non appelé .....

Capital appelé, non versé .....

Actionnaires redevables de libération .....

Air Energy sa

Elnu

Codes	Montant non appelé	Montant appelé non versé
(101)	1.750.000,00	XXXXXXXXXXXXXX
8712	XXXXXXXXXXXXXX	
	875.000,00	
	875.000,00	

Actions propres

Détenues par la société elle-même

Montant du capital détenu .....

Nombre d'actions correspondantes .....

Détenues par ses filiales

Montant du capital détenu .....

Nombre d'actions correspondantes .....

Engagement d'émission d'actions

Suite à l'exercice de droits de CONVERSION

Montant des emprunts convertibles en cours .....

Montant du capital à souscrire .....

Nombre maximum correspondant d'actions à émettre .....

Suite à l'exercice de droits de SOUSCRIPTION

Nombre de droits de souscription en circulation .....

Montant du capital à souscrire .....

Nombre maximum correspondant d'actions à émettre .....

Capital autorisé non souscrit .....

Codes	Exercice
8721	
8722	
8731	
8732	
8740	
8741	
8742	
8745	
8746	
8747	
8751	

ETAT DU CAPITAL ET STRUCTURE DE L'ACTIONNARIAT

Parts non représentatives du capital

Répartition

Nombre de parts .....

Nombre de voix qui y sont attachées .....

Ventilation par actionnaire

Nombre de parts détenues par la société elle-même .....

Nombre de parts détenues par les filiales .....

Codes	Exercice
8761	
8762	
8771	
8781	

STRUCTURE DE L'ACTIONNARIAT DE L'ENTREPRISE A LA DATE DE CLOTURE DE SES COMPTES, TELLE QU'ELLE RESULTE DES DECLARATIONS REÇUES PAR L'ENTREPRISE

Air Energy sa, Avenue Pasteur, 6, bât. H à 1300 Wavre : 25000 actions
 ELNU nv, John Cordierlaan, 9 à 8400 Oostende : 25000 actions

ETAT DES DETTES ET COMPTES DE REGULARISATION DU PASSIF

VENTILATION DES DETTES A L'ORIGINE A PLUS D'UN AN, EN FONCTION DE LEUR DUREE RESIDUELLE

Dettes à plus d'un an échéant dans l'année

Dettes financières	8801
Emprunts subordonnés	8811
Emprunts obligataires non subordonnés	8821
Dettes de location-financement et assimilées	8831
Etablissements de crédit	8841
Autres emprunts	8851
Dettes commerciales	8861
Fournisseurs	8871
Effets à payer	8881
Acomptes reçus sur commandes	8891
Autres dettes	8901

Total des dettes à plus d'un an échéant dans l'année	(42)
---	-------------

Dettes ayant plus d'un an mais 5 ans au plus à courir

Dettes financières	8802
Emprunts subordonnés	8812
Emprunts obligataires non subordonnés	8822
Dettes de location-financement et assimilées	8832
Etablissements de crédit	8842
Autres emprunts	8852
Dettes commerciales	8862
Fournisseurs	8872
Effets à payer	8882
Acomptes reçus sur commandes	8892
Autres dettes	8902

Total des dettes ayant plus d'un an mais 5 ans au plus à courir	8912
--	-------------

Dettes ayant plus de 5 ans à courir

Dettes financières	8803
Emprunts subordonnés	8813
Emprunts obligataires non subordonnés	8823
Dettes de location-financement et assimilées	8833
Etablissements de crédit	8843
Autres emprunts	8853
Dettes commerciales	8863
Fournisseurs	8873
Effets à payer	8883
Acomptes reçus sur commandes	8893
Autres dettes	8903

Total des dettes ayant plus de 5 ans à courir	8913
--	-------------

Codes	Exercice

DETTES GARANTIES *(comprises dans les rubriques 17 et 42/48 du passif)*

Dettes garanties par les pouvoirs publics belges

Dettes financières	8921
Emprunts subordonnés	8931
Emprunts obligataires non subordonnés	8941
Dettes de location-financement et assimilées	8951
Etablissements de crédit	8961
Autres emprunts	8971
Dettes commerciales	8981
Fournisseurs	8991
Effets à payer	9001
Acomptes reçus sur commandes	9011
Dettes salariales et sociales	9021
Autres dettes	9051
Total des dettes garanties par les pouvoirs publics belges	9061

Dettes garanties par des sûretés réelles constituées ou irrévocablement promises sur les actifs de l'entreprise

Dettes financières	8922
Emprunts subordonnés	8932
Emprunts obligataires non subordonnés	8942
Dettes de location-financement et assimilées	8952
Etablissements de crédit	8962
Autres emprunts	8972
Dettes commerciales	8982
Fournisseurs	8992
Effets à payer	9002
Acomptes reçus sur commandes	9012
Dettes fiscales, salariales et sociales	9022
Impôts	9032
Rémunérations et charges sociales	9042
Autres dettes	9052
Total des dettes garanties par des sûretés réelles constituées ou irrévocablement promises sur les actifs de l'entreprise	9062

DETTES FISCALES, SALARIALES ET SOCIALES

Impôts *(rubrique 450/3 du passif)*

Dettes fiscales échues	9072
Dettes fiscales non échues	9073
Dettes fiscales estimées	450

Rémunérations et charges sociales *(rubrique 454/9 du passif)*

Dettes échues envers l'Office National de Sécurité Sociale	9076
Autres dettes salariales et sociales	9077

3.085,78

COMPTES DE REGULARISATION

Exercice

Ventilation de la rubrique 492/3 du passif si celle-ci représente un montant important

RESULTATS D'EXPLOITATION

	Codes	Exercice	Exercice précédent
PRODUITS D'EXPLOITATION			
Chiffre d'affaires net			
Ventilation par catégorie d'activité			
Ventilation par marché géographique			
Autres produits d'exploitation			
Subsides d'exploitation et montants compensatoires obtenus des pouvoirs publics	740		
CHARGES D'EXPLOITATION			
Travailleurs inscrits au registre du personnel			
Nombre total à la date de clôture	9086	1	
Effectif moyen du personnel calculé en équivalents temps plein	9087	0,8	
Nombre effectif d'heures prestées	9088	481	
Frais de personnel			
Rémunérations et avantages sociaux directs	620	10.653,57	
Cotisations patronales d'assurances sociales	621	2.752,08	
Primes patronales pour assurances extralégales	622		
Autres frais de personnel	623	1.153,75	
Pensions de retraite et de survie	624		
Provisions pour pensions et obligations similaires			
Dotations (utilisations et reprises) ..... (+)/(-)	635		
Réductions de valeur			
Sur stocks et commandes en cours			
actées	9110		
reprises	9111		
Sur créances commerciales			
actées	9112		
reprises	9113		
Provisions pour risques et charges			
Constitutions	9115		
Utilisations et reprises	9116		
Autres charges d'exploitation			
Impôts et taxes relatifs à l'exploitation	640	1.127,50	347,50
Autres	641/8		
Personnel intérimaire et personnes mises à la disposition de l'entreprise			
Nombre total à la date de clôture	9096		
Nombre moyen calculé en équivalents temps plein	9097		
Nombre d'heures effectivement prestées.....	9098		
Frais pour l'entreprise	617		

RESULTATS FINANCIERS ET EXCEPTIONNELS

RESULTATS FINANCIERS

Autres produits financiers

Subsides accordés par les pouvoirs publics et imputés au compte de résultats

Subsides en capital	9125
---------------------------	------

Subsides en intérêts	9126
----------------------------	------

Ventilation des autres produits financiers

Amortissement des frais d'émission d'emprunts et des primes de remboursement	6501
--	------

Intérêts intercalaires portés à l'actif	6503	32.115,00	8.574,00
--	-------------	------------------	-----------------

Réductions de valeur sur actifs circulants

Actées	6510
--------------	------

Reprises 6511

Autres charges financières

Montant de l'escompte à charge de l'entreprise sur la négociation de créances	653
---	-----

Provisions à caractère financier

Dotations	6560
-----------------	------

Utilisations et reprises	6561
--------------------------------	------

Ventilation des autres charges financières

RESULTATS EXCEPTIONNELS

Ventilation des autres produits exceptionnels

Ventilation des autres charges exceptionnelles

IMPOTS ET TAXES

IMPOTS SUR LE RESULTAT

Impôts sur le résultat de l'exercice	
Impôts et précomptes dus ou versés	
Excédent de versements d'impôts ou de précomptes porté à l'actif	
Suppléments d'impôts estimés	
Impôts sur le résultat d'exercices antérieurs	
Suppléments d'impôts dus ou versés	
Suppléments d'impôts estimés ou provisionnés	

Codes	Exercice
9134	
9135	552,97
9136	552,97
9137	
9138	
9139	
9140	

Principales sources de disparités entre le bénéfice avant impôts, exprimé dans les comptes, et le bénéfice taxable estimé

Incidence des résultats exceptionnels sur le montant des impôts sur le résultat de l'exercice

Sources de latences fiscales

Latences actives	
Pertes fiscales cumulées, déductibles des bénéfices taxables ultérieurs	
Autres latences actives	
Intérêts notionnels à reporter	
Dédution pour investissements à reporter	
Latences passives	
Ventilation des latences passives	

Codes	Exercice
9141	426.979,44
9142	53.762,98
	56.941,66
	316.274,80
9144	

TAXES SUR LA VALEUR AJOUTEE ET IMPOTS A CHARGE DE TIERS

Taxes sur la valeur ajoutée, portées en compte

A l'entreprise (déductibles)	
Par l'entreprise	

Montants retenus à charge de tiers, au titre de

Précompte professionnel	
Précompte mobilier	

Codes	Exercice	Exercice précédent
9145	319.334,11	48.171,44
9146	5.864,63	
9147	1.655,13	
9148		

RELATIONS AVEC LES ENTREPRISES LIEES ET LES ENTREPRISES AVEC LESQUELLES IL EXISTE UN LIEN DE PARTICIPATION

	Codes	Exercice	Exercice précédent
ENTREPRISES LIEES			
Immobilisations financières	(280/1)		
Participations	(280)		
Créances subordonnées	9271		
Autres créances	9281		
Créances sur les entreprises liées	9291		
A plus d'un an	9301		
A un an au plus	9311		
Placements de trésorerie	9321		
Actions	9331		
Créances	9341		
Dettes	9351	65.000,00	674.179,94
A plus d'un an	9361		
A un an au plus	9371	65.000,00	674.179,94
Garanties personnelles et réelles			
Constituées ou irrévocablement promises par l'entreprise pour sûreté de dettes ou d'engagements d'entreprises liées	9381		
Constituées ou irrévocablement promises par des entreprises liées pour sûreté de dettes ou d'engagements de l'entreprise	9391		
Autres engagements financiers significatifs	9401		
Résultats financiers			
Produits des immobilisations financières	9421		
Produits des actifs circulants	9431		
Autres produits financiers	9441		
Charges des dettes	9461		
Autres charges financières	9471		
Cessions d'actifs immobilisés			
Plus-values réalisées	9481		
Moins-values réalisées	9491		
ENTREPRISES AVEC LIEN DE PARTICIPATION			
Immobilisations financières	(282/3)		
Participations	(282)		
Créances subordonnées	9272		
Autres créances	9282		
Créances	9292		
A plus d'un an	9302		
A un an au plus	9312		
Dettes	9352		
A plus d'un an	9362		
A un an au plus	9372		

RELATIONS AVEC LES ENTREPRISES LIEES ET LES ENTREPRISES AVEC LESQUELLES IL EXISTE UN LIEN DE PARTICIPATION

TRANSACTIONS AVEC DES PARTIES LIEES EFFECTUEES DANS DES CONDITIONS AUTRES QUE CELLES DU MARCHE

Mention de telles transactions, si elles sont significatives, y compris le montant et indication de la nature des rapports avec la partie liée, ainsi que toute autre information sur les transactions qui serait nécessaire pour obtenir une meilleure compréhension de la position financière de la société

Exercice

Informations supplémentaires

En l'absence de critères légaux permettant d'inventorier les transactions avec des parties liées qui seraient conclues à des conditions autres que celles du marché, aucune information n'a pu être reprise dans l'annexe C.5.13.

RELATIONS FINANCIERES AVEC

LES ADMINISTRATEURS ET GERANTS, LES PERSONNES PHYSIQUES OU MORALES QUI CONTROLENT DIRECTEMENT OU INDIRECTEMENT L'ENTREPRISE SANS ETRE LIEES A CELLE-CI OU LES AUTRES ENTREPRISES CONTROLEES DIRECTEMENT OU INDIRECTEMENT PAR CES PERSONNES

Créances sur les personnes précitées .....

Conditions principales des créances

Garanties constituées en leur faveur .....

Conditions principales des garanties constituées

Autres engagements significatifs souscrits en leur faveur .....

Conditions principales des autres engagements

Rémunérations directes et indirectes et pensions attribuées, à charge du compte de résultats, pour autant que cette mention ne porte pas à titre exclusif ou principal sur la situation d'une seule personne identifiable

Aux administrateurs et gérants .....

Aux anciens administrateurs et anciens gérants .....

Codes	Exercice
9500	
9501	
9502	
9503	
9504	

LE OU LES COMMISSAIRE(S) ET LES PERSONNES AVEC LESQUELLES IL EST LIE (ILS SONT LIES)

Emoluments du (des) commissaire(s) .....

Emoluments pour prestations exceptionnelles ou missions particulières accomplies au sein de la société par le(s) commissaire(s)

Autres missions d'attestation .....

Missions de conseils fiscaux .....

Autres missions extérieures à la mission révisoriale .....

Emoluments pour prestations exceptionnelles ou missions particulières accomplies au sein de la société par des personnes avec lesquelles le ou les commissaire(s) est lié (sont liés)

Autres missions d'attestation .....

Missions de conseils fiscaux .....

Autres missions extérieures à la mission révisoriale .....

Codes	Exercice
9505	2.192,06
95061	
95062	
95063	
95081	
95082	
95083	

Mentions en application de l'article 133, paragraphe 6 du Code des sociétés

DECLARATION RELATIVE AUX COMPTES CONSOLIDES

INFORMATIONS A COMPLETER PAR LES ENTREPRISES SOUMISES AUX DISPOSITIONS DU CODE DES SOCIETES RELATIVES AUX COMPTES CONSOLIDES

~~L'entreprise établit et publie des comptes consolidés et un rapport consolidé de gestion*~~

L'entreprise n'établit pas de comptes consolidés ni de rapport consolidé de gestion, parce qu'elle en est exemptée pour la (les) raison(s) suivante(s)*

L'entreprise et ses filiales ne dépassent pas, sur base consolidée, plus d'une des limites visées à l'article 16 du Code des sociétés*

~~L'entreprise est elle-même filiale d'une entreprise mère qui établit et publie des comptes consolidés dans lesquels ses comptes annuels sont intégrés par consolidation*~~

Dans l'affirmative, justification du respect des conditions d'exemption prévues à l'article 113, paragraphes 2 et 3 du Code des sociétés:

Nom, adresse complète du siège et, s'il s'agit d'une entreprise de droit belge, numéro d'entreprise de l'entreprise mère qui établit et publie les comptes consolidés en vertu desquels l'exemption est autorisée:

INFORMATIONS A COMPLETER PAR L'ENTREPRISE SI ELLE EST FILIALE OU FILIALE COMMUNE

Nom, adresse complète du siège et, s'il s'agit d'une entreprise de droit belge, numéro d'entreprise de l'(des) entreprise(s) mère(s) et indication si cette (ces) entreprise(s) mère(s) établit (établissent) et publie(nt) des comptes consolidés dans lesquels ses comptes annuels sont intégrés par consolidation**:

ENECO HOLDING nv

BP 9150

3007 AB ROTTERDAM, Pays-Bas

000000000B00

L'entreprise-mère établit et publie des comptes consolidés pour l'ensemble le plus grand

Si l'(les) entreprise(s) mère(s) est (sont) de droit étranger, lieu où les comptes consolidés dont question ci-avant peuvent être obtenus**

ENECO HOLDING nv

BP 9150

3007 AB ROTTERDAM, Pays-Bas

* Biffer la mention inutile.

** Si les comptes de l'entreprise sont consolidés à plusieurs niveaux, les renseignements sont donnés d'une part, pour l'ensemble le plus grand et d'autre part, pour l'ensemble le plus petit d'entreprises dont l'entreprise fait partie en tant que filiale et pour lequel des comptes consolidés sont établis et publiés.

DECLARATION RELATIVE AUX COMPTES CONSOLIDES

Nom, adresse complète du siège et, s'il s'agit d'une entreprise de droit belge, numéro d'entreprise de l'(des) entreprise(s) mère(s) et indication si cette (ces) entreprise(s) mère(s) établit (établissent) et publie(nt) des comptes consolidés dans lesquels ses comptes annuels sont intégrés par consolidation**:

ELECTRAWINDS nv

John Cordierlaan 9

8400 Oostende, Belgique

0449.826.315

L'entreprise-mère établit et publie des comptes consolidés pour l'ensemble le plus grand

Si l'(les) entreprise(s) mère(s) est (sont) de droit étranger, lieu où les comptes consolidés dont question ci-avant peuvent être obtenus**

---

* Biffer la mention inutile.

** Si les comptes de l'entreprise sont consolidés à plusieurs niveaux, les renseignements sont donnés d'une part, pour l'ensemble le plus grand et d'autre part, pour l'ensemble le plus petit d'entreprises dont l'entreprise fait partie en tant que filiale et pour lequel des comptes consolidés sont établis et publiés.

BILAN SOCIAL

Numéros des commissions paritaires dont dépend l'entreprise: 218

ETAT DES PERSONNES OCCUPEES

TRAVAILLEURS INSCRITS AU REGISTRE DU PERSONNEL

	Codes	1. Temps plein (exercice)	2. Temps partiel (exercice)	3. Total (T) ou total en équivalents temps plein (ETP) (exercice)	3P.Total (T) ou total en équivalents temps plein (ETP) (exercice précédent)
Au cours de l'exercice et de l'exercice précédent					
Nombre moyen de travailleurs	100		1,0	0,8 (ETP)	(ETP)
Nombre effectif d'heures prestées	101		481	481 (T)	(T)
Frais de personnel	102		14.559,40	14.559,40 (T)	(T)
Montant des avantages accordés en sus du salaire	103	xxxxxxxxxxxxxx	xxxxxxxxxxxxxx	(T)	(T)

	Codes	1. Temps plein	2. Temps partiel	3. Total en équivalents temps plein
A la date de clôture de l'exercice				
Nombre de travailleurs inscrits au registre du personnel	105		1	0,8
Par type de contrat de travail				
Contrat à durée indéterminée	110		1	0,8
Contrat à durée déterminée	111			
Contrat pour l'exécution d'un travail nettement défini	112			
Contrat de remplacement	113			
Par sexe et niveau d'études				
Hommes	120			
de niveau primaire	1200			
de niveau secondaire	1201			
de niveau supérieur non universitaire	1202			
de niveau universitaire	1203			
Femmes	121		1	0,8
de niveau primaire	1210			
de niveau secondaire	1211			
de niveau supérieur non universitaire	1212		1	0,8
de niveau universitaire	1213			
Par catégorie professionnelle				
Personnel de direction	130			
Employés	134		1	0,8
Ouvriers	132			
Autres	133			

PERSONNEL INTERIMAIRE ET PERSONNES MISES A LA DISPOSITION DE L'ENTREPRISE

Au cours de l'exercice

Nombre moyen de personnes occupées .....

Nombre d'heures effectivement prestées .....

Frais pour l'entreprise .....

Codes	1. Personnel intérimaire	2. Personnes mises à la disposition de l'entreprise
150		
151		
152		

TABEAU DES MOUVEMENTS DU PERSONNEL AU COURS DE L'EXERCICE

ENTREES

Nombre de travailleurs inscrits au registre du personnel au cours de l'exercice .....

Par type de contrat de travail

Contrat à durée indéterminée .....

Contrat à durée déterminée .....

Contrat pour l'exécution d'un travail nettement défini .....

Contrat de remplacement .....

Codes	1. Temps plein	2. Temps partiel	3. Total en équivalents temps plein
205		1	0,8
210		1	0,8
211			
212			
213			

SORTIES

Nombre de travailleurs dont la date de fin de contrat a été inscrite au registre du personnel au cours de l'exercice .....

Par type de contrat de travail

Contrat à durée indéterminée .....

Contrat à durée déterminée .....

Contrat pour l'exécution d'un travail nettement défini .....

Contrat de remplacement .....

Par motif de fin de contrat

Pension .....

Prépension .....

Licenciement .....

Autre motif .....

Dont: le nombre de personnes qui continuent, au moins à mi-temps, à prester des services au profit de l'entreprise comme indépendants ....

Codes	1. Temps plein	2. Temps partiel	3. Total en équivalents temps plein
305			
310			
311			
312			
313			
340			
341			
342			
343			
350			

RENSEIGNEMENTS SUR LES FORMATIONS POUR LES TRAVAILLEURS AU COURS DE L'EXERCICE

	Codes	Hommes	Codes	Femmes
Initiatives en matière de formation professionnelle continue à caractère formel à charge de l'employeur				
Nombre de travailleurs concernés	5801		5811	
Nombre d'heures de formation suivies	5802		5812	
Coût net pour l'entreprise	5803		5813	
dont coût brut directement lié aux formations	58031		58131	
dont cotisations payées et versements à des fonds collectifs	58032		58132	
dont subventions et autres avantages financiers reçus (à déduire)	58033		58133	
Initiatives en matière de formation professionnelle continue à caractère moins formel ou informel à charge de l'employeur				
Nombre de travailleurs concernés	5821		5831	
Nombre d'heures de formation suivies	5822		5832	
Coût net pour l'entreprise	5823		5833	
Initiatives en matière de formation professionnelle initiale à charge de l'employeur				
Nombre de travailleurs concernés	5841		5851	
Nombre d'heures de formation suivies	5842		5852	
Coût net pour l'entreprise	5843		5853	

REGLES D'EVALUATION

1. Principes généraux

Les règles d'évaluation sont établies conformément à l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés.

En vue d'assurer l'image fidèle, il a été dérogé aux règles d'évaluation prévues dans cet arrêté dans les cas exceptionnels suivants:

Néant

Ces dérogations se justifient comme suit:

Ces dérogations influencent de la façon suivante le patrimoine, la situation financière et le résultat avant impôts de l'entreprise:

Les règles d'évaluation ~~(ont)~~ (n'ont pas) été modifiées dans leur énoncé ou leur application par rapport à l'exercice précédent; dans l'affirmative, la modification concerne:

et influence (positivement) (négativement) le résultat de l'exercice avant impôts à concurrence de EUR.

Le compte de résultats ~~(a)~~ (n'a pas) été influencé de façon importante par des produits ou des charges imputables à un exercice antérieur; dans l'affirmative, ces résultats concernent:

Les chiffres de l'exercice ne sont pas comparables à ceux de l'exercice précédent en raison du fait suivant:

(Pour que la comparaison soit possible, les chiffres de l'exercice précédent ont été redressés sur les points suivants)

(Pour comparer les comptes des deux exercices, il faut tenir compte des éléments suivants):

A défaut de critères objectifs, l'estimation des risques prévisibles, des pertes éventuelles et des dépréciations mentionnés ci-dessous, est inévitablement aléatoire:

Autres informations requises pour que les comptes annuels donnent une image fidèle du patrimoine, de la situation financière ainsi que du résultat de l'entreprise:

Les frais de recherche et de développement n'ont pas été amortis cet exercice car la construction du parc éolien n'a pas encore débuté au 31/12/2011. En conséquence, les frais de R&D seront amortis sur une durée supérieure à 5 ans car l'amortissement commencera lors de la mise en service effective du parc éolien.

2. Actifs immobilisés

Frais d'établissement:

Les frais d'établissement sont immédiatement pris en charge sauf les frais suivants qui sont portés à l'actif:

Frais de notaire

Frais de restructuration:

Au cours de l'exercice, des frais de restructuration ~~(ont)~~ (n'ont pas) été portés à l'actif; dans l'affirmative, cette inscription à l'actif se justifie comme suit:

Immobilisations incorporelles:

Le montant à l'actif des immobilisations incorporelles comprend 3.240.375,14 EUR de frais de recherche et de développement. La durée d'amortissement de ces frais et du goodwill (est) ~~(n'est pas)~~ supérieure à 5 ans; dans l'affirmative, cette durée se justifie comme suit:

L'amortissement de ces immobilisations ne commencera que quand le parc éolien sera opérationnel (au commencement de la production).

Immobilisations corporelles:

Des immobilisations corporelles ~~(ont)~~ (n'ont pas) été réévaluées durant l'exercice; dans l'affirmative, cette réévaluation se justifie comme suit:

REGLES D'EVALUATION

Amortissements actés pendant l'exercice:

Actifs	Méthode L (linéaire) D (dégressive) A (autres)	Base NR (non réévaluée) R (réévaluée)	Taux en %	
			Principal Min. - Max.	Frais accessoires Min. - Max.
1. Frais d'établissement				
Frais de constitution	L	NR	100,00 - 100,00	0,00 - 0,00
2. Immobilisations incorporelles				
Frais de recherche et de dévelop	L	NR	20,00 - 20,00	20,00 - 100,00
3. Bâtiments*				
4. Installations, machines et outillage*				
5. Matériel roulant*				
6. Matériel de bureau et mobilier*				
Mobilier et matériel	L	NR	10,00 - 50,00	0,00 - 0,00
Matériel informatique	L	NR	20,00 - 33,33	0,00 - 0,00
7. Autres immobilisations corporelles				
Aménagement des locaux loués	L	NR	10,00 - 10,00	0,00 - 0,00

* Y compris les actifs détenus en location-financement; ceux-ci font, le cas échéant, l'objet d'une ligne distincte

Excédent des amortissements accélérés pratiqués, déductibles fiscalement, par rapport aux amortissements économiquement justifiés:

- montant pour l'exercice: EUR.
- montant cumulé pour les immobilisations acquises à partir de l'exercice prenant cours après le 31 décembre 1983: EUR.

Immobilisations financières:

Des participations ~~(ont)~~ (n'ont pas) été réévaluées durant l'exercice; dans l'affirmative, cette réévaluation se justifie comme suit:

3. Actifs circulants

Stocks:

Les stocks sont évalués à leur **valeur d'acquisition** calculée selon la méthode (*à mentionner*) du prix moyen pondéré, Fifo, Lifo, d'individualisation du prix de chaque élément, ou à la **valeur de marché** si elle est inférieure:

1. Approvisionnements:
2. En cours de fabrication - produits finis:
3. Marchandises:
4. Immeubles destinés à la vente:

Fabrications

- Le coût de revient des fabrications (inclut) (n'inclut pas) les frais indirects de production.
- Le coût de revient des fabrications à plus d'un an (inclut) (n'inclut pas) des charges financières afférentes aux capitaux empruntés pour les financer.

En fin d'exercice, la valeur de marché du total des stocks dépasse d'environ % leur valeur comptable.
(Ce renseignement ne doit être mentionné que si l'écart est important).

Commandes en cours d'exécution:

Les commandes en cours sont évaluées au (coût de revient) (coût de revient majoré d'une quotité du résultat selon l'avancement du travail).

REGLES D'EVALUATION

4. Passif

Dettes:

Le passif ~~(comporte des)~~ (ne comporte pas de) dettes à long terme, non productives d'intérêt ou assorties d'un taux d'intérêt anormalement faible: dans l'affirmative, ces dettes (font) (ne font pas) l'objet d'un escompte porté à l'actif.

Devises:

Les avoirs, dettes et engagements libellés en devises sont convertis en EUR sur les bases suivantes:

Les écarts de conversion des devises sont traités comme suit dans les comptes annuels:

Conventions de location-financement:

Pour les droits d'usage résultant de conventions de location-financement qui n'ont pas été portés à l'actif (*article 102, § 1er de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés*), les redevances et loyers relatifs aux locations-financements de biens immobiliers et afférents à l'exercice se sont élevés à: EUR.

RAPPORT DE GESTION

Rapport de gestion à l'assemblée générale du 19 mars 2012 Concernant l'exercice se clôturant au 31 décembre 2011.

Mesdames, Messieurs,

Conformément aux dispositions légales et statutaires, le Conseil d'administration a l'honneur de vous faire rapport sur les activités de la société durant l'exercice 2011.

1. COMMENTAIRE SUR LES COMPTES ANNUELS

La société a été constituée en février 2008 en vue de construire un parc éolien offshore au large des côtes belges. En avril 2008, la société a introduit auprès de la CREG un dossier visant à obtenir une concession offshore située au sud du Thorntonbank.

Cette concession a été accordée par le Ministre de l'Energie en date du 5 octobre 2009 et devrait permettre, après obtention du permis de bâtir et d'exploiter, la construction et l'exploitation d'un parc éolien offshore d'une puissance de 300 à 450 MW.

Durant l'exercice 2011 la société a activé une série de frais liés au développement du projet (2.125.607,53€). Ceux-ci constituent l'essentiel des immobilisations incorporelles portées au bilan. Ce montant s'élève à 3.240.375,14€ au 31 décembre 2011 contre 1.114.767,61€ au 31 décembre 2010.

Les valeurs disponibles de la société se montent à 580.230,93€ au terme de l'exercice.

La perte de l'exercice d'un montant de 40.710,65€ résulte essentiellement des services et biens divers encourus dans le cadre de la gestion du projet.

2. INFORMATIONS SUR LES EVENEMENTS SURVENUS APRES LA DATE DU BILAN ET LES AUTRES FAITS IMPORTANTS

En janvier 2012, une autorisation de bâtir et le permis d'exploiter (milieu vergunning) a été obtenu pour le parc.

3. PERSPECTIVES

Les permis principaux ayant été obtenus, les démarches se poursuivent en vue de l'obtention des autres permis et autorisations du parc éolien off-shore et de la préparation des appels d'offres. Le commencement de la construction est prévu pour 2014 pour se finaliser fin 2016.

4. ACTIVITES EN MATIERE DE RECHERCHE ET DE DEVELOPPEMENT

La Société Anonyme Norther, dans le cadre de l'obtention d'un permis de bâtir et d'exploiter d'un parc d'éoliennes off-shore au large de la côte belge en mer du Nord a engagé des frais à concurrence de 3.240.375,14€.

Une demande de permis de construction et d'exploitation du parc off-shore a été introduite auprès des autorités compétentes en 2011 et le permis a été obtenu en janvier 2012.

Conformément aux règles d'évaluation de la société, les dépenses sont activées et ne sont pas amorties tant que le projet n'est pas entré en exploitation (prévision pour fin 2016 - début 2017).

Les critères d'activation des frais de développement sont les suivants :

- la faisabilité technique nécessaire à l'achèvement du projet en vue de sa mise en service
- l'intention d'achever le projet et de l'utiliser
- la capacité à utiliser le projet
- l'existence d'avantages économiques futurs probables

- la disponibilité des ressources (techniques, financières ou autres) appropriées pour achever le développement et utiliser le projet
- la capacité à évaluer de façon fiable les dépenses attribuables au projet au cours de son développement

Le conseil d'administration confirme que ces critères sont respectés et qu'il n'y a pas de perte de valeur à constater sur le projet. Ces coûts de développement ont été activés pour la première fois en mai 2008 lorsque le dossier a été introduit auprès de la CREG en vue de l'obtention d'une concession offshore.

5. AUGMENTATION DE CAPITAL OU EMISSION D'OBLIGATIONS CONVERTIBLES OU DE WARRANTS

Le 27 octobre 2011, le capital de la société a été augmenté de 4.000.000€ pour passer de 1.000.000€ au 31 décembre 2010 à 5.000.000€ au 31 décembre 2011. Le nombre total des actions est passé de 10.000 à 50.000 actions.

6. INSTRUMENT DE COUVERTURE

Néant.

7. DESCRIPTIONS DES RISQUES ET INCERTITUDES , INDICATEUR DE PERFORMANCE DE NATURE NON FINANCIERE ET INFORMATIONS RELATIVES AUX QUESTIONS D'ENVIRONNEMENT ET DU PERSONNEL

Les actionnaires soutiennent financièrement et techniquement la société. Ce soutien permet de limiter les risques et incertitudes important qui sont liés au développement et au bon aboutissement de la construction et de l'exploitation du parc éolien.

8. ACQUISITION D'ACTIONS PROPRES

Pendant l'exercice, la société n'a pas acquis ou cédé d'actions propres.

A la date du bilan, la société ne possède pas d'actions propres en portefeuille, les dispositions de l'article 620 du Code des Sociétés sont

RAPPORT DE GESTION

donc respectées.

9. SUCCURSALES

La société ne détient aucune succursale.

10. ACTIVITES COMPLEMENTAIRES DU COMMISSAIRE

Néant

11. CONTINUITE DES ACTIVITES DE L'ENTREPRISE

Le compte de résultats de la société fait apparaître pendant les deux derniers exercices une perte cumulée au 31 décembre 2011 s'élevant à 57.179,88€. Cette perte est liée principalement aux coûts des services et biens divers encourus dans le cadre de la gestion du projet. Ces frais ne mettent pas en péril l'existence de la société.

L'obtention du permis en janvier 2012 concrétise la deuxième phase du projet (" decision gate "). Les actionnaires donneront les moyens nécessaires à la société pour continuer à développer le projet jusqu'à la " decision gate 3.

Le capital restant à libérer s'élève à 1.750.000,00€ et sera libéré avant le 30 juin 2012.

Tous ces éléments permettent au conseil d'administration de maintenir, en continuité, les règles d'évaluation de la société.

La phase de développement continue avec la préparation des appels d'offres suivie par les négociations des contrats, différentes études techniques, la préparation de la phase de montage du financement, l'étude des différents scénarios relatif au raccordement électrique, et l'obtention des autres autorisations et permis. . La phase de construction du parc s'étalerait sur 2 années (mi 2014 - fin 2016). La société ne générerait des revenus que lorsque le parc des 60 éoliennes sera en activité. La mise en exploitation du parc ne serait pas prévue avant début 2017.

12. AFFECTATION DU RESULTAT

Pour l'exercice, la perte à affecter s'élève à 57.179,88€.

En conséquence, aucun dividende ne sera distribué.

Le Conseil d'Administration propose à l'Assemblée Générale de reporter ce solde.

13. APPROBATION DES COMPTES ANNUELS ET DECHARGE AUX ADMINISTRATEURS

Le Conseil d'Administration prie l'assemblée générale des actionnaires d'approuver les comptes annuels clôturés au 31 décembre 2011 et en accord avec les dispositions légales prie l'Assemblée Générale d'accorder décharge aux administrateurs et au Commissaire réviseur de la société pour leur mission effectuée durant l'exercice.

Grand-Leez, le lundi 05/03/2011.

Le conseil d'administration.

RAPPORT DES COMMISSAIRES**RAPPORT DU COMMISSAIRE A L'ASSEMBLEE GENERALE DES ACTIONNAIRES DE LA SOCIETE ANONYME NORTHER SUR LES COMPTES ANNUELS POUR L'EXERCICE CLOS LE 31.12.2011**

Conformément aux dispositions légales et statutaires, nous vous faisons rapport dans le cadre du mandat de commissaire. Le rapport inclut notre opinion sur les comptes annuels ainsi que les mentions et informations complémentaires requises.

~~Il s'agit d'un premier contrôle.~~ Il ne s'agit pas d'un premier contrôle.

Déclaration sur les chiffres du dernier exercice: Attestation sans réserve

Nous avons procédé au contrôle des comptes annuels pour l'exercice de 12 mois clos le 31.12.2011, établis sur la base du référentiel comptable applicable en Belgique, dont le total du bilan s'élève à € 4.094.847,22 et dont le compte de résultats se solde par une perte de l'exercice de € 40.710,65 eur.

L'établissement des comptes annuels relève de la responsabilité de l'organe de gestion. Cette responsabilité comprend : la conception, la mise en place et le suivi d'un contrôle interne relatif à l'établissement et la présentation sincère des comptes annuels ne comportant pas d'anomalies significatives, que celles-ci résultent de fraudes ou d'erreurs ; le choix et l'application de règles d'évaluation appropriées ainsi que la détermination d'estimations comptables raisonnables au regard des circonstances.

Notre responsabilité est d'exprimer une opinion sur ces comptes sur la base de notre contrôle. Nous avons effectué notre contrôle conformément aux dispositions légales et selon les normes de révision applicables en Belgique, telles qu'éditées par l'Institut des Réviseurs d'Entreprises. Ces normes de révision requièrent que notre contrôle soit organisé et exécuté de manière à obtenir une assurance raisonnable que les comptes annuels ne comportent pas d'anomalies significatives, qu'elles résultent de fraudes ou d'erreurs.

Conformément aux normes de révision précitées, nous avons tenu compte de l'organisation de la société en matière administrative et comptable ainsi que de ses dispositifs de contrôle interne. Nous avons obtenu de l'organe de gestion et des préposés de la société les explications et informations requises pour notre contrôle. Nous avons examiné par sondages la justification des montants figurant dans les comptes annuels.

Nous avons évalué le bien-fondé des règles d'évaluation et le caractère raisonnable des estimations comptables significatives faites par la société ainsi que la présentation des comptes annuels dans leur ensemble. Nous estimons que ces travaux fournissent une base raisonnable à l'expression de notre opinion.

A notre avis, les comptes annuels clos le 31.12.2011 donnent une image fidèle du patrimoine, de la situation financière et des résultats de la société, conformément au référentiel comptable applicable en Belgique.

Attestation complémentaire

L'établissement et le contenu du rapport de gestion, ainsi que le respect par la société du Code des sociétés et des statuts, relèvent de la responsabilité de l'organe de gestion.

Notre responsabilité est d'inclure dans notre rapport les mentions et informations complémentaires suivantes qui ne sont pas de nature à modifier la portée de l'attestation des comptes annuels:

Le rapport de gestion traite des informations requises par la loi et concorde avec les comptes annuels. Toutefois, nous ne sommes pas en mesure de nous prononcer sur la description des principaux risques et incertitudes auxquels la société est confrontée, ainsi que de sa situation, de son évolution prévisible ou de l'influence notable de certains faits sur son développement futur. Nous pouvons néanmoins confirmer que les renseignements fournis ne présentent pas d'incohérences manifestes avec les informations dont nous avons connaissance dans le cadre de notre mandat.

Sans préjudice d'aspects formels d'importance mineure, la comptabilité est tenue conformément aux dispositions légales et réglementaires applicables en Belgique.

Nous n'avons pas à vous signaler d'opération conclue ou de décision prise en violation des statuts ou du Code des sociétés. L'affectation des résultats proposée à l'assemblée générale est conforme aux dispositions légales et statutaires.

Ce rapport a été rédigé à Bruxelles le 9/03/2012.

40				1	EUR	
NAT.	Date du dépôt	N° 0475.012.760	P.	U.	D.	C 1.1

COMPTES ANNUELS EN EUROS (2 décimales)

DENOMINATION: **AIR ENERGY**

Forme juridique: **SA**

Adresse: **Pasteurlaan**

N°: **6 , boîte B.H**

Code postal: **1300**

Commune: **Wavre**

Pays: **Belgique**

Registre des personnes morales (RPM) - Tribunal de Commerce de **Nivelles**

Adresse Internet *:

Numéro d'entreprise

0475.012.760

DATE **3/11/2008** du dépôt de l'acte constitutif OU du document le plus récent mentionnant la date de publication des actes constitutif et modificatif(s) des statuts.

COMPTES ANNUELS approuvés par l'assemblée générale du

15/05/2012

et relatifs à l'exercice couvrant la période du

1/01/2011

au

31/12/2011

Exercice précédent du

1/01/2010

au

31/12/2010

Les montants relatifs à l'exercice précédent **sont / ne sont pas** ** identiques à ceux publiés antérieurement

LISTE COMPLETE avec nom, prénoms, profession, domicile (adresse, numéro, code postal et commune) et fonction au sein de l'entreprise des ADMINISTRATEURS, GERANTS ET COMMISSAIRES

AXIAL INVEST SA 0440.532.131

rue de la Place 39 , 5031 Grand-Leez, Belgique

Fonction : Administrateur délégué

Mandat : 6/06/2001- 1/04/2011

Représenté par

DAWANS Frédéric

Rue de la Place 39 , 5031 Grand-Leez, Belgique

Dirigeant d'entreprises

SYSTECOM SPRL 0470.052.201

rue de Perwez 17 , 5031 Grand-Leez, Belgique

Fonction : Administrateur délégué

Mandat : 6/06/2001- 1/04/2011

Représenté par

REGOUT Luc

Rue de Perwez 17 , 5031 Grand-Leez, Belgique

Dirigeant d'entreprises

Documents joints aux présents comptes annuels: **RAPPORT DE GESTION, RAPPORT DES COMMISSAIRES**

Nombre total de pages déposées:

43

Numéros des sections du document normalisé non déposées parce que sans

objet: 5.2.2, 5.2.3, 5.2.4, 5.3.1, 5.3.4, 5.4.2, 5.5.2, 5.8, 5.11, 5.17.2

Signature
(nom et qualité)

REALFI sprl

Administrateur-Délégué

Signature
(nom et qualité)

* Mention facultative.

** Biffer la mention inutile.

LISTE DES ADMINISTRATEURS, GERANTS ET COMMISSAIRES (suite de la page précédente)

MEIJER Antonius Profession : Dirigeant d'entreprises

Cypressenlaan 42 , 3080 Tervuren, Belgique

Fonction : Administrateur

Mandat : 26/09/2008- 1/04/2011

DELOITTE Reviseurs d'Entreprises S.Civ. sfd SCRL 0429.053.863

Berkenlaan 8 , boîte b, 1831 Diegem, Belgique

Fonction : Commissaire, Numéro de membre : B0025

Mandat : 20/05/2009- 15/05/2012

Représenté par

DENAYER Michel

Berkenlaan 8 , boîte B, 1831 Diegem, Belgique

Réviser d'Entreprises

Numéro de membre : A01346

van der Linden Marc Profession : Dirigeant d'entreprises

Helmersstraat, 201 , 3701 AD Rotterdam, Pays-Bas

Fonction : Administrateur

Mandat : 2/04/2010- 1/04/2011

REALFI SPRL 0888.068.355

rue Constant Legrève 81 , 1300 Limal, Belgique

Fonction : Administrateur délégué

Mandat : 1/04/2011- 17/05/2016

Représenté par

de Schaetzen Miguel

Rue Constant Legrève 81 , 1300 Limal, Belgique

Dirigeant d'entreprises

ENECO bv 819241222B01

Wilhelminakade 955 , 3072AP Rotterdam, Pays-Bas

Fonction : Administrateur

Mandat : 1/04/2011- 17/05/2016

Représenté par

van der Linden Marc

De Rozentuin, 1 , 5611 SX Eindhoven, Pays-Bas

Dirigeant d'entreprises

DECLARATION CONCERNANT UNE MISSION DE VERIFICATION OU DE REDRESSEMENT COMPLEMENTAIRE

L'organe de gestion déclare qu'aucune mission de vérification ou de redressement n'a été confiée à une personne qui n'y est pas autorisée par la loi, en application des articles 34 et 37 de la loi du 22 avril 1999 relative aux professions comptables et fiscales.

Les comptes annuels ~~ont~~/ n'ont* pas été vérifiés ou corrigés par un expert-comptable externe, par un réviseur d'entreprises qui n'est pas le commissaire.

Dans l'affirmative, sont mentionnés dans le tableau ci-dessous : les nom, prénom, profession et domicile; le numéro de membre auprès de son institut et la nature de la mission:

- A. La tenue des comptes de l'entreprise**,
- B. L'établissement des comptes annuels**,
- C. La vérification des comptes annuels et/ou
- D. Le redressement des comptes annuels.

Si des missions visées sous A. ou sous B. ont été accomplies par des comptables agréés ou par des comptables-fiscalistes agréés, peuvent être mentionnés ci-après: les nom, prénoms, profession et domicile de chaque comptable agréé ou comptable-fiscaliste agréé et son numéro de membre auprès de l'Institut Professionnel des Comptables et Fiscalistes agréés ainsi que la nature de sa mission.

Nom, prénoms, profession, domicile	Numéro de membre	Nature de la mission (A, B, C et/ou D)

* Biffer la mention inutile.

** Mention facultative.

BILAN APRES REPARTITION

	Ann.	Codes	Exercice	Exercice précédent
ACTIF				
ACTIFS IMMOBILISES		20/28	19.184.783,66	20.293.860,61
Frais d'établissement	5.1	20	44.122,11	207.282,80
Immobilisations incorporelles	5.2	21	2.074.037,47	1.711.851,87
Immobilisations corporelles	5.3	22/27	1.286.412,25	6.007.989,94
Terrains et constructions.....		22		
Installations, machines et outillage.....		23	7.934,65	7.026,35
Mobilier et matériel roulant.....		24	89.119,33	67.963,07
Location-financement et droits similaires		25		
Autres immobilisations corporelles		26	4.112,27	4.770,52
Immobilisations en cours et acomptes versés		27	1.185.246,00	5.928.230,00
Immobilisations financières	5.4/			
Entreprises liées	5.5.1	28	15.780.211,83	12.366.736,00
Participations	5.14	280/1	15.779.291,83	12.366.016,00
Créances		280	15.779.291,83	12.366.016,00
Autres entreprises avec lesquelles il existe un lien de participation		281		
Autres entreprises avec lesquelles il existe un lien de participation	5.14	282/3		
Participations		282		
Créances		283		
Autres immobilisations financières		284/8	920,00	720,00
Actions et parts		284		
Créances et cautionnements en numéraire		285/8	920,00	720,00
ACTIFS CIRCULANTS		29/58	4.206.943,07	2.256.019,31
Créances à plus d'un an		29		
Créances commerciales		290		
Autres créances		291		
Stocks et commandes en cours d'exécution		3		
Stocks		30/36		
Approvisionnements		30/31		
En-cours de fabrication		32		
Produits finis		33		
Marchandises		34		
Immeubles destinés à la vente		35		
Acomptes versés		36		
Commandes en cours d'exécution		37		
Créances à un an au plus		40/41	1.882.865,72	1.950.247,86
Créances commerciales		40	1.435.290,27	714.322,76
Autres créances		41	447.575,45	1.235.925,10
Placements de trésorerie	5.5.1/			
Actions propres	5.6	50/53		
Autres placements		50		
Autres placements		51/53		
Valeurs disponibles		54/58	2.306.598,70	267.988,13
Comptes de régularisation	5.6	490/1	17.478,65	37.783,32
TOTAL DE L'ACTIF		20/58	23.391.726,73	22.549.879,92

N°	0475.012.760	C 2.2
----	--------------	-------

PASSIF	Ann.	Codes	Exercice	Exercice précédent
CAPITAUX PROPRES		10/15	19.978.004,78	18.598.052,11
Capital	5.7	10	80.166,65	80.166,65
Capital souscrit		100	80.166,65	80.166,65
Capital non appelé		101		
Primes d'émission		11	10.421.833,35	10.421.833,35
Plus-values de réévaluation		12		
Réserves		13	8.016,67	8.016,67
Réserve légale		130	8.016,67	8.016,67
Réserves indisponibles		131		
Pour actions propres		1310		
Autres		1311		
Réserves immunisées		132		
Réserves disponibles		133		
Bénéfice (Perte) reporté(e) .....(+)/(-)		14	9.467.988,11	8.088.035,44
Subsides en capital		15		
Avance aux associés sur répartition de l'actif net		19		
PROVISIONS ET IMPOTS DIFFERES		16		
Provisions pour risques et charges		160/5		
Pensions et obligations similaires		160		
Charges fiscales		161		
Grosses réparations et gros entretien		162		
Autres risques et charges	5.8	163/5		
Impôts différés		168		
DETTES		17/49	3.413.721,95	3.951.827,81
Dettes à plus d'un an	5.9	17	2.142.860,00	2.857.145,00
Dettes financières		170/4	2.142.860,00	2.857.145,00
Emprunts subordonnés		170		
Emprunts obligataires non subordonnés		171		
Dettes de location-financement et assimilées		172		
Etablissements de crédit		173	2.142.860,00	2.857.145,00
Autres emprunts		174		
Dettes commerciales		175		
Fournisseurs		1750		
Effets à payer		1751		
Acomptes reçus sur commandes		176		
Autres dettes		178/9		
Dettes à un an au plus		42/48	1.225.352,95	1.086.714,81
Dettes à plus d'un an échéant dans l'année	5.9	42	714.285,00	714.285,00
Dettes financières		43		
Etablissements de crédit		430/8		
Autres emprunts		439		
Dettes commerciales		44	369.596,78	209.289,34
Fournisseurs		440/4	369.596,78	209.289,34
Effets à payer		441		
Acomptes reçus sur commandes		46		
Dettes fiscales, salariales et sociales	5.9	45	113.971,17	163.140,47
Impôts		450/3	81.922,80	147.917,38
Rémunérations et charges sociales		454/9	32.048,37	15.223,09
Autres dettes		47/48	27.500,00	
Comptes de régularisation	5.9	492/3	45.509,00	7.968,00
TOTAL DU PASSIF		10/49	23.391.726,73	22.549.879,92

COMPTE DE RESULTATS

	Ann.	Codes	Exercice	Exercice précédent
Ventes et prestations		70/74	2.858.610,82	2.920.050,12
Chiffre d'affaires	5.10	70	487.869,05	355.000,00
En-cours de fabrication, produits finis et commandes en cours d'exécution: augmentation (réduction) ..... (+)/(-)		71		
Production immobilisée		72	1.092.504,99	1.094.548,08
Autres produits d'exploitation	5.10	74	1.278.236,78	1.470.502,04
Coût des ventes et des prestations		60/64	3.584.871,04	3.136.156,77
Approvisionnements et marchandises		60		
Achats		600/8		
Stocks: réduction (augmentation).....(+)/(-)		609		
Services et biens divers		61	2.662.710,14	2.215.187,84
Rémunérations, charges sociales et pensions .....(+)/(-)	5.10	62	291.771,17	147.507,00
Amortissements et réductions de valeur sur frais d'établissement, sur immobilisations incorporelles et corporelles		630	614.558,12	767.369,12
Réductions de valeur sur stocks, sur commandes en cours d'exécution et sur créances commerciales: dotations (reprises) .....(+)/(-)	5.10	631/4		
Provisions pour risques et charges: dotations (utilisations et reprises) .....(+)/(-)	5.10	635/7		
Autres charges d'exploitation	5.10	640/8	15.831,61	6.092,81
Charges d'exploitation portées à l'actif au titre de frais de restructuration ..... (-)		649		
Bénéfice (Perte) d'exploitation .....(+)/(-)		9901	-726.260,22	-216.106,65
Produits financiers		75	2.323.715,63	2.333.713,89
Produits des immobilisations financières		750	1.600.000,00	2.300.000,00
Produits des actifs circulants		751	723.715,63	33.713,89
Autres produits financiers	5.11	752/9		
Charges financières	5.11	65	217.502,74	254.849,48
Charges des dettes		650	217.502,74	254.849,48
Réductions de valeur sur actifs circulants autres que stocks, commandes en cours et créances commerciales: dotations (reprises) ..... (+)/(-)		651		
Autres charges financières		652/9		
Bénéfice (Perte) courant(e) avant impôts ..... (+)/(-)		9902	1.379.952,67	1.862.757,76

	Ann.	Codes	Exercice	Exercice précédent
Produits exceptionnels		76		
Reprises d'amortissements et de réductions de valeur sur immobilisations incorporelles et corporelles		760		
Reprises de réductions de valeur sur immobilisations financières		761		
Reprises de provisions pour risques et charges exceptionnels		762		
Plus-values sur réalisation d'actifs immobilisés		763		
Autres produits exceptionnels	5.11	764/9		
Charges exceptionnelles		66		4.910,81
Amortissements et réductions de valeur exceptionnels sur frais d'établissement, sur immobilisations incorporelles et corporelles		660		4.910,81
Réductions de valeur sur immobilisations financières		661		
Provisions pour risques et charges exceptionnels				
Dotations (utilisations) .....(+)/(-)		662		
Moins-values sur réalisation d'actifs immobilisés		663		
Autres charges exceptionnelles	5.11	664/8		
Charges exceptionnelles portées à l'actif au titre de frais de restructuration ..... (-)		669		
Bénéfice (Perte) de l'exercice avant impôts .....(+)/(-)		9903	1.379.952,67	1.857.846,95
Prélèvements sur les impôts différés		780		
Transfert aux impôts différés		680		
Impôts sur le résultat .....(+)(-)	5.12	67/77		
Impôts		670/3		
Régularisations d'impôts et reprises de provisions fiscales		77		
Bénéfice (Perte) de l'exercice .....(+)(-)		9904	1.379.952,67	1.857.846,95
Prélèvements sur les réserves immunisées		789		
Transfert aux réserves immunisées		689		
Bénéfice (Perte) de l'exercice à affecter .....(+)/(-)		9905	1.379.952,67	1.857.846,95

AFFECTATIONS ET PRELEVEMENTS

	Codes	Exercice	Exercice précédent
Bénéfice (Perte) à affecter .....(+)/(-)	9906	9.467.988,11	8.088.035,44
Bénéfice (Perte) de l'exercice à affecter .....(+)/(-)	(9905)	1.379.952,67	1.857.846,95
Bénéfice (Perte) reporté(e) de l'exercice précédent .....(+)/(-)	14P	8.088.035,44	6.230.188,49
Prélèvements sur les capitaux propres	791/2		
sur le capital et les primes d'émission	791		
sur les réserves	792		
Affectations aux capitaux propres	691/2		
au capital et aux primes d'émission	691		
à la réserve légale	6920		
aux autres réserves	6921		
Bénéfice (Perte) à reporter .....(+)/(-)	(14)	9.467.988,11	8.088.035,44
Intervention d'associés dans la perte	794		
Bénéfice à distribuer	694/6		
Rémunération du capital	694		
Administrateurs ou gérants	695		
Autres allocataires	696		

ANNEXE

ETAT DES FRAIS D'ETABLISSEMENT

	Codes	Exercice	Exercice précédent
Valeur comptable nette au terme de l'exercice	20P	xxxxxxxxxxxxxx	207.282,80
Mutations de l'exercice			
Nouveaux frais engagés	8002		
Amortissements	8003	163.160,69	
Autres ..... (+)/(-)	8004		
Valeur comptable nette au terme de l'exercice	(20)	44.122,11	
Dont			
Frais de constitution et d'augmentation de capital, frais d'émission d'emprunts et autres frais d'établissement	200/2	44.122,11	
Frais de restructuration	204		

ETAT DES IMMOBILISATIONS INCORPORELLES

	Codes	Exercice	Exercice précédent
FRAIS DE RECHERCHE ET DE DEVELOPPEMENT			
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8051P	xxxxxxxxxxxxxx	2.780.337,06
Mutations de l'exercice			
Acquisitions, y compris la production immobilisée	8021	1.157.056,34	
Cessions et désaffectations	8031	375.649,89	
Transferts d'une rubrique à une autre .....(+)/(-)	8041		
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8051	3.561.743,51	
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8121P	xxxxxxxxxxxxxx	1.068.485,19
Mutations de l'exercice			
Actés	8071	419.220,85	
Repris	8081		
Acquis de tiers	8091		
Annulés à la suite de cessions et désaffectations	8101		
Transférés d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8111		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8121	1.487.706,04	
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	210	<u>2.074.037,47</u>	

INSTALLATIONS, MACHINES ET OUTILLAGE

	Codes	Exercice	Exercice précédent
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8192P	xxxxxxxxxxxxxx	7.518,02
Mutations de l'exercice			
Acquisitions, y compris la production immobilisée	8162	2.411,90	
Cessions et désaffectations	8172		
Transferts d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8182		
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8192	9.929,92	
Plus-values au terme de l'exercice	8252P	xxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actées	8212		
Acquises de tiers	8222		
Annulées	8232		
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8242		
Plus-values au terme de l'exercice	8252		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8322P	xxxxxxxxxxxxxx	491,67
Mutations de l'exercice			
Actés	8272	1.503,60	
Repris	8282		
Acquis de tiers	8292		
Annulés à la suite de cessions et désaffectations	8302		
Transférés d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8312		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8322	1.995,27	
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(23)	7.934,65	

	Codes	Exercice	Exercice précédent
MOBILIER ET MATERIEL ROULANT			
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8193P	xxxxxxxxxxxxxxx	164.262,69
Mutations de l'exercice			
Acquisitions, y compris la production immobilisée	8163	57.487,50	
Cessions et désaffectations	8173	13.456,16	
Transferts d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8183		
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8193	208.294,03	
Plus-values au terme de l'exercice	8253P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actées	8213		
Acquises de tiers	8223		
Annulées	8233		
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8243		
Plus-values au terme de l'exercice	8253		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8323P	xxxxxxxxxxxxxxx	96.299,62
Mutations de l'exercice			
Actés	8273	30.014,73	
Repris	8283		
Acquis de tiers	8293		
Annulés à la suite de cessions et désaffectations	8303	7.139,65	
Transférés d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8313		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8323	119.174,70	
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(24)	89.119,33	

	Codes	Exercice	Exercice précédent
AUTRES IMMOBILISATIONS CORPORELLES			
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8195P	xxxxxxxxxxxxxxx	6.582,53
Mutations de l'exercice			
Acquisitions, y compris la production immobilisée	8165		
Cessions et désaffectations	8175		
Transferts d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8185		
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8195	6.582,53	
Plus-values au terme de l'exercice	8255P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actées	8215		
Acquises de tiers	8225		
Annulées	8235		
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8245		
Plus-values au terme de l'exercice	8255		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8325P	xxxxxxxxxxxxxxx	1.812,01
Mutations de l'exercice			
Actés	8275	658,25	
Repris	8285		
Acquis de tiers	8295		
Annulés à la suite de cessions et désaffectations	8305		
Transférés d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8315		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8325	2.470,26	
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(26)	4.112,27	

IMMOBILISATIONS EN COURS ET ACOMPTES VERSES

	Codes	Exercice	Exercice précédent
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8196P	xxxxxxxxxxxxxxx	5.928.230,00
Mutations de l'exercice			
Acquisitions, y compris la production immobilisée	8166		
Cessions et désaffectations	8176	4.742.984,00	
Transferts d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8186		
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8196	1.185.246,00	
Plus-values au terme de l'exercice	8256P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actées	8216		
Acquises de tiers	8226		
Annulées	8236		
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8246		
Plus-values au terme de l'exercice	8256		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8326P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actés	8276		
Repris	8286		
Acquis de tiers	8296		
Annulés à la suite de cessions et désaffectations	8306		
Transférés d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8316		
Amortissements et réductions de valeur au terme de l'exercice	8326		
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(27)	1.185.246,00	

ETAT DES IMMOBILISATIONS FINANCIERES

	Codes	Exercice	Exercice précédent
ENTREPRISES LIEES - PARTICIPATIONS, ACTIONS ET PARTS			
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8391P	xxxxxxxxxxxxxxx	12.366.016,00
Mutations de l'exercice			
Acquisitions	8361	3.538.275,83	
Cessions et retraits	8371	125.000,00	
Transferts d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8381		
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8391	15.779.291,83	
Plus-values au terme de l'exercice	8451P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actées	8411		
Acquises de tiers	8421		
Annulées	8431		
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8441		
Plus-values au terme de l'exercice	8451		
Réductions de valeur au terme de l'exercice	8521P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actées	8471		
Reprises	8481		
Acquises de tiers	8491		
Annulées à la suite de cessions et retraits	8501		
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8511		
Réductions de valeur au terme de l'exercice	8521		
Montants non appelés au terme de l'exercice	8551P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice ..... (+)/(-)	8541		
Montants non appelés au terme de l'exercice	8551		
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(280)	15.779.291,83	
ENTREPRISES LIEES - CREANCES			
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	281P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Additions	8581		
Remboursements	8591		
Réductions de valeur actées	8601		
Réductions de valeur reprises	8611		
Différences de change ..... (+)/(-)	8621		
Autres ..... (+)/(-)	8631		
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(281)		
REDUCTIONS DE VALEUR CUMULEES SUR CREANCES AU TERME DE L'EXERCICE	8651		

	Codes	Exercice	Exercice précédent
AUTRES ENTREPRISES - PARTICIPATIONS, ACTIONS ET PARTS			
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8393P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Acquisitions	8363		
Cessions et retraits	8373		
Transferts d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8383		
Valeur d'acquisition au terme de l'exercice	8393		
Plus-values au terme de l'exercice	8453P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actées	8413		
Acquises de tiers	8423		
Annulées	8433		
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8443		
Plus-values au terme de l'exercice	8453		
Réductions de valeur au terme de l'exercice	8523P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice			
Actées	8473		
Reprises	8483		
Acquises de tiers	8493		
Annulées à la suite de cessions et retraits	8503		
Transférées d'une rubrique à une autre ..... (+)/(-)	8513		
Réductions de valeur au terme de l'exercice	8523		
Montants non appelés au terme de l'exercice	8553P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutations de l'exercice ..... (+)/(-)	8543		
Montants non appelés au terme de l'exercice	8553		
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(284)		
AUTRES ENTREPRISES - CREANCES			
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	285/8P	xxxxxxxxxxxxxxxx	720,00
Mutations de l'exercice			
Additions	8583	200,00	
Remboursements	8593		
Réductions de valeur actées	8603		
Réductions de valeur reprises	8613		
Différences de change ..... (+)/(-)	8623		
Autres ..... (+)/(-)	8633		
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	(285/8)	920,00	
REDUCTIONS DE VALEUR CUMULEES SUR CREANCES AU TERME DE L'EXERCICE	8653		

INFORMATION RELATIVE AUX PARTICIPATIONS

PARTICIPATIONS ET DROITS SOCIAUX DETENUS DANS D'AUTRES ENTREPRISES

Sont mentionnées ci-après, les entreprises dans lesquelles l'entreprise détient une participation (comprise dans les rubriques 280 et 282 de l'actif) ainsi que les autres entreprises dans lesquelles l'entreprise détient des droits sociaux (compris dans les rubriques 284 et 51/53 de l'actif) représentant 10% au moins du capital souscrit.

DENOMINATION, adresse complète du SIEGE et pour les entreprises de droit belge, mention du NUMERO D'ENTREPRISE	Droits sociaux détenus			Données extraites des derniers comptes annuels disponibles			
	directement		par les filiales	Comptes annuels arrêtés au	Code devise	Capitaux propres	Résultat net
	Nombre	%	%			(+) ou (-) (en unités)	
LES VENTS DE L'ORNOI SA rue de la Place 41 5031 Grand-Leez Belgique 0480.079.823 Actions sdvn	500	50,00	0,00	31/12/2011	EUR	2.022.704	565.424
LES VENTS DE PERWEZ SA avenue Pasteur 6 , boîte H 1300 Wavre Belgique 0866.959.175 Actions sdvn	1247	75,12	0,00	31/12/2011	EUR	3.261.155	712.649
ELECTRASTAR SA rue de la Place 41 5031 Grand-Leez Belgique 0877.891.174 Actions sdvn	998	99,80	0,20	31/12/2011	EUR	3.751.386	1.419.838
ELECTRICITE DU BOIS DU PRINCE SA Rue de la Place 41 5031 Grand-Leez Belgique 0883.789.764 Actions sdvn	999	99,90	0,10	31/12/2011	EUR	2.508.676	1.767.757
SKY SWEEPER SA Rue de la Place 41 5031 Grand-Leez Belgique 0887.672.932 Actions sdvn	998	99,80	0,20	31/12/2011	EUR	2.387.529	1.026.702
CAPE DOCTOR SA Rue de la Place 41 5031 Grand-Leez Belgique 0892.891.433 Actions sdvn	998	99,80	0,00	31/12/2011	EUR	1.334.989	651.920
NORTHER SA Rue de la Place 41 5031 Grand-Leez Belgique 0896.052.742 Actions sdvn	25000	50,00	0,00	31/12/2011	EUR	3.192.820	-40.711

INFORMATION RELATIVE AUX PARTICIPATIONS

PARTICIPATIONS ET DROITS SOCIAUX DETENUS DANS D'AUTRES ENTREPRISES

DENOMINATION, adresse complète du SIEGE et pour les entreprises de droit belge, mention du NUMERO D'ENTREPRISE	Droits sociaux détenus			Données extraites des derniers comptes annuels disponibles			
	directement		par les filiales	Comptes annuels arrêtés au	Code devise	Capitaux propres	Résultat net
	Nombre	%	%			(+) ou (-) <i>(en unités)</i>	
HEGOA WIND SA Rue de la Place 41 5031 Grand-Leez Belgique 0809.473.314 Actions sdvn	999	99,90	0,10	31/12/2011	EUR	1.721.489	166.214
ZEPHIROS SA Zandvoortstraat C , boîte 47 2800 Mechelen Belgique 0826.824.238 Aandelen zanw	777	74,00	0,00	31/12/2011	EUR	1.655.227	605.227
TIVANO SA Rue de la Place 41 5031 Grand-Leez Belgique 0829.424.234 Actions sdvn	1007	99,90	0,10	31/12/2011	EUR	854.537	314.537
WILLIWAW SA Zandvoortstraat C47 , boîte 11 2800 Mechelen Belgique 0831.181.716 Aandelen zanw	740	74,00	0,00	31/12/2011	EUR	424.598	99.598
MALOJA SA Zandvoortstraat C47 , boîte 11 2800 Mechelen Belgique 0839.420.479 Aandelen zanw	740	74,00	0,00	31/12/2012	EUR	0	0
SOLANO WIND SA Rue de la Place 41 5031 Grand-Leez Belgique 0837.120.886 Actions sdvn	999	99,90	0,00	31/12/2012	EUR	0	0

ETAT DU CAPITAL ET STRUCTURE DE L'ACTIONNARIAT

ETAT DU CAPITAL

Capital social

Capital souscrit au terme de l'exercice .....

Capital souscrit au terme de l'exercice .....

Codes	Exercice	Exercice précédent
100P	XXXXXXXXXXXXXX	80.166,65
(100)	80.166,65	

Modifications au cours de l'exercice

Représentation du capital

Catégories d'actions

actions sans désignation de valeur nominale

Actions nominatives .....

Actions au porteur et/ou dématérialisées.....

Codes	Montants	Nombre d'actions
	80.166,65	3.885.000
8702	XXXXXXXXXXXXXX	3.885.000
8703	XXXXXXXXXXXXXX	

Capital non libéré

Capital non appelé .....

Capital appelé, non versé .....

Actionnaires redevables de libération .....

Codes	Montant non appelé	Montant appelé non versé
(101)		XXXXXXXXXXXXXX
8712	XXXXXXXXXXXXXX	

Actions propres

Détenues par la société elle-même

Montant du capital détenu .....

Nombre d'actions correspondantes .....

Détenues par ses filiales

Montant du capital détenu .....

Nombre d'actions correspondantes .....

Engagement d'émission d'actions

Suite à l'exercice de droits de CONVERSION

Montant des emprunts convertibles en cours .....

Montant du capital à souscrire .....

Nombre maximum correspondant d'actions à émettre .....

Suite à l'exercice de droits de SOUSCRIPTION

Nombre de droits de souscription en circulation .....

Montant du capital à souscrire .....

Nombre maximum correspondant d'actions à émettre .....

Capital autorisé non souscrit .....

Codes	Exercice
8721	
8722	
8731	
8732	
8740	
8741	
8742	
8745	
8746	
8747	
8751	80.166,65

ETAT DU CAPITAL ET STRUCTURE DE L'ACTIONNARIAT

Parts non représentatives du capital

Répartition

Nombre de parts .....

Nombre de voix qui y sont attachées .....

Ventilation par actionnaire

Nombre de parts détenues par la société elle-même .....

Nombre de parts détenues par les filiales .....

Codes	Exercice
8761	
8762	
8771	
8781	

STRUCTURE DE L'ACTIONNARIAT DE L'ENTREPRISE A LA DATE DE CLOTURE DE SES COMPTES, TELLE QU'ELLE RESULTE DES DECLARATIONS REÇUES PAR L'ENTREPRISE

Air Energy Holding sa, Avenue Louise, 149, boîte 24 à 1050 Bruxelles: 3.884.999 actions

Eneco International BV, Rivium Quadrant, 75 à 2909 LC Capelle aan den IJssel - Nederland : 1 action

ETAT DES DETTES ET COMPTES DE REGULARISATION DU PASSIF

VENTILATION DES DETTES A L'ORIGINE A PLUS D'UN AN, EN FONCTION DE LEUR DUREE RESIDUELLE

Dettes à plus d'un an échéant dans l'année

	Codes	Exercice
Dettes financières	8801	714.285,00
Emprunts subordonnés	8811	714.285,00
Emprunts obligataires non subordonnés	8821	
Dettes de location-financement et assimilées	8831	
Etablissements de crédit	8841	
Autres emprunts	8851	
Dettes commerciales	8861	
Fournisseurs	8871	
Effets à payer	8881	
Acomptes reçus sur commandes	8891	
Autres dettes	8901	
Total des dettes à plus d'un an échéant dans l'année	(42)	714.285,00

Dettes ayant plus d'un an mais 5 ans au plus à courir

Dettes financières	8802	2.142.860,00
Emprunts subordonnés	8812	
Emprunts obligataires non subordonnés	8822	
Dettes de location-financement et assimilées	8832	
Etablissements de crédit	8842	2.142.860,00
Autres emprunts	8852	
Dettes commerciales	8862	
Fournisseurs	8872	
Effets à payer	8882	
Acomptes reçus sur commandes	8892	
Autres dettes	8902	
Total des dettes ayant plus d'un an mais 5 ans au plus à courir	8912	2.142.860,00

Dettes ayant plus de 5 ans à courir

Dettes financières	8803	
Emprunts subordonnés	8813	
Emprunts obligataires non subordonnés	8823	
Dettes de location-financement et assimilées	8833	
Etablissements de crédit	8843	
Autres emprunts	8853	
Dettes commerciales	8863	
Fournisseurs	8873	
Effets à payer	8883	
Acomptes reçus sur commandes	8893	
Autres dettes	8903	
Total des dettes ayant plus de 5 ans à courir	8913	

DETTES GARANTIES (comprises dans les rubriques 17 et 42/48 du passif)**Dettes garanties par les pouvoirs publics belges**

Dettes financières	8921
Emprunts subordonnés	8931
Emprunts obligataires non subordonnés	8941
Dettes de location-financement et assimilées	8951
Etablissements de crédit	8961
Autres emprunts	8971
Dettes commerciales	8981
Fournisseurs	8991
Effets à payer	9001
Acomptes reçus sur commandes	9011
Dettes salariales et sociales	9021
Autres dettes	9051
Total des dettes garanties par les pouvoirs publics belges	9061

Dettes garanties par des sûretés réelles constituées ou irrévocablement promises sur les actifs de l'entreprise

Dettes financières	8922
Emprunts subordonnés	8932
Emprunts obligataires non subordonnés	8942
Dettes de location-financement et assimilées	8952
Etablissements de crédit	8962
Autres emprunts	8972
Dettes commerciales	8982
Fournisseurs	8992
Effets à payer	9002
Acomptes reçus sur commandes	9012
Dettes fiscales, salariales et sociales	9022
Impôts	9032
Rémunérations et charges sociales	9042
Autres dettes	9052
Total des dettes garanties par des sûretés réelles constituées ou irrévocablement promises sur les actifs de l'entreprise	9062

DETTES FISCALES, SALARIALES ET SOCIALES**Impôts** (rubrique 450/3 du passif)

Dettes fiscales échues	9072
Dettes fiscales non échues	9073
Dettes fiscales estimées	450

Rémunérations et charges sociales (rubrique 454/9 du passif)

Dettes échues envers l'Office National de Sécurité Sociale	9076
Autres dettes salariales et sociales	9077

Codes	Exercice
9072	
9073	81.922,80
450	
9076	
9077	32.048,37

COMPTES DE REGULARISATION

Ventilation de la rubrique 492/3 du passif si celle-ci représente un montant important

Charges à imputer

Exercice
45.509,00

RESULTATS D'EXPLOITATION

	Codes	Exercice	Exercice précédent
PRODUITS D'EXPLOITATION			
Chiffre d'affaires net			
Ventilation par catégorie d'activité			
Ventilation par marché géographique			
Autres produits d'exploitation			
Subsides d'exploitation et montants compensatoires obtenus des pouvoirs publics	740		
CHARGES D'EXPLOITATION			
Travailleurs pour lesquels l'entreprise a introduit une déclaration DIMONA ou qui sont inscrits au registre général du personnel			
Nombre total à la date de clôture	9086	6	3
Effectif moyen du personnel calculé en équivalents temps plein	9087	3,6	2,2
Nombre effectif d'heures prestées	9088	5.739	3.809
Frais de personnel			
Rémunérations et avantages sociaux directs	620	212.412,05	106.883,19
Cotisations patronales d'assurances sociales	621	61.526,10	32.385,50
Primes patronales pour assurances extralégales	622		
Autres frais de personnel	623	17.833,02	8.238,31
Pensions de retraite et de survie	624		
Provisions pour pensions et obligations similaires			
Dotations (utilisations et reprises) ..... (+)/(-)	635		
Réductions de valeur			
Sur stocks et commandes en cours			
actées	9110		
reprises	9111		
Sur créances commerciales			
actées	9112		
reprises	9113		
Provisions pour risques et charges			
Constitutions	9115		
Utilisations et reprises	9116		
Autres charges d'exploitation			
Impôts et taxes relatifs à l'exploitation	640	12.122,98	6.071,71
Autres	641/8	3.708,63	21,10
Personnel intérimaire et personnes mises à la disposition de l'entreprise			
Nombre total à la date de clôture	9096	1	
Nombre moyen calculé en équivalents temps plein	9097	0,3	
Nombre d'heures effectivement prestées.....	9098	629	
Frais pour l'entreprise	617	24.858,29	

IMPOTS ET TAXES**IMPOTS SUR LE RESULTAT****Impôts sur le résultat de l'exercice** .....

Impôts et précomptes dus ou versés .....

Excédent de versements d'impôts ou de précomptes porté à l'actif .....

Suppléments d'impôts estimés .....

Impôts sur le résultat d'exercices antérieurs .....

Suppléments d'impôts dus ou versés .....

Suppléments d'impôts estimés ou provisionnés .....

Principales sources de disparités entre le bénéfice avant impôts, exprimé dans les comptes, et le bénéfice taxable estimé

Dépenses non admises

Revenus définitivement taxés

Codes	Exercice
9134	
9135	88,53
9136	88,53
9137	
9138	
9139	
9140	
	27.542,16
	-1.407.494,83

Incidence des résultats exceptionnels sur le montant des impôts sur le résultat de l'exercice**Sources de latences fiscales**

Latences actives .....

Pertes fiscales cumulées, déductibles des bénéfices taxables ultérieurs .....

Autres latences actives

Intérêts notionnels à reporter

Excédents de revenus définitivement taxés à reporter

Latences passives .....

Ventilation des latences passives

Codes	Exercice
9141	3.445.705,85
9142	429.957,94
	843.433,26
	2.172.314,65
9144	

TAXES SUR LA VALEUR AJOUTEE ET IMPOTS A CHARGE DE TIERS**Taxes sur la valeur ajoutée, portées en compte**

A l'entreprise (déductibles) .....

Par l'entreprise .....

Montants retenus à charge de tiers, au titre de

Précompte professionnel .....

Précompte mobilier .....

Codes	Exercice	Exercice précédent
9145	464.975,90	442.395,44
9146	1.214.858,96	455.823,86
9147	54.395,86	24.049,99
9148		

DROITS ET ENGAGEMENTS HORS BILAN

	Codes	Exercice
GARANTIES PERSONNELLES CONSTITUEES OU IRREVOCABLEMENT PROMISES PAR L'ENTREPRISE POUR SURETE DE DETTES OU D'ENGAGEMENTS DE TIERS	9149	
Dont		
Effets de commerce en circulation endossés par l'entreprise	9150	
Effets de commerce en circulation tirés ou avalisés par l'entreprise	9151	
Montant maximum à concurrence duquel d'autres engagements de tiers sont garantis par l'entreprise	9153	
GARANTIES REELLES		
Garanties réelles constituées ou irrévocablement promises par l'entreprise sur ses actifs propres pour sûreté de dettes et engagements de l'entreprise		
Hypothèques		
Valeur comptable des immeubles grevés	9161	
Montant de l'inscription	9171	
Gages sur fonds de commerce - Montant de l'inscription	9181	
Gages sur d'autres actifs - Valeur comptable des actifs gagés	9191	
Sûretés constituées sur actifs futurs - Montant des actifs en cause	9201	
Garanties réelles constituées ou irrévocablement promises par l'entreprise sur ses actifs propres pour sûreté de dettes et engagements de tiers		
Hypothèques		
Valeur comptable des immeubles grevés	9162	
Montant de l'inscription	9172	
Gages sur fonds de commerce - Montant de l'inscription	9182	
Gages sur d'autres actifs - Valeur comptable des actifs gagés	9192	
Sûretés constituées sur actifs futurs - Montant des actifs en cause	9202	
BIENS ET VALEURS DETENUS PAR DES TIERS EN LEUR NOM MAIS AUX RISQUES ET PROFITS DE L'ENTREPRISE, S'ILS NE SONT PAS PORTES AU BILAN		
ENGAGEMENTS IMPORTANTS D'ACQUISITION D'IMMOBILISATIONS		
ENGAGEMENTS IMPORTANTS DE CESSON D'IMMOBILISATIONS		
MARCHE A TERME		
Marchandises achetées (à recevoir)	9213	
Marchandises vendues (à livrer)	9214	
Devises achetées (à recevoir)	9215	
Devises vendues (à livrer)	9216	
ENGAGEMENTS RESULTANT DE GARANTIES TECHNIQUES ATTACHEES A DES VENTES OU PRESTATIONS DEJA EFFECTUEES		

LITIGES IMPORTANTS ET AUTRES ENGAGEMENTS IMPORTANTS

Engagement irrévocable de subordonner tout paiement de dividendes et/ou management fees à la couverture effective et préalable de la charge annuelle (tant en capital qu'en intérêts, frais et éventuels accessoires) du crédit consenti par la Fortis Banque sa.

LE CAS ECHEANT, DESCRIPTION SUCCINCTE DU REGIME COMPLEMENTAIRE DE PENSION DE RETRAITE OU DE SURVIE INSTAURE AU PROFIT DU PERSONNEL OU DES DIRIGEANTS ET DES MESURES PRISES POUR EN COUVRIR LA CHARGE

DROITS ET ENGAGEMENTS HORS BILAN

PENSIONS DONT LE SERVICE INCOMBE A L'ENTREPRISE ELLE-MEME

Montant estimé des engagements résultant, pour l'entreprise, de prestations déjà effectuées

Bases et méthodes de cette estimation

Code	Exercice
9220	

NATURE ET OBJECTIF COMMERCIAL DES OPERATIONS NON INSCRITES AU BILAN

A condition que les risques ou les avantages découlant de ces opérations soient significatifs et dans la mesure où la divulgation des risques ou avantages soit nécessaire pour l'appréciation de la situation financière de la société; le cas échéant, les conséquences financières de ces opérations pour la société doivent également être mentionnées:

RELATIONS AVEC LES ENTREPRISES LIEES ET LES ENTREPRISES AVEC LESQUELLES IL EXISTE UN LIEN DE PARTICIPATION

	Codes	Exercice	Exercice précédent
ENTREPRISES LIEES			
Immobilisations financières	(280/1)	15.779.291,83	12.366.016,00
Participations	(280)	15.779.291,83	12.366.016,00
Créances subordonnées	9271		
Autres créances	9281		
Créances sur les entreprises liées	9291	1.849.273,10	1.949.396,31
A plus d'un an	9301		
A un an au plus	9311	1.849.273,10	1.949.396,31
Placements de trésorerie	9321		
Actions	9331		
Créances	9341		
Dettes	9351	27.500,00	
A plus d'un an	9361		
A un an au plus	9371	27.500,00	
Garanties personnelles et réelles			
Constituées ou irrévocablement promises par l'entreprise pour sûreté de dettes ou d'engagements d'entreprises liées	9381		
Constituées ou irrévocablement promises par des entreprises liées pour sûreté de dettes ou d'engagements de l'entreprise	9391		
Autres engagements financiers significatifs	9401		
Résultats financiers			
Produits des immobilisations financières	9421	1.600.000,00	2.300.000,00
Produits des actifs circulants	9431	715.272,51	29.113,00
Autres produits financiers	9441		
Charges des dettes	9461		
Autres charges financières	9471		
Cessions d'actifs immobilisés			
Plus-values réalisées	9481	890.147,08	1.157.549,94
Moins-values réalisées	9491		
ENTREPRISES AVEC LIEN DE PARTICIPATION			
Immobilisations financières	(282/3)		
Participations	(282)		
Créances subordonnées	9272		
Autres créances	9282		
Créances	9292		
A plus d'un an	9302		
A un an au plus	9312		
Dettes	9352		
A plus d'un an	9362		
A un an au plus	9372		

RELATIONS AVEC LES ENTREPRISES LIEES ET LES ENTREPRISES AVEC LESQUELLES IL EXISTE UN LIEN DE PARTICIPATION

TRANSACTIONS AVEC DES PARTIES LIEES EFFECTUEES DANS DES CONDITIONS AUTRES QUE CELLES DU MARCHE

Mention de telles transactions, si elles sont significatives, y compris le montant et indication de la nature des rapports avec la partie liée, ainsi que toute autre information sur les transactions qui serait nécessaire pour obtenir une meilleure compréhension de la position financière de la société

Exercice

Informations supplémentaires

En l'absence de critères légaux permettant d'inventorier les transactions avec des parties liées qui seraient conclues à des conditions autres que les conditions du marché, aucune information n'a pu être reprise dans l'état XVIII bis.

RELATIONS FINANCIERES AVEC**LES ADMINISTRATEURS ET GERANTS, LES PERSONNES PHYSIQUES OU MORALES QUI CONTROLENT DIRECTEMENT OU INDIRECTEMENT L'ENTREPRISE SANS ETRE LIEES A CELLE-CI OU LES AUTRES ENTREPRISES CONTROLEES DIRECTEMENT OU INDIRECTEMENT PAR CES PERSONNES****Créances sur les personnes précitées .....**

Conditions principales des créances

Garanties constituées en leur faveur .....

Conditions principales des garanties constituées

Autres engagements significatifs souscrits en leur faveur .....

Conditions principales des autres engagements

Rémunérations directes et indirectes et pensions attribuées, à charge du compte de résultats, pour autant que cette mention ne porte pas à titre exclusif ou principal sur la situation d'une seule personne identifiable

Aux administrateurs et gérants .....

Aux anciens administrateurs et anciens gérants .....

Codes	Exercice
9500	
9501	
9502	
9503	
9504	

LE OU LES COMMISSAIRE(S) ET LES PERSONNES AVEC LESQUELLES IL EST LIE (ILS SONT LIES)**Emoluments du (des) commissaire(s) .....****Emoluments pour prestations exceptionnelles ou missions particulières accomplies au sein de la société par le(s) commissaire(s)**

Autres missions d'attestation .....

Missions de conseils fiscaux .....

Autres missions extérieures à la mission révisoriale .....

Emoluments pour prestations exceptionnelles ou missions particulières accomplies au sein de la société par des personnes avec lesquelles le ou les commissaire(s) est lié (sont liés)

Autres missions d'attestation .....

Missions de conseils fiscaux .....

Autres missions extérieures à la mission révisoriale .....

Codes	Exercice
9505	5.000,00
95061	8.500,00
95062	
95063	105,00
95081	
95082	
95083	

Mentions en application de l'article 133, paragraphe 6 du Code des sociétés

INSTRUMENTS FINANCIERS DERIVES NON EVALUES A LA JUSTE VALEUR

ESTIMATION DE LA JUSTE VALEUR DE CHAQUE CATEGORIE D'INSTRUMENTS FINANCIERS DERIVES NON EVALUES A LA JUSTE VALEUR DANS LES COMPTES, AVEC INDICATIONS SUR LA NATURE ET LE VOLUME DES INSTRUMENTS

Valeur de l'IRS au 31/12/2011

Exercice
-264.722,87

DECLARATION RELATIVE AUX COMPTES CONSOLIDES

INFORMATIONS A COMPLETER PAR LES ENTREPRISES SOUMISES AUX DISPOSITIONS DU CODE DES SOCIETES RELATIVES AUX COMPTES CONSOLIDES

~~L'entreprise établit et publie des comptes consolidés et un rapport consolidé de gestion*~~

L'entreprise n'établit pas de comptes consolidés ni de rapport consolidé de gestion, parce qu'elle en est exemptée pour la (les) raison(s) suivante(s)*

L'entreprise et ses filiales ne dépassent pas, sur base consolidée, plus d'une des limites visées à l'article 16 du Code des sociétés*

~~L'entreprise est elle-même filiale d'une entreprise mère qui établit et publie des comptes consolidés dans lesquels ses comptes annuels sont intégrés par consolidation*~~

Dans l'affirmative, justification du respect des conditions d'exemption prévues à l'article 113, paragraphes 2 et 3 du Code des sociétés:

Nom, adresse complète du siège et, s'il s'agit d'une entreprise de droit belge, numéro d'entreprise de l'entreprise mère qui établit et publie les comptes consolidés en vertu desquels l'exemption est autorisée:

INFORMATIONS A COMPLETER PAR L'ENTREPRISE SI ELLE EST FILIALE OU FILIALE COMMUNE

Nom, adresse complète du siège et, s'il s'agit d'une entreprise de droit belge, numéro d'entreprise de l'(des) entreprise(s) mère(s) et indication si cette (ces) entreprise(s) mère(s) établit (établissent) et publie(nt) des comptes consolidés dans lesquels ses comptes annuels sont intégrés par consolidation**:

ENECO HOLDING NV

BP 9150

3007 AB ROTTERDAM, Pays-Bas

L'entreprise-mère établit et publie des comptes consolidés pour l'ensemble le plus grand

Si l'(les) entreprise(s) mère(s) est (sont) de droit étranger, lieu où les comptes consolidés dont question ci-avant peuvent être obtenus**

ENECO HOLDING NV

BP 9150

3007 AB ROTTERDAM, Pays-Bas

* Biffer la mention inutile.

** Si les comptes de l'entreprise sont consolidés à plusieurs niveaux, les renseignements sont donnés d'une part, pour l'ensemble le plus grand et d'autre part, pour l'ensemble le plus petit d'entreprises dont l'entreprise fait partie en tant que filiale et pour lequel des comptes consolidés sont établis et publiés.

BILAN SOCIAL

Numéros des commissions paritaires dont dépend l'entreprise: 326

ETAT DES PERSONNES OCCUPEES

TRAVAILLEURS POUR LESQUELS L'ENTREPRISE A INTRODUIT UNE DECLARATION DIMONA OU QUI SONT INSCRITS AU REGISTRE GENERAL DU PERSONNEL

	Codes	1. Temps plein (exercice)	2. Temps partiel (exercice)	3. Total (T) ou total en équivalents temps plein (ETP) (exercice)	3P.Total (T) ou total en équivalents temps plein (ETP) (exercice précédent)
Au cours de l'exercice et de l'exercice précédent					
Nombre moyen de travailleurs	100	2,2	1,7	3,6 (ETP)	2,2 (ETP)
Nombre effectif d'heures prestées	101	3.450	2.289	5.739 (T)	3.809 (T)
Frais de personnel	102	175.398,25	116.372,92	291.771,17 (T)	147.507,00 (T)
Montant des avantages accordés en sus du salaire	103	xxxxxxxxxxxxxx	xxxxxxxxxxxxxx	(T)	(T)

	Codes	1. Temps plein	2. Temps partiel	3. Total en équivalents temps plein
A la date de clôture de l'exercice				
Nombre de travailleurs	105	5	1	5,8
Par type de contrat de travail				
Contrat à durée indéterminée	110	5	1	5,8
Contrat à durée déterminée	111			
Contrat pour l'exécution d'un travail nettement défini	112			
Contrat de remplacement	113			
Par sexe et niveau d'études				
Hommes	120	3		3,0
de niveau primaire	1200			
de niveau secondaire	1201			
de niveau supérieur non universitaire	1202	3		3,0
de niveau universitaire	1203			
Femmes	121	2	1	2,8
de niveau primaire	1210			
de niveau secondaire	1211			
de niveau supérieur non universitaire	1212	2	1	2,8
de niveau universitaire	1213			
Par catégorie professionnelle				
Personnel de direction	130			
Employés	134	5	1	5,8
Ouvriers	132			
Autres	133			

PERSONNEL INTERIMAIRE ET PERSONNES MISES A LA DISPOSITION DE L'ENTREPRISE

Au cours de l'exercice

Nombre moyen de personnes occupées .....
 Nombre d'heures effectivement prestées .....
 Frais pour l'entreprise .....

Codes	1. Personnel intérimaire	2. Personnes mises à la disposition de l'entreprise
150	0,3	
151	629	
152	24.858,29	

TABLEAU DES MOUVEMENTS DU PERSONNEL AU COURS DE L'EXERCICE

ENTREES

Nombre de travailleurs pour lesquels l'entreprise a introduit une déclaration DIMONA ou qui ont été inscrits au registre général du personnel au cours de l'exercice ...

Par type de contrat de travail

Contrat à durée indéterminée .....
 Contrat à durée déterminée .....
 Contrat pour l'exécution d'un travail nettement défini .....
 Contrat de remplacement .....

Codes	1. Temps plein	2. Temps partiel	3. Total en équivalents temps plein
205	4		4,0
210	4		4,0
211			
212			
213			

SORTIES

Nombre de travailleurs dont la date de fin de contrat a été inscrite dans une déclaration DIMONA ou au registre général du personnel au cours de l'exercice .....

Par type de contrat de travail

Contrat à durée indéterminée .....
 Contrat à durée déterminée .....
 Contrat pour l'exécution d'un travail nettement défini .....
 Contrat de remplacement .....

Par motif de fin de contrat

Pension .....
 Prépension .....
 Licenciement .....
 Autre motif .....
 Dont: le nombre de personnes qui continuent, au moins à mi-temps, à prester des services au profit de l'entreprise comme indépendants ....

Codes	1. Temps plein	2. Temps partiel	3. Total en équivalents temps plein
305	1		1,0
310	1		1,0
311			
312			
313			
340			
341			
342			
343	1		1,0
350			

RENSEIGNEMENTS SUR LES FORMATIONS POUR LES TRAVAILLEURS AU COURS DE L'EXERCICE

	Codes	Hommes	Codes	Femmes
Initiatives en matière de formation professionnelle continue à caractère formel à charge de l'employeur				
Nombre de travailleurs concernés	5801		5811	
Nombre d'heures de formation suivies	5802		5812	
Coût net pour l'entreprise	5803	28,75	5813	62,21
dont coût brut directement lié aux formations	58031		58131	
dont cotisations payées et versements à des fonds collectifs	58032	28,75	58132	62,21
dont subventions et autres avantages financiers reçus (à déduire)	58033		58133	
Initiatives en matière de formation professionnelle continue à caractère moins formel ou informel à charge de l'employeur				
Nombre de travailleurs concernés	5821		5831	
Nombre d'heures de formation suivies	5822		5832	
Coût net pour l'entreprise	5823		5833	
Initiatives en matière de formation professionnelle initiale à charge de l'employeur				
Nombre de travailleurs concernés	5841		5851	
Nombre d'heures de formation suivies	5842		5852	
Coût net pour l'entreprise	5843		5853	

REGLES D'EVALUATION

1. Principes généraux

Les règles d'évaluation sont établies conformément à l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés.

En vue d'assurer l'image fidèle, il a été dérogé aux règles d'évaluation prévues dans cet arrêté dans les cas exceptionnels suivants:

Néant

Ces dérogations se justifient comme suit:

Ces dérogations influencent de la façon suivante le patrimoine, la situation financière et le résultat avant impôts de l'entreprise:

Les règles d'évaluation ~~(ont)~~ (n'ont pas) été modifiées dans leur énoncé ou leur application par rapport à l'exercice précédent; dans l'affirmative, la modification concerne:

et influence (positivement) (négativement) le résultat de l'exercice avant impôts à concurrence de EUR.

Le compte de résultats ~~(a)~~ (n'a pas) été influencé de façon importante par des produits ou des charges imputables à un exercice antérieur; dans l'affirmative, ces résultats concernent:

Les chiffres de l'exercice ne sont pas comparables à ceux de l'exercice précédent en raison du fait suivant:

(Pour que la comparaison soit possible, les chiffres de l'exercice précédent ont été redressés sur les points suivants)

(Pour comparer les comptes des deux exercices, il faut tenir compte des éléments suivants):

A défaut de critères objectifs, l'estimation des risques prévisibles, des pertes éventuelles et des dépréciations mentionnés ci-dessous, est inévitablement aléatoire:

Autres informations requises pour que les comptes annuels donnent une image fidèle du patrimoine, de la situation financière ainsi que du résultat de l'entreprise:

2. Actifs immobilisés

Frais d'établissement:

Les frais d'établissement sont immédiatement pris en charge sauf les frais suivants qui sont portés à l'actif:

Frais de restructuration:

Au cours de l'exercice, des frais de restructuration ~~(ont)~~ (n'ont pas) été portés à l'actif; dans l'affirmative, cette inscription à l'actif se justifie comme suit:

Immobilisations incorporelles:

Le montant à l'actif des immobilisations incorporelles comprend 2.074.037,47 EUR de frais de recherche et de développement. La durée d'amortissement de ces frais et du goodwill (est) ~~(n'est pas)~~ supérieure à 5 ans; dans l'affirmative, cette durée se justifie comme suit:

Ces frais ne sont pas amortis car ils n'ont pas encore été mis en service (permis en demande).

Ils seront cédés aux filiales lors de l'obtention du permis.

Sont compris dans ce montant les frais de logo et de conception de site internet pour une valeur de 488,84 €. LA durée d'amortissements de ces frais est inférieure à 5 ans.

Immobilisations corporelles:

Des immobilisations corporelles ~~(ont)~~ (n'ont pas) été réévaluées durant l'exercice; dans l'affirmative, cette réévaluation se justifie comme suit:

REGLES D'EVALUATION

Amortissements actés pendant l'exercice:

Actifs	Méthode L (linéaire) D (dégressive) A (autres)	Base NR (non réévaluée) R (réévaluée)	Taux en %	
			Principal Min. - Max.	Frais accessoires Min. - Max.
1. Frais d'établissement				
Frais de constitution	L		10,00 - 25,00	0,00 - 0,00
2. Immobilisations incorporelles				
Logo	L		20,00 - 50,00	0,00 - 0,00
Conception site internet	L		20,00 - 50,00	0,00 - 0,00
Développement parcs éoliens	L		0,00 - 0,00	0,00 - 0,00
3. Bâtiments*				
4. Installations, machines et outillage*				
Outillages	L		10,00 - 50,00	0,00 - 0,00
5. Matériel roulant*				
Voitures	L		20,00 - 50,00	0,00 - 0,00
6. Matériel de bureau et mobilier*				
Mobilier et matériel	L		10,00 - 50,00	0,00 - 0,00
Matériel informatique	L		20,00 - 33,33	0,00 - 0,00
7. Autres immobilisations corporelles				
Aménagements des locaux loués	L		10,00 - 10,00	0,00 - 0,00

* Y compris les actifs détenus en location-financement; ceux-ci font, le cas échéant, l'objet d'une ligne distincte

Excédent des amortissements accélérés pratiqués, déductibles fiscalement, par rapport aux amortissements économiquement justifiés:

- montant pour l'exercice: EUR.
- montant cumulé pour les immobilisations acquises à partir de l'exercice prenant cours après le 31 décembre 1983: EUR.

Immobilisations financières:

Des participations ~~(ont)~~ (n'ont pas) été réévaluées durant l'exercice; dans l'affirmative, cette réévaluation se justifie comme suit:

3. Actifs circulants

Stocks:

Les stocks sont évalués à leur **valeur d'acquisition** calculée selon la méthode (à mentionner) du prix moyen pondéré, Fifo, Lifo, d'individualisation du prix de chaque élément, ou à la **valeur de marché** si elle est inférieure:

1. Approvisionnements:
2. En cours de fabrication - produits finis:
3. Marchandises:
4. Immeubles destinés à la vente:

Fabrications

- Le coût de revient des fabrications (inclut) (n'inclut pas) les frais indirects de production.
- Le coût de revient des fabrications à plus d'un an (inclut) (n'inclut pas) des charges financières afférentes aux capitaux empruntés pour les financer.

En fin d'exercice, la valeur de marché du total des stocks dépasse d'environ % leur valeur comptable.
(Ce renseignement ne doit être mentionné que si l'écart est important).

REGLES D'EVALUATION

Commandes en cours d'exécution:

Les commandes en cours sont évaluées au (coût de revient) (coût de revient majoré d'une quotité du résultat selon l'avancement du travail).

4. Passif

Dettes:

Le passif ~~(comporte des)~~ (ne comporte pas de) dettes à long terme, non productives d'intérêt ou assorties d'un taux d'intérêt anormalement faible: dans l'affirmative, ces dettes (font) (ne font pas) l'objet d'un escompte porté à l'actif.

Devises:

Les avoirs, dettes et engagements libellés en devises sont convertis en EUR sur les bases suivantes:

Les écarts de conversion des devises sont traités comme suit dans les comptes annuels:

Conventions de location-financement:

Pour les droits d'usage résultant de conventions de location-financement qui n'ont pas été portés à l'actif (*article 102, § 1er de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés*), les redevances et loyers relatifs aux locations-financements de biens immobiliers et afférents à l'exercice se sont élevés à: EUR.

RAPPORT DE GESTION

Rapport de gestion à l'assemblée générale du 15 mai 2012 concernant l'exercice se clôturant au 31 décembre 2011.

Mesdames, Messieurs,

Conformément aux dispositions légales et statutaires, le Conseil d'administration a l'honneur de vous faire rapport sur les activités de la société durant l'exercice 2011.

1. COMMENTAIRE SUR LES COMPTES ANNUELS

Le chiffre d'affaires s'est élevé à 487.869,05 €. Ce chiffre d'affaires est composé de la facturation de frais de gestion aux filiales.

Depuis 2006, la société a décidé d'activer en immobilisation incorporelle les frais de développement des nouveaux projets. Cette activation s'effectue sur base des frais réels liés au développement des projets. Le montant de la production immobilisée pour 2011 s'élève à 1.092.504,99 €. Pour rappel, les montants activés en production immobilisée ne sont pas amortis mais sont, soit refacturés aux filiales d'exploitation quand un projet aboutit, soit quand le projet n'aboutit pas, font l'objet de réduction de valeur. Cette réduction de valeur est décidée par le Conseil d'Administration.

Les autres produits d'exploitation de 1.278.236,78 € comprennent essentiellement les plus-values sur les immobilisations incorporelles correspondant à la différence entre le montant facturé ou apporté et le montant activé en production immobilisée des quasi-apports et apports en nature vers les filiales Tivano, Williwaw et EBP, et la refacturation de frais divers.

Les produits financiers s'élèvent à 2.323.715,63 €. Ils sont principalement composés des dividendes provenant des filiales (1.600.000 €), des intérêts refacturés aux filiales Tivano, Solano et Hegoa Wind liés à l'acompte payés par Air Energy à Nordex en 2008 pour l'achat de 12 éoliennes (641.063,51 €), et dans une moindre mesure des intérêts de placement de trésorerie. Compte tenu de la baisse des taux d'intérêt en 2011, les revenus des placements ont diminué en 2011.

Les frais généraux sont passés de 2.215.187,84 € en 2010 à 2.662.710,14 € en 2011. Cette augmentation est principalement liée à la croissance des activités de la société et des prestations fournies pour le développement de nouveaux projets.

Les intérêts bancaires s'élèvent à 217.502,74 €, et sont liés aux charges d'intérêt de l'emprunt conclu en vue du financement partiel de l'acquisition des actions EBP sa.

L'exercice écoulé se clôture par un bénéfice net de 1.379.952,67 €.

Faits marquants de l'exercice

Durant l'exercice écoulé, la production des éoliennes des filiales Les Vents de Perwez SA, Electricité du Bois du Prince SA, Sky Sweeper SA, Cape Doctor SA et Hegoa Wind SA a été conforme ou supérieure aux prévisions. La production des éoliennes des filiales Les Vents de l'Ornoi SA et Electrastar SA a été inférieure aux prévisions; la production des éoliennes supérieure aux prévisions des mois de juin, août, septembre et décembre 2011 n'a pas permis de rattraper le retard pris au cours des quatre premiers mois de l'année.

En 2011, les parcs de Zephiros SA, Williwaw SA, Tivano SA et l'extension du parc existant de Electricité du Bois du Prince SA ont été mis en exploitation, respectivement durant les mois de septembre, août, octobre et avril. La puissance installée de ces parcs est de 16.1 MW pour le parc de Arendonk, 4.6 MW pour le parc de Puurs, 12.5 MW pour le parc de Gouvvy et 8 MW pour l'extension du parc de Fosses-la-Ville.

En 2011, les SA Solano et Maloja ont été constituées afin de mettre en œuvre les parcs éoliens de Ciney (15 MW) et de Eeklo (4,6 MW). L'entrée en production est prévue à la fin du 3e trimestre 2012 pour le parc de Ciney et pour le parc de Eeklo.

Il n'y a pas d'autres remarques particulières à émettre par rapport aux filiales Electricité du Bois du Prince SA, Electrastar SA, Les Vents de Perwez SA, Les Vents de l'Ornoi SA, Sky Sweeper SA, Cape Doctor SA, Tivano SA, Zephiros SA, Williwaw SA et Hegoa Wind.

Au 31/12/2011, la société exploite, seule ou en partenariat, via ses filiales, 66 éoliennes pour une puissance nominale totale de 132,9 MW.

Un acompte a été versé début 2008 au fournisseur d'éoliennes NORDEX sur l'acquisition / la commande d'éoliennes par Air Energy. Cet acompte a été utilisé à concurrence de 4.742.984 €. Le solde au 31 décembre 2011 s'élève à 1.185.246 €.

2. INFORMATIONS SUR LES EVENEMENTS SURVENUS APRES LA DATE DU BILAN ET LES AUTRES FAITS IMPORTANTS

Néant.

3. PERSPECTIVES

Au cours de l'exercice, des permis ont été obtenus pour les parcs de Boneffe (12 éoliennes d'une puissance nominale de 3.4 MW) et Molenbaix (5 éoliennes de 2.3 MW).

4. ACTIVITES EN MATIERE DE RECHERCHE ET DE DEVELOPPEMENT

En 2011, les équipes de développement ont continué leur travail de prospection afin de trouver de nouveaux parcs on et off-shore.

5. AUGMENTATION DE CAPITAL OU EMISSION D'OBLIGATIONS CONVERTIBLES OU DE WARRANTS

Néant.

6. INSTRUMENT DE COUVERTURE

RAPPORT DE GESTION

Un crédit bancaire a été conclu en 2008 à un taux d'intérêt variable. La société a mis en place une couverture du risque par échange de taux d'intérêt (" swap "). De cette sorte, elle a rendu fixe et à long terme les intérêts dus sur les crédits court terme.

7. DESCRIPTIONS DES RISQUES ET INCERTITUDES , INDICATEUR DE PERFORMANCE DE NATURE NON FINANCIERE ET INFORMATIONS RELATIVES AUX QUESTIONS D'ENVIRONNEMENT ET DU PERSONNEL

En temps que société holding prestant des services pour ses filiales, les risques identifiés se retrouvent essentiellement au sein des filiales de la société.

Les principaux risques liés aux filiales sont énumérés ci-dessous.

Risques liés aux conditions climatiques

La rentabilité de la production d'électricité à partir de l'énergie éolienne est étroitement liée aux conditions de vent. Afin d'assurer la rentabilité d'un parc éolien, il est important que les conditions de vent du site pendant la durée d'exploitation du parc éolien soient conformes aux hypothèses de départ. Une baisse durable des conditions de vent conduirait à réduire le volume d'électricité produite, ce qui pourrait avoir un impact défavorable significatif sur l'activité, la situation financière ou les résultats des sociétés.

Risques liés à la fiabilité des installations

Le modèle économique des filiales est basé sur un plan de financement d'une durée relativement longue (10 à 12 ans), dont l'équilibre est fonction de la fiabilité des machines. Bien que les filiales se soient efforcées de couvrir contractuellement les risques pouvant affecter cette fiabilité, aucune garantie ne peut être donnée quant à la fiabilité des installations, l'évolution des coûts d'exploitation et de maintenance, l'arrêt temporaire ou définitif des parcs éoliens.

La survenance d'un tel évènement pourrait avoir des conséquences sur la capacité des filiales à honorer leurs engagements en vertu des contrats de financement, ce qui pourrait avoir un effet défavorable significatif sur l'activité, la situation financière ou les résultats des sociétés.

Risques liés au démantèlement des éoliennes

En vertu de la réglementation applicable, les filiales ont l'obligation de remettre en état le site d'implantation ainsi que de démanteler le parc éolien à la fin de l'exploitation. Les filiales ne peuvent garantir que les coûts de démantèlement ne seront pas sensiblement plus élevés que ce qui a été prévu, ce qui pourrait avoir un impact défavorable significatif sur l'activité, la situation financière et les résultats des sociétés.

Risques liés à la dépendance vis-à-vis de ses clients

Les filiales ne vendent l'électricité qu'elles produisent actuellement qu'à un nombre restreint de fournisseurs d'électricité.

Les contrats de fourniture d'électricité et de certificats verts conclus prévoient chacun des facultés de révision et/ou de résiliation du contrat en faveur du client, qui sont notamment susceptibles de s'appliquer en cas de modification du cadre légal.

La résiliation du contrat de fourniture d'électricité et de certificats verts par les clients, sur la base d'une des clauses de résiliation précitées ou de toute autre clause ou cause de résiliation, pourrait avoir un impact défavorable significatif sur l'activité, la situation financière ou les résultats des sociétés.

En outre, un défaut de paiement ou l'insolvabilité des clients pourrait également avoir un impact défavorable significatif sur l'activité, la situation financière ou les résultats des sociétés.

Risques liés aux contrats de crédit

Les filiales ont financé leurs activités principalement à l'aide de crédits bancaires et subordonnés.

Les conditions générales applicables à certains de ces contrats de crédit autorisent le prêteur à mettre fin à tout moment au contrat de crédit et à exiger le remboursement de l'intégralité des montants dus par la société. La résiliation d'un ou plusieurs contrats de crédit à l'initiative du prêteur pourrait par conséquent avoir un impact défavorable significatif sur l'activité, la situation financière ou les résultats des sociétés.

Risques liés aux assurances

Les activités des filiales sont soumises aux risques liés à la construction et à l'exploitation de parcs éoliens, tels que les risques d'interruption, de fonctionnement défectueux ou encore de catastrophes naturelles.

Même si les filiales ont mis en place une politique de couverture des principaux risques liés à ses activités, la société ne peut garantir que les polices d'assurance sont ou seront suffisantes pour couvrir d'éventuelles pertes résultant d'une interruption importante du fonctionnement des parcs éoliens, des coûts de réparation ou de remplacement des pièces endommagées ou défectueuses ou des conséquences d'une action en justice.

Les coûts résultant d'un dommage grave non assuré ou d'un dommage excédant significativement le plafond des polices d'assurance pourraient avoir un impact défavorable significatif sur l'activité, la situation financière ou les résultats des sociétés.

En outre, si le montant des primes devait augmenter, les filiales pourraient ne pas être en mesure de conserver une couverture d'assurance similaire à la couverture existante ou pourraient la conserver mais à un coût significativement supérieur, ce qui pourrait avoir un impact défavorable significatif sur l'activité, la situation financière ou les résultats des sociétés.

Risques liés à l'évolution de la politique de soutien de l'énergie renouvelable

Le marché de l'énergie renouvelable a bénéficié d'un contexte favorable qui résultait des politiques nationales et internationales de soutien aux énergies non-polluantes. En particulier, il a été institué en Belgique un système de certificats verts destiné à favoriser le développement de la production d'énergies renouvelables.

Au cours des dernier mois, une baisse du prix du certificat vert a été observée de telle sorte que le prix de marché actuel atteint le niveau de prix garanti par Elia, soit €65. D'autre part le Gouvernement Wallon a entamé une réflexion visant à modifier le mécanisme d'octroi des certificats verts. Cette réflexion étant toujours en cours à ce jour, il est impossible d'en évaluer l'impact sur la rentabilité future de la société.

Risques crédits

Les filiales sont principalement liées par des contrats de financement long terme à taux fixes non révisables ou par des contrats de financement de contrat court terme couverts par des SWAP d'intérêts. Le seul risque crédit porte sur l'en-cours financier court terme qui sera converti en dette long terme à taux variable couvert par l'achat d'un cap.

Les filiales ont, autant que faire ce peut, mis en place des mécanismes visant à circonscrire ces risques.

Risques de liquidité et de trésorerie

Au cas où les filiales devaient être amenées à moins facturer, à cause d'une baisse du régime des vents, d'une rupture de contrat de vente d'électricité ou d'un bris de machine, elles pourraient être amenées à rencontrer des problèmes de liquidité et de trésorerie et à diminuer ou supprimer le versement de dividendes à la maison mère.

RAPPORT DE GESTION

Les filiales ont, autant que faire se peut, mis en place des mécanismes visant à circonscrire ces risques.

8. ACQUISITION D'ACTIONS PROPRES

Pendant l'exercice, la société n'a pas acquis ou cédé d'actions propres.

A la date du bilan, la société ne possède pas d'actions propres en portefeuille, les dispositions de l'article 620 du Code des Sociétés sont donc respectées.

9. SUCCURSALES

La société ne détient aucune succursale.

10. ACTIVITES COMPLEMENTAIRES DU COMMISSAIRE

Néant

11. ENTREPRISES LIEES

L'entreprise détient :

- 50 % de sa filiale " Les Vents de l'Ornoi SA "
- 75,1% de sa filiale " Les Vents de Perwez "
- 99,8% de sa filiale " Electrastar SA "
- 99,9 % de sa filiale " Electricité du Bois du Prince SA "
- 99,8% de sa filiale " Sky Sweeper SA "
- 99,8% de sa filiale " Cape Doctor SA "
- 50% de sa filiale " Norther SA "
- 99,9% de sa filiale " Hegoa Wind SA "
- 74,0% de sa filiale " Zephiros NV "
- 74,0% de sa filiale " Williwaw NV "
- 99,9% de sa filiale " Tivano SA "
- 74% de sa filiale " Maloja NV "
- 99,9% de sa filiale " Solano SA "

12. AFFECTATION DU RESULTAT

Pour cet exercice, le bénéfice à affecter s'élève à 9.467.988,11 €.

Après avoir étudié l'impact de la distribution d'un dividende sur les états financiers futurs de la société, le Conseil d'administration propose à l'Assemblée Générale des actionnaires de ne pas procéder à la distribution d'un dividende pour l'exercice se clôturant au 31/12/2011, et de reporter l'intégralité du bénéfice à affecter de la société.

13. APPROBATION DES COMPTES ANNUELS ET DECHARGE AUX ADMINISTRATEURS ET AU COMMISSAIRE

Nous prions l'assemblée générale des actionnaires d'approuver les comptes annuels clôturés au 31 décembre 2011.

En accord avec les dispositions légales, nous prions l'assemblée générale d'accorder décharge aux administrateurs et au commissaire de la société pour leur mission effectuée durant l'exercice.

Wavre, le vendredi 27 avril 2012.

Le conseil d'administration.

RAPPORT DES COMMISSAIRES

Rapport du commissaire sur l'exercice clôturé le 31 décembre 2011

Aux actionnaires

Conformément aux dispositions légales et statutaires, nous vous faisons rapport dans le cadre du mandat de commissaire qui nous a été confié. Ce rapport inclut notre opinion sur les comptes annuels ainsi que les mentions et informations complémentaires requises.

~~Il s'agit d'un premier contrôle.~~ Il ne s'agit pas d'un premier contrôle.

Déclaration sur les chiffres du dernier exercice: Attestation sans réserve

Nous avons procédé au contrôle des comptes annuels de Air Energy SA pour l'exercice se clôturant le 31 décembre 2011, établis conformément au référentiel comptable applicable en Belgique, dont le total du bilan s'élève à 23.392 (000) EUR et dont le compte de résultats se solde par un bénéfice de l'exercice de 1.380 (000) EUR.

L'établissement des comptes annuels relève de la responsabilité du conseil d'administration. Cette responsabilité comprend entre autres: la conception, la mise en place et le suivi d'un contrôle interne relatif à l'établissement et la présentation sincère de comptes annuels ne comportant pas d'anomalies significatives, que celles-ci résultent de fraudes ou d'erreurs, le choix et l'application de règles d'évaluation appropriées ainsi que la détermination d'estimations comptables raisonnables au regard des circonstances.

Notre responsabilité est d'exprimer une opinion sur ces comptes sur base de notre contrôle. Nous avons effectué notre contrôle conformément aux dispositions légales et selon les normes de révision applicables en Belgique, telles qu'édictées par l'Institut des Réviseurs d'Entreprises. Ces normes de révision requièrent que notre contrôle soit organisé et exécuté de manière à obtenir une assurance raisonnable que les comptes annuels ne comportent pas d'anomalies significatives.

Conformément aux normes de révision précitées, nous avons mis en œuvre des procédures de contrôle en vue de recueillir des éléments probants concernant les montants et les informations fournis dans les comptes annuels. Le choix de ces procédures relève de notre jugement, y compris l'évaluation du risque que les comptes annuels contiennent des anomalies significatives, que celles-ci résultent de fraudes ou d'erreurs. Dans le cadre de cette évaluation de risque, nous avons tenu compte du contrôle interne en vigueur dans la société pour l'établissement et la présentation sincère des comptes annuels afin de définir les procédures de contrôle appropriées en la circonstance, et non dans le but d'exprimer une opinion sur l'efficacité du contrôle interne de la société. Nous avons également évalué le bien-fondé des règles d'évaluation, le caractère raisonnable des estimations comptables faites par la société, ainsi que la présentation des comptes annuels dans leur ensemble. Enfin, nous avons obtenu du conseil d'administration et des préposés de la société les explications et informations requises pour notre contrôle. Nous estimons que les éléments probants recueillis fournissent une base raisonnable à l'expression de notre opinion.

A notre avis, les comptes annuels clôturés le 31 décembre 2011 donnent une image fidèle du patrimoine, de la situation financière et des résultats de la société, conformément au référentiel comptable applicable en Belgique.

Déclarations et informations complémentaires

L'établissement et le contenu du rapport de gestion, ainsi que le respect par la société du Code des Sociétés et des statuts, relèvent de la responsabilité du conseil d'administration.

Notre responsabilité est d'inclure dans notre rapport les mentions et informations complémentaires suivantes qui ne sont pas de nature à modifier la portée de l'attestation des comptes annuels:

" Le rapport de gestion traite des informations requises par la loi et concorde avec les comptes annuels. Toutefois, nous ne sommes pas en mesure de nous prononcer sur la description des principaux risques et incertitudes auxquels la société est confrontée, ainsi que de sa situation, de son évolution prévisible ou de l'influence notable de certains faits sur son développement futur. Nous pouvons néanmoins confirmer que les renseignements fournis ne présentent pas d'incohérences manifestes avec les informations dont nous avons connaissance dans le cadre de notre mandat.

" Sans préjudice d'aspects formels d'importance mineure, la comptabilité est tenue conformément aux dispositions légales et réglementaires applicables en Belgique.

" Nous n'avons pas à vous signaler d'opération conclue ou de décision prise en violation des statuts ou du Code des Sociétés.

L'affectation des résultats proposée à l'assemblée générale est conforme aux dispositions légales et statutaires.

" La société est caractérisée par un environnement, une structure et une organisation limités. En conséquence de cette situation et conformément aux normes de contrôle de l'Institut des Réviseurs d'Entreprises, nous avons adapté nos méthodes de contrôle à une revue principalement substantive.

Ce rapport a été rédigé à Diegem le 30/04/2012.

40				1	EUR	
NAT.	Datum neerlegging	Nr.	Blz.	E.	D.	VOL 1.1

JAARREKENING IN EURO (2 decimalen)

NAAM: .....*ELECTRAWINDS*.....

Rechtsvorm: .....*Naamloze vennootschap*.....

Adres: .....*John Cordierlaan*.....Nr.: .....*9*..... Bus: .....

Postnummer: .....*8400*..... Gemeente: .....*Oostende*.....

Land: .....*België*.....

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van .....*Oostende*.....

Internetadres *: .....

Ondernemingsnummer **BE 0449.826.315**

DATUM **23 / 01 / 2012** van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

JAARREKENING goedgekeurd door de algemene vergadering van

31 / 05 / 2012

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van

01 / 01 / 2011

tot

31 / 12 / 2011

Vorig boekjaar van

01 / 01 / 2010

tot

31 / 12 / 2010

De bedragen van het vorige boekjaar ~~zijn / zijn niet~~ identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming, van de BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN

LDS NV
Nr.: *BE 0885.592.380*

Notenbosdreef 2, 8210 Zedelgem, België

Gedelegeerd bestuurder
31/05/2010 - 31/05/2016

Vertegenwoordigd door:

Luc Desender

Notenbosdreef 2, 8210 Zedelgem, België

Bertrand Bornhauser

*Chemin les Hauts-Crets 8, 1233 Cologny,
Zwitserland*

Bestuurder
31/05/2010 - 31/05/2016

PDS Consulting BVBA
Nr.: *BE 0882.258.649*

*Baron de Serretstraat 61, 8200 Brugge
(Sint-Michiels), België*

Bestuurder
31/05/2010 - 31/05/2016

Vertegenwoordigd door:

Paul Desender

*Baron de Serretstraat 61, 8200 Brugge
(Sint-Michiels), België*

Zijn gevoegd bij deze jaarrekening:

Totaal aantal neergelegde bladen: .....*45*..... Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn: .....*5.2.1, 5.2.3, 5.2.4, 5.5.2, 5.8, 5.16, 5.17.2, 8, 9*.....

LDS NV vertegenwoordigd door de heer
Luc Desender
Bestuurder

Handtekening
(naam en hoedanigheid)

* Facultatieve vermelding.

** Schrapen wat niet van toepassing is.

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN (vervolg van de vorige bladzijde)

Manuel Vandenbulcke	Cogels Osylei 78, 2600 Berchem (Antwerpen), België	Bestuurder 23/12/2008 - 31/05/2014
BURACO N.V. Nr.: BE 0428.949.935	Jan de Trochstraat 151, 1703 Schepdaal, België	Voorzitter van de Raad van Bestuur 31/05/2010 - 31/05/2016
Vertegenwoordigd door:		
Paul VANDEKERCKHOVE	Jan de Trochstraat 151, 1703 Schepdaal, België	
Peter Maenhout	Mercelisstraat 80, 1000 Brussel, België	Bestuurder 24/12/2009 - 31/05/2015
PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ VLAANDEREN Nr.: BE 0455.777.660	Oude Graanmarkt 63, 1000 Brussel, België	Bestuurder 31/07/2009 - 30/11/2015
Vertegenwoordigd door:		
Werner Decrem	Oude Baan 186, 1790 Affligem, België	
FEDERALE PARTICIPATIE- EN INVESTERINGSMAATSCHAPPIJ Nr.: BE 0253.445.063	Louizalaan 54, 1050 Elsene, België	Bestuurder 11/04/2009 - 31/05/2015
Vertegenwoordigd door:		
Rudi Vander Vennet	Handbalstraat 11, 9000 Gent, België	
WINPAR NV Nr.: BE 0899.511.088	Uitbreidingstraat 46, 2600 Berchem (Antwerpen), België	Bestuurder 24/12/2009 - 31/05/2015
Vertegenwoordigd door:		
Alexandre Vandekerchove	Waversesteenweg 149, 3090 Overijse, België	
Dirk Dewals	Tervuursesteenweg 205, 3060 Bertem, België	Bestuurder 31/05/2010 - 31/05/2014
Mercodi BVBA Nr.: BE 0882.665.653	Grote Markt 18, 9120 Beveren-Waas, België	Bestuurder 31/05/2010 - 31/05/2016
Vertegenwoordigd door:		
Jo Cornu	Grote Markt 18, 9120 Beveren-Waas, België	
Grant Thornton, Lippens & Rabaey BV CVBA Nr.: BE 0431.161.436 Lidmaatschapsnr.: B00200	Lievekaai 21, 9000 Gent, België	Commissaris 31/05/2010 - 31/05/2014
Vertegenwoordigd door:		
Stefaan Rabaey (Bedrijfsrevisor)		

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De jaarrekening ~~werd~~ / werd niet* geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is.

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

- A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming**,
- B. Het opstellen van de jaarrekening**,
- C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
- D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

Naam, voornamen, beroep en woonplaats	Lidmaatschaps-nummer	Aard van de opdracht (A, B, C en/of D)

* Schrappen wat niet van toepassing is.

** Facultatieve vermelding.

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
VASTE ACTIVA		20/28	136.652.319,27	103.531.046,62
Oprichtingskosten	5.1	20	699.051,35	842.518,41
Immateriële vaste activa	5.2	21	425.872,40	25.059,13
Materiële vaste activa	5.3	22/27	12.660.911,90	5.365.265,06
Terreinen en gebouwen		22	3.272.651,99	3.772.552,38
Installaties, machines en uitrusting		23	1.503.300,83	325.406,19
Meubilair en rollend materieel		24	1.140.088,70	1.049.464,19
Leasing en soortgelijke rechten		25	271.357,67	217.210,90
Overige materiële vaste activa		26	7.633,02	.....
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27	6.465.879,69	631,40
	5.4/			
Financiële vaste activa	5.5.1	28	122.866.483,62	97.298.204,02
Verbonden ondernemingen	5.14	280/1	107.998.853,32	82.791.111,72
Deelnemingen		280	90.981.604,58	63.061.566,98
Vorderingen		281	17.017.248,74	19.729.544,74
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	5.14	282/3	14.825.355,30	14.464.567,30
Deelnemingen		282	8.675.355,30	11.214.567,30
Vorderingen		283	6.150.000,00	3.250.000,00
Andere financiële vaste activa		284/8	42.275,00	42.525,00
Aandelen		284	42.275,00	42.275,00
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	.....	250,00
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	82.312.784,16	117.695.548,26
Vorderingen op meer dan één jaar		29	233.463,46	1.386.000,00
Handelsvorderingen		290	.....	.....
Overige vorderingen		291	233.463,46	1.386.000,00
Voorraden en bestellingen in uitvoering		3	.....	4.683.657,69
Voorraden		30/36	.....	.....
Grond- en hulpstoffen		30/31	.....	.....
Goederen in bewerking		32	.....	.....
Gereed product		33	.....	.....
Handelsgoederen		34	.....	.....
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35	.....	.....
Vooruitbetalingen		36	.....	.....
Bestellingen in uitvoering		37	.....	4.683.657,69
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	68.545.006,69	85.926.894,83
Handelsvorderingen		40	8.907.369,71	8.201.821,83
Overige vorderingen		41	59.637.636,98	77.725.073,00
	5.5.1/			
Geldbeleggingen	5.6	50/53	.....	.....
Eigen aandelen		50	.....	.....
Overige beleggingen		51/53	.....	.....
Liquide middelen		54/58	1.487.371,56	19.486.121,32
Overlopende rekeningen	5.6	490/1	12.046.942,45	6.212.874,42
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	218.965.103,43	221.226.594,88

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN .....(+)/(-)		10/15	83.602.943,54	77.239.203,77
Kapitaal 5.7		10	62.658.916,94	61.102.242,92
Geplaatst kapitaal		100	62.658.916,94	61.102.242,92
Niet-opgevraagd kapitaal		101	.....	.....
Uitgiftepremies		11	15.065.917,95	6.079.456,14
Herwaarderingsmeerwaarden		12	.....	.....
Reserves		13	974.085,67	974.085,67
Wettelijke reserve		130	754.598,98	754.598,98
Onbeschikbare reserves		131	.....	.....
Voor eigen aandelen		1310	.....	.....
Andere		1311	.....	.....
Belastingvrije reserves		132	.....	.....
Beschikbare reserves		133	219.486,69	219.486,69
Overgedragen winst (verlies) .....(+)/(-)		14	4.904.022,98	9.083.419,04
Kapitaalsubsidies		15	.....	.....
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief		19	.....	.....
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		16	.....	.....
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	.....	.....
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160	.....	.....
Belastingen		161	.....	.....
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162	.....	.....
Overige risico's en kosten 5.8		163/5	.....	.....
Uitgestelde belastingen		168	.....	.....
SCHULDEN		17/49	135.362.159,89	143.987.391,11
Schulden op meer dan één jaar 5.9		17	92.810.862,74	80.866.527,89
Financiële schulden		170/4	92.810.862,74	80.866.527,89
Achtergestelde leningen		170	86.860.170,02	72.767.339,51
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171	.....	.....
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172	82.886,97	1.850,88
Kredietinstellingen		173	5.867.805,75	8.097.337,50
Overige leningen		174	.....	.....
Handelsschulden		175	.....	.....
Leveranciers		1750	.....	.....
Te betalen wissels		1751	.....	.....
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176	.....	.....
Overige schulden		178/9	.....	.....
Schulden op ten hoogste één jaar		42/48	40.325.917,86	61.672.784,26
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen 5.9		42	2.572.011,31	2.402.839,01
Financiële schulden		43	31.801.512,20	53.106.716,69
Kredietinstellingen		430/8	31.801.512,20	53.106.716,69
Overige leningen		439	.....	.....
Handelsschulden		44	3.429.422,35	3.037.976,58
Leveranciers		440/4	3.429.422,35	3.037.976,58
Te betalen wissels		441	.....	.....
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46	1.694.486,86	2.282.809,01
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten 5.9		45	774.835,14	738.792,97
Belastingen		450/3	81.263,21	170.366,61
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	693.571,93	568.426,36
Overige schulden		47/48	53.650,00	103.650,00
Overlopende rekeningen 5.9		492/3	2.225.379,29	1.448.078,96
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	218.965.103,43	221.226.594,88

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/74	20.272.439,50	24.287.736,07
Omzet	5.10	70	8.335.204,33	3.444.941,49
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) .....(+)/(-)		71	.....	1.578.807,08
Geproduceerde vaste activa		72	1.665.700,20	.....
Andere bedrijfsopbrengsten	5.10	74	10.271.534,97	19.263.987,50
Bedrijfskosten .....(+)/(-)		60/64	17.292.257,49	14.812.002,25
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60	.....	.....
Aankopen		600/8	.....	.....
Voorraad: afname (toename) .....(+)/(-)		609	.....	.....
Diensten en diverse goederen		61	10.321.384,47	8.766.372,61
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen .....(+)/(-)	5.10	62	5.619.830,93	4.766.711,15
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	1.258.040,17	1.063.745,58
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) .....(+)/(-)		631/4	.....	19.255,60
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) .....(+)/(-)	5.10	635/7	.....	.....
Andere bedrijfskosten	5.10	640/8	93.001,92	195.917,31
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten ..(-)		649	.....	.....
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) .....(+)/(-)		9901	2.980.182,01	9.475.733,82
Financiële opbrengsten		75	6.280.605,18	5.924.005,36
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	2.125.342,17	5.362.957,35
Opbrengsten uit vlottende activa		751	4.154.333,40	455.124,39
Andere financiële opbrengsten	5.11	752/9	929,61	105.923,62
Financiële kosten .....(+)/(-)	5.11	65	10.860.857,64	9.067.002,38
Kosten van schulden		650	10.346.141,94	8.899.532,05
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) .....(+)/(-)		651	.....	.....
Andere financiële kosten .....(+)/(-)		652/9	514.715,70	167.470,33
Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting .....(+)/(-)		9902	-1.600.070,45	6.332.736,80

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Uitzonderlijke opbrengsten		76	6.790,89	.....
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	.....	.....
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	.....	.....
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	.....	.....
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	6.790,89	.....
Andere uitzonderlijke opbrengsten	5.11	764/9	.....	.....
Uitzonderlijke kosten .....(+)/(-)		66	2.586.243,29	181.876,04
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	.....	.....
Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	2.476.712,00	18.345,68
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) .....(+)/(-)		662	.....	.....
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	109.531,29	17.783,72
Andere uitzonderlijke kosten	5.11	664/8	.....	145.746,64
Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten .....(-)		669	.....	.....
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting .....(+)/(-)		9903	-4.179.522,85	6.150.860,76
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen		780	.....	.....
Overboeking naar de uitgestelde belastingen		680	.....	.....
Belastingen op het resultaat .....(+)/(-)	5.12	67/77	-126,79	.....
Belastingen		670/3	.....	.....
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen		77	126,79	.....
Winst (Verlies) van het boekjaar .....(+)/(-)		9904	-4.179.396,06	6.150.860,76
Onttrekking aan de belastingvrije reserves		789	.....	.....
Overboeking naar de belastingvrije reserves		689	.....	.....
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar .....(+)/(-)		9905	-4.179.396,06	6.150.860,76

RESULTAATVERWERKING

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies) .....(+)/(-)	9906	4.904.022,98	9.390.962,08
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar .....(+)/(-)	(9905)	-4.179.396,06	6.150.860,76
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar .....(+)/(-)	14P	9.083.419,04	3.240.101,32
Ottrekking aan het eigen vermogen	791/2	.....	.....
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	791	.....	.....
aan de reserves	792	.....	.....
Toevoeging aan het eigen vermogen	691/2	.....	307.543,04
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	691	.....	.....
aan de wettelijke reserve	6920	.....	307.543,04
aan de overige reserves	6921	.....	.....
Over te dragen winst (verlies) .....(+)/(-)	(14)	4.904.022,98	9.083.419,04
Tussenkost van de vennoten in het verlies	794	.....	.....
Uit te keren winst	694/6	.....	.....
Vergoeding van het kapitaal	694	.....	.....
Bestuurders of zaakvoerders	695	.....	.....
Andere rechthebbenden	696	.....	.....

TOELICHTING

STAAT VAN DE OPRICHTINGSKOSTEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	20P	xxxxxxxxxxxxxxx	842.518,41
Mutaties tijdens het boekjaar			
Nieuwe kosten van het boekjaar	8002	294.812,50	
Afschrijvingen	8003	438.279,56	
Andere .....(+)/(-)	8004	.....	
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	(20)	699.051,35	
Waarvan			
Kosten van oprichting en kapitaalverhoging, kosten bij uitgifte van leningen en andere oprichtingskosten	200/2	699.051,35	
Herstructureringskosten	204	.....	

**CONCESSIES, OCTROOIEN, LICENTIES, KNOWHOW, MERKEN EN
SOORTGELIJKE RECHTEN**

Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar .....

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
8052P	xxxxxxxxxxxxxxxx	99.562,60

Mutaties tijdens het boekjaar

Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa .....

8022	.....	
------	-------	--

Overdrachten en buitengebruikstellingen .....

8032	.....	
------	-------	--

Overboekingen van een post naar een andere .....(+)/(-)

8042	669.470,06	
------	------------	--

Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar .....

8052	769.032,66	
------	------------	--

Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar .....

8122P	xxxxxxxxxxxxxxxx	74.503,47
-------	------------------	-----------

Mutaties tijdens het boekjaar

Geboekt .....

8072	16.206,77	
------	-----------	--

Teruggenomen .....

8082	.....	
------	-------	--

Verworven van derden .....

8092	.....	
------	-------	--

Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen .....

8102	.....	
------	-------	--

Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)

8112	252.450,02	
------	------------	--

Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar .....

8122	343.160,26	
------	------------	--

NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR .....

211	425.872,40	
-----	------------	--

STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
TERREINEN EN GEBOUWEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P	xxxxxxxxxxxxxxxx	3.912.033,39
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	325.262,52	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171	685.000,00	
Overboekingen van een post naar een andere .....(+)/(-)	8181	13.978,38	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	3.566.274,29	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251P	xxxxxxxxxxxxxxxx	.....
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8211	.....	
Verworven van derden	8221	.....	
Afgeboekt	8231	.....	
Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)	8241	.....	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251	.....	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321P	xxxxxxxxxxxxxxxx	139.481,01
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	154.141,29	
Teruggenomen	8281	.....	
Verworven van derden	8291	.....	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301	.....	
Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)	8311	.....	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	293.622,30	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(22)	3.272.651,99	

INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING**Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar .....**

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
8192P	xxxxxxxxxxxxxxxx	553.556,54

Mutaties tijdens het boekjaar

Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa .....

8162	.....	
------	-------	--

Overdrachten en buitengebruikstellingen .....

8172	.....	
------	-------	--

Overboekingen van een post naar een andere .....(+)/(-)

8182	1.280.121,15	
------	--------------	--

Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar .....

8192	1.833.677,69	
------	--------------	--

Meerwaarden per einde van het boekjaar .....

8252P	xxxxxxxxxxxxxxxx	.....
-------	------------------	-------

Mutaties tijdens het boekjaar

Geboekt .....

8212	.....	
------	-------	--

Verworven van derden .....

8222	.....	
------	-------	--

Afgeboekt .....

8232	.....	
------	-------	--

Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)

8242	.....	
------	-------	--

Meerwaarden per einde van het boekjaar .....

8252	.....	
------	-------	--

Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar .....

8322P	xxxxxxxxxxxxxxxx	228.150,35
-------	------------------	------------

Mutaties tijdens het boekjaar

Geboekt .....

8272	102.226,51	
------	------------	--

Teruggenomen .....

8282	.....	
------	-------	--

Verworven van derden .....

8292	.....	
------	-------	--

Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen .....

8302	.....	
------	-------	--

Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)

8312	.....	
------	-------	--

Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar .....

8322	330.376,86	
------	------------	--

NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR .....

(23)	1.503.300,83	
------	--------------	--

MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL**Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar .....**

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
8193P	xxxxxxxxxxxxxxxx	1.696.659,35

Mutaties tijdens het boekjaar

Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa .....

8163	.....	
------	-------	--

Overdrachten en buitengebruikstellingen .....

8173	187.861,73	
------	------------	--

Overboekingen van een post naar een andere .....(+)/(-)

8183	469.314,21	
------	------------	--

Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar .....

8193	1.978.111,83	
------	--------------	--

Meerwaarden per einde van het boekjaar .....

8253P	xxxxxxxxxxxxxxxx	.....
-------	------------------	-------

Mutaties tijdens het boekjaar

Geboekt .....

8213	.....	
------	-------	--

Verworven van derden .....

8223	.....	
------	-------	--

Afgeboekt .....

8233	.....	
------	-------	--

Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)

8243	.....	
------	-------	--

Meerwaarden per einde van het boekjaar .....

8253	.....	
------	-------	--

Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar .....

8323P	xxxxxxxxxxxxxxxx	647.195,16
-------	------------------	------------

Mutaties tijdens het boekjaar

Geboekt .....

8273	451.367,04	
------	------------	--

Teruggenomen .....

8283	.....	
------	-------	--

Verworven van derden .....

8293	.....	
------	-------	--

Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen .....

8303	8.089,05	
------	----------	--

Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)

8313	-252.450,02	
------	-------------	--

Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar .....

8323	838.023,13	
------	------------	--

NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR .....

(24)	1.140.088,70	
------	--------------	--

LEASING EN SOORTGELIJKE RECHTEN**Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar .....**

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
8194P	xxxxxxxxxxxxxxxx	402.407,09

Mutaties tijdens het boekjaar

Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa .....

8164 .....

Overdrachten en buitengebruikstellingen .....

8174 37.229,75

Overboekingen van een post naar een andere .....(+)/(-)

8184 153.049,10

Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar .....

8194 518.226,44

Meerwaarden per einde van het boekjaar .....

8254P xxxxxxxxxxxxxxxx .....

Mutaties tijdens het boekjaar

Geboekt .....

8214 .....

Verworven van derden .....

8224 .....

Afgeboekt .....

8234 .....

Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)

8244 .....

Meerwaarden per einde van het boekjaar .....

8254 .....

Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar .....

8324P xxxxxxxxxxxxxxxx 185.196,19

Mutaties tijdens het boekjaar

Geboekt .....

8274 95.765,62

Teruggenomen .....

8284 .....

Verworven van derden .....

8294 .....

Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen .....

8304 34.093,04

Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)

8314 .....

Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar .....

8324 246.868,77

NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR .....

(25) 271.357,67

WAARVAN**Terreinen en gebouwen .....**

250 .....

Installaties, machines en uitrusting .....

251 .....

Meubilair en rollend materieel .....

252 271.357,67

OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA**Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar** .....**Mutaties tijdens het boekjaar**

Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa .....

Overdrachten en buitengebruikstellingen .....

Overboekingen van een post naar een andere .....(+)/(-)

Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar .....**Meerwaarden per einde van het boekjaar** .....**Mutaties tijdens het boekjaar**

Geboekt .....

Verworven van derden .....

Afgeboekt .....

Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)

Meerwaarden per einde van het boekjaar .....**Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar** .....**Mutaties tijdens het boekjaar**

Geboekt .....

Teruggenomen .....

Verworven van derden .....

Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen .....

Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)

Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar .....**NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR** .....

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
8195P	XXXXXXXXXXXXXXXXX	.....
8165	.....	
8175	.....	
8185	7.686,40	
8195	7.686,40	
8255P	XXXXXXXXXXXXXXXXX	.....
8215	.....	
8225	.....	
8235	.....	
8245	.....	
8255	.....	
8325P	XXXXXXXXXXXXXXXXX	.....
8275	53,38	
8285	.....	
8295	.....	
8305	.....	
8315	.....	
8325	53,38	
(26)	7.633,02	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA IN AANBOUW EN VOORUITBETALINGEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196P	xxxxxxxxxxxxxxxx	631,40
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8166	9.058.867,59	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8176	.....	
Overboekingen van een post naar een andere .....(+)/(-)	8186	-2.593.619,30	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196	6.465.879,69	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8256P	xxxxxxxxxxxxxxxx	.....
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8216	.....	
Verworven van derden	8226	.....	
Afgeboekt	8236	.....	
Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)	8246	.....	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8256	.....	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326P	xxxxxxxxxxxxxxxx	.....
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8276	.....	
Teruggenomen	8286	.....	
Verworven van derden	8296	.....	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8306	.....	
Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)	8316	.....	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326	.....	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(27)	6.465.879,69	

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391P	xxxxxxxxxxxxxxxx	63.111.566,98
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8361	27.857.537,60	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8371	.....	
Overboekingen van een post naar een andere .....(+)/(-)	8381	62.500,00	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391	91.031.604,58	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8451P	xxxxxxxxxxxxxxxx	.....
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8411	.....	
Verworven van derden	8421	.....	
Afgeboekt	8431	.....	
Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)	8441	.....	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8451	.....	
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521P	xxxxxxxxxxxxxxxx	50.000,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8471	.....	
Teruggenomen	8481	.....	
Verworven van derden	8491	.....	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8501	.....	
Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)	8511	.....	
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521	50.000,00	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551P	xxxxxxxxxxxxxxxx	.....
Mutaties tijdens het boekjaar .....(+)/(-)	8541	.....	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551	.....	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(280)	90.981.604,58	
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	281P	xxxxxxxxxxxxxxxx	19.729.544,74
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8581	.....	
Terugbetalingen	8591	2.712.296,00	
Geboekte waardeverminderingen	8601	.....	
Teruggenomen waardeverminderingen	8611	.....	
Wisselkoersverschillen .....(+)/(-)	8621	.....	
Overige mutaties .....(+)/(-)	8631	.....	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(281)	17.017.248,74	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8651	.....	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392P	xxxxxxxxxxxxxxxxxx	11.218.412,98
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8362	.....	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8372	.....	
Overboekingen van een post naar een andere .....(+)/(-)	8382	-62.500,00	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392	11.155.912,98	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8452P	xxxxxxxxxxxxxxxxxx	.....
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8412	.....	
Verworven van derden	8422	.....	
Afgeboekt	8432	.....	
Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)	8442	.....	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8452	.....	
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522P	xxxxxxxxxxxxxxxxxx	3.845,68
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8472	2.476.712,00	
Teruggenomen	8482	.....	
Verworven van derden	8492	.....	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8502	.....	
Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)	8512	.....	
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522	2.480.557,68	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8552P	xxxxxxxxxxxxxxxxxx	.....
Mutaties tijdens het boekjaar .....(+)/(-)	8542	.....	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8552	.....	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(282)	8.675.355,30	
ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	283P	xxxxxxxxxxxxxxxxxx	3.250.000,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8582	2.900.000,00	
Terugbetalingen	8592	.....	
Geboekte waardeverminderingen	8602	.....	
Teruggenomen waardeverminderingen	8612	.....	
Wisselkoersverschillen .....(+)/(-)	8622	.....	
Overige mutaties .....(+)/(-)	8632	.....	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(283)	6.150.000,00	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8652	.....	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	xxxxxxxxxxxxxxxx	56.775,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8363	.....	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373	.....	
Overboekingen van een post naar een andere .....(+)/(-)	8383	.....	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393	56.775,00	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453P	xxxxxxxxxxxxxxxx	.....
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8413	.....	
Verworven van derden	8423	.....	
Afgeboekt	8433	.....	
Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)	8443	.....	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453	.....	
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523P	xxxxxxxxxxxxxxxx	14.500,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8473	.....	
Teruggenomen	8483	.....	
Verworven van derden	8493	.....	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8503	.....	
Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)	8513	.....	
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523	14.500,00	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553P	xxxxxxxxxxxxxxxx	.....
Mutaties tijdens het boekjaar .....(+)/(-)			
8543	.....		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553	.....	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(284)	42.275,00	
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	xxxxxxxxxxxxxxxx	250,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583	.....	
Terugbetalingen	8593	250,00	
Geboekte waardeverminderingen	8603	.....	
Teruggenomen waardeverminderingen	8613	.....	
Wisselkoersverschillen .....(+)/(-)	8623	.....	
Overige mutaties .....(+)/(-)	8633	.....	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(285/8)	.....	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8653	.....	

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit (opgenomen in de posten 280 en 282 van de activa), alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit (opgenomen in de posten 284 en 51/53 van de activa) ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	rechtstreeks		dochter	Jaarrekening per	Munt-code	Eigen vermogen	Nettoresultaat
	Aantal	%	%			(+) of (-) (in eenheden)	
<i>Electrawinds Brugge NV</i> <i>BE 0861.775.021</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	2.570.711,28	307.501,28
<i>Aandelen</i>	846	99,88	0,0				
<i>Electrawinds Biomassa NV</i> <i>BE 0861.775.912</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>Kuipweg 44, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	14.197.478,99	-534.594,89
<i>Aandelen</i>	6.347	99,98	0,0				
<i>Electrawinds Biomasse Mouscron NV</i> <i>BE 0866.035.893</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>Rue des Garennes 17, 7700 Moeskroen, België</i>				31/12/2011	EUR	13.204.450,13	-2.457.711,89
<i>Aandelen</i>	100	87,72	0,0				
<i>Greenco NV</i> <i>BE 0880.938.162</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	1.203.165,11	-22.689,46
<i>Aandelen</i>	399	99,75	0,0				
<i>Electrawinds Solar NV</i> <i>BE 0883.744.927</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	2.081.734,41	232.024,03
<i>Aandelen</i>	1.199.990	99,99	0,0				
<i>Electrawinds Biostoom NV</i> <i>BE 0883.912.203</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>Solvaylaan 7, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	16.856.799,53	2.217.725,25
<i>Aandelen</i>	23.199.980	79,99	0,0				
<i>spa Electrawinds Italia</i> <i>Buitenlandse onderneming</i> <i>Via Della Giuliana 66, 00195 Roma, Italië</i>				31/12/2011	EUR	1.977.327,00	-1.313.723,00
<i>Aandelen</i>	750.000	100,0	0,0				
<i>Electrawinds Evolis Biomassa</i> <i>BE 0893.912.309</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	18.690,43	-3.234,70

LIJST VAN DE DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN (vervolg van de vorige bladzijde)

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	rechtstreeks		dochter	Jaarrekening per	Munt- code	Eigen vermogen	Nettoresultaat
	Aantal	%	%			(+) of (-) (in eenheden)	
<i>aandelen</i> <i>Electrawinds Evolis Wind</i> <i>BE 0893.912.210</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>	99	99,0	0,0	31/12/2011	EUR	704.732,29	504.399,63
<i>aandelen</i> <i>Energy Construct</i> <i>BE 0886.758.162</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>	74	74,0	0,0	31/12/2011	EUR	272.084,69	-8.904,02
<i>aandelen</i> <i>Electrawinds Bastogne</i> <i>BE 0890.159.102</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>Rue des Garennes 17, 7700 Moeskroen, België</i>	238	99,17	0,0	31/12/2011	EUR	-53.015,76	315.428,12
<i>aandelen</i> <i>Electrawinds Bulgaria</i> <i>Buitenlandse onderneming</i> <i>1 Bulgaria Square, NDK bus 4, Sofia, Bulgarije</i>	60	60,0	0,0	31/12/2011	EUR	650.605,00	-381.985,00
<i>aandelen</i> <i>Electrawinds BV</i> <i>NL8178.31.162.B01</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>Grote Brugse Grintweg 161, 4005 AE Tiel, Nederland</i>	2.855.583	100,0	0,0	31/12/2011	EUR	287.293,00	27.076,00
<i>aandelen</i> <i>Broceliande Energies Locales SAS</i> <i>FR47950587700023</i> <i>Vennootschap onder firma</i> <i>rue de la Chêze 15bis, 35380 Plelan Le Grand, Frankrijk</i>	100.000	100,0	0,0	31/12/2011	EUR	2.917.166,00	10.023,00
<i>aandelen</i> <i>SC Electrawinds RSA</i> <i>RO 22900755</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>St. Moldovei 4, Hunedoara, Roemenië</i>	1.251	65,0	0,0	31/12/2011	EUR	-402.235,00	-1.163.523,00
<i>aandelen</i> <i>Electrawinds France SAS</i> <i>FR47501530299</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>Av. Jean Lebas 79, 59100 Roubaix, Frankrijk</i>	14.085	99,94	0,0	31/12/2011	EUR	575.602,00	-770.954,00
<i>aandelen</i>	9.999	99,99	0,0				

LIJST VAN DE DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN (vervolg van de vorige bladzijde)

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Munt- code	Eigen vermogen	Nettoresultaat
	Aantal	%	%			(+) of (-) (in eenheden)	
Zon aan Zee BE 0807.562.612 Naamloze vennootschap John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België Aandelen	8.749	99,99	0,0	31/12/2011	EUR	1.103.882,14	159.078,54
Electrawinds Polen PL4990562703 Krzykacz 3, 76004 Gmina Sianow, Polen Aandelen	1.889	99,95	0,0	31/12/2011	EUR	-837.151,00	-805.604,00
Electrawinds windpark Berlare NV BE 0811.412.621 Naamloze vennootschap John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België aandelen	19.749	99,99	0,0	31/12/2011	EUR	2.362.021,85	-98.378,97
Electrawinds Windpark Maldegem NV BE 0811.413.314 Naamloze vennootschap John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België aandelen	12.600	70,0	0,0	31/12/2011	EUR	2.562.334,35	198.372,46
Electrawinds Shabla South JSCo BG200853502 Bulgaria Square - Administrative Building fl. 4 1, Sofia, Bulgarije aandelen	6.076.505	99,99	0,0	31/12/2011	EUR	2.999.151,00	-57.771,00
Electrawinds Shabla JSCo BG200780399 Bulgaria Square - Administrative Building, fl. 4 1, Sofia, Bulgarije aandelen	4.148.567	99,99	0,0	31/12/2011	EUR	2.014.310,00	-45.575,00
Electrawinds - S d.o.o. Strahinjica Bana 18, 1100 Belgrade, Servië aandelen	0	99,64	0,0	31/12/2011	EUR	341.159,00	-105.039,00
Electrawinds Distributie BE 0890.058.142 Naamloze vennootschap John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België Aandelen	99	99,0	0,0	31/12/2011	EUR	65.502,83	17.315,84
Electrawinds Windpark Sint-Lievens-Houtem NV BE 0807.239.047 Naamloze vennootschap John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België Aandelen	119	99,17	0,0	31/12/2011	EUR	46.779,29	-4.383,65

LIJST VAN DE DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN (vervolg van de vorige bladzijde)

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Munt- code	Eigen vermogen	Nettoresultaat
	Aantal	%	%			(+) of (-) (in eenheden)	
<i>Electrawinds Afrika</i> <i>Buitenlandse onderneming</i> <i>4 Pencarrow Crescent, , Zuid-Afrika</i>				31/12/2011	EUR	-337.478,00	-1.110.309,00
<i>Aandelen</i>	0	100,0	0,0				
<i>Energo Services</i> <i>BE 0826.719.023</i> <i>Besloten vennootschap met beperkte</i> <i>aansprakelijkheid</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	6.792,24	-12.007,76
<i>Aandelen</i>	185	99,46	0,0				
<i>Ballycadden Wind Farm</i> <i>IE 9679820L</i>							
<i>Buitenlandse onderneming</i> <i>Ballycadden Bunclody, County Wexford,</i> <i>Ierland</i>				31/12/2011	EUR	-312.324,00	477.731,00
<i>Aandelen</i>	10.408	51,0	0,0				
<i>Electrawinds Offshore</i> <i>BE 0831.221.209</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	185.523,08	-26.976,92
<i>Aandelen</i>	3.624	99,97	0,0				
<i>Electrawinds Vran</i> <i>RO23308612</i> <i>Buitenlandse onderneming</i> <i>26-28 Stirbei Voda Street, Bucharest,</i> <i>Roemenië</i>				31/12/2011	EUR	-6.030,00	-4.531,00
<i>Aandelen</i>	20	100,0	0,0				
<i>Zelena</i> <i>BE 0810.364.427</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	9.803.429,14	-93.302,36
<i>aandelen</i>	51.200	64,0	0,0				
<i>Electrawinds Greenpower Oostende</i> <i>BE 0811.148.840</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>Solvaylaan 7, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	6.108.985,01	-4.466.188,07
<i>aandelen</i>	55.312	50,0	0,0				
<i>Grenslan Power</i> <i>BE 0812.318.679</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	214.836,77	-3.123,61
<i>aandelen</i>	1.250	50,0	0,0				

LIJST VAN DE DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN (vervolg van de vorige bladzijde)

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	rechtstreeks		dochter	Jaarrekening per	Munt- code	Eigen vermogen	Nettoresultaat
	Aantal	%	%			(+) of (-) (in eenheden)	
<i>Elnu</i> <i>BE 0834.266.910</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	221.720,56	-28.279,44
<i>aandelen</i>	24.999	99,99	0,0				
<i>Electrawinds Storage</i> <i>BE 0835.080.621</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>John Cordierlaan 9, 8400 Oostende, België</i>				31/12/2011	EUR	896.192,00	46.192,00
<i>aandelen</i>	8.499	99,99	0,0				
<i>Electrawinds Plus</i> <i>BE 0462.850.445</i> <i>Naamloze vennootschap</i> <i>Notenbosdreef 2, 8210 Zedelgem, België</i>				31/12/2011	EUR	1.055.498,32	119.336,99
<i>aandelen</i>	302	86,78	0,0				
<i>Electrawinds Coega</i> <i>Copperstone Lane 26, 4302 Mount</i> <i>Edgecombe, Zuid-Afrika</i>				31/12/2011	EUR	0,00	0,00
<i>aandelen</i>	1	100,0	0,0				
<i>Electrawinds Genco Biomass S.R.L.</i> <i>Calae Vitan nr. 12 bloc V50b, sc.2, et.8, ap.64,</i> <i>70000 Municipal Bucuresti, Roemenië</i>				31/12/2011	EUR	-23.532,00	-24.425,00
<i>aandelen</i>	99	99,0	0,0				

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
OVERIGE GELDBELEGGINGEN			
Aandelen	51	.....	.....
Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagde bedrag	8681	.....	.....
Niet-opgevraagd bedrag	8682	.....	.....
Vastrentende effecten	52	.....	.....
Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen	8684	.....	.....
Termijnrekeningen bij kredietinstellingen	53	.....	.....
Met een resterende looptijd of opzegtermijn van			
hoogstens één maand	8686	.....	.....
meer dan één maand en hoogstens één jaar	8687	.....	.....
meer dan één jaar	8688	.....	.....
Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen	8689	.....	.....

OVERLOPENDE REKENINGEN**Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt**

	Boekjaar
<i>Diversen</i>	135.647,89
<i>Voorziening intrest</i>	48.998,49
<i>Voorziening intrest-IC</i>	11.862.296,08
.....	.....

STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL

Maatschappelijk kapitaal

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar .....

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar .....

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
100P	xxxxxxxxxxxxxxxx	61.102.242,92
(100)	62.658.916,94	

Wijzigingen tijdens het boekjaar

Kapitaalsverhoging 30.12.2011 .....

Codes	Bedragen	Aantal aandelen
	1.556.674,02	503.778
	.....	.....
	.....	.....
	.....	.....
	62.658.916,94	20.246.536
	.....	.....
	.....	.....
	.....	.....
8702	xxxxxxxxxxxxxxxx	20.246.536
8703	xxxxxxxxxxxxxxxx	.....

Samenstelling van het kapitaal

Soorten aandelen

kapitaals aandelen zonder vermelding van nominale waarde .....

Aandelen op naam .....

Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen .....

Niet-gestort kapitaal

Niet-opgevraagd kapitaal .....

Opgevraagd, niet-gestort kapitaal .....

Aandeelhouders die nog moeten volstorten

Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd, niet-gestort bedrag
(101)	.....	xxxxxxxxxxxxxxxx
8712	xxxxxxxxxxxxxxxx	.....
	.....	.....
	.....	.....
	.....	.....
	.....	.....

Eigen aandelen

Gehouden door de vennootschap zelf

Kapitaalbedrag .....

Aantal aandelen .....

Gehouden door haar dochters

Kapitaalbedrag .....

Aantal aandelen .....

Verplichtingen tot uitgifte van aandelen

Als gevolg van de uitoefening van conversierechten

Bedrag van de lopende converteerbare leningen .....

Bedrag van het te plaatsen kapitaal .....

Maximum aantal uit te geven aandelen .....

Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten

Aantal inschrijvingsrechten in omloop .....

Bedrag van het te plaatsen kapitaal .....

Maximum aantal uit te geven aandelen .....

Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal .....

Codes	Boekjaar
8721	.....
8722	.....
8731	.....
8732	.....
8740	.....
8741	.....
8742	.....
8745	.....
8746	.....
8747	.....
8751	.....

Aandelen buiten kapitaal

Verdeling

Aantal aandelen .....
Daaraan verbonden stemrecht .....

Uitsplitsing volgens de aandeelhouders

Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf .....
Aantal aandelen gehouden door haar dochters .....

Codes	Boekjaar
8761	.....
8762	.....
8771	.....
8781	.....

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE ONDERNEMING OP DE DATUM VAN DE JAARAFSLUITING, ZOALS DIE BLIJKT UIT DE KENNISGEVINGEN DIE DE ONDERNEMING HEEFT ONTVANGEN

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)

	Codes	Boekjaar
UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN EEN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD		
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		
Financiële schulden	8801	2.572.011,31
Achtergestelde leningen	8811	.....
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	.....
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	50.958,05
Kredietinstellingen	8841	2.521.053,26
Overige leningen	8851	.....
Handelsschulden	8861	.....
Leveranciers	8871	.....
Te betalen wissels	8881	.....
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	.....
Overige schulden	8901	.....
Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	(42)	2.572.011,31
Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar		
Financiële schulden	8802	88.360.112,97
Achtergestelde leningen	8812	86.860.170,02
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	.....
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	82.886,97
Kredietinstellingen	8842	1.417.055,98
Overige leningen	8852	.....
Handelsschulden	8862	.....
Leveranciers	8872	.....
Te betalen wissels	8882	.....
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	.....
Overige schulden	8902	.....
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar .	8912	88.360.112,97
Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar		
Financiële schulden	8803	4.450.749,77
Achtergestelde leningen	8813	.....
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	.....
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	.....
Kredietinstellingen	8843	4.450.749,77
Overige leningen	8853	.....
Handelsschulden	8863	.....
Leveranciers	8873	.....
Te betalen wissels	8883	.....
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	.....
Overige schulden	8903	.....
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar	8913	4.450.749,77

GEWAARBORGDE SCHULDEN (begrepen in de posten 17 en 42/48 van de passiva)**Door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden**

	Codes	Boekjaar
Financiële schulden	8921	.....
Achtergestelde leningen	8931	.....
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8941	.....
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8951	.....
Kredietinstellingen	8961	.....
Overige leningen	8971	.....
Handelsschulden	8981	.....
Leveranciers	8991	.....
Te betalen wissels	9001	.....
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9011	.....
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9021	.....
Overige schulden	9051	.....
Totaal van de door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden	9061	.....

Schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Financiële schulden	8922	2.302.040,00
Achtergestelde leningen	8932	.....
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8942	.....
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8952	.....
Kredietinstellingen	8962	2.302.040,00
Overige leningen	8972	.....
Handelsschulden	8982	.....
Leveranciers	8992	.....
Te betalen wissels	9002	.....
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9012	.....
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	9022	.....
Belastingen	9032	.....
Bezoldigingen en sociale lasten	9042	.....
Overige schulden	9052	.....
Totaal der schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming	9062	2.302.040,00

SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN**Belastingen** (post 450/3 van de passiva)

Vervallen belastingschulden	9072	.....
Niet-vervallen belastingschulden	9073	81.263,21
Geraamde belastingschulden	450	.....

Bezoldigingen en sociale lasten (post 454/9 van de passiva)

Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid	9076	.....
Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9077	693.571,93

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

	Boekjaar
<i>Diversen</i>	37.162,65
<i>Provisie intresten achtergestelde leningen Groenkracht</i>	432.130,59
<i>Provisie intresten achtergestelde leningen GIMV, GIMV XL, DG infra +, gemeentelijke holding, ICO</i>	1.756.086,05
.....	.....

BEDRIJFSRESULTATEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Netto-omzet			
Uitsplitsing per bedrijfscategorie			
Verkopen en dienstprestaties		0,00	0,00
.....		.....	.....
.....		.....	.....
.....		.....	.....
Uitsplitsing per geografische markt			
.....		.....	.....
.....		.....	.....
.....		.....	.....
.....		.....	.....
Andere bedrijfsopbrengsten			
Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	740	.....	.....
BEDRIJFSKOSTEN			
Werknemers ingeschreven in het personeelsregister			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9086	95	79
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	9087	84,8	74,4
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9088	140.281	125.166
Personeelskosten			
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	620	3.848.936,57	3.273.703,24
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	621	1.128.128,25	967.612,60
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	622	165.825,51	108.478,11
Andere personeelskosten	623	476.940,60	416.917,20
Ouderdoms- en overlevingspensioenen	624	.....	.....
Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen			
Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635	.....	.....
Waardeverminderingen			
Op voorraden en bestellingen in uitvoering			
Geboekt	9110	.....	.....
Teruggenomen	9111	.....	.....
Op handelsvorderingen			
Geboekt	9112	.....	19.255,60
Teruggenomen	9113	.....	.....
Voorzieningen voor risico's en kosten			
Toevoegingen	9115	.....	.....
Bestedingen en terugnemingen	9116	.....	.....
Andere bedrijfskosten			
Bedrijfsbelastingen en -taksen	640	93.001,92	195.917,31
Andere	641/8	.....	.....
Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9096	2	3
Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten	9097	1,1	2,2
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9098	2.241	4.631
Kosten voor de onderneming	617	55.849,89	109.764,43

FINANCIËLE EN UITZONDERLIJKE RESULTATEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
FINANCIËLE RESULTATEN			
Andere financiële opbrengsten			
Door de overheid toegekende subsidies, aangerekend op de resultatenrekening			
Kapitaalsubsidies	9125	.....	.....
Interestsubsidies	9126	.....	.....
Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten			
Bekomen betalingskortingen		9,90	0,00
Voordelige betalingsverschillen		379,40	0,00
.....		.....	.....
Afschrijving van kosten bij uitgifte van leningen en van disagio	6501	.....	.....
Geactiveerde intercalaire interesten	6503	.....	.....
Waardeverminderingen op vlottende activa			
Geboekt	6510	.....	.....
Teruggenomen	6511	.....	.....
Andere financiële kosten			
Bedrag van het disconto ten laste van de onderneming bij de verhandeling van vorderingen	653	.....	.....
Voorzieningen met financieel karakter			
Toevoegingen	6560	.....	.....
Bestedingen en terugnemingen	6561	.....	.....
Uitsplitsing van de overige financiële kosten			
Bankkosten		309.866,00	120.507,84
Nadelige betalingsverschillen		400,80	0,00
.....		.....	.....

UITZONDERLIJKE RESULTATEN

Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke opbrengsten

.....	.....
.....	.....
.....	.....

Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke kosten

.....	.....
.....	.....
.....	.....

Boekjaar

BELASTINGEN EN TAKSEN**BELASTINGEN OP HET RESULTAAT**

Belastingen op het resultaat van het boekjaar	9134	.....
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	9135	.....
Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen	9136	.....
Geraamde belastingssupplementen	9137	.....
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren	9138	.....
Verschuldigde of betaalde belastingssupplementen	9139	.....
Geraamde belastingssupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd	9140	.....
Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst		
.....		.....
.....		.....
.....		.....
.....		.....

Codes	Boekjaar
9134	.....
9135	.....
9136	.....
9137	.....
9138	.....
9139	.....
9140	.....
	.....
	.....
	.....
	.....

Invloed van de uitzonderlijke resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar**Bronnen van belastinglatenties**

Actieve latenties	9141	38.320.520,78
Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten	9142	37.697.208,52
Andere actieve latenties		
<i>Aftrek voor risicokapitaal</i>		147.911,19
<i>DBI-aftrek</i>		469.003,12
<i>Investeringsaftrek</i>		6.397,95
Passieve latenties	9144	.....
Uitsplitsing van de passieve latenties		
.....		.....
.....		.....
.....		.....

Codes	Boekjaar
9141	38.320.520,78
9142	37.697.208,52
	147.911,19
	469.003,12
	6.397,95
9144	.....
	.....
	.....
	.....

BELASTING OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN**In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde**

Aan de onderneming (aftrekbaar)	9145	2.320.607,39	1.786.919,93
Door de onderneming	9146	1.816.407,28	2.101.498,12

Ingehouden bedragen ten laste van derden als

Bedrijfsvoorheffing	9147	1.099.019,07	924.563,94
Roerende voorheffing	9148	.....	.....

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9145	2.320.607,39	1.786.919,93
9146	1.816.407,28	2.101.498,12
9147	1.099.019,07	924.563,94
9148	.....	.....

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	Codes	Boekjaar
DOOR DE ONDERNEMING GESTELDE OF ONHERROEPELIJK BELOOFDE PERSOONLIJKE ZEKERHEDEN ALS WAARBORG VOOR SCHULDEN OF VERPLICHTINGEN VAN DERDEN	9149	9.981.000,00
Waarvan		
Door de onderneming geëndosseerde handelseffecten in omloop	9150	.....
Door de onderneming getrokken of voor aval getekende handelseffecten	9151	.....
Maximumbedrag ten belope waarvan andere verplichtingen van derden door de onderneming zijn gewaarborgd	9153	9.981.000,00
ZAKELIJKE ZEKERHEDEN		
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van de onderneming		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9161	2.584.214,01
Bedrag van de inschrijving	9171	2.805.000,00
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9181	.....
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9191	1.036.471,62
Zekerheden op de nog door de onderneming te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9201	.....
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van derden		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9162	.....
Bedrag van de inschrijving	9172	.....
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9182	.....
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9192	.....
Zekerheden op de nog door de onderneming te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9202	.....
GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE ONDERNEMING, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN		
.....		.....
.....		.....
.....		.....
BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA		
.....		.....
.....		.....
.....		.....
BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT VERKOOP VAN VASTE ACTIVA		
.....		.....
.....		.....
.....		.....
TERMIJNVERRICHTINGEN		
Gekochte (te ontvangen) goederen	9213	.....
Verkochte (te leveren) goederen	9214	.....
Gekochte (te ontvangen) deviezen	9215	.....
Verkochte (te leveren) deviezen	9216	.....

VERPLICHTINGEN VOORTVLOEIEND UIT DE TECHNISCHE WAARBORGEN VERBONDEN AAN REEDS GEPRESTEERDE VERKOPEN OF DIENSTEN

BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN

IN VOORKOMEND GEVAL, BEKNOPT BESCHRIJVING VAN DE REGELING INZAKE HET AANVULLEND RUST- OF OVERLEVINGSPENSIOEN TEN BEHOEVE VAN DE PERSONEELS- OF DIRECTIELEDEN, MET OPGAVE VAN DE GENOMEN MAATREGELEN OM DE DAARUIT VOORTVLOEIENDE KOSTEN TE DEKKEN

PENSIOENEN DIE DOOR DE ONDERNEMING ZELF WORDEN GEDRAGEN

Geschat bedrag van de verplichtingen die voortvloeien uit reeds gepesteed werk .....

Basis en wijze waarop dit bedrag wordt berekend

.....

.....

.....

.....

Codes	Boekjaar
9220	.....

AARD EN ZAKELIJK DOEL VAN BUITENBALANS REGELINGEN

Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regeling voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap; indien vereist moeten de financiële gevolgen van deze regelingen voor de vennootschap eveneens worden vermeld:

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN EN MET ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN			
Financiële vaste activa	(280/1)	107.998.853,32	82.791.111,72
Deelnemingen	(280)	90.981.604,58	63.061.566,98
Achtergestelde vorderingen	9271	.....	.....
Andere vorderingen	9281	17.017.248,74	19.729.544,74
Vorderingen op verbonden ondernemingen	9291	64.375.379,12	64.339.030,00
Op meer dan één jaar	9301	.....	.....
Op hoogstens één jaar	9311	64.375.379,12	64.339.030,00
Geldbeleggingen	9321	.....	.....
Aandelen	9331	.....	.....
Vorderingen	9341	.....	.....
Schulden	9351	372.798,63	404.293,82
Op meer dan één jaar	9361	.....	.....
Op hoogstens één jaar	9371	372.798,63	404.293,82
Persoonlijke en zakelijke zekerheden			
Door de onderneming gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van verbonden ondernemingen	9381	.....	.....
Door verbonden ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	9391	.....	.....
Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	9401	.....	.....
Financiële resultaten			
Opbrengsten uit financiële vaste activa	9421	2.018.356,75	5.242.575,25
Opbrengsten uit vlottende activa	9431	.....	.....
Andere financiële opbrengsten	9441	.....	.....
Kosten van schulden	9461	1.427.432,92	1.375.678,66
Andere financiële kosten	9471	.....	.....
Realisatie van vaste activa			
Verwezenlijkte meerwaarden	9481	.....	.....
Verwezenlijkte minderwaarden	9491	.....	.....
ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT			
Financiële vaste activa	(282/3)	14.825.355,30	14.464.567,30
Deelnemingen	(282)	8.675.355,30	11.214.567,30
Achtergestelde vorderingen	9272	.....	.....
Andere vorderingen	9282	6.150.000,00	3.250.000,00
Vorderingen	9292	.....	.....
Op meer dan één jaar	9302	.....	.....
Op hoogstens één jaar	9312	.....	.....
Schulden	9352	.....	.....
Op meer dan één jaar	9362	.....	.....
Op hoogstens één jaar	9372	.....	.....

Boekjaar
0,01
.....
.....
.....

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN BUITEN NORMALE MARKTVOORWAARDEN

Vermelding van dergelijke transacties indien zij van enige betekenis zijn, met opgave van het bedrag van deze transacties, de aard van de betrekking met de verbonden partij, alsmede andere informatie over de transacties die nodig is voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van de vennootschap:

Nihil .....
.....
.....
.....

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN

Uitstaande vorderingen op deze personen .....

Voorwaarden betreffende de uitstaande vorderingen

Waarborgen toegestaan in hun voordeel .....

Voornaamste voorwaarden van de toegestane waarborgen

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel .....

Voornaamste voorwaarden van deze verplichtingen

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders en zaakvoerders .....

Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders .....

Codes	Boekjaar
9500	.....
9501	.....
9502	.....
9503	.....
9504	.....

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen) .....

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten .....

Belastingadviesopdrachten .....

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten .....

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten .....

Belastingadviesopdrachten .....

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten .....

Codes	Boekjaar
9505	201.080,96
95061	18.970,00
95062	53.448,50
95063	.....
95081	.....
95082	.....
95083	.....

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

VERKLARING BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN DOOR ELKE ONDERNEMING DIE ONDERWORPEN IS AAN DE BEPALINGEN VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN INZAKE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

De onderneming heeft een geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag opgesteld en openbaar gemaakt

SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn: 100 218 ....

STAAT VAN DE TEWERKGESTELDE PERSONEN**WERKNEMERS INGESCHREVEN IN HET PERSONEELSREGISTER****Tijdens het boekjaar en het vorige boekjaar**

	Codes	1. Voltijds (boekjaar)	2. Deeltijds (boekjaar)	3. Totaal (T) of totaal in voltijdse equivalenten (VTE) (boekjaar)	3P. Totaal (T) of totaal in voltijdse equivalenten (VTE) (vorig boekjaar)
Gemiddeld aantal werknemers	100	77,3	11,1	84,8 (VTE)	74,4 (VTE)
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren ...	101	127.693	12.588	140.281 (T)	125.166 (T)
Personeelskosten	102	5.115.540,03	504.290,90	5.619.830,93 (T)	4.766.711,15 (T)
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	103	XXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXX	..... (T)	..... (T)

Op de afsluitingsdatum van het boekjaar**Aantal werknemers ingeschreven in het personeelsregister****Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst**

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	110	84	11	91,6
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	111	.....	.....	.....
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	112	.....	.....	.....
Vervangingsovereenkomst	113	.....	.....	.....

Volgens het geslacht en het studieniveau

Mannen	120	48	2	48,8
lager onderwijs	1200	1	.....	1,0
secundair onderwijs	1201	17	1	17,4
hoger niet-universitair onderwijs	1202	14	.....	14,0
universitair onderwijs	1203	16	1	16,4
Vrouwen	121	36	9	42,8
lager onderwijs	1210	.....	.....	.....
secundair onderwijs	1211	13	4	16,3
hoger niet-universitair onderwijs	1212	14	3	15,9
universitair onderwijs	1213	9	2	10,6

Volgens de beroepscategorie

Directiepersoneel	130	.....	.....	.....
Bedienden	134	83	10	90,2
Arbeiders	132	.....	.....	.....
Andere	133	1	1	1,4

UITZENDKRACHTEN EN TER BESCHIKKING VAN DE ONDERNEMING GESTELDE PERSONEN

Tijdens het boekjaar

Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen .....

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren .....

Kosten voor de onderneming .....

Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
150	1,1	.....
151	2.241	.....
152	55.849,89	.....

TABEL VAN HET PERSONEELSVOLTOEGANG TIJDENS HET BOEKJAAR

INGETREDEN

Aantal werknemers die tijdens het boekjaar in het personeelsregister werden ingeschreven .....

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd .....

Overeenkomst voor een bepaalde tijd .....

Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk .....

Vervangingsovereenkomst .....

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
205	24	1	24,9
210	24	1	24,9
211	.....	.....	.....
212	.....	.....	.....
213	.....	.....	.....

UITGETREDEN

Aantal werknemers met een in het personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam .....

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd .....

Overeenkomst voor een bepaalde tijd .....

Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk .....

Vervangingsovereenkomst .....

Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst

Pensioen .....

Brugpensioen .....

Afdanking .....

Andere reden .....

het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming .....

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
305	7	2	8,5
310	7	2	8,5
311	.....	.....	.....
312	.....	.....	.....
313	.....	.....	.....
340	.....	.....	.....
341	.....	.....	.....
342	2	1	2,8
343	5	1	5,7
350	.....	.....	.....

INLICHTINGEN OVER DE OPLEIDINGEN VOOR DE WERKNEMERS TIJDENS HET BOEKJAAR

Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever

Aantal betrokken werknemers .....

Aantal gevolgde opleidingsuren .....

Nettokosten voor de onderneming .....

    waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding .....

    waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen .....

    waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering) .....

Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever

Aantal betrokken werknemers .....

Aantal gevolgde opleidingsuren .....

Nettokosten voor de onderneming .....

Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever

Aantal betrokken werknemers .....

Aantal gevolgde opleidingsuren .....

Nettokosten voor de onderneming .....

Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
5801	.....	5811	.....
5802	.....	5812	.....
5803	.....	5813	.....
58031	.....	58131	.....
58032	.....	58132	.....
58033	.....	58133	.....
5821	.....	5831	.....
5822	.....	5832	.....
5823	.....	5833	.....
5841	.....	5851	.....
5842	.....	5852	.....
5843	.....	5853	.....

WAARDERINGSREGELS

WAARDERINGSREGELS

Samenvatting van de waarderingsregels

I BEGINSEL

De waarderingsregels worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.

Er wordt niet afgeweken van de bij dit besluit bepaalde waarderingsregels.

De waarderingsregels werden ten opzichte van het vorige boekjaar qua verwoording of toepassing niet gewijzigd.

De resultatenrekening wordt niet op belangrijke wijze beïnvloed door opbrengsten en kosten die aan een vorig boekjaar moeten worden toegerekend.

De cijfers van het boekjaar zijn vergelijkbaar met die van het vorige boekjaar.

Er zijn geen bijkomende voorzienbare risico's, mogelijke verliezen en ontwaardingen die niet in de jaarrekening zijn opgenomen te vermelden.

Andere inlichtingen die noodzakelijk zijn opdat de jaarrekening een getrouw beeld zou geven van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de onderneming: alle deelnemingen worden volgens de oorspronkelijke aanschaffingswaarde in de balans opgenomen. Er worden geen mogelijke waardeverminderingen of waardevermeerderingen voorzien.

II BIJZONDERE REGELS

Oprichtingskosten

De oprichtingskosten worden onmiddellijk ten laste genomen.

Immateriële vaste activa

Er werden geen immateriële vaste activa geherwaardeerd.

A. Activa met uitsluiting van de in leasing gehouden activa:

De immateriële vaste activa:

Zoals hierboven reeds omschreven worden de kosten met betrekking tot de kapitaalsverhoging over een periode van drie jaar afgeschreven. De IVA werd niet geherwaardeerd.

De rechten en licenties worden lineair afgeschreven en werden niet geherwaardeerd. De afschrijvingspercentages zijn zowel voor de hoofdsom als voor de bijkomende kosten minimaal 25% en maximaal 25%.

Met betrekking tot de kosten voor onderzoek en ontwikkeling worden deze kosten niet afgeschreven zolang het onderzoek naar een nieuwe techniek nog loopt. Van zodra een bepaald onderzoek volledig

is afgerond en dit wordt doorverkocht of wordt geacht niet gerealiseerd te kunnen worden , wordt deze kost in éénmaal afgeschreven.

Installaties , machines en uitrusting:

Deze bestanddelen worden eveneens lineair afgeschreven en werden tijdens het boekjaar niet geherwaardeerd. Het afschrijvingspercentage is zowel voor de hoofdsom als voor de bijkomende kosten minimaal 10% en maximaal 25%.

Rollend materiaal

Het rollend materieel wordt lineair afgeschreven en werd niet geherwaardeerd. Het afschrijvingspercentage is zowel voor de hoofdsom als voor de bijkomende kosten minimaal 20% en maximaal 20%.

Kantoormaterieel en meubilair

Het kantoormaterieel en meubilair worden lineair afgeschreven en werd niet geherwaardeerd. In het verleden werd een van deze activa degressief afgeschreven. Het afschrijvingspercentage is zowel voor de hoofdsom als voor de bijkomende kosten minimaal 15% en maximaal 25%.

B. Activa gehouden in leasing:

Rollend materiaal

Het rollend materieel in leasing wordt lineair afgeschreven en werd niet geherwaardeerd. Het afschrijvingspercentage is zowel voor de hoofdsom als voor de bijkomende kosten minimaal 20% en maximaal 20%.

Kantoormaterieel en meubilair

Dit bestanddeel van de activa wordt lineair afgeschreven en werd tijdens het boekjaar niet geherwaardeerd. Het afschrijvingspercentage is zowel in hoofdsom als bijkomende kosten 20%.

Met betrekking tot de afschrijvingen is er geen overschot aan toegepaste, fiscaal aftrekbare, versnelde afschrijvingen ten opzichte van de economische verantwoorde afschrijvingen te melden.

Financiële vaste activa

In de loop van het boekjaar werden geen deelnemingen geherwaardeerd.

Voorraden:

Nihil

Producten:

Nihil

Schulden:

De passiva bevatten geen schulden op lange termijn, zonder rente of met abnormale lage rente

Vreemde valuta

Alle transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen dagkoers.

Leasingovereenkomsten:

Wat de niet-geactiveerde gebruiksrechten uit leasingovereenkomsten betreft, zijn er geen vergoedingen en huurgelden met betrekking tot leasing van onroerende goederen te melden.

Jaarrekening

Geconsolideerde jaarrekening 2011

83	Geconsolideerde winst- en verliesrekening	130
84	Geconsolideerde balans	
85	Geconsolideerd overzicht gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	
86	Geconsolideerd kasstroomoverzicht	131
87	Geconsolideerd mutatieoverzicht groepsvermogen	131

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

1	Grondslagen voor de financiële verslaggeving	132
2	Waarderingsgrondslagen	132

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

3	Opbrengst energielevering, -transport en energie gerelateerde activiteiten	133
4	Overige opbrengsten	133
5	Personeelsbeloningen	133
6	Bezoldiging bestuurders en commissarissen	133
7	Resultaat geassocieerde deelnemingen	133
8	Financiële baten	133
9	Financiële lasten	133
10	Belastingen	133
11	Resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	133
12	Overheidssubsidies	133

Toelichting op de geconsolideerde balans

13	Materiële vaste activa	105
14	Immateriële vaste activa	105
15	Bedrijfscombinaties	107
16	Geassocieerde deelnemingen	108
17	Uitgestelde belastingen	109
18	Afgeleide financiële instrumenten	109
19	Overige financiële vaste activa	110
20	Activa aangehouden voor verkoop	112
21	Handelsdebiteuren	113
22	Overige vorderingen	113
23	Liquide middelen	114
24	Groepsvermogen	114
25	Personeelsvoorzieningen	115
26	Overige voorzieningen	116
27	Rentetragende schulden	116
28	Handelscrediteuren en overige schulden	117
29	Operationele leases	118
30	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	118
31	Transacties met verbonden partijen	120
32	Beheersing van financiële risico's	120
33	Gebeurtenissen na balansdatum	124

Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

126

Toelichting per segment

127

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

x € 1 mld.	2011	2010
Opbrengst energielevering, -transport en energie gerelateerde activiteiten	4.839	4.722
Inkoop energie, transport en energie gerelateerde activiteiten	3.397	3.428
Brutomarge	1.442	1.294
Overige opbrengsten	168	200
Brutomarge en overige opbrengsten	1.610	1.494
Personeelsbeloningen	363	384
Uitbesteed werk en andere externe kosten	454	468
Afschrijvingen en bijzondere waardemutaties materiële vaste activa	291	279
Afschrijvingen en bijzondere waardemutaties immateriële vaste activa	32	23
Overige bedrijfskosten	82	66
Bedrijfskosten	1.222	1.220
Bedrijfsresultaat	388	274
Aandeel in resultaat geassocieerde deelnemingen	3	1
Financiële baten	6	9
Financiële lasten	-87	-102
Resultaat voor belastingen	310	182
Belastingen	-74	-36
Resultaat na belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	236	146
Resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	-32	-6
Resultaat na belastingen	204	140
Waarvan:	-	-1
Resultaat toe te rekenen aan minderheidsaandeelhouders	-	-
Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders Eneco Holding N.V.	204	141

Geconsolideerde balans

x € 1 mln.	Toelichting	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Vaste activa			
Materiële vaste activa	13	6.326	5.431
Immateriële vaste activa	14	450	379
Financiële vaste activa			
- Geassocieerde deelnemingen	16	32	74
- Afgeleide financiële instrumenten	18	85	91
- Overige financiële vaste activa	19	72	125
Totaal vaste activa ¹		6.965	6.100
Vlottende activa			
Activa aangehouden voor verkoop	20	94	49
Immateriële activa	34	34	25
Voorraden	44	31	31
Handelsdebiteuren	21	804	859
Actuele belastingvorderingen		8	2
Overige vorderingen	22	211	102
Afgeleide financiële instrumenten	18	197	168
Liquide middelen	23	279	241
Totaal vlottende activa		1.671	1.477
Totaal activa ¹		8.636	7.577
Groepsvermogen			
Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders Eneco Holding N.V.	24	4.353	3.880
Minderheidsbelangen	24	-	10
Totaal groepsvermogen		4.353	3.890
Langlopende verplichtingen			
Personeelsvoorzieningen	25	25	25
Overige voorzieningen	26	57	44
Uitgestelde belastingverplichtingen ¹	17	304	111
Afgeleide financiële instrumenten	18	66	90
Rentsdragende schulden	27	1.719	1.700
Overige schulden	28	224	131
Totaal langlopende verplichtingen ¹		2.395	2.101
Kortlopende verplichtingen			
Personeelsvoorzieningen	25	6	3
Overige voorzieningen	26	14	10
Afgeleide financiële instrumenten	18	173	174
Rentsdragende schulden	27	140	247
Handelscrediteuren en overige schulden	28	1.555	1.152
Totaal kortlopende verplichtingen		1.888	1.586
Totaal passiva ¹		8.636	7.577

¹ Gegevens 2010 voor vergelijkingsovereenkomsten aangepast.

Geconsolideerd overzicht gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

x € 1 mln.	2011	2010
Resultaat na belastingen	204	140
Aanpassing reële waarde netwerken gereguleerd	307	- 58
Valutakoersverschillen	2	1
Onge realiseerd resultaat kasstroomafdekkingen	59	- 6
Uitgestelde belastingverplichtingen kasstroomafdekkingen	- 15	2
Totaal niet-gerealiseerde resultaten	353	- 61
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	557	79
Waarvan:		
Resultaat toe te rekenen aan minderheidsaandeelhouders	-	- 1
Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders Eneco Holding N.V.	557	80

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	2011	2010
Resultaat na belastingen	204	140
Aanpassingen voor:		
• Rentebaten en lasten in het resultaat	81	93
• Belastingen ten laste van het resultaat	74	36
• Resultaat geassocieerde deelnemingen en overige kapitaalbelangen	- 3	- 1
• Resultaat uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	32	6
• Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	323	302
• Resultaat bij verkoop materiële en immateriële vaste activa	4	4
• Waardevermindering activa aangehouden voor verkoop	4	-
• Mutatie werkkapitaal	323	109
• Mutatie voorzieningen, belastinglatenties, afgeleide financiële instrumenten en overige	149	76
	1.191	765
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		
Ontvangen dividend van geassocieerde deelnemingen en overige kapitaalbelangen	3	4
Betaalde rente	- 78	- 97
Ontvangen rente	4	11
Betaalde vennootschapsbelasting	- 3	- 13
	1.117	670
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Aflossing verstrekte leningen en financiële leases	1	-
Acquisitie dochterondernemingen	- 108	-
Desinvestering dochterondernemingen	- 2	-
Acquisitie overige kapitaalbelangen	-	- 1
Investeringen materiële vaste activa	- 734	- 749
Desinvesteringen materiële vaste activa	6	9
Investeringen immateriële vaste activa	- 3	- 4
Desinvesteringen immateriële vaste activa	-	-
Desinvesteringen activa aangehouden voor verkoop	-	14
	- 840	- 731
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Dividendbetalingen	- 71	- 89
Minderheidsbelangen	- 24	-
Aflossing langlopende rentedragende schulden	- 189	- 181
Aflossing kortlopende rentedragende schulden	- 318	- 284
Nieuw verkregen langlopende rentedragende schulden	38	23
Nieuw verkregen kortlopende rentedragende schulden	295	227
	- 269	- 304
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie liquide middelen	8	- 365
Saldo liquide middelen per 1 januari	241	606
Saldo liquide middelen acquisitie dochterondernemingen	30	-
	279	241

Geconsolideerd mutatieoverzicht groepsvermogen

	Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders Eneco Holding N.V.									
x €1 mln.	Gestort en opgewaagd kapitaal	Agio-reserve	Herwaarderingsreserve	Reserve translatieverschillen	Reserve kasstroomafschrijvingen	Reserve houdensresultaten	Overvloedigheid boekjaar	Totaal eigen vermogen	Minderheidsbelangen	Totaal groepsvermogen
Per 1 januari 2010	497	381	762	- 2	- 52	2.126	177	3.889	11	3.900
Aanpassing reële waarde netwerken gereguleerd	-	-	- 58	-	-	-	-	- 58	-	- 58
Herclassificatie netto-afschrijving netwerken gereguleerd	-	-	- 36	-	-	36	-	-	-	-
Translatieverschillen	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1
Ongerealiseerd resultaat kasstroomafdekkingen	-	-	-	-	- 6	-	-	- 6	-	- 6
Uitgestelde belastingverplichtingen kasstroomafdekkingen	-	-	-	-	2	-	-	2	-	2
Totale baten en lasten in het boekjaar, rechtstreeks verwerkt in het groepsvermogen	-	-	- 94	1	- 4	36	-	- 61	-	- 61
Resultaat na belastingen 2010	-	-	-	-	-	-	141	141	- 1	140
Totale baten en lasten voor het boekjaar	-	-	- 94	1	- 4	36	141	80	- 1	79
Winstbestemming 2009	-	-	-	-	-	88	- 88	-	-	-
Dividend met betrekking tot 2009	-	-	-	-	-	-	- 89	- 89	-	- 89
Per 31 december 2010	497	381	668	- 1	- 56	2.250	141	3.880	10	3.890
Herwaarderings netwerken gereguleerd naar reële waarde	-	-	307	-	-	-	-	307	-	307
Herclassificatie netto-afschrijving netwerken gereguleerd	-	-	- 30	-	-	30	-	-	-	-
Translatieverschillen	-	-	-	2	-	-	-	2	-	2
Ongerealiseerd resultaat kasstroomafdekkingen	-	-	-	-	59	-	-	59	-	59
Uitgestelde belastingverplichtingen kasstroomafdekkingen	-	-	-	-	- 15	-	-	- 15	-	- 15
Totale baten en lasten in het boekjaar, rechtstreeks verwerkt in het groepsvermogen	-	-	277	2	44	30	-	353	-	353
Resultaat na belastingen 2011	-	-	-	-	-	-	204	204	-	204
Totale baten en lasten voor het boekjaar	-	-	277	2	44	30	204	557	-	557
Winstbestemming 2010	-	-	-	-	-	70	- 70	-	-	-
Dividend met betrekking tot 2010	-	-	-	-	-	-	- 71	- 71	-	- 71
Wijziging in belang minderheidsaandeelhouders	-	-	-	-	-	- 13	-	- 13	- 10	- 23
Per 31 december 2011	497	381	945	1	- 12	2.337	204	4.353	-	4.353

1 Grondslagen voor de financiële verslaggeving

1.1 Algemene informatie

Eneco Holding N.V. (de vennootschap) is een structuurvennootschap naar Nederlands recht, statutair gevestigd te Rotterdam en houdt maatschappij van dochterondernemingen en joint ventures (als groep aangeduid als 'Eneco'). Eneco is werkzaam op het gebied van energievoorziening, waaronder het produceren, het in- en verkopen, transporteren, distribueren en leveren van onder meer energie, warmte en koude en voorts het aanleggen, behouden en exploiteren van netwerken, het bevorderen van doelmatig en zuinig energiegebruik en het verzorgen van voorlichting daarover en het onderzoeken en ontwikkelen van nieuwe energieproducten en energiediensten.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld door de Raad van Bestuur van de vennootschap en vrijgegeven voor publicatie op 14 maart 2012. De jaarrekening 2011 is ondertekend door de Raad van Commissarissen in hun vergadering van 12 maart 2012 en zal op 18 april 2012 ter vaststelling worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Tenzij anders vermeld, zijn alle bedragen opgenomen in de jaarrekening in miljoenen euro.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de per 31 december 2011 geldende International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals goedgekeurd door de Europese Commissie en Titel 9 Boek 2 BW. Waar noodzakelijk zijn waarderingsgrondslagen van joint ventures en geassocieerde deelnemingen in overeenstemming gebracht met die van Eneco Holding N.V. De geconsolideerde jaarrekening is met toepassing van het continuïteitsbeginsel en het toerekeningsbeginsel opgesteld.

De vennootschappelijke winst- en verliesrekening wordt op grond van artikel 402, Titel 9 Boek 2 BW in beknopte vorm weergegeven.

1.2 Nieuwe of gewijzigde IFRS standaarden 2011

De waarderingsgrondslagen in deze jaarrekening zijn consistent met de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening 2010.

De Europese Commissie heeft de volgende nieuwe of gewijzigde IFRS-standaarden en IFRIC-interpretaties overgenomen die voor Eneco relevant zijn:

- Vanaf 2011 is in IAS 1 'Presentatie van de jaarrekening' duidelijker aangegeven dat niet-gerealiseerde resultaten in het verloopoverzicht van het eigen vermogen of in de toelichting mogen worden gespecificeerd. Deze wijziging van de standaard gaf geen aanleiding om de presentatie in de jaarrekening aan te passen.
- De definitie van verbonden partijen is vanaf 2011 in IAS 24 'Verbonden partijen' in beperkte mate aangepast. Verbonden partijen zijn de geassocieerde deelnemingen, joint ventures en de partijen waar mee gezamenlijk beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend over een entiteit. De aanpassingen hebben geen invloed op het vermogen en resultaat.
- Het IFRS verbeteringsproject 2010 voor bestaande standaarden en interpretaties die gelden vanaf het huidige boekjaar. Deze verbeteringen hebben geen invloed op het vermogen en resultaat.

Wijzigingen en interpretaties die op 12 maart 2012 nog niet door de Europese Commissie waren goedgekeurd zijn niet nader toegelicht.

1.3 Grondslagen voor de consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat Eneco Holding N.V., haar dochterondernemingen en het proportionele deel van haar joint ventures, alsmede niet-geconsolideerde geassocieerde deelnemingen en overige kapitaalbelangen.

Dochterondernemingen

Een dochteronderneming is een onderneming waarover de vennootschap beslissende zeggenschap heeft. Dit houdt in dat de vennootschap direct dan wel indirect de financiële en operationele bedrijfsvoering van die onderneming beheerst met als doel economische voordelen te verkrijgen uit de activiteiten van die onderneming. Over het algemeen heeft de vennootschap meer dan de helft van de aandelen van haar dochterondernemingen.

De jaarrekening van een dochteronderneming wordt, volgens de integrale consolidatiemethode in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen vanaf de datum dat beslissende zeggenschap is verworven tot het moment dat die beslissende zeggenschap niet meer bestaat. Bij de bepaling of sprake is van beslissende zeggenschap worden ook potentiële stemrechten meegenomen die onmiddellijk kunnen worden uitgeoefend. Volgens de integrale consolidatiemethode worden in de geconsolideerde jaarrekening de activa, passiva, baten en lasten van dochterondernemingen voor 100% opgenomen. Balansposities, intercompany-transacties en resultaten op dergelijke transacties tussen dochterondernemingen worden geëlimineerd.

Minderheidsbelangen (aandeel derden) bestaan uit het kapitaalbelang toebehorend aan de minderheidsaandeelhouders van de reële waarde van de activa en passiva die identificeerbaar waren bij de overname van een dochteronderneming en het minderheidsbelang in de veranderingen van het eigen vermogen die daarna hebben plaatsgevonden. Minderheidsbelangen van derden in het eigen vermogen en het resultaat van dochterondernemingen worden afzonderlijk gepresenteerd.

Joint ventures

Een joint venture is een onderneming waarvoor contractueel met één of meerdere partijen is overeengekomen, dat zij gezamenlijk beslissende zeggenschap hebben over die onderneming. De jaarrekening van een joint venture wordt op basis van proportionele consolidatie in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen volgens de waarderingsgrondslagen van Eneco Holding N.V. vanaf de datum dat gezamenlijke zeggenschap is verkregen tot het moment dat die gezamenlijke zeggenschap niet meer bestaat. Volgens de proportionele consolidatiemethode worden in de geconsolideerde jaarrekening de activa, passiva, baten en lasten van joint ventures opgenomen naar evenredigheid van het kapitaalbelang in die joint venture.

Geassocieerde deelnemingen

Een geassocieerde deelneming is een onderneming waarop invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het financiële en operationele beleid, maar waarbij geen beslissende zeggenschap aanwezig is. Over het algemeen betreft dit een aandeel van 20% tot 50% van de stemrechten in de geassocieerde deelneming.

Het aandeel in geassocieerde deelnemingen wordt in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. Hierbij vindt eerste opname plaats tegen historische kostprijs waarbij de boekwaarde wordt aangepast met het aandeel in het resultaat. Ontvangen dividenden worden op de boekwaarde in mindering gebracht. Geassocieerde deelnemingen worden opgenomen vanaf het moment dat invloed van betekenis is verworven tot het moment dat die invloed niet meer bestaat. Resultaten van transacties met geassocieerde deelnemingen worden geëlimineerd naar rato van het kapitaalbelang in de geassocieerde deelneming. Eventuele bijzondere waardeverminderingen van geassocieerde deelnemingen worden niet geëlimineerd.

Verliezen op geassocieerde deelnemingen worden verwerkt tot het bedrag van de netto-investering in de deelneming, waarin naast de boekwaarde ook eventueel verstrekte leningen aan de deelneming zijn begrepen. Voor het aandeel in verdere verliezen wordt alleen een voorziening opgenomen indien Eneco zich daarvoor aansprakelijk heeft gesteld.

Overige kapitaalbelangen

Overige kapitaalbelangen zijn investeringen in ondernemingen waarin Eneco een belang heeft en geen beslissende zeggenschap of invloed van betekenis kan uitoefenen. Deze belangen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Indien de reële waarde niet betrouwbaar te bepalen is, wordt het kapitaalbelang gewaardeerd tegen historische kostprijs. Dividenden worden verantwoord in het resultaat op het moment dat deze opeisbaar zijn.

2 Waarderingsgrondslagen

2.1 Algemeen

Hierna worden de belangrijkste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling samengevat die zijn gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2011.

Schattingen, aannames en veronderstellingen

Voor het opmaken van deze jaarrekening zijn schattingen, aannames en veronderstellingen gehanteerd die van invloed zijn op verantwoorde bedragen en op de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen. Dit betreft in het bijzonder de opbrengst van verkopen aan kleinverbruikers, de gebruiksduren van materiële vaste activa, de bepaling van de reële waarde van de relevante activa en verplichtingen, bijzondere waardeverminderingen van activa en de omvang van voorzieningen. De schattingen, aannames en veronderstellingen die zijn gemaakt, zijn gebaseerd op marktgegevens, kennis, ervaring uit het verleden en andere factoren die onder de gegeven omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De werkelijke resultaten kunnen echter afwijken van de gemaakte schattingen. Schattingen, aannames en veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Schattingswijzigingen worden verwerkt in de periode waarin de schattingen worden herzien indien de wijzigingen alleen op deze periode betrekking hebben. Indien de schattingswijziging tevens betrekking heeft op toekomstige perioden vindt wijziging prospectief plaats in de hiertoe relevante perioden. Eventuele bijzonderheden ten aanzien van schattingen, aannames en veronderstellingen zijn hierna opgenomen bij de toelichtingen van de resultaat- en balansposten.

Bijzondere waardevermindering van activa

Van een bijzondere waardevermindering is sprake indien de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een actief is gelijk aan de hoogste van de verkoopprijs minus verkoopkosten of de bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde van een actief wordt bepaald op basis van de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen. Deze contante waarde wordt berekend met een disconteringsvoet vóór belastingen waarin de tijdswaarde van geld en de specifieke risico's van het actief tot uitdrukking komen. Voor activa die niet zelfstandig kasstromen genereren en afhankelijk zijn van de kasstromen van andere activa of groepen van activa, wordt de realiseerbare waarde bepaald voor de kasstroombetreffende eenheid waarvan de betreffende activa deel uitmaken.

Een kasstroombetreffende eenheid is de kleinste identificeerbare groep activa die zelfstandig kasstromen genereert die grotendeels onafhankelijk zijn van de kasstromen uit andere activa of groepen van activa. Kasstroombetreffende eenheden worden onderscheiden op basis van de economische samenhang tussen activa en het genereren van externe kasstromen en niet op basis van afzonderlijke juridische entiteiten.

Goedwill wordt bij eerste vaststelling toegewezen aan een of meerdere kasstroombetreffende eenheden, in overeenstemming met de wijze waarop intern de goodwill door het management wordt beoordeeld.

Halfjaarlijks wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen. Als een dergelijke aanwijzing bestaat, wordt de realiseerbare waarde bepaald voor het betreffende actief of de kasstroombetreffende eenheid. Voor goodwill wordt jaarlijks de realiseerbare waarde bepaald.

Als de boekwaarde van een kasstroombetreffende eenheden toegewezen activa hoger is dan de realiseerbare waarde wordt de boekwaarde tot de realiseerbare waarde teruggebracht. Deze bijzondere waardevermindering wordt ten laste van het resultaat gebracht. Een bijzondere waardevermindering van een kasstroombetreffende eenheid wordt eerst in mindering gebracht op de goodwill die aan de desbetreffende eenheid (of groepen van eenheden) is toegewezen en vervolgens

naar rato in mindering gebracht op de boekwaarde van de overige activa van de betreffende eenheid (of groepen van eenheden).

Een eerder verantwoorde bijzondere waardevermindering kan worden teruggenomen ten gunste van het resultaat als de oorzaak van vermindering die daarvoor bestond niet langer bestaat of is veranderd. Een bijzondere waardevermindering wordt slechts teruggenomen tot het bedrag van de oorspronkelijke boekwaarde, verminderd met reguliere afschrijvingen. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill worden niet teruggenomen.

Vreemde valuta

De euro (€) is de functionele valuta van Eneco en is eveneens de valuta waarin de jaarrekening wordt gepresenteerd. Transacties in vreemde valuta worden omgerekend in euro tegen de wisselkoers op de datum waarop deze transacties plaatsvinden. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen op balansdatum worden omgerekend in euro tegen de wisselkoers op balansdatum. Valutakoersverschillen die optreden bij de omrekening worden verwerkt in het resultaat.

Indien de functionele valuta van buitenlandse dochterondernemingen, joint ventures of geassocieerde deelnemingen afwijkt van de euro, worden de koersverschillen als gevolg van omrekening verantwoord onder translatieverschillen in het eigen vermogen. Het cumulatieve translatieverschil wordt ten gunste, respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht bij eventuele verkoop van een buitenlandse dochteronderneming, joint venture of geassocieerde deelneming.

Saldering

Actief- en passiefposten worden per tegenpartij gesaldeerd indien sprake is van een contractueel recht tot salderen en tevens sprake is van intentie tot saldering. Indien de intentie of daadwerkelijke gesaldeerde afwikkeling ontbreekt, wordt per contract bepaald of sprake is van een actief- of een passiefpost.

2.2 Opbrengsten

Opbrengsten worden verantwoord wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen aan Eneco toekomen en de opbrengst op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Opbrengsten worden verantwoord onder aftrek van kortingen, belastingen en heffingen, zoals energie- en omzetbelasting. Bedragen die worden gefactureerd en geïncasseerd voor derden worden niet als opbrengst verantwoord.

Energielevering en transport

Opbrengsten uit de verkoop van energie en transportdiensten aan eindverbruikers worden opgenomen op het moment van levering. Bij levering worden de voordelen van het eigendom en het risico van een eventuele waardevermindering overgedragen aan de afnemer.

Energie gerelateerde activiteiten

De opbrengsten uit de aanleg, onderhoud en verhuur van energie-installaties en verbruikstoestellen alsmede uit de verkoop van zonnepanelen zijn opgenomen als opbrengsten uit energie gerelateerde activiteiten.

Diensten en projecten in opdracht van derden

Zodra opbrengsten voldoende zeker zijn, worden deze in het resultaat verwerkt volgens de methode van winstneming naar rato van de verrichte prestaties (percentage of completion). De mate waarin prestaties zijn verricht wordt bepaald op basis van de verhouding tussen de geboekte kosten en de totaal verwachte kosten dan wel aan de hand van beoordeling van verrichte werkzaamheden.

Handel in energiecommodities en CO₂-emissierechten

In- en verkoopcontracten van energiecommodities en emissierechten, die niet voor eigen gebruik maar voor handelsdoeleinden zijn aangegaan, worden vrijwel gelijktijdig tegengesloten met verkoop- respectievelijk inkoopcontracten. Winsten of verliezen van dergelijke handelstransacties worden gesaldeerd verwerkt onder de post overige opbrengsten vanaf het moment dat de desbetreffende transacties worden afgesloten. Winsten of verliezen uit herwaardering naar reële waarde van handelstransacties worden direct in het resultaat verwerkt onder de post overige opbrengsten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen wanneer het redelijk zeker is dat aan de voorwaarden voor verkrijging is of wordt voldaan en dat de subsidies zijn of worden ontvangen. Exploitatiesubsidies ter compensatie voor kosten worden als opbrengsten verantwoord. In de periode waarin de kosten worden gemaakt, investeringssubsidies ter compensatie van de kosten van een actief worden op de kostprijs van dat actief in mindering gebracht en vervolgens gedurende de gebruiksduur van dat actief opgenomen in de berekening van de afschrijvingen.

Opbrengsten van groene stroomcertificaten vormen een subsidie. Groene stroomcertificaten worden tegen reële waarde opgenomen onder immateriële activa in de balans en als subsidie in de winst- en verliesrekening.

2.3 Inkoopkosten energie

De inkoopkosten van energiecontracten en -commodities die bestemd zijn voor eigen gebruik worden in dezelfde periode verantwoord als de periode waarin de opbrengst van de verkoop wordt gerealiseerd.

2.4 Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten omvatten de rentebaten van belegde en uitstaande middelen, dividendopbrengsten, rentelasten van opgenomen gelden, valutakoersresultaten en winsten en verliezen op financiële afdekkingsinstrumenten die in het resultaat worden verwerkt. Rentebaten en -lasten worden opgenomen volgens de effectieve rentemethode. Dividendopbrengsten van overige kapitaalbelangen worden verantwoord zodra deze opeisbaar zijn.

2.5 Belastingen op het resultaat

Belastingen op het resultaat omvatten de actuele belastingen en de mutaties in de uitgestalde belastingen. Deze bedragen worden ten laste van het resultaat gebracht, tenzij het posten betreffen die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen.

De actuele belastingen betreffen de bedragen die waarschijnlijk verschuldigd en verrekenbaar zijn over het fiscale resultaat van het verslagjaar. Deze zijn berekend op basis van de geldende belastingwetgeving en -tarieven.

Belastingen op het resultaat omvatten alle belastingen die zijn gebaseerd op fiscale winsten en verliezen, inclusief belastingen die door dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen of joint ventures zijn verschuldigd op uitkeringen aan Eneco Holding N.V.

Additionele belastingen op het resultaat voor dividenduitkeringen worden gelijktijdig verwerkt met de verplichting om het betreffende dividend uit te keren.

2.6 Materiële vaste activa

Netwerken en netwerkgereleerde activa in het gereguleerde domein

De netwerken en netwerkgereleerde activa in het gereguleerde domein worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde wordt vermindert met cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

De reële waarde van deze netwerkactiva wordt periodiek vastgesteld. De waardebepaling geschiedt door externe, onafhankelijke waarderingsspecialisten. Indien de reële waarde tussentijds significant afwijkt van de boekwaarde, zal een aanpassing van de herwaardering plaatsvinden. Een toename van de boekwaarde als gevolg van een herwaardering van netwerken en netwerkgereleerde activa in het gereguleerde domein, wordt rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt via de herwaarderingsreserve. Een afname van de boekwaarde wordt eveneens rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt via de herwaarderingsreserve, voor zover deze afname een voorafgaande toename van hetzelfde actief niet overschrijdt. Indien wel sprake is van een overschrijding, wordt deze verantwoord ten laste van het resultaat.

Periodiek wordt het verschil tussen afschrijving op basis van de gherwaardeerde boekwaarde en de afschrijving op basis van de oorspronkelijke kostprijs, onder aftrek van uitgestelde belastingen, overgeboekt van de herwaarderingsreserve naar de reserve ingehouden resultaten.

Overige materiële vaste activa

De overige materiële vaste activa worden opgenomen tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs omvat de initiële aankoopprijs vermeerderd met alle rechtstreeks toerekenbare kosten. De kostprijs van activa die in eigen beheer worden vervaardigd bestaat uit kosten van materiaal en diensten, kosten van directe manuren en overige direct toerekenbare kosten. Kostenbijdragen van derden en overheidssubsidies worden op de kostprijs in mindering gebracht, voorzover dit geen bijdragen van afnemers betreffen. Mits daarvoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting toe bestaat wordt in de kostprijs een contant gemaakte schatting opgenomen van het bedrag dat naar verwachting bij het einde van het gebruik van het actief nodig is voor ontmanteling, sloop, verwijdering en herstel tot de oorspronkelijke staat van de locatie waar het actief is gesitueerd. Financieringskosten (bouwrente) die direct toerekenbaar zijn aan de verwerving, bouw of productie van een in aanmerking komend actief worden in de kostprijs opgenomen. Als een actief uit meerdere significante componenten met onderscheiden gebruiksduren bestaat, worden deze componenten afzonderlijk opgenomen.

Uitgaven na eerste opname

Latere uitgaven worden alleen aan de boekwaarde van een actief toegevoegd indien en voor zover daardoor de toestand van het actief is verbeterd ten opzichte van zijn oorspronkelijk geraamde prestatienorm. Reparatie en onderhoud worden als last genomen in de periode dat de betreffende kosten ontstaan.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden ten laste van het resultaat gebracht volgens de lineaire methode op basis van de geschatte gebruiksduur, rekening houdend met de geschatte restwaarde. De gebruiksduur en restwaarde worden jaarlijks beoordeeld, eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt. Op grond, terreinen en activa in aanbouw wordt niet afgeschreven.

De volgende gebruiksduren worden toegepast:

Categorie	Gebruiksduur in jaren
Bedrijfsgebouwen	25 - 50
Machines en installaties	10 - 50
Netwerken gereguleerd	10 - 50
Overige bedrijfsmiddelen	3 - 25

2.7 Leases (Eneco als lessee)

Lease-overeenkomsten waarbij Eneco als lessee feitelijk alle voordelen en risico's van eigendom heeft, worden aangemerkt als financiële lease. Indien dit niet het geval is, worden deze overeenkomsten opgenomen en verwerkt als operationele lease.

Materiële vaste activa, die middels financiële lease zijn verworven worden bij aanvang van de lease opgenomen tegen de reële waarde van het geleasede actief, of indien lager, de contante waarde van de leasebetalingen. De desbetreffende activa worden daarna verantwoord volgens de grondslagen voor materiële vaste activa. De leasebetalingen worden gesplitst in een rentecomponent en een aflossingscomponent. De rentecomponent is gebaseerd op de constante periodieke rente over de boekwaarde van de investering. De rentecomponent wordt in de desbetreffende periode ten laste gebracht van het resultaat en de aflossing wordt in mindering gebracht op de leaseverplichting.

Betalingen uit hoofde van operationele leases worden lineair over de leaseperiode als last in het resultaat verwerkt.

2.8 Goodwill

De overnameprijs van een dochteronderneming, joint venture of geassocieerde deelneming is gelijk aan het bedrag dat voor de verwerving van het kapitaalbelang is betaald. Wanneer deze overnameprijs hoger is dan het aandeel in de reële waarde op verwervingsdatum van de identificeerbare activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen, wordt het meerdere verantwoord als goodwill. Een eventueel negatief verschil wordt verwerkt als bate ten gunste van het resultaat (badwill).

Goodwill wordt gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met bijzondere waardeverminderingen (impairments). Goodwill wordt toegerekend aan een of meerdere kasstroomgenererende eenheden. Jaarlijks wordt getoetst of goodwill een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan.

Betaalde goodwill bij de overname van dochterondernemingen en joint ventures wordt in de balans opgenomen onder de immateriële vaste activa. Goodwill die is betaald voor het verkrijgen van een geassocieerde deelneming is opgenomen in de verkrijgingsprijs van de geassocieerde deelneming.

2.9 Overige immateriële vaste activa

Overige immateriële vaste activa betreffen klantenbestanden verworven bij overnames, software en licenties, concessies, vergunningen, rechten en ontwikkelingskosten. De kosten hiervan worden geactiveerd indien waarschijnlijk is dat deze activa economisch voordeel zullen brengen en de kosten betrouwbaar kunnen worden bepaald. Overige immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Klantenbestanden

Een klantenbestand dat is verkregen van een overgenomen partij wordt bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Deze waarde wordt op de overnamedatum bepaald op basis van de meest recente soortgelijke transacties mits de economische omstandigheden vergelijkbaar zijn, anders wordt de reële waarde bepaald door discontering van geschatte toekomstige netto-kasstroom van dit actief.

Software

Software wordt geactiveerd tegen kostprijs. Zowel voor standaardsoftware als maatwerksoftware bestaat de kostprijs uit de eenmalige kosten van licenties, verhoogd met de kosten om de software bruikbaar te maken. Alle toerekenbare kosten van softwareproducten, die kwalificeren als immaterieel vast actief, worden tegen kostprijs opgenomen. Kosten van onderhoud van software worden als last verwerkt in de periode waarin deze ontstaan.

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten zijn gericht op de toepassing van kennis verkregen door eigen onderzoek of door derden, voor een plan of ontwerp voor de productie of toepassing van verbeterde materialen, producten, processen, systemen of diensten, voorafgaand aan het begin van commerciële productie of gebruik. Ontwikkelingskosten worden alleen geactiveerd indien deze kunnen worden aangemerkt als immaterieel vast actief, anders worden deze kosten als last genomen in de periode waarin deze zijn ontstaan. Onderzoekskosten zijn gericht op het verwerven van nieuwe wetenschappelijke of technische kennis en inzichten. Deze kosten worden in het resultaat genomen in de periode waarin deze ontstaan.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden ten laste van het resultaat gebracht op basis van de geschatte gebruiksduur en vanaf het moment dat het betreffende actief beschikbaar is voor gebruik. Overige immateriële vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire methode tenzij de degressieve afschrijvingsmethode beter de voordelen van het actief weerspiegelt. De restwaarde van deze activa is nihil.

De volgende gebruiksduren worden toegepast:

Categorie	Gebruiksduur in jaren
Klantenbestanden	5 - 20
Licenties	3 - 30
Software	3 - 5
Concessies, vergunningen en rechten	3 - 30
Ontwikkelingskosten	5

2.10 Emissierechten

Emissierechten die van de overheid worden verkregen, worden bij eerste opname onderscheiden naar rechten bestemd voor eigen gebruik (own use) en rechten bestemd voor handelsdoeleinden.

Emissierechten die worden aangehouden om periodiek aan de overheid te kunnen leveren voor de werkelijke CO₂-uitstoot (eigen gebruik) worden opgenomen als immaterieel actief en gewaardeerd tegen kostprijs. Rechten met een vlottend karakter worden gepresenteerd als immateriële activa. Voor deze leveringsverplichting wordt een voorziening aangehouden die eveneens wordt gewaardeerd tegen kostprijs. Ingeval van een verwacht leveringstekort wordt deze voorziening ten laste van het resultaat verhoogd met de laagste van de marktwaarde van dat tekort en de boete die voor dat tekort naar verwachting verschuldigd zal zijn.

Emissierechten die worden aangehouden voor handelsdoeleinden worden verwerkt als afgeleid financieel instrument. De winst of het verlies van de herwaardering naar reële waarde van deze rechten wordt direct in het resultaat verwerkt als overige opbrengsten.

2.11 Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingen worden berekend volgens de balansmethode toegepast op de relevante verschillen die bestaan tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van activa en verplichtingen. Uitgestelde belastingen worden gewaardeerd op basis van de belastingtarieven die naar verwachting van kracht zullen zijn wanneer de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld uitgaande van de geldende belastingwetgeving en -tarieven. Uitgestelde belastingen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Voor de voorwaartse compensatie van fiscale verliezen en de verrekening van ongebruikte fiscaal verkenbare tegoden wordt een uitgestelde belastingvordering opgenomen indien en voor zover het waarschijnlijk is dat toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee de niet-gecompenseerde fiscale verliezen en ongebruikte fiscaal verkenbare tegoden kunnen worden verrekend.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen die voortkomen uit investeringen in dochterondernemingen en joint ventures, behalve wanneer het tijdstip kan worden bepaald waarop het tijdelijke verschil wordt afgewikkeld en het waarschijnlijk is dat het tijdelijk verschil in de nabije toekomst niet zal worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden met elkaar gesaldeerd als een juridisch afdwingbaar recht op verrekening van de belastingvorderingen en -verplichtingen bestaat en de uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen verband houden met belastingen die door dezelfde belastingautoriteit op dezelfde fiscale eenheid worden geheven.

2.12 Afgeleide financiële instrumenten

Bij de operationele en financieringsactiviteiten worden risico's gelopen door ontwikkelingen in prijzen van energiecommodities (elektriciteit, gas, olie e.d.), vreemde valuta, rentestanden en emissierechten. Om deze risico's te beheersen wordt gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten zoals financiële optie-, termijn- en swapcontracten. Voor commoditycontracten wordt bij het aangaan van de transactie vastgesteld of het instrument bestemd is voor eigen gebruik (own use).

handelsdoelenden of risicoafdekking (hedging). Afgeleide financiële instrumenten, niet zijnde commoditycontracten, worden in principe alleen aangegaan voor risicoafdekking.

Waardering en verwerking

Afgeleide financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten is gebaseerd op genoteerde biedprijzen voor gehouden activa of uit te geven verplichtingen en actuele lastprijzen voor te verwerven activa of gehouden verplichtingen (mark-to-market).

Afgeleide financiële instrumenten met een positieve waarde worden opgenomen als kort- (afwikkeling binnen een jaar) of langlopende activa (afwikkeling na een jaar). Instrumenten met een negatieve waarde worden opgenomen onder de kort- of langlopende verplichtingen. Activa en verplichtingen worden per tegenpartij gesaldeerd indien sprake is van een contractueel recht tot salderen en tevens de intentie bestaat om de contracten netto af te wikkelen.

Mutaties in de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten worden direct in het resultaat verwerkt, tenzij de afgeleide financiële instrumenten bestemd zijn voor eigen gebruik of worden gebruikt als risicoafdekking.

Eigen gebruik

Contracten worden aangemerkt voor eigen gebruik als deze worden afgewikkeld door middel van fysieke levering of ontvangst van energiecommodities of emisierchten in overeenstemming met de behoefte van de vennootschap. De transacties op basis van deze contracten worden in het resultaat verantwoord in de periode waarin de levering of ontvangst plaatsvindt (accrual accounting).

Risicoafdekking (hedge accounting)

Contracten worden aangemerkt als afdekkingsinstrument als daarmee het risico op schommelingen in (toekomstige) kasstromen die het resultaat kunnen beïnvloeden wordt afgedekt. Indien de afdekking is toe te wijzen aan een specifiek risico of aan de volledige mutatie van de transactie (energiecontracten) verbonden met een actief, een verplichting of een zeer waarschijnlijk toekomstige transactie, kunnen de daaraan toegewezen afgeleide financiële instrumenten worden verwerkt als afdekkingsinstrument.

Als wordt voldaan aan de voorwaarden van hedge accounting wordt het effectieve gedeelte van mutaties in de reële waarde van de desbetreffende afgeleide financiële instrumenten rechtstreeks via de reserve kasstromafdekkingen in het eigen vermogen verwerkt. Het niet-effectieve gedeelte wordt direct verwerkt in het resultaat.

In het eigen vermogen verwerkte bedragen worden ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht op het moment dat het afgedekte actief of verplichting wordt afgewikkeld. Wanneer een afdekkingsinstrument afloopt, wordt verkocht, beëindigd, uitgeoefend, wanneer niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden voor deze wijze van administratieve verwerking (hedge accounting), terwijl de onderliggende toekomstige transactie nog steeds moet plaatsvinden, blijft het cumulatief resultaat in het eigen vermogen totdat de verwachte toekomstige transactie uiteindelijk plaatsvindt. Als de verwachte toekomstige transactie niet langer waarschijnlijk is, wordt het cumulatieve resultaat direct overgebracht van het eigen vermogen naar het resultaat.

2.13 Overige financiële vaste activa

De overige financiële vaste activa bestaan voornamelijk uit langlopende vorderingen met een looptijd langer dan een jaar zoals leningen, vorderingen en vooruitbetalingen aan geassocieerde deelnemingen, joint ventures of externe partijen. De langlopende vorderingen, leningen en vooruitbetalingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

2.14 Activa aangehouden voor verkoop

Activa aangehouden voor verkoop en af te stoten bedrijfsactiviteiten worden geclassificeerd als aangehouden voor verkoop zodra de boekwaarde niet wordt gerealiseerd door voortgezet gebruik maar door verkoop. Deze classificatie vindt alleen plaats als de verkoop van de activa zeer waarschijnlijk

is en de activa of activiteiten in hun huidige toestand onmiddellijk beschikbaar zijn voor verkoop. De verkoop zal naar verwachting binnen een jaar zijn afgerond.

Activa aangehouden voor verkoop zijn gewaardeerd op boekwaarde voorafgaand aan classificatie als aangehouden voor verkoop of lagere reële waarde verminderd met verkoopkosten.

2.15 Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs, volgens de methode van het gewogen gemiddelde of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs is de verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten om de voorraden op hun huidige locatie en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in het kader van normale bedrijfsvoering, verminderd met verwachte verkoopkosten. Waardeverminderingen op voorraden worden ten laste van het resultaat geboekt als de opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde.

2.16 Handelsdebiteuren en overige vorderingen

Handelsdebiteuren en overige vorderingen zijn vorderingen met een looptijd korter dan een jaar. Deze vorderingen omvatten ook de bedragen die op de balansdatum per saldo nog moeten worden gefactureerd voor geleverde energie- of transportdiensten. Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een bijzondere waardevermindering. Vorderingen met een looptijd korter dan een jaar worden niet verdisconteerd.

2.17 Liquide middelen

De liquide middelen omvatten de kas- en banksaldi en opvraagbare deposito's.

2.18 Personeelsvoorzieningen

Pensioenen

De pensioenverplichtingen van bijna alle bedrijfsonderdelen zijn ondergebracht bij de bedrijfstakpensioenfonds: Stichting Pensioenfonds ABP (ABP) en de Stichting Pensioenfonds Metaal en Techniek (PMT). De regeling voor flexibele uitkering voor nutsbedrijven is collectief voor de sector ondergebracht bij een verzekeraar. Voor een beperkt aantal medewerkers zijn individuele verzekerde regelingen van toepassing bij verschillende verzekeringsmaatschappijen (toegezegde-bijdrageregelingen).

De regelingen van ABP en PMT voorzien (bij een volledige opbouw) in een pensioen van 70% van het pensioengevend salaris bij een leeftijd van 65 jaar. Werknemers hebben de keuze om eerder (ABP: 5 jaar, PMT: 3 jaar) of later (ABP: 5 jaar, PMT: onbepaald) dan deze leeftijd met pensioen te gaan, onder aanpassing van de hoogte van het pensioen. De regeling voor flexibele uitkering wordt afgebouwd en is vervallen voor werknemers geboren na 1949.

Een toegezegde-bijdrageregeling is een regeling waarbij een vaste premie wordt betaald ten gunste van een werknemer zonder enige resterende aanspraak van of verplichting jegens die werknemer. Verplichtingen ten aanzien van bijdragen aan pensioen- en daaraan gerelateerde regelingen op basis van beschikbare premies worden als last verwerkt in de periode waarop deze betrekking hebben.

Een toegezegd-pensioenregeling is een regeling waarbij aan de werknemer een pensioen wordt toegezegd, waarvan de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. Zowel in 2010 als in 2011 kwalificeren de regelingen van ABP, PMT en voor flexibele uitkering als toegezegd-pensioenregelingen van meerdere werkgevers. Op grond van deze regelingen bestaat een verplichting waarvan de waarde wordt bepaald door de contante waarde van de in het vooruitzicht gestelde pensioenuitkeringen op de balansdatum verminderd met de reële waarde van fondsbeleggingen, onder verrekking van niet-verwerkte actuairale winsten en verliezen en nog niet opgenomen pensioenkosten van verstrekten diensttijd. De informatie die nodig is om deze verplichting per aangesloten werkgever te bepalen kan echter niet door ABP, PMT en de verzekeraar die de collectieve flexibele uitkeringsregeling voor de nutsbedrijven uitvoert worden bepaald, omdat zij niet beschikken over een

consistente en betrouwbare basis om fondsbeleggingen en verplichtingen van de regelingen toe te rekenen aan individuele aangesloten werkgevers. Dit vloeit voort uit de aard van de regelingen, omdat deze de aangesloten werkgevers blootstellen aan actuariële risico's die verband houden met huidige en voormalige werknemers van andere aangesloten werkgevers. Hierdoor kan niet per werkgever worden aangegeven of overschotten of tekorten bestaan. In geval van toekomstige tekorten kunnen pensioenpremies alleen prospectief en binnen een beperkte bandbreedte door de pensioenfondsen worden bijgesteld. De betreffende regelingen zijn daarom verwerkt als toegezegde-bijdrageregelingen.

Overige personeelsvoorzieningen

Er wordt een voorziening opgenomen voor de verplichting bij te dragen in de ziektekostenpremie van gepensioneerde medewerkers. Verder wordt een voorziening opgenomen voor de verplichting bedragen uit te keren bij dienstjubilea en pensionering van medewerkers. Deze verplichtingen worden per rapportagedatum actueel berekend volgens de vergoeding/dienstjaren-methode (projecteerd unit credit methode) met een disconteringsvoet voor belasting waarin de actuele marktbeoordeling van de tijdswaarde van geld tot uitdrukking komt.

2.19 Overige voorzieningen

Een voorziening wordt opgenomen als een bestaande in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip bestaat door een gebeurtenis in het verleden en waarvan het waarschijnlijk is, dat de afwikkeling zal leiden tot een uitstroom van middelen.

Voorzieningen die binnen een jaar na balansdatum worden afgewikkeld of van beperkt materieel belang zijn worden opgenomen tegen nominale waarde. Overige voorzieningen worden opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitgaven. Bij de bepaling van deze uitgaven wordt rekening gehouden met de specifieke risico's ten aanzien van de betreffende verplichting. De contante waarde wordt berekend met een disconteringsvoet voor belasting waarin de actuele marktbeoordeling van de tijdswaarde van geld tot uitdrukking komt. Voor de bepaling van de verwachte uitgaven wordt uitgegaan van gedetailleerde plannen om daarmee onzekerheden over de omvang te beperken.

Amoveringsvoorziening

Voor materiële vaste activa waarvoor een verplichting bestaat om bij het einde van het gebruik de activa te ontmantelen, te slopen en te verwijderen wordt een voorziening opgenomen ter hoogte van de contante waarde van de kosten die daaraan naar verwachting zijn verbonden. De eerste opname van een amoveringsvoorziening voor een actief wordt verwerkt in de kostprijs van het betreffende actief. De amoveringsvoorziening wordt periodiek opgericht.

Verlieslatende contracten

Voor verlieslatende contracten wordt een voorziening gevormd indien waarschijnlijk is dat de onvermijdelijke kosten van het nakomen van de verplichtingen hoger zijn dan de economische voordelen van die contracten.

Reorganisatie

Een reorganisatievoorziening wordt opgenomen als een gedetailleerd reorganisatieplan is goedgekeurd waarbij tevens de belangrijkste kenmerken van dat plan aan de direct betrokkenen zijn meegedeeld.

2.20 Rentedragende schulden

Rentedragende schulden worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde.

Transactiekosten die direct aan deze schulden toewijsbaar zijn, worden hieraan toegevoegd. Na eerste opname worden rentedragende schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

2.21 Leases (Eneco als lessor)

Lease-overeenkomsten waarbij Eneco als lessor feitelijk alle voordelen en risico's van eigendom heeft, worden aangemerkt als operationele lease. Indien dit niet het geval is worden deze overeenkomsten gezien als financiële lease.

Materiële vaste activa die op basis van een operationele lease-overeenkomst aan derden ter beschikking worden gesteld, worden opgenomen en verwerkt volgens de grondslagen voor materiële vaste activa. Leasebetalen worden zo toegewezen aan de verschillende perioden zodat jaarlijks een constant rendement over de netto-investering wordt behaald.

Materiële vaste activa die op basis van een financiële lease-overeenkomst aan derden ter beschikking worden gesteld, worden als vorderingen opgenomen ter hoogte van de netto-investering in die activa. De leasebetalingen worden op basis van de constante periodieke rente gesplitst in een rentecomponent en een aflossingscomponent. De rentecomponent wordt in de betreffende periode ten gunste van het resultaat gebracht en de aflossing wordt in mindering gebracht op de leasevordering.

2.22 Handelscrediteuren en overige schulden

Handelscrediteuren en overige financiële instrumenten worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

3 Opbrengst energielevering, -transport en energierelateerde activiteiten

	2011	2010
Elektriciteit	2.499	2.300
Gas	2.019	2.014
Warmte	225	250
Energie gerelateerde activiteiten	96	158
Totaal	4.839	4.722

De afrekening van verkopen aan grootverbruikers vindt maandelijks op basis van meterstanden plaats. Voor verkopen aan kleinverbruikers is de afrekening gebaseerd op meteropnames gespreid over het hele jaar. De omvang van de energie en transportdiensten die gedurende de verslagperiode aan kleinverbruikers zijn geleverd en de opbrengstwaarden daarvan worden daarom deels geschat op basis van historische verbruikgegevens, standaardklantprofielen en van toepassing zijnde energietarieven. De geografische verdeling van de opbrengsten is opgenomen onder de toelichting per segment.

4 Overige opbrengsten

	2011	2010
Exploitatie openbare verlichting	65	73
Infrastructuurele werken	34	43
Subsidie- en incassodiensten	19	22
Overige	50	62
Totaal	168	200

5 Personeelsbeloningen

	2011	2010
Lonen en salarissen	261	284
Sociale lasten	36	35
Pensioenpremies	34	35
Overige personeelskosten	32	30
Totaal	363	384

Onder de overige personeelskosten is voor individuele regelingen met vertrokken personeelsleden € 1,6 mln. verantwoord (2010: € 1,9 mln.)

Personeelsaantallen

De specificatie van het aantal personeelsleden per bedrijfssegment herleid naar fulltime equivalenten (FTE) per jaareinde is als volgt:

FTE	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Energiebedrijf Eneco	2.959	3.013
Stedin	1.187	1.136
Jouz	2.442	2.356
Overige	85	40
Totaal	6.673	6.545

Het gemiddeld aantal FTE in 2011 bedraagt 6.596 (2010: 6.622).

6 Bezoldiging bestuurders en commissarissen

Bezoldiging bestuurders

Het bezoldigingsbeleid voor de Raad van Bestuur is op voorstel van de Raad van Commissarissen goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 20 mei 2005. De beloning voor de Raad van Bestuur wordt vastgesteld door de Raad van Commissarissen op advies van de remuneratiecommissie.

Het remuneratierapport over 2011 wordt beschikbaar gesteld op de website van Eneco Holding N.V.

De bezoldiging van de bestuurders bestaat uit een vaste vergoeding en een variabele vergoeding. De variabele vergoeding bedraagt maximaal 20% van de totale vergoeding. De variabele vergoeding die in 2011 is uitgekeerd, is gebaseerd op het financiële resultaat dat over 2010 is behaald en op individuele taakstellingen.

De pensioentoezeggingen voor de heren De Haas, Rameau en Dubbeld zijn ondergebracht bij de reguliere pensioenregeling van Eneco Holding N.V. De heren Machiels en Kras hadden een individuele pensioenregeling (toegezegde-bijdrage-regeling).

Op 1 april 2011 is de heer Dubbeld benoemd als lid van de Raad van Bestuur als opvolger van de heer Machiels.

Op 7 december 2011 is de heer Kras, lid van de Raad van Bestuur, overleden.

De huidige arbeidsovereenkomsten met de heren De Haas, Rameau en Dubbeld zijn aangegaan voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van vier maanden voor de vennootschap. De heren De Haas, Rameau en Dubbeld zijn elk in de Raad van Bestuur benoemd voor een periode van vier jaar. Bij het gedwongen verlaten van de vennootschap hebben de heren Rameau en Dubbeld recht op een uitkering van 12 maanden salaris, voor de heer De Haas betreft dit 24 maanden salaris.

Specificatie van het totaal van de vergoedingen:

x € 1.000	Bruto-salaris	Variable beloning	Pensioenpremie	Uitkering beëindiging dienstverband	Totaal 2011
mr. J.F. de Haas	454	90	72		616
drs. H.J. Machiels	192	73	52	353	670
ir. C.J. Rameau	342	66	54		462
drs. ing. D.J. Kras	329	67	46		442
drs. G.A.J. Dubbeld (vanaf 1 april 2011)	189	-	24		213
Totaal	1.506	296	248	353	2.403

x € 1.000	Bruto-salaris	Variable beloning	Pensioenpremie	Uitkering beëindiging dienstverband	Totaal 2010
mr. J.F. de Haas	438	92	67		597
drs. H.J. Machiels	348	75	50		473
ir. C.J. Rameau	324	64	47		435
drs. ing. D.J. Kras	320	41	48		409
Totaal	1.430	272	212	-	1.914

Bezoldiging commissarissen

De bezoldiging van de voorzitter van de Raad van Commissarissen bedraagt € 35.000,- per jaar. De overige commissarissen ontvangen elk een honorarium van € 27.500,- per jaar. Commissarissen ontvangen elk extra vergoedingen voor de onderstaande commissies:

- Auditcommissie € 5.000,-
- Remuneratiecommissie € 3.000,-
- Selectie- en benoemingscommissie € 3.000,-
- OR-commissie € 1.500,-

De vaste onkostenvergoeding bedraagt € 1.150,- per jaar.

7 Resultaat geassocieerde deelnemingen

Voor een overzicht van de geassocieerde deelnemingen wordt verwezen naar het in deze jaarrekening opgenomen overzicht van belangrijke dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen.

	2011	2010
Aandeel in het resultaat na belastingen	2	6
Waardevermindering	-	- 6
Ontvangen dividend	1	1
Totaal	3	1

8 Financiële baten

	2011	2010
Rentebaten	6	9
Totaal	6	9

9 Financiële lasten

	2011	2010
Rentelasten	84	97
Oprenting voorzieningen	3	2
Overig	-	3
Totaal	87	102

10 Belastingen

De vennootschap vormt met vrijwel al haar Nederlandse dochterondernemingen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting.

De specificatie van de belastingen over het resultaat is als volgt:

	2011	2010
Actuele belastinglasten	- 2	5
Mutatie uitgestelde belastingen	76	55
Correctie belastingen over voorgaande jaren	-	2
Correctie uitgestelde belastingen over voorgaande jaren	-	- 14
Correctie latente verlaging belastingtarief	-	- 2
Belastingen over het resultaat	74	36

De specificatie van de actuele belastinglasten is als volgt:

	2011	2010
Resultaat voor belasting	310	182
Deelnemingsvrijstelling	- 7	2
Fiscaal niet-aftrekbare kosten	8	9
Fiscaal afwijkende afschrijving	- 387	- 371
Fiscaal resultaat	- 76	- 178
Voorwaartse verliescompensatie	66	158
Fiscaal belastbaar bedrag	- 10	- 20
Nominaal belastingtarief	25,0%	25,5%
Actuele belastinglasten	- 2	- 5

Van het fiscaal resultaat over 2011 wordt een bedrag van € 10 mln. (2010: € 20 mln.) verrekend met de fiscale winsten over de jaren 2007 en 2008. Het beschikbare compensabele verlies kan tot en met 2017 worden verrekend.

De specificatie van de effectieve belastingdruk uitgedrukt als percentage van het resultaat voor belastingen is als volgt:

	2011	2010
Nominaal belastingtarief	25,0%	25,5%
Effect van:		
- Deelnemingsvrijstelling	-0,6%	0,3%
- Fiscaal niet-aftrekbare kosten	0,7%	1,3%
- Resultaat vrij van belasting	-	1,0%
- Fiscale stimuleringsmaatregelen (Energie-investeringsaftrek)	-1,4%	-2,2%
- Correctie belastingen over voorgaande jaren	-	-4,4%
- Overige	0,3%	-1,6%
Effectieve belastingdruk	24,0%	19,9%

11 Resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten

In het boekjaar is besloten om enkele activiteiten te beëindigen die niet langer tot de kernactiviteiten van Eneco behoren. De verkoop zal volgens een regulier verkoopproces plaatsvinden dat Eneco in 2012 verwacht af te ronden. De activa en verplichtingen van deze activiteiten zijn aangemerkt als activa en verplichtingen aangehouden voor verkoop in de balans. De resultaten van deze classificatie (€ -32,0 mln.) zijn verantwoord als resultaat uit beëindigde bedrijfsactiviteiten. De hierin opgenomen waardevermindering bedraagt € 16,8 mln. De opbrengsten van de activiteiten geclassificeerd als beëindigde bedrijfsactiviteiten bedragen € 42,0 mln. en de kosten € 57,2 mln.

De ontvangen kasstromen hebben vooral betrekking op operationele kasstromen en bedragen € 12 mln.

12 Overheidssubsidies

De specificatie van de overheidssubsidies die ten gunste van het resultaat zijn gebracht is als volgt:

	2011	2010
Milieuqualiteit Elektriciteitsproductie (MEP-regeling)	50	35
Energie-investeringsaftrek (EIA)	4	4
Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE)	2	2
Niet-industriële restwarmte infrastructuur (NIR/IS)	-	1
Totaal	56	42

Toelichting op de geconsolideerde balans

alle bedragen zijn in miljoenen euro tenzij anders vermeld

13 Materiële vaste activa

	Grond en bedrijfsgebouwen	Machines en installaties	Netwerken gereguleerd	Overige bedrijfsmiddelen	Activa in aanbouw	Totaal
Aanschafwaarde						
Per 1 januari 2010	71	1.512	5.530	153	251	7.517
Herwaardering netwerken gereguleerd	-	-	-113	-	-	-113
Investeringen	1	47	355	7	320	730
Desinvesteringen	-2	-5	-8	-14	-	-29
Herclassificatie naar activa aangehouden voor verkoop	-1	-4	-	-1	-2	-8
Herclassificatie overig	1	3	59	-	-63	-
Per 31 december 2010	70	1.553	5.823	145	506	8.097
Herwaarderingen	-	-	619	-	-	619
Investeringen	4	100	386	3	241	734
Acquisities	-	242	-	1	-	243
Inkrimping consolidatiekring	-1	-2	-	-	-	-3
Desinvesteringen	-3	-242	-10	-31	-	-286
Herclassificatie naar activa aangehouden voor verkoop	-19	-27	-	-1	-	-47
Herclassificatie overig	18	528	2	10	-569	-11
Translatieverschillen	-	1	-	-	1	2
Per 31 december 2011	69	2.153	6.820	127	179	9.348
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen						
Per 1 januari 2010	27	585	1.725	103	-	2.440
Herwaardering netwerken gereguleerd	-	-	-35	-	-	-35
Jaarafschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	3	77	185	9	5	279
Desinvesteringen	-1	-3	-4	-8	-	-16
Herclassificatie naar activa aangehouden voor verkoop	-	-2	-	-	-	-2
Herclassificatie overig	-1	34	35	-	-	-
Per 31 december 2010	28	623	1.906	104	5	2.666
Herwaarderingen	-	-	210	-	-	210
Jaarafschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	2	90	193	10	-4	291
Inkrimping consolidatiekring	-1	-1	-	-	-	-2
Desinvesteringen	-2	-110	-3	-29	-	-144
Herclassificatie naar activa aangehouden voor verkoop	-	1	-	-	-	1
Herclassificatie overig	-4	3	-	1	-	-
Per 31 december 2011	23	606	2.306	86	1	3.022
Netto boekwaarde						
Per 31 december 2010	42	930	3.917	41	501	5.431
Per 31 december 2011	46	1.547	4.514	41	178	6.326

Machines en installaties

De historische boekwaarde van het bestaande belang in het Prinses Amalia Windpark is gedisinvesteerd. Vervolgens zijn de machines en installaties van het volledige windpark voor de reële waarde op aanschafdatum verantwoord in de acquisities.

Netwerken gereguleerd

In de categorie 'netwerken gereguleerd' zijn ook niet-gereguleerde activa opgenomen die noodzakelijk zijn om kasstromen te genereren in het gereguleerde domein en daarmee distributie- en transportactiviteiten voor gas en elektriciteit uit te voeren. De gereguleerde netwerkactiviteiten zijn onderhevig aan regulering door de Energiekamer, een onderdeel van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa).

Reële waarde netwerken gereguleerd

De reële waarde van netwerken en netwerkgerelateerde activa in het gereguleerde domein is per 1 januari 2010 bepaald door een externe, onafhankelijke waarderingsspecialist gebaseerd op de 'Gereguleerde Activa Waarde' en de hieraan gerelateerde veronderstellingen, zoals deze worden gehanteerd in het regulatorisch kader. De reële waarde is afgeleid van een waarderingmodel en niet van observeerbare marktprijzen. Voor de waardering is een rendementspercentage van 6,2% gehanteerd. Daarnaast is de waarde gebaseerd op toekomstige distributietarieven zoals door de Energiekamer zijn vastgesteld. De reële waarde van de netwerken gereguleerd is in 2010 met € 78 mln. gedaald, hetgeen resulteerde in een daling van de herwaarderingsreserve met € 58 mln. De afschrijvingen daalden hierdoor met € 2,2 mln.

Per 1 oktober 2011 is de waarderingmethode van bepaalde netwerkdelen heroverwogen naar aanleiding van marktontwikkelingen en wijzigingen in het regulieringskader en is tot aanpassing besloten. De aanpassing betreft een schattingswijziging die prospectief is verwerkt (zie toelichting 2.1). Hierdoor stijgt de waarde van netwerkgereguleerde activa met € 409 mln., de herwaarderingsreserve in het eigen vermogen met € 307 mln. en de uitgestelde belastingverplichtingen met € 102 mln. De afschrijvingen stijgen hierdoor in het boekjaar met € 3,0 mln. Per 31 december 2011 bedraagt de boekwaarde tegen historische kostprijs van de netwerken gereguleerd € 3.246 mln. (2010: € 3.021 mln.).

Geactiveerde rente

In het boekjaar is € 23 mln. (2010: € 14 mln.) toerekenbare rente geactiveerd in de materiële vaste activa. De gehanteerde verslaggevingstandaarden vereisen dat deze rente wordt geactiveerd. In 2011 bedraagt het activeringspercentage voor interest 4,8% (2010 : 5,0%)

Activa in aanbouw

Gedurende het boekjaar is de Enecogen electriciteitscentrale en de gasopslag faciliteit operationeel geworden en geclassificeerd als machines en installaties. In het boekjaar is gebleken dat een aantal investeringsprojecten alsnog zal worden uitgevoerd. Voor deze projecten is een bedrag van € 4 mln. teruggenomen voor eerdere afboekingen in de activa in aanbouw in 2010.

Lease-and-leaseback transacties

In de jaren 1997 tot en met 2000 zijn lease-and-leaseback transacties aangegaan voor een groot deel van de gas-, elektriciteits- en warmtenetten. Het juridische en economische eigendom van deze netten ligt bij Eneco. Voor een nadere toelichting op deze lease-transacties wordt verwezen naar toelichting 30.

14 Immateriële vaste activa

	Goodwill	Klanten- bestanden	Licenties en software	Concessies, vergunningen en rechten	Ontwikkelings- kosten	Totaal
Aanschafwaarde						
Per 1 januari 2010	170	107	66	235	11	589
Investerings	-	-	1	1	2	4
Translatieverschillen	-	-	-	1	-	1
Desinvesteringen	-	-	-8	-	-1	-9
Herclassificatie overig	-	-	4	-3	-7	-6
Per 31 december 2010	170	107	63	234	5	579
Investerings	-	-	3	-	-	3
Acquisities	-	75	3	11	-	89
Desinvesteringen	-	-	-13	-	-2	-15
Herclassificatie overig	-3	-	16	-	1	14
Per 31 december 2011	167	182	72	245	4	670
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen						
Per 1 januari 2010	-	39	56	86	4	185
Jaarschrijvingen	-	6	6	10	1	23
Desinvesteringen	-	-	-8	-	-	-8
Per 31 december 2010	-	45	54	96	5	200
Jaarschrijvingen	-	13	6	11	2	32
Desinvesteringen	-	-	-13	-	-2	-15
Herclassificatie overig	-	-	5	-1	-1	3
Per 31 december 2011	-	58	52	106	4	220
Netto boekwaarde						
Per 31 december 2010	170	62	9	138	-	379
Per 31 december 2011	167	124	20	139	-	450

De kasstroombetrijvende eenheden voor goodwill zijn gelijk aan de bedrijfssegmenten. Alle goodwill heeft betrekking op Energiebedrijf Eneco. Een marktprijs is niet beschikbaar ter vaststelling van de reële waarde minus verkoopkosten van de kasstroombetrijvende eenheden. De bedrijfswaarde van de kasstroombetrijvende eenheden is gebaseerd op verwachte toekomstige kasstromen. Deze kasstromen zijn gebaseerd op de meerjarenplanning van Eneco, een constante marktconforme langetermijngroei en een disconteringsvoet die aansluit op de risico's van de activiteiten. Bij het opstellen van de jaarrekening bestaat geen aanleiding tot het aanpassen van deze veronderstelling, derhalve is geen gevoeligheidsanalyse opgenomen.

De post klantenbestanden betreft voornamelijk het klantenbestand van Oxxio dat in 2011 is overgenomen en van REMU N.V. overgenomen in 2003.

De post concessies, vergunningen en rechten bestaat uit een bedrag van € 150 mln. dat in 2005 is betaald voor de overname van een overeenkomst betreffende de levering van maximaal 820 MW elektriciteit door Rijnmond Energy C.V. In 2008 is voor € 45 mln. aan vergunningen toegevoegd uit hoofde van de acquisitie van Air Energy S.A. die zijn verleend voor bestaande en nog te realiseren windparken in België.

15 Bedrijfscombinaties

Oxxio

Eneco heeft op 1 juni 2011 Oxxio overgenomen. De overname heeft plaatsgevonden door alle aandelen en de bijbehorende zeggenschap te verwerven en is voldaan in geldmiddelen. Oxxio is in Nederland actief als energieleverancier van zowel retail- als zakelijke afnemers. De overname versterkt Eneco's marktpositie. De reële waarde van de vorderingen bedraagt € 48 mln. De nominale waarde bedraagt € 98 mln. Hiervan zal naar verwachting € 50 mln. niet worden ontvangen.

De transactiekosten voor de overname van € 1,5 mln. zijn verantwoord als overige bedrijfskosten in de winst- en verliesrekening.

Prinses Amalia Windpark

Op 6 oktober 2011 is het resterende 50% belang in Prinses Amalia Windpark overgenomen. De overname heeft plaatsgevonden door transacties in aandelen en in activa en passiva.

Voor de overname bezat Eneco reeds 50% van het windpark. Het bestaande belang is gehierwaardeerd tegen reële waarde aangezien sprake is van een stapsgewijze overname. De overname versterkt Eneco's positie in Nederlandse windparken.

De reële waarde van de vorderingen bedraagt € 5,6 mln. en is gelijk aan de nominale waarde. Het bedrag van de vorderingen zal naar verwachting volledig worden ontvangen.

Op de overnamedatum was de reële waarde van Eneco's bestaand belang in het windpark € 7,6 mln. negatief na een afwaardering van € 1,9 mln. Daarnaast is € 1,2 mln., verbandhoudend met de kasstroomhedge reserve van dit belang ten laste van het resultaat gebracht. De overname van het resterende 50% belang resulteerde in een badwill van € 9,9 mln.

De acquisitie gerelateerde kosten bedroegen € 0,3 mln.

Overige toelichting

Na de overname bedroegen de opbrengsten van de overgenomen activiteiten € 215,1 mln. (Oxxio € 193,9 mln. en Prinses Amalia Windpark € 21,2 mln.) en het bedrijfsresultaat € 1,3 mln. negatief (Oxxio € 8,9 mln. negatief en Prinses Amalia Windpark € 7,6 mln.).

De opbrengsten van Eneco inclusief Oxxio en Prinses Amalia Windpark zouden pro rata op jaarbasis voor geheel 2011 € 5,2 mld. bedragen en het bedrijfsresultaat € 378 mln.

Acquisities

Per acquisitiedatum	Oxxio	Prinses Amalia Windpark (100%)
Materiële vaste activa	1	242
Immateriële vaste activa	89	
Werkkapitaal inclusief liquide middelen	19	46
Voorzieningen	- 5	- 8
Uitgestelde belastingverplichtingen	-	- 24
Langlopende rentedragende schulden	-	- 113
Kortlopende rentedragende schulden	-	- 134
Afgeleide financiële instrumenten lang	-	- 3
Netto identificeerbare activa en passiva	104	6
Resultaat transactie	-	2
Betaalde vergoeding (in liquide middelen)	104	4
Verkregen (-) / afgestoten (+) geldmiddelen	- 11	- 19
Netto uitgaande (+) / inkomende (-) kasstroom	93	- 15

De in bovenstaande tabel gepresenteerde cijfers van het Prinses Amalia Windpark vertegenwoordigen zowel het verworven 50% deel van de activa en passiva als het reeds aangehouden 50% deel hiervan.

In het werkkapitaal van Oxxio zijn energiemeters opgenomen voor € 5,0 mln., die gedurende het jaar zijn verkocht overeenkomstig het lopende verkoopproces hiervan.

16 Geassocieerde deelnemingen

De waarde van de geassocieerde deelnemingen heeft zich in 2011 als volgt ontwikkeld:

	2011	2010
Boekwaarde per 1 januari	74	75
- Acquisities	-	1
- Herclassificatie naar activa aangehouden voor verkoop	- 42	-
- Aandeel in het resultaat na belastingen	2	6
- Ontvangen dividend	- 2	- 3
- Waardevermindering	-	- 4
- Translatieverschillen	-	- 1
Boekwaarde per 31 december	32	74

De samenvatting van de financiële gegevens van de geassocieerde deelnemingen is als volgt:

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Activa	154	360
Verplichtingen	106	171
Omzet	201	2010
Resultaat na belastingen	290	560
	1	21

17 Uitgestelde belastingen

De specificatie van het saldo van de uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen is als volgt:

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Materiële vaste activa	- 338	- 153
Immateriële vaste activa	- 12	- 12
Kasstroomafdekkingen	2	14
Compensabele verliezen	36	32
Voorzieningen	7	7
Vorderingen	1	1
Totaal	- 304	- 111

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen die betrekking hebben op kasstroomafdekkingen worden via het eigen vermogen verwerkt. De regeling ter voorkoming van dubbele belastingheffing leidt voor de stallingsverliezen van vaste inrichtingen in het buitenland tot de gepresenteerde uitgestelde belastingverplichting onder de compensabele verliezen.

De specificatie van de vervalttermijnen van verrekenbare tijdelijke verschillen per 31 december 2011 is als volgt:

Vershampten van veranderingen verschillen na 31 december 2011

	1 - 50 jr
Materiële vaste activa	1 - 50 jr
Immateriële vaste activa	1 - 30 jr
Kasstroombafdekkingen	1 - 30 jr
Compensabele verliezen	1 - 10 jr
Voorzieningen	1 - 10 jr
Vorderingen	1 jr

Voor compensabele (voorvoegings)verliezen ten bedrage van € 66,9 mln. (2010: € 42,1 mln.) is geen uitgestelde belastingvordering opgenomen, omdat niet zeker is of voldoende toekomstige fiscale winsten beschikbaar zullen zijn waarmee deze verliezen kunnen worden verrekend. Volgens de fiscale regelgeving is verrekening van deze verliezen alleen mogelijk met winsten die worden gerealiseerd in de jaren 2012 tot en met 2020.

18 Afgeleide financiële instrumenten

De specificatie van de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten is als volgt:

	Per 31 december 2011		Per 31 december 2010	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
Renteswapcontracten	-	11	-	5
Valutaswapcontracten	11	6	9	15
Energiecommoditycontracten	201	170	212	220
CO ₂ -emissierechtencontracten	70	52	38	24
Totaal	282	239	259	264
Classificatie				
Vlottend / kortlopend	197	173	168	174
Vast / langlopend	85	66	91	90
Totaal	282	239	259	264

De specificatie van de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten waarvan de waardemutaties zijn verwerkt in het resultaat is als volgt:

	Per 31 december 2011		Per 31 december 2010	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
Valutaswapcontracten	2	2	-	-
Energiecommoditycontracten	148	136	170	164
CO ₂ -emissierechtencontracten	70	52	38	24
Totaal	220	190	208	188
Classificatie				
Vlottend / kortlopend	165	152	142	130
Vast / langlopend	55	38	66	58
Totaal	220	190	208	188

De specificatie van de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten waarvan de waardemutaties zijn verwerkt in het eigen vermogen via de reserve kasstroombafdekkingen is als volgt:

	Per 31 december 2011		Per 31 december 2010	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
Renteswapcontracten	-	11	-	5
Valutaswapcontracten	9	4	9	15
Energiecommoditycontracten	53	34	42	56
Totaal	62	49	51	76
Classificatie				
Vlottend / kortlopend	32	21	26	44
Vast / langlopend	30	28	25	32
Totaal	62	49	51	76

Deze instrumenten worden gebruikt in kasstroombedge afdelingstransacties om rente-, valuta- en energieprijrisico's af te dekken.

Voor de waarderingmethode van financiële instrumenten wordt de volgende hiërarchie gehanteerd:

Niveau 1

Onder niveau 1 worden financiële instrumenten verantwoord waarvan de reële waarde is gebaseerd op niet aangepaste marktprijzen van gelijke instrumenten in actieve markten.

Niveau 2

Onder niveau 2 worden financiële instrumenten verantwoord met een reële waarde gebaseerd op marktprijzen of prijsopgaven aangevuld met andere beschikbare informatie. Bij de waarderingmethode wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van observeerbare marktprijzen. De waardering van niveau 2 energiecommoditycontracten is gebaseerd op marktprijzen of prijsopgaven voor liquide perioden voor onderliggende waarden als elektriciteit, gas (title transfer facility), olie gerelateerde prijzen en emissierechten. Andere contracten worden gewaardeerd middels afstemming met de tegenpartij, in deze afstemmingen worden observeerbare forwardcurves van rente en valuta gehanteerd. Illiquide contracten worden niet onder deze categorie instrumenten verantwoord.

Niveau 3

Onder niveau 3 worden financiële instrumenten verantwoord die zijn gewaardeerd op basis van berekeningen waarin een of meer significante inputfactoren niet zijn gebaseerd op objectieve marktdata.

De hiërarchie van de per 31 december 2011 op reële waarde gewaardeerde afgeleide financiële instrumenten is als volgt:

	31 December 2011	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Activa					
Energiecommoditycontracten	29	-	240	-	269
Rente- en valutaswapcontracten	2	-	10	-	12
	31	31	250	-	281
Passiva					
Energiecommoditycontracten	3	-	211	-	214
Rente- en valutaswapcontracten	2	-	15	-	17
	5	5	226	-	231

	31 december 2010	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Activa					
Energiecommoditycontracten	18	232	-	-	250
Rente- en valutaswapcontracten	-	9	-	-	9
Passiva					
Energiecommoditycontracten	17	227	-	-	244
Rente- en valutaswapcontracten	-	20	-	-	20
Totaal	17	247	-	-	264

In toelichting 24 is het verloopoverzicht van de reserve kasstroomafdekking opgenomen.

De kasstroomafdekkinginstrumenten betreffen afgeleide financiële instrumenten die netto tussen partijen worden aferekend. De specificatie van de perioden waarin de kasstromen van de kasstroomafdekkingen naar verwachting zullen worden gerealiseerd is als volgt:

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Verwachte kasstroom		
Binnen 1 jaar	61	-44
Binnen 1 tot 5 jaar	199	11
Na 5 jaar	22	-1
Totaal	238	-34

Het totaal van de kasstroomafdekkingen dat in de toekomst in het resultaat wordt verwerkt is onder aftrek van belastingen opgenomen in de reserve kasstroomafdekkingen. De specificatie van de perioden waarin de resultaten van de kasstroomafdekkingen naar verwachting zullen worden gerealiseerd is als volgt:

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Verwachte verwerking in het resultaat na belastingen		
Binnen 1 jaar	-8	-34
Binnen 1 tot 5 jaar	101	6
Na 5 jaar	-22	-
Totaal	71	-28

19 Overige financiële vaste activa

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Overige kapitaalbelangen	3	4
Vorderingen op verbonden partijen	1	55
Overige vorderingen	68	66
Totaal	72	125

20 Activa aangehouden voor verkoop

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Gebouwen	15	7
Af te stoten activa- en verplichtingengroep	37	42
Geassocieerde deelnemingen	42	-
Totaal	94	49

In 2011 heeft Eneco een groep activiteiten en een geassocieerde deelneming geassocieerd als activa aangehouden voor verkoop.

21 Handelsdebiteuren

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Energiedebiteuren	829	879
Overige handelsdebiteuren	78	72
Af: waardeverminderingen	-103	-92
Totaal	804	859

De specificatie van de uitstaande vorderingen naar ouderdom is als volgt:

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Voor vervaldatum	665	736
Na vervaldatum		
- tot 3 maanden	90	90
- 3 tot 6 maanden	22	16
- 6 tot 12 maanden	35	36
- meer dan 12 maanden	95	73
Nominale waarde	907	951
Af: waardeverminderingen	-103	-92
Totaal	804	859

Het verloop van de waardeverminderingen van de debiteuren is als volgt:

	2011	2010
Per 1 januari	92	84
Toevoegingen via het resultaat	21	28
Onttrekkingen	-55	-20
Tenugname eerdere afboekingen	-8	-
Overige mutaties	53	-
Per 31 december	103	92

De handelsdebiteuren betreffen posten met een looptijd korter dan een jaar. Gezien het kortlopende karakter van de post handelsdebiteuren is de boekwaarde gelijk aan de reële waarde. Voor de overige posten van de waardevermindering van de debiteuren wordt verwezen naar toelichting 15.

22 Overige vorderingen

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Overlopende activa	208	73
Zekerheidsstellingen aan handelspartijen (margin calls)	-	20
Overige vorderingen	3	9
Totaal	211	102

Vanwege het kortlopende karakter van de post overige vorderingen is de boekwaarde gelijk aan de reële waarde.

23 Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi en deposito's en bedragen per 31 december 2011 € 279 mln. (2010: € 241 mln.). Niet direct opvraagbare deposito's en geblokkeerde rekeningen bedragen op 31 december 2011 € 86 mln. (2010: € 68 mln.). Deze middelen staan niet ter vrije beschikking van Eneco.

24 Groepsvermogen

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Aandelenkapitaal	497	497
Agioreserve	381	381
Herwaarderingsreserve	945	668
Reserve translatieverschillen	1	- 1
Reserve kasstroomafdekkingen	- 12	- 56
Ingehouden resultaten	2.337	2.250
Onverdeeld resultaat boekjaar	204	141
Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders Eneco Holding N.V.	4.353	3.880
Minderheidsbelangen	-	10
Groepsvermogen Eneco	4.353	3.890

Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van Eneco Holding N.V. bedraagt € 2 mld., verdeeld in 20 miljoen aandelen met een nominale waarde van elk € 100,-. Per 31 december 2011 zijn 4.970.978 aandelen geplaatst en volgestort. In 2011 is hierin geen wijziging opgetreden. Eneco Holding N.V. heeft alleen gewone aandelen uitstaan.

Agioreserve

Eneco Holding N.V. is ontstaan in 2000. De toenmalige aandeelhouders van N.V. Eneco hebben een kapitaalbelang in de vennootschap verkregen door hun kapitaalbelang in N.V. Eneco in te brengen in Eneco Holding N.V. Voor zover de waarde van dat kapitaalbelang de nominale waarde van de aandelen van Eneco Holding N.V. oversteeg is dit meerdere opgenomen als agioreserve. Deze reserve is te beschouwen als gestort kapitaal.

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve heeft betrekking op de waardering van netwerken en netwerkgerelateerde activa op basis van de reële waarde. De vorming van deze reserve heeft in 2008 plaatsgevonden. Het verschil tussen de afschrijvingen in het boekjaar 2011 op basis van de gehervaalde boekwaarde en de afschrijvingen op basis van de oorspronkelijke historische kostprijs is, gecorrigeerd voor uitgestelde belastingen, overgeboekt van de herwaarderingsreserve naar de reserve ingehouden winsten. De herwaarderingsreserve staat niet ter vrije beschikking van de aandeelhouders.

Reserve kasstroomafdekkingen

In de reserve kasstroomafdekkingen worden veranderingen verwerkt van de reële waarde van het effectieve deel van afgeleide financiële instrumenten die zijn aangewezen voor kasstroomafdekking waarvan de afdekkingstransactie nog niet is afgewikkeld. Eneco voldoet hierbij aan de voorwaarden van cashflow hedge accounting. Deze afdekkingsinstrumenten bestaan vooral uit forward- en swapcontracten die met andere marktpartijen zijn afgesloten om de marktprijsrisico's af te dekken van de inkoop en verkoop van energiecommoditycontracten. Daarnaast is onder deze reserve het effectieve deel van de afdekking met rente- en valutaswapcontracten opgenomen. De reserve kasstroomafdekkingen staat niet ter vrije beschikking van de aandeelhouders.

Onderstaand is het verloopoverzicht van de reserve kasstroomafdekkingen opgenomen:

	Energie- commodities	Renteswap- contracten	Valutaswap- contracten	Totaal
Per 1 januari 2010	4	- 5	- 51	- 52
Nieuw gedefinieerde kasstroomhedges in boekjaar	- 6	1	-	5
Mutatie reële waarde kasstroomafdekkingen	- 5	- 1	22	16
Uitgestelde belastingverplichtingen	7	-	- 5	2
Ineffectief deel van kasstroomhedges	- 3	-	-	- 3
Beëindigde kasstroomafdekkingen	- 14	-	-	- 14
Per 31 december 2010	- 17	- 5	- 34	- 56
Nieuw gedefinieerde kasstroomhedges in boekjaar	17	1	-	18
Mutatie reële waarde kasstroomafdekkingen	12	- 3	- 10	- 1
Uitgestelde belastingverplichtingen	- 15	-	2	- 13
Ineffectief deel van kasstroomhedges	- 6	-	-	- 6
Beëindigde kasstroomafdekkingen	44	2	-	46
Per 31 december 2011	35	- 5	- 42	- 12

Uitkeerbare resultaten

In 2011 is voor € 14,28 dividend per aandeel uitgekeerd (2010: € 17,70). Per 31 december 2011 bedraagt het niet-uitkeerbare vermogen € 1.027 mln. (2010: € 778 mln.).

25 Personeelsvoorzieningen

	Ziektekosten opgeslagenheden	Diensttijd gebonden uitkeringen	Totaal
Per 1 januari 2010	6	25	31
Dotaties	-	2	2
Onttrekkingen	- 1	- 1	- 2
Vrijval	-	- 2	- 2
Herclassificatie	-	- 1	- 1
Per 31 december 2010	5	23	28
Dotaties	-	5	5
Onttrekkingen	- 1	- 1	- 2
Per 31 december 2011	4	27	31
Classificatie			
Kortlopend	1	5	6
Langlopend	3	22	25
Per 31 december 2011	4	27	31

De voorzieningen zijn actuariael bepaald op basis van de volgende uitgangspunten:

	2011	2010
Disconteringsvoet per 31 december	3,3%	4,0%
Toekomstige salarisstijgingen	1,2%	1,0%

De uitgaven van de personeelsvoorziening vinden over een langere periode plaats. De voorziening wordt jaarlijks herrekend op basis van actuele personeelsgegevens en geeft de adequate weergave van de verwachte kasstromen.

26 Overige voorzieningen

	Amoverings- voorziening	Verlies latende contracten	Reorganisatie	Overige	Totaal
Per 1 januari 2010	24	15	5	16	60
Dotaties	3	1	13	2	19
Acquisitie	-	-	-	-	-
Onttrekkingen	-3	-7	-	-10	-20
Vrijval	-	-	-1	-5	-6
Herclassificatie	-1	-	-	2	1
Per 31 december 2010	26	13	10	5	54
Dotaties	10	1	4	13	28
Acquisitie	8	-	2	3	13
Onttrekkingen	-4	-1	-8	-2	-15
Vrijval	-4	-1	-	-8	-13
Herclassificatie	-2	6	-1	1	4
Per 31 december 2011	34	18	7	12	71
Classificatie					
Kortlopend	-	8	6	-	14
Langlopend	34	10	1	12	57
Per 31 december 2011	34	18	7	12	71

De voorzieningen zijn in 2011 opgericht met 5% (2010: 5%).

Amoveringsvoorziening

De amoveringsvoorziening heeft een langlopend karakter. De kasstromen zullen na tien jaar en binnen twintig jaar plaatsvinden. De bedragen vormen de beste schatting en worden jaarlijks beoordeeld voor de verwachte toekomstige kostenontwikkelingen voor het verwijderen van activa.

Voorziening verlieslatende contracten en reorganisatie

De uitgaven voor verlieslatende contracten zullen binnen drie jaar plaatsvinden. De voorziening geeft een goede weerspiegeling van de kasstromen door de relatief korte resterende looptijd van de contracten.

Overige voorzieningen

De uitgaven van de overige voorzieningen zullen naar verwachting over een langere periode plaatsvinden. De uitgaven voor deze voorzieningen zijn moeilijk in te schatten. De huidige bedragen vormen de beste inschatting op balansdatum.

27 Rentedragende schulden

De rentedragende schulden zijn als volgt te specificeren:

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010 ¹
Onderhandse leningen	1.847	1.777
Groene en achtergestelde leningen	12	170
Totaal	1.859	1.947

¹ Gegevens 2010 voor vergelijkingsdoelinden aangepast

Voor de specificatie van de perioden waarin de aflossingen zullen plaatsvinden wordt verwezen naar toelichting 32.

Classificatie	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Kortlopend	140	247
Langlopend	1.719	1.700
Totaal	1.859	1.947

Voor de rentedragende schulden hebben geen zekerheidstellingen plaatsgevonden.

De onderhandse leningen zijn in overwegende mate verkregen van institutionele beleggers en banken. De onderhandse leningen omvatten tevens voor een bedrag van € 208 mln. in US dollars (2010: €203 mln.), € 200 mln. in Japanse yens (2010: € 185 mln.) en € 90 mln. in Britse ponden (2010: €88 mln.). De groenfondsen leningen betreffen leningen voor financiering van specifieke investeringen in duurzame energie-infrastructuur. Vanwege de belastingvoordelen die beleggers in deze groenfondsen genieten ligt de verschuldigde rente onder de marktrente. De kasgeldleningen bestonden uit onderhandse kasgeldleningen en uitgegeven commercial papers.

Een overzicht van de kredietfaciliteiten is opgenomen in toelichting 32.

Aflossingsverplichtingen voor het eerste jaar na balansdatum worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

De rentebetalingen over een leningsbedrag van € 1.572 mln. (2010: € 1.707 mln.) zijn gebaseerd op een vast percentage (reële waarde risico). Voor de overige leningen gelden variabele rentepercentages die de ontwikkeling van de marktrente (kasstroom-renterisco) volgen. Voor deze variabele rentepercentages wordt deels gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten (renteswapcontracten).

De gemiddelde rentelast en de reële waarde van de leningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Gemiddelde rentelast	4,4%	4,8%
Reële waarde van de leningen	1.937	1.995

De reële waarde van de leningen is benaderd door middel van de contante waarde methode. Hierbij is uitgegaan van relevante marktrente tarieven.

28 Handelscrediteuren en overige schulden

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Handelscrediteuren	827	673
Overlopende passiva	541	313
Pensioenpremies	2	5
Overige schulden	409	292
Totaal	1.779	1.283
Classificatie		
Kortlopend	1.555	1.152
Langlopend	224	131
Totaal	1.779	1.283

Onder de overlopende passiva is een bedrag van € 10,9 mln. (2010: € 8,6 mln.) opgenomen dat betrekking heeft op de af te stoten activa- en verplichtingengroep, hiervoor wordt verwezen naar toelichting 11 en 20.

29 Operationele leases

Kosten en verplichtingen van operationele leases

Eneco heeft operationele lease-overeenkomsten afgesloten voor ICT-voorzieningen en het wagonpark. Daarnaast zijn huurovereenkomsten gesloten voor een aantal terreinen en bedrijfsponden. In het resultaat is hiervoor een last opgenomen van € 56 mln. (2010: € 40 mln.). De minimale verplichtingen van deze overeenkomsten vervallen als volgt:

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Binnen 1 jaar	56	48
Binnen 1 tot 5 jaar	151	105
Na 5 jaar	152	118
Totaal	359	271

Opbrengsten van operationele leases

Verbruikstoestellen en energie-installaties worden verhuurd voor perioden van 5 tot 15 jaar, waarbij de betreffende activa eigendom van Eneco blijven. De verhuur omvat de terbeschikkingstelling aan gebruikers inclusief het onderhoud. De verhuuropbrengsten die in het resultaat zijn verwerkt bedragen € 40 mln. (2010: € 37 mln.).

De minimale vorderingen uit hoofde van niet-opzegbare huurovereenkomsten vervallen als volgt:

	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Binnen 1 jaar	28	26
Binnen 1 tot 5 jaar	87	71
Na 5 jaar	92	41
Totaal	207	138

30 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Inkoop- en verkoopverplichtingen energie

Eneco heeft inkoopverplichtingen voor energie ter grootte van € 12,4 mld. (2010: € 9,1 mld.). Deze inkoopcontracten hebben betrekking op 2012 en latere jaren. De inkoopverplichtingen omvatten energiecontracten voor eigen gebruik (own use) met verschillende energieproducenten waaronder Rijmond Energy C.V. en diverse kleinere producenten van windenergie en gasproducenten.

Daartegenover staan verkoopverplichtingen die betrekking hebben op 2012 en latere jaren ter grootte van € 3,9 mld. (2010: € 4,6 mld.).

Voor de inkoop van warmte zijn verplichtingen ter grootte van € 0,3 mld. (2010: € 0,4 mld.) aangegaan tot en met 2020.

Lease-and-leaseback transacties

In de jaren 1997 tot en met 2000 zijn lease-and-leaseback transacties aangegaan voor een groot deel van de gas-, elektriciteits- en warmtenetten.

Deze activa zijn voor een langdurige periode verhuurd aan derden, die dezelfde activa vervolgens hebben onderverhuurd aan Eneco. Aan het einde van de termijnen van de onderverhuur, gelegen tussen 2015 tot en met 2025, heeft Eneco het recht om de bij derden berustende rechten van onderverhuur te kopen.

De specificatie van de afgesloten transacties is als volgt:

x USD 1 mln.	Aantal transacties	Transactie-waarde	Kosten vroegtijdige beëindiging	Waarde beleggingen
Elektriciteitsnetten	7	1.602	639	523
Gasnetten	6	773	304	272
Warmtenetten	2	524	211	198
Totaal 31 december 2011	15	2.899	1.154	993

Totaal 31 december 2010	15	2.899	1.149	868
--------------------------------	-----------	--------------	--------------	------------

De transactiewaarden betreffen de taxatiewaarden op het moment van afsluiten van de lease-and-leaseback transacties bepaald voor Amerikaanse fiscale doeleinden, op basis van Amerikaanse fiscale waarderingsgrondslagen. In 2011 zijn geen transacties vroegtijdig beëindigd (2010: 7).

De baten uit lease-and-leaseback transacties zijn verantwoord in het jaar van afsluiten van de respectievelijke transacties, onder aftrek van de destijds verwachte kosten gedurende de resterende looptijd. Deze verwachte kosten zijn in de balans opgenomen onder de overige langlopende schulden. De afgesloten lease-and-leaseback transacties kunnen de verkoopbaarheid van de activa beperken. Onder voorwaarden kunnen de activa of delen daarvan worden verkocht. Indien niet aan de voorwaarden zou worden voldaan kunnen ontbindende voorwaarden in werking treden.

In verband met deze lease-and-leaseback transacties bestaan contractuele voorwaardelijke en onvoorwaardelijke verplichtingen en rechten. De financiële verplichtingen en rechten zijn per saldo aan elkaar gelijk en zijn overgedragen aan derden, waardoor deze niet in de balans worden opgenomen.

Voor de verplichtingen zoals hiervoor bedoeld, heeft de vennootschap zekerheden verstrekt in de vorm van hypotheek- en pandrechten op onderdelen van de gas-, elektriciteits- en warmtenetten. Tevens heeft de vennootschap in verband met het risico van gedwongen voortijdige beëindiging van de lease-and-leaseback transacties aanvullende zekerheden verstrekt in de vorm van bankgaranties (Letters of Credit) ter waarde van USD 476 mln. (2010: USD 470 mln.), die zijn gedekt met ondergeschikte zekerheidsrechten op het netwerk.

Bij het aangaan van de lease-and-leaseback transacties is een deel van de ontvangsten gelden belegd in Amerikaanse staatsobligaties of obligaties met een vrijwel vergelijkbare kredietwaardigheid. Deze gelden kunnen te zijner tijd worden aangewend om de rechten van onderverhuur te kopen. Op balansdatum bedraagt de marktwaarde van deze beleggingen USD 993 mln. (2010: USD 868 mln.).

Het verschil tussen de kosten van vroegtijdige beëindiging en de waarde van de beleggingen zal zich naar verwachting in de komende jaren als volgt ontwikkelen:

x USD 1 mln.	2012	2013	2015	2020	2025
Kosten vroegtijdige beëindiging	1.165	1.173	1.188	417	148
Waarde beleggingen	1.012	1.032	1.074	366	148
Verschuif	153	141	114	51	-

Het deel van de kosten van vroegtijdige beëindiging dat contractueel met bankgaranties moet worden afgedekt is afhankelijk van de corporate credit rating van Eneco. Per balansdatum is deze credit rating volgens Standard & Poor's 'A'.

Investeringsverplichtingen

Ultimo 2011 is Eneco investeringsverplichtingen aangegaan voor een totaalbedrag van € 465 mln. (2010: € 404 mln.).

Overige verplichtingen en verstrekte garanties

Ultimo 2011 bedragen de bestaande overige betalingsverplichtingen € 809 mln. (2010: € 183 mln.), die vanaf 2012 voldaan moeten worden.

Eneco heeft aan derden garanties verstrekt ter grootte van circa € 20 mln. (2010: € 14 mln).

Eneco heeft een fiscale eenheid gevormd voor de vennootschapsbelasting en een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Eneco Holding N.V. en de dochters die deel uitmaken van een fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingsschuld.

31 Transacties met verbonden partijen

Aan Eneco verbonden partijen zijn de geassocieerde deelnemingen, joint ventures en de partijen waarmee gezamenlijk beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend over een entiteit, zoals in deze jaarrekening opgenomen en tevens haar bestuurders en commissarissen. Aandeelhouders van Eneco met invloed van betekenis zijn verbonden partijen.

De verkopen aan en inkoop van verbonden partijen hebben plaatsgevonden volgens voorwaarden die in het normale economische verkeer met derden gebruikelijk zijn. De vorderingen en schulden zijn niet zeker gesteld en zullen door bankbetalingen worden verrekend.

De specificatie van de handelstransacties met de belangrijkste verbonden partijen is als volgt:

	Verkopen			Inkoop		
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Geassocieerde deelnemingen	84	83	17	26		
Joint ventures	11	13	22	34		

	Vorderingen			Schulden		
	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Geassocieerde deelnemingen	19	17	-	2		
Joint ventures	1	108	4	3		

Voor de bezoldiging van de bestuurders en commissarissen wordt verwezen naar toelichting 6. Naast deze functionele relatie bestaat tussen hen en Eneco geen andere relatie dan die van klant en leverancier op basis van algemeen gebruikelijke leveringsvoorwaarden. Eneco past de vrijstelling toe om transacties met verbonden overheidsinstellingen niet toe te lichten toe. De Gemeente Rotterdam heeft invloed van betekenis. Naast de aandeelhoudersrelatie bestaat geen andere relatie dan die van klant en leverancier op basis van algemeen gebruikelijke leveringsvoorwaarden onder marktconforme voorwaarden.

32 Beheersing van financiële risico's

In het kader van de normale bedrijfsvoering wordt kredietrisico, (commodity-)marktrisico, renterisico en liquiditeitsrisico gelopen. Het beleid is erop gericht de negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden op de financiële resultaten te minimaliseren. De doelstellingen die hiervoor zijn geformuleerd, zijn afgeleid van de strategische doelstellingen. Op basis van deze doelstellingen zijn procedures en richtlijnen opgesteld die ten minste eenmaal per jaar worden geëvalueerd en indien nodig aangepast.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de risicobeheersing. In dit kader worden door haar de procedures en richtlijnen vastgesteld en ziet zij toe op de naleving. De bevoegdheden om namens Eneco verbintenissen aan te gaan zijn vastgelegd in het Corporate Authority Manual. Daarnaast zijn voor alle business units mandaten opgesteld die commodity (elektriciteit, gas, warmte, emissierechten en fuels) risico's beheersen, zoals onder andere voor de sourceings- en handelsafdeling van Eneco en de verkoopkanalen van Eneco.

De Raad van Bestuur bespreekt periodiek met het management de ontwikkeling van de resultaten, kengetallen zoals de ontwikkeling van het werkkapitaal en de handelspositie, de belangrijkste risico's en de maatregelen om deze risico's te beheersen. Op basis van belangrijke geïdentificeerde risico's worden stress tests ontwikkeld en toegepast op financiële meerjarenplanning. Hiermee wordt de impact van risico's op de bedrijfsvoering inzichtelijk gemaakt. Elk jaar legt het management verantwoording af aan de Raad van Bestuur middels een 'in control statement'.

Een intern Audit & Risk Committee, een Commodity Risk Committee en een Investment Risk Committee zien toe op de formulering en toepassing van het risicobeleid en adviseert de Raad van Bestuur hierover.

Door bespreking van strategische plannen, budgetten, prognoses en resultaten houden de commissarissen toezicht op de gang van zaken en de beheersing van risico's.

32.1 Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat een verlies ontstaat omdat de tegenpartij of de bank van de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan of zal voldoen. Voor de beheersing van dit risico wordt onderscheid gemaakt tussen debiteurenrisico en tegenpartijrisico (counterparty risk).

Debiteurenrisico

Debiteurenrisico is het risico dat een debiteur een vordering niet zal voldoen. De meeste vorderingen zijn van beperkte omvang en verdeeld over een zeer groot aantal debiteuren. De Raad van Bestuur ziet hier geen concentratie van risico.

Het beleid is erop gericht om aan klanten geen andere kredieten te verstrekken dan normale leverancierskredieten zoals vastgelegd in de van toepassing zijnde leveringsvoorwaarden. Daarnaast is op decentraal niveau in de organisatie beleid geformuleerd. De effectiviteit van dat beleid wordt centraal gemonitord en zo nodig bijgesteld.

Maatregelen die worden toegepast om het debiteurenrisico te beperken zijn:

- Een actief incassobeleid.
- Het gebruik van kredietlimieten, bankgaranties en/of margining (cash collateral) voor zakelijke partijen.
- De inzet van incassobureaus en differentiatie in incassomethoden voor actuele en historische klanten.

De waarde van een vordering wordt volgens een voorgeschreven procedure aangepast. Deze is gebaseerd op de tijd dat de vordering openstaat en de kans dat deze niet volledig wordt voldaan. Voor de zakelijke klanten wordt dit aangevuld met een individuele beoordeling.

Tegenpartijrisico

Tegenpartijrisico is het risico dat een handelspartner niet aan haar leverings- of betalingsverplichtingen kan of zal voldoen. Dit risico heeft voornamelijk betrekking op de handel in energiecommodities, emissierechten en rente- en valuta-afdekkingstransacties. De basis voor de beheersing van dit risico is vastgelegd in het 'Counterparty Mandaat' (onderdeel van het commodity mandaat Eneco Energy Trade) en het 'Treasury Statuut', dat door de Raad van Bestuur is vastgesteld.

De wijze van de beheersing van het tegenpartij risico is vastgelegd in het Counterparty Mandaat dat is vastgesteld door de Raad van Bestuur. De omvang van het tegenpartijrisico wordt voornamelijk bepaald door de vervangingswaarde van de toekomstige leveringen. Deze vervangingswaarde wordt per tegenpartij dagelijks berekend op basis van de actuele marktprijzen voor toekomstige leveringen. De risicopositie wordt afgemeten aan de risicotolerantie. Deze tolerantie wordt per contractpartij vastgesteld op basis van een beoordeling van de kredietwaardigheid van die tegenpartij volgens een openbare of interne rating.

Het tegenpartijrisico wordt beperkt door:

- Stellen van een bepaalde financiële limietruimte gebaseerd op financiële sterkte counterparty.
- Stellen van bepaalde handelsvolume restricties per tegenpartij (positiemanagement).
- Gebruik maken van gestandaardiseerde overeenkomsten, met name op basis van EFET- en ISDA-voorwaarden.
- Gebruik maken van margining en clearing via een derde partij.
- Gebruik maken van Bilaterale margining overeenkomsten met tegenpartijen.
- Uitvoeren van exposure reducerende transacties met counterparties waar onderling elkaar (deels) opheffende posities bij uitstaan.
- Vragen van additionele zekerheden aan counterparties, zoals bankgaranties.
- Kredietverzekeringen voor de afdekking exposures buiten de limieten.

Margining en clearing via een derde partij vindt plaats bij het gebruik van futures. Hierbij wordt het tegenpartijrisico van een termijncontract overgedragen aan een clearingbank. Deze bank is aangesloten bij het clearinghuis dat faciliteert in de afwikkeling van futures transacties via de handelsbeurzen, zoals ENDEX (European Energy Derivatives Exchange N.V.), EEX (European Energy Exchange A.G.) en EEX (European Climate Exchange). Het clearinghuis verrekent dagelijks tussentijdse marktwaardeveranderingen met zijn clearingbanken, die dat op hun beurt weer verrekenen met de betrokken handelspartijen (margin calls). Hierdoor wordt voor de contractpartijen het tegenpartijrisico op elkaar geneutraliseerd. Bilaterale margining impliceert eenzelfde dagelijkse verrekening, maar dan rechtstreeks met de tegenpartij van de transactie. In het contract met de tegenpartij wordt een initiële minimale waarde (threshold) afgesproken, bilaterale margining wordt alleen toegepast wanneer deze threshold overschreden wordt.

Door de margining systematiek ontstaat liquiditeitsrisico (liquidity risk). Het risicobeleid is gericht op het bewaken en op elkaar afstemmen van het tegenpartijrisico door handel in forwards enerzijds en het liquiditeitsrisico door margining anderzijds. Dit wordt onder meer bereikt door bijvoorbeeld het combineren van handelslimieten met bilaterale margining of met kredietverzekeringen. Voor de beheersing van beide risico's bestaat een systeem waarmee interne limieten worden bewaakt op basis van dagelijkse rapportages.

Uit hoofde van de afgesloten lease-and-leaseback transacties (zie toelichting 30) worden door Eneco posities aangehouden in de vorm van deposito's bij een vijftal Europese banken. Op balansdatum ging het om een bedrag van USD 2 miljard. Alle betrokken banken hebben een rating van Standard & Poor's en/of Moody's behorend tot het "investment grade" segment. Het tegenpartijrisico wordt frequent beoordeeld. Dit kan er toe leiden dat posities worden ondergebracht bij een andere partij.

Financieringsinstrumenten

De wijze waarop de financieringsinstrumenten worden beheerd is vastgelegd in een Treasury Statuut dat is vastgesteld door de Raad van Bestuur en door de Raad van Commissarissen. Bij het opnemen van gelden is het tegenpartijrisico zeer beperkt. Bij het uitzetten van gelden wordt rekening gehouden met de beoordelingscriteria zoals deze in het Treasury Statuut zijn geformuleerd. Op grond hiervan moet een tegenpartij een kredietwaardigheidskwalificatie hebben die ten minste gelijk is aan een rating 'A+' volgens Standard & Poor's of 'Aa' volgens Moody's. Het tegenpartijrisico wordt verder beperkt door spreiding over meerdere partijen, vastgestelde limieten per tegenpartij en maximale looptijden voor uitzettingen.

Het tegenpartijrisico voor financiële instrumenten (swapcontracten) wordt beperkt door:

- Het gebruik van raamovereenkomsten op basis van ISDA-voorwaarden.
- Margining als gevolg van overeengekomen credit support agreements.
- Procedures voor periodieke beoordeling van het tegenpartijrisico.

32.2 Marktrisico

Marktrisico is het risico dat wordt gelopen over waardeveranderingen in huidige of toekomstige kasstromen en financiële instrumenten die het gevolg zijn van veranderingen in marktprijzen, markttrente en wisselkoersen.

Prijrisico

Het marktprijrisico op de commodityportefeuilles voor sourcing en levering aan klanten wordt in de eerste plaats beperkt door back-to-back-transacties voor inkoop- en verkoopverplichtingen, waarbij ook gebruik wordt gemaakt van afgeleide financiële instrumenten. Waar back-to-back hedging niet mogelijk is, of alleen tegen prohibitief hoge transactiekosten, wordt gebruik gemaakt van gestructureerde hedging strategieën. Bij dit laatste worden derivaten ingezet die historisch gezien een sterke correlatie hebben met de af te dekken prijs exposures. Deze instrumenten worden ingezet binnen een conservatief ingerichte structuur van mandaten en limieten met permanente registratie, bewaking en analyse van de posities en de marktwaarde.

Het marktprijrisico op de eigen opwek en de langjarige (structured) commodity inkoopcontracten wordt eveneens beperkt door back-to-back-transacties en structured hedging strategieën zoals hierboven beschreven. Hierbij dient aangetekend te worden dat voor de exposures die verder in de toekomst liggen, er geen liquide energie handelsmarkt is en uit dien hoofde daarom moeilijk tot niet afdekbaar zijn.

Prijrisico's op handelsportefeuilles van energiecommodities en emissierechten worden beheerd door positielimieten, MtM-limieten, value-at-risk maatstaven (VaR) en stop-loss limieten. Per business activiteit wordt bepaald welke limieten het beste gebruikt kunnen worden om de risico's te beheersen. De VaR representeert het potentiële verlies van een slecht scenario op een portefeuille over een periode van 10 dagen, uitgaande van een betrouwbaarheid van 95%. VaR-calculaties zijn gebaseerd op een prijs historie en omvatten onder meer correlaties tussen producten, markten en tijdsperiodes. Door middel van backtesting worden berekende VaR-waarden en het gebruikte model gecontroleerd. Dagelijks wordt aan de riskmanagers en de energiehandelaren gerapporteerd over zowel de VaR per individuele portefeuille als over de handelspositie voor eigen rekening. Limitoverschrijdingen worden direct gerapporteerd. De VaR voor de handelsportefeuille voor eigen rekening bedroeg per 31 december 2011 € 0,8 mln. (2010: € 0,9 mln.). De gemiddelde VaR bedroeg in 2011 € 2,3 mln. (2010: € 2,1 mln.).

Vreemde valutarisico

Vreemde valutarisico is het risico dat wordt gelopen bij waardeveranderingen in financiële instrumenten als gevolg van koersveranderingen in vreemde valuta. Valutarisico's verbonden aan de commodity instrumenten worden op portefeuileniveau beheerd. De Treasury afdeling is verantwoordelijk voor de beheersing van de andere valutarisico's van de groep. In de consolidatie opgenomen vennootschappen mogen zonder instemming van de Treasury afdeling geen open posities in vreemde valuta aanhouden die groter zijn dan € 250.000. Op basis van de totale positie in een vreemde valuta en de bijbehorende vastgestelde limiet voor open posities bepaalt de Treasury afdeling of hedging gewenst is en welke strategie daarbij zal worden gevolgd.

In 2009 zijn leningen aangegaan in Amerikaanse dollars, Japanse yens en Britse ponden om in de financieringsbehoefte van de groep te voorzien. De groep heeft het valutarisico met betrekking tot deze leningen voor de hele looptijd afgedekt met cross currency swapcontracten.

Renterisico

Renterisico is het risico dat wordt gelopen bij waardeveranderingen in financiële instrumenten als gevolg van een renteverandering in de markt. Het renterisico wordt beheerd door de Treasury afdeling. Het renterisicobeleid is gericht op het beheersen van de netto financieringslasten door fluctuaties in de markttrente. Hiertoe wordt uitgegaan van een bepaalde bandbreedte voor de verhouding tussen vast- en variabelrentende leningen. Eneco maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten zoals renteswapcontracten om het gewenste risicoprofiel te bereiken. Indien alle overige variabelen constant blijven, zal een algemene stijging van Euribor (voor een periode van twaalf maanden) met een procentpunt naar schatting leiden tot een daling van het resultaat vóór belastingen met € 0,1 mln. (per 31 december 2010: € 0,1 mln.).

32.3 Liquiditeitsrisico

Eneco is een kapitaalintensief bedrijf. Het financieringsbeleid is gericht op het ontwikkelen en onderhouden van een optimale financieringsstructuur, rekening houdend met de huidige activa-basis en het investeringsprogramma. Uitgangspunten zijn toegang tot de kapitaalmarkt en flexibiliteit tegen acceptabele financieringskosten.

Financieringen worden centraal aangetrokken en intern aangewend. Dochterondernemingen worden gefinancierd met een combinatie van eigen vermogen en intercompany leningen.

Een specifiek liquiditeitsrisico vloeit voort uit margining via clearinghuizen. Voor de beheersing van dit risico zijn limieten vastgesteld voor zowel het openstaande saldo als de gevoeligheid voor prijsmutaties. Hierover wordt dagelijks gerapporteerd aan het management en maandelijks aan de Raad van Bestuur. De gevoeligheid van de margining call bij 1% prijsverandering bedraagt in 2011 € -0,4 mln. (2010: € 1,0 mln.).

Om te voorkomen dat Eneco niet in staat is te voldoen aan haar financiële verplichtingen wordt groot belang gehecht aan het beheersen van alle hiervoor vermelde risico's. Daarnaast wordt de liquiditeitsbehoefte gepland op basis van lange, middellange en korte termijn kasstroomprognoses. Deze kasstroomprognoses omvatten onder meer operationele kasstromen, investeringskasstromen, dividenden, te betalen interest en aflossing van schulden. De vermogensbehoefte wordt door de Treasury afdeling afgezet tegenover de beschikbare middelen. Maandelijks wordt hierover gerapporteerd aan de Raad van Bestuur.

Bij een aantal banken zijn dagelijks opzegbare kredietfaciliteiten overeengekomen voor debetstanden in rekening-courant voor een maximaal bedrag van € 100 mln. (2010: € 115 mln.). Daarnaast is tot oktober 2016 een gecommiteerde kredietfaciliteit beschikbaar voor een maximum van € 1,25 mld. (2010: € 1,5 mld.). Er is in 2011 niet getrokken onder deze faciliteit.

De specificatie van de verwachte uitgaande nominale kasstromen met eventuele rente van financiële instrumenten gedurende de komende jaren is hieronder opgenomen. De kasstromen van de derivaten zijn gebaseerd op de prijzen en volumes in de contracten.

Per 31 december 2011	Binnen 1 jaar	Binnen 1 tot 5 jaar	Na 5 jaar	Totaal
Atgeleide financiële instrumenten	173	31	34	238
Rentedragende schulden	227	568	1.887	2.682
Handelscrediteuren en overige schulden	1.561	83	135	1.779
Totaal	1.961	682	2.056	4.699
Per 31 december 2010	Binnen 1 jaar	Binnen 1 tot 5 jaar	Na 5 jaar	Totaal
Atgeleide financiële instrumenten	232	4	12	248
Rentedragende schulden	347	620	1.943	2.910
Handelscrediteuren en overige schulden	1.152	53	78	1.283
Totaal	1.731	677	2.033	4.441

33 Gebeurtenissen na balansdatum

Op 24 februari 2012 nam de Hoge Raad een beslissing inzake de cassatie die de Nederlandse Staat instelde tegen de uitspraak van het Gerechtshof in Den Haag over de Splitsingswet. De Hoge Raad stelt vragen over de verenigbaarheid van de Splitsingswet met het Europees recht en die moeten eerst worden beantwoord door het Europese Hof van Justitie in Luxemburg. De behandeling van de zaken in cassatie is opgeschort totdat het Europese Hof de vragen heeft beantwoord. Dit betekent dat de huidige status quo naar alle waarschijnlijkheid nog enkele jaren van kracht zal zijn.

Op 28 februari 2012 heeft Eneco haar 31% belang in KEMA verkocht. Deze geassocieerde deelneming was per 31 december 2011 geclassificeerd als activa aangehouden voor verkoop. De verkoop heeft een positieve bijdrage aan de winst over 2012.

Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

alle bedragen zijn in miljoenen euro tenzij anders vermeld

Het geconsolideerd kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Voor de herleiding van de mutatie in de liquide middelen wordt het resultaat na belastingen aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening en balansmutaties die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in boekjaar 2011.

In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt naar kasstromen uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. De operationele kasstroom omvat onder andere de uitgaven voor rente en belastingen en de ontvangsten van rente en dividenden. Ontwikkelingskosten, investeringen en desinvesteringen in vaste activa (inclusief financiële belangen) worden opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De betaling van dividend wordt gezien als een uitgaande kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Mutatie werkkapitaal

Het werkkapitaal omvat de voorraden en vorderingen verminderd met de niet-rentedragende kortlopende schulden. De mutatie van het werkkapitaal zoals opgenomen in de operationele kasstroom is als volgt:

	2011	2010
Mutatie immateriële vlottende activa	- 9	- 9
Mutatie voorraden	- 13	9
Mutatie handelsdebiteuren	78	- 122
Mutatie overige vorderingen	- 58	90
Mutatie niet-rentedragende schulden	325	141
Totaal	323	109

Toelichting per segment

alle bedragen zijn in miljoenen euro tenzij anders vermeld

Gesegmenteerde informatie

Bedrijfssegmenten worden onderscheiden in overeenstemming met de bestuurlijke en interne rapportagestructuur van Eneco.

De bedrijfssegmenten van Eneco zijn de drie kernbedrijven: Energiebedrijf Eneco, Stedin en Joulz. Het segment Energiebedrijf Eneco omvat het inkopen, opwekken, verhandelen en verkopen van elektriciteit, gas en warmte en de aanleg, het onderhoud en het beheer van warmtenetten. Het segment Stedin betreft de netbeheerder die de gas- en elektriciteitsnetten beheert. Het segment Joulz is het intrabedrijf waarin advies, engineering, aanleg en beheer van energie-infrastructuren en onderhoud van verlichtings- en parkeerinstallaties zijn ondergebracht.

De verrekenprijzen die aan de interne opbrengsten ten grondslag liggen zijn gebaseerd op marktconforme prijzen en voorwaarden.

De waarderingsgrondslagen van de groep worden ook voor de segmentrapportage gehanteerd.

Opbrengsten en resultaat per bedrijfssegment

2011	Segment Energiebedrijf Eneco	Segment Stedin	Segment Joulz	Eliminaties en niet- geboeerd	Totaal
Opbrengsten energielevering, -transport, energie gerelateerde activiteiten en overige bedrijfsopbrengsten	3.914	995	98	-	5.007
Bedrijfsopbrengsten tussen segmenten	117	3	413	- 533	-
Inkoop energie en energierelateerd en overige bedrijfskosten	- 3.896	- 708	- 494	479	4.619
Bedrijfsresultaat	135	290	17	- 54	388
Resultaat geassocieerde deelnemingen					3
Financiële baten en lasten					- 81
Resultaat voor belastingen					310
Belastingen					- 74
Resultaat na belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten					236
Resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten					- 32
Resultaat na belastingen					204

2010	Segment Energiebedrijf Eneco	Segment Stedin	Segment Jouz	Eliminaties en niet gealloceerd	Totaal
Opbrengsten energielevering, -transport, energie gerelateerde activiteiten en overige bedrijfsopbrengsten	3.878	928	116	-	4.922
Bedrijfsopbrengsten tussen segmenten	198	3	419	- 620	-
Inkoop energie en energiegerelateerd en overige bedrijfskosten	- 3.956	- 731	- 544	583	4.648
Bedrijfsresultaat	120	200	- 9	- 37	274
Resultaat geassocieerde deelnemingen					1
Financiële baten en lasten					- 93
Resultaat voor belastingen					182
Belastingen					- 36
Resultaat na belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten					146
Resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten					- 6
Resultaat na belastingen					140

Balans per bedrijfssegment

Per 31 december 2011	Segment Energiebedrijf Eneco	Segment Stedin	Segment Jouz	Eliminaties en niet gealloceerd	Totaal
Activa					
Activa	4.263	4.463	369	- 491	8.604
Geassocieerde deelnemingen	32	-	-	-	32
Totaal activa	4.295	4.463	369	- 491	8.636
Passiva					
Eigen vermogen en langlopende verplichtingen	2.823	4.212	50	- 337	6.748
Kortlopende verplichtingen	1.472	251	319	- 154	1.888
Totaal passiva	4.295	4.463	369	- 491	8.636

Per 31 december 2010	Segment Energiebedrijf Eneco	Segment Stedin	Segment Jouz	Eliminaties en niet gealloceerd ¹	Totaal
Activa					
Activa	3.750	4.234	266	- 747	7.503
Geassocieerde deelnemingen	74	-	-	-	74
Totaal activa	3.824	4.234	266	- 747	7.577
Passiva					
Eigen vermogen en langlopende verplichtingen	2.616	4.000	63	- 688	5.991
Kortlopende verplichtingen	1.208	234	203	- 59	1.586
Totaal passiva	3.824	4.234	266	- 747	7.577

¹ Gegevens 2010 voor vergelijkingsoverloepen aangepast

Overige gegevens per bedrijfssegment

2011	Segment Energiebedrijf Eneco	Segment Stedin	Segment Jouz	Totaal
Investeringen in materiële en immateriële vast activa	342	388	7	737
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	115	200	8	323
2010	Segment Energiebedrijf Eneco	Segment Stedin	Segment Jouz	Totaal
Investeringen in materiële en immateriële vast activa	413	312	9	734
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	104	190	8	302
Opbrengsten per land				
Nederland	4.883	201		5.084
België	112			112
Overig	12			12
Totaal	5.007			5.007

Overzicht van belangrijkste dochterondernemingen, joint ventures, geassocieerde deelnemingen

Dochterondernemingen

Naam	Plaats	
AgroPower B.V. ¹	Deft	100%
Air Energy S.A.	Waver (B)	100%
BioEnergieCentrale Delfzijl B.V.	Rotterdam	100%
CityTec B.V. ¹	Den Haag	100%
Ecofys Netherlands B.V.	Utrecht	100%
Eneco B.V. ¹	Rotterdam	100%
Eneco België B.V. ¹	Rotterdam	100%
Eneco Business B.V. ¹	Capelle aan den IJssel	100%
Eneco Energy Trade B.V. ¹	Capelle aan den IJssel	100%
Eneco Gaspelcher B.V. ¹	Rotterdam	100%
Eneco Installatiebedrijven B.V. ¹	Rotterdam	100%
Eneco International B.V.	Rotterdam	100%
Eneco Retail B.V. ¹	Rotterdam	100%
Eneco Rozendaal B.V.	Rotterdam	100%
Eneco Solar, Bio & Hydro B.V.	Rotterdam	100%
Eneco Strategic Assets B.V.	100%	
Eneco Supply B.V. ¹	Capelle aan den IJssel	100%
Eneco Warmte & Koude B.V. ¹	Rotterdam	100%
Eneco Wind B.V. ¹	Rotterdam	100%
Eneco Wind UK Ltd.	Londen (VK)	100%
Eneco Windmolens Offshore B.V.	Rotterdam	100%
Joulz B.V. ¹	Rotterdam	100%
N.V. Eneco Beheer ¹	Rotterdam	100%
Nike-Eneco-Solar N.V.	Laakdal (B)	100%
Offshore Windpark Q7 B.V.	IJmuiden	100%
Oxxio Nederland B.V. ¹	Leusden	100%
Stedin Meetbedrijf B.V. ¹	Capelle aan den IJssel	100%
Stedin Netbeheer B.V. ¹	Rotterdam	100%
Windpark Afrikahaven B.V.	Utrecht	100%
Windpark de Beemden B.V.	Rotterdam	100%
Windpark De Graaf B.V.	Oosterhout	100%
Windenergie Rijkanaal B.V.	Rotterdam	100%
Windpark Logistiekweg B.V.	Utrecht	100%
Windpark Martens B.V.	Oosterhout	100%
Windpark Martina Cornelia B.V.	Rotterdam	100%
Windpark Oudenstaart B.V.	Rotterdam	100%
Windpark Romerswaal B.V.	Rotterdam	100%
Windpark Sabina-Henricka B.V.	Rotterdam	100%
Windpark van Luna B.V.	Utrecht	100%
Windpark van Pallandt B.V. ¹	Rotterdam	100%

¹ Voor deze dochterondernemingen is door Eneco Holding N.V. een 403-verklaring afgegeven

Naam	Plaats	
Enecogen v.o.f.	Rotterdam	50%
Warmtetransportbedrijf Amstelland Zuid-Amsterdam (WAZA) B.V.	Rotterdam	39%

Een volledig overzicht van de dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen, zoals bedoeld in artikel 379 en 414 Boek 2 BW Titel 9, is ten kantore van het Handelsregister te Rotterdam gedeponeerd.

Vennootschappelijke jaarrekening

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening

× € 1 mln.	2011	2010
Resultaat dochterondernemingen	242	182
Overige resultaten na belastingen	- 38	- 41
Resultaat na belastingen	204	141

Vennootschappelijke balans

voor winstbestemming

× € 1 mln.	Toelichting	Per 31 december 2011	Per 31 december 2010
Vaste activa			
Financiële vaste activa ¹	2	6.977	6.324
Vlottende activa			
Vorderingen op groepsmaatschappijen		150	488
Actuele belastingvorderingen		-	-
Overige vorderingen		-	2
Liquide middelen		124	102
Totaal vlottende activa		274	592
Totaal activa¹		7.251	6.916
Eigen vermogen			
Aandelenkapitaal		497	497
Agioreserve		381	381
Herwaarderingsreserve		945	668
Reserve translatieverschillen		1	- 1
Reserve kasstroomafdekkingen		- 12	- 56
Ingehouden resultaten		2.337	2.250
Onverdeeld resultaat boekjaar		204	141
Totaal eigen vermogen	3	4.353	3.880
Langlopende verplichtingen¹			
Rentedragende schulden	4	1.566	1.549
Overige schulden		12	-
Totaal langlopende verplichtingen¹		1.578	1.549
Kortlopende verplichtingen			
Rentedragende schulden	4	5	365
Schulden aan groepsmaatschappijen		1.266	1.023
Actuele belastingverplichtingen		13	79
Overige schulden		36	20
Totaal kortlopende verplichtingen		1.320	1.487
Totaal passiva¹		7.251	6.916

¹ Gegevens 2010 voor vergelijkingsdoelinden aangepast.

Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening

alle bedragen zijn in miljoenen euro tenzij anders vermeld

1 Waarderingsgrondslagen

De vennootschappelijke jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, waarbij dezelfde waarderingsgrondslagen zijn toegepast als in de geconsolideerde jaarrekening, zoals toegestaan in artikel 362 lid 8, Titel 9 Boek 2 BW. Dochterondernemingen vormen een uitzondering op het voorstaande en worden gewaardeerd op nettovermogenswaarde. De beschrijving van de activiteiten en de structuur van de onderneming, zoals opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening is eveneens van toepassing op de vennootschappelijke jaarrekening.

2 Financiële vaste activa

	Dochter- onder- nemingen	Vorderingen op dochter- onder- nemingen	Overige vorderingen	Afgeleide financiële instrumenten	Uitgestelde belasting vorderingen	Totaal
Per 1 januari 2010	4.658	579	-	-	20	5.257
Resultaat dochterondernemingen	182	-	-	-	-	182
Aanpassing reële waarde netwerken gereguleerd ¹	- 58	-	-	-	-	- 58
Mutatie uitgestelde belastingvorderingen ¹	-	-	-	-	12	12
Mutatie leningen aan dochterondernemingen	-	925	-	-	-	925
Mutatie overige leningen	-	-	17	-	-	17
Mutatie reële waarde financiële instrumenten in eigen vermogen	- 21	-	-	9	-	- 12
Translatieverschillen	1	-	-	-	-	1
Per 31 december 2010	4.762	1.504	17	9	32	6.324
Resultaat dochterondernemingen	242	-	-	-	-	242
Aanpassing reële waarde netwerken gereguleerd	307	-	-	-	-	307
Desinvesteringen	- 1	-	-	-	-	- 1
Mutatie uitgestelde belastingvorderingen	-	-	-	-	28	28
Mutatie leningen aan dochterondernemingen	-	33	-	-	-	33
Mutatie reële waarde financiële instrumenten in eigen vermogen	52	-	4	-	-	56
Translatieverschillen	1	-	-	-	-	1
Wijziging in belang minderheidsdeelnemingen	- 13	-	-	-	-	- 13
Per 31 december 2011	5.350	1.537	21	9	60	6.977

¹ Gegevens 2010 voor vergelijkingsdoeleinden aangepast

3 Eigen vermogen

Voor een toelichting op het verloop van het eigen vermogen wordt verwezen naar het geconsolideerde mutatieoverzicht groepsvermogen dat is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. Een toelichting op de afzonderlijke vermogenscomponenten wordt gegeven in toelichting 24 van de geconsolideerde jaarrekening.

4 Rentedragende schulden

De rentedragende schulden betreffen voornamelijk de onderhandse leningen verstrekt door institutionele beleggingsinstellingen zoals vermeld in toelichting 27 van de geconsolideerde jaarrekening.

5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Eneco Holding N.V. heeft voor haar dochterondernemingen die in het overzicht van belangrijkste dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen zijn gemarkeerd met ¹ een hoofdelijke aansprakelijkheidsverklaring afgegeven zoals bedoeld in artikel 403, lid 1, sub f, Titel 9 Boek 2 BW. Dit geldt eveneens voor de volledige lijst die ten kantore van het Handelsregister te Rotterdam is gedeponeerd.

Voor de verplichtingen die zijn verbonden aan de lease-and-leasebacktransacties heeft de vennootschap zich garant gesteld zoals vermeld in toelichting 30 van de geconsolideerde jaarrekening.

Eneco Holding N.V. vormt met vrijwel al haar dochterondernemingen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Alle vennootschappen van deze eenheid zijn hiermee hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingsschuld van de eenheid. Daarnaast maakt Eneco Holding N.V. onderdeel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting voor een deel van de groep. Alle vennootschappen van deze eenheid zijn hiermee hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de eenheid.

6 Accountantskosten

Onderstaande honoraria zijn in 2011 ten laste van het resultaat van de vennootschap en haar dochtermaatschappijen gebracht voor accountantskosten en adviesdiensten door de externe accountant van Eneco: Deloitte Accountants B.V., zoals gedefinieerd in artikel 1.1 van de 'Wet toezicht accountantsorganisaties' (Wta), alsook de aan de accountantsorganisatie gelieerde entiteiten van het Deloitte-netwerk.

× € 1.000	2011	2010
Controle van de jaarrekening	1.138	1.152
Andere controleopdrachten	896	897
Andere niet-controle diensten	331	398
Totaal	2.365	2.447

In het honorarium voor de controle van de jaarrekening van Eneco Holding N.V. zijn de werkzaamheden voor de geconsolideerde en vennootschappelijke jaarrekening van deze vennootschap opgenomen.

De overige controleopdrachten betreffen de controlewerkzaamheden voor statutaire jaarrekeningen van dochtermaatschappijen en hieraan gerelateerde opdrachten. Overige adviesdiensten en andere niet-controle diensten betreffen diensten die zijn toegestaan volgens de Wta en gedeeltelijk in rekening zijn gebracht door de aan de accountantsorganisatie gelieerde entiteiten van het Deloitte-netwerk (2011 € 309 duizend en 2010 € 249 duizend).

BNP PARIBAS
FORTIS

Project Finance
Christophe De Winter
Warandeborg 3, B-1000 Brussel
Tel. : +32 2 565 61 24
Fax : +32 2 565 34 03
e-mail : christophe.dewinter@bnpparibasfortis.com

Mevrouw Véronique Ducaert
De heer Tom De Clerck
Air Energy NV
Maeltecenter Blok D-E
Derbystraat 181
B-9051 Gent

Brussel, 9 februari 2011

Betreft: Offshore project North Sea Power van de NV NORTHER, dochter van Air Energy NV

Bij deze bevestigen wij graag dat Air Energy NV een zeer belangrijke klantenrelatie is.

Air Energy NV is een onafhankelijk Belgisch bedrijf gespecialiseerd in de productie van hernieuwbare elektriciteit, meer bepaald windenergie.

Het bedrijf is opgericht in 2001.

De voorbije jaren heeft Air Energy NV een solide reputatie opgebouwd en behoort tot de top van de windsector in België. De groep heeft op dit ogenblik een geïnstalleerd vermogen van 96 MW en een gezond orderboek van nieuwe projecten.

De voorbije prestaties en het aantal projecten dat de groep voorbereidt, staat ons toe optimistisch te zijn over de toekomst van de groep.

De groep maakt deel uit van de Eneco groep, die met het offshore windmolenpark Prinses Amalia en haar vele onshore projecten een aanzienlijke relevante projectervaring en technische kennis in huis heeft.

Datzelfde geldt voor haar ervaring met (complexe) projectfinanciering, die Eneco voornemens is aan te wenden ten behoeve van dit nieuwe project.

Air Energy NV is steeds haar verplichtingen t.a.v. Fortis Bank NV nagekomen en heeft een solide financiële structuur.

De onderneming Air Energy geniet een uitstekende reputatie. Wij bevestigen graag dat wij zeer goede relaties hebben met het senior management van Air Energy. De groep heeft ons ook geïnformeerd over haar plannen in de ontwikkeling van offshore windparken en meer bepaald van het windpark "North Sea Power", onderdeel van Northern NV. Gezien de quota die België zich in het kader van de EU richtlijnen moet opleggen voor groene energie, en gezien de doelstelling van de overheid om tot 2000 à 2500MW offshore capaciteit te komen voor de Belgische kust, zijn wij dan ook bijzonder enthousiast over dit project.

BNP PARIBAS
FORTIS

Op dit ogenblik willen wij graag Air Energy NV ondersteunen in hun verdere groei en zijn wij bijzonder geïnteresseerd in het bestuderen van de manieren om projectfinanciering ter beschikking te stellen voor het nieuwe belangrijke offshore project van de groep.

Met vriendelijke groeten,

Karin Odenthal
Project Finance EMEA

Christophe De Winter
Head of Renewable Energy & Industry
Brussels Project Finance Hub

Aan wie het mag aanbelangen

Ondergetekende MARSH NV, vertegenwoordigd door de heer Jos De Gelas, Executive Client Coordinator, verklaart hierbij te zijn benaderd door Norther nv, Rue de la Place 41, 5031 Grand-Léez, dochteronderneming van AIR ENERGY NV in het kader van haar off shore windmolenproject aan de Belgische kust binnen de Belgische Exclusieve Economische Zone met de vraag tot het onderzoeken van de verzekeringsverplichtingen in het kader van Hoofdstuk IV van het KB van 12 maart 2002.

Overeenkomstig de verplichtingen vervat in het Hoofdstuk IV van het KB van 12 maart 2002 m.b.t. het leggen van een elektrische zeekabel in de territoriale zee of die het nationaal grondgebied binnen komen of die gebruikt worden in het kader van een uitbatingconcessie binnen de Exclusieve Economische Zone en meer bepaald de bepalingen van Hoofdstuk IV Art. 6. § 2, 5°, e) heeft Marsh NV onderzoek gedaan in de relevante verzekeringsmarkten van de Europese Economische ruimte. Marsh NV is daarbij tot de vaststelling gekomen dat meerdere onafhankelijke verzekeraars positief zijn tegenover de mogelijkheid tot het verzekeren van de burgerlijke aansprakelijkheid van Norther nv doch dat heden bij gebrek aan een verzekeraar risico geen dekking kan verleend worden noch een finale prijs kan bedongen worden voor de transfer van dit risico.

Op basis van de gevoerde gesprekken kan volgende indekking en budgettering van het aangeboden risico worden vooropgesteld:

- WAARBORG: Verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid voor ongevallen die lichamelijke, of materiële schade aan derden tot gevolg hebben en resulteren uit de uitbating van een zeekabel binnen de Belgische Exclusieve Economische Zone gebruikt voor het transport van elektrische stroom.
- Verzekerde limiet: 25 miljoen Euro per schadegeval.
- Duur: 12 maanden vanaf overeen te komen datum jaarlijks vernieuwbaar.
- Aanvang: vanaf de voorlopige oplevering van de elektrische kabel door de aannemer die de plaatsing heeft verzorgd.
- Vrijstelling: EUR 150.000 per voorval.
- Jaarpremie: (indicatief) circa 345.000 EUR te verhogen met de lasten en taksen geldend in België op het ogenblik van de premieboeking voor het betrokken risico.

Brussel, 2 mei 2011

MARSH
Verzekeringsmakelaar
Vorstlaan 2
1170 BRUSSEL
Tel.: 02/674.97.80
Fax: 02/674.99.24
P. Pon Marsh NV

Jos De Gelas
Executive Client Coordinator

Rechtbank van koophandel
Waterloolaan 70
1000 BRUSSEL

De ondergetekende,

Hoofdgriffier der Rechtbank van Koophandel te Brussel
verklaart op grond van :

- 1°) de tabel gehouden, voor ieder faillissement, in uitvoering van de bepalingen van de wet van 8 augustus 1997 op de faillissementen;
- 2°) het bijzonder register, gehouden in uitvoering van de bepalingen van de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord en gerechtelijke reorganisatie (wet van 31 januari 2009);

dat van **16/05/2007** af tot op heden

NV NORTHER
LOUIZALAAN 149 BUS 4
1050 BRUSSEL

ON: 0896.052.742

door de Rechtbank van Koophandel te Brussel niet in staat van faillissement werd verklaard, en dat - binnen dezelfde termijn - er ter Griffie van voormelde Rechtbank geen verzoekschrift werd neergelegd tot het bekomen van een gerechtelijk akkoord noch een verzoek tot gerechtelijke reorganisatie.

Brussel, **16/05/2012**

Voor de Hoofdgriffier,
De afg. griffier
NEVENS K.

Federale Overheidsdienst
Justitie

Directoraat generaal - Rechterlijke Organisatie
Centraal strafregister

Waterloolaan 115
1000 Brussel
Tel. 02 / 542 65 11
Fax 02 / 542 70 39
info@just.fgov.be

Datum : 10/05/2012
Onze Ref : ROJ. 32/T.R./68284

Contact : Tel. : 02 / 552 27 30
Fax : 02 / 552 27 82
Email : cjc-csr@just.fgov.be

UITTREKSEL UIT HET STRAFREGISTER

Betreffende : Norther nv

Voorheen :

Ondernemingsnummer / BTW : 0896-052-742

REDEN VAN DE AANVRAAG : Aanvraag vergunningswijziging bouwen windmolenpark

BLANCO STRAFREGISTER
op datum van : 10/05/2012

VOOR HET HOOFD VAN HET CENTRAAL STRAFREGISTER,

Tim Rotty

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Energie
Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel

Betreft: Ondersteuning offshore project North Sea Power

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Hierbij bevestigen wij als Air Energy SA onze volledige steun voor de verdere ontwikkeling van het project 'North Sea Power', gelegen binnen de bij Koninklijk Besluit afgebakende zone voor windturbines in het Belgische deel van de Noordzee.

De realisatie van windprojecten past ten volle binnen de strategie van Air Energy, dat zijn rol van producent van hernieuwbare energie binnen België verder wil uitbouwen.

De ondersteuning voor het North Sea Power project zal zich uiten in de ontwikkeling, de financiering en de technische uitvoering tijdens bouw, exploitatie en ontmanteling.

Hoewel deze brief slechts bedoeld is als 'comfort letter' kunnen wij tenslotte bevestigen dat Air Energy verwacht in staat te zullen zijn om, samen met moedermaatschappij Eneco, de financiering (inclusief de inbreng van het benodigde eigen vermogen) op te zetten teneinde het North Sea Power project op een vlotte wijze te realiseren.

Met de meeste hoogachting,

Eneco BV
Vertegenwoordigd door Marc van der Linden

VERKLARING MET BETREKKING TOT DE FINANCIERING WINDPARK NORTHER NV

Grand-Leez, 15.06.2011

Ondergetekenden verklaren hierbij gezamenlijk dat Norther nv met maatschappelijke zetel te 5031 Grand-Léez, Rue de la Place 41, als concessionaris het windpark Norther / North Sea Power zal uitvoeren en dat deze de financiering van het project zal uitwerken conform de richtlijnen die in de deelnemende vennootschappen hiervoor gelden.

Norther nv werkt aan een business plan waarin een overzicht zal worden gegeven van de aan te trekken financiële middelen en de verhouding vreemd vermogen – eigen vermogen. Bij aangetoonde financiële haalbaarheid en onder voorbehoud van wijzigende omstandigheden, engageert Norther nv zich om de nodige financiële middelen te verwerven om de vermogenspositie alsdan samen te stellen.

A stylized, handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Luc Regout

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized 'M' followed by a horizontal line and a small flourish.

Miguel de Schaetzen

Realpi BVBA

Postbus 9150, 3007 AD Rotterdam

strictly confidential

Norther N.V.
Tav dhr. Miguel de Schaetzen
Rue de la Place, 41
B-5031 Grand-Leez
BELGIE

Eneco Holding N.V.
World Port Center
Wilhelminakade 955
3072 AP Rotterdam
T 088 896 0043
F 088 896 0050

KvK Rotterdam 24306393
Fortis bank 64 00 00 266
BTW NL.8036.35.229.B01

Datum: 1 maart 2011
Uw kenmerk:
Onderwerp: "Project North Sea Power"

Behandeld door: Pieter Tavenier
Doorkiesnummer: 0031 (0) 6 531 722 20
E-mail: p.tavenier@eneco.nl

Beste Miguel,

Tot mijn genoegen bevestig ik hierbij dat Eneco zeer enthousiast is over het offshore project bekend als "North Sea Power", gelegen binnen de bij Koninklijk Besluit afgebakende zone voor windturbines in het Belgische Deel van de Noordzee

De realisatie van Offshore windprojecten past ten volle binnen de duurzame strategie van Eneco. Eneco houdt (middels een van haar groepsmaatschappijen) een 100% aandelenbelang in Air Energy Holding N.V. en daarmee in Norther N.V. Eneco is dan ook voornemens om Norther N.V. waar mogelijk te ondersteunen teneinde Project North Sea Power tot een succes te maken.

Eneco heeft als aandeelhouder van Air Energy naast de financiële draagkracht van een energiegroep met 2 miljoen klanten ook een ruime expertise en ervaring in het realiseren van grootschalige energieprojecten. Samen met dochtermaatschappijen Evelop (nu volledig opgenomen in de groep) en Ecofys, kan Eneco bovendien een zeer uitgebreide ervaring voorleggen inzake offshore en onshore wind. Het voorbeeld bij uitstek is het Princes Amalia Windpark (Q7) voor de kust van IJmuiden in Nederland, dat sinds medio 2008 operationeel is. De (complexe) projectfinanciering voor dit project werd onderscheiden door het tijdschrift Euromoney anno 2007.

Hoewel deze brief slechts is bedoeld als indicatieve "comfort letter" kan ik tenslotte aangeven dat Eneco verwacht in staat te zullen zijn om het benodigde eigen vermogen in te brengen wanneer zulks in het kader van benodigde investeringen vereist is.

Met vriendelijke groeten,

H.J. Machmels
Lid Raad van Bestuur Eneco Holding N.V.

CONFIDENTIEEL

| Norther NV
Rue de la Place, 41

5031 Grand-Leez

6 april 2011

—
Geachte heer,

Betreft: Comfort letter

Wij bevestigen u hierbij dat Elnu NV zeer enthousiast is over het offshore project bekend als "Project North Sea Power", van Norther NV, een vennootschap met als aandeelhouders Air Energy NV & Elnu NV.

Offshore windontwikkeling past zeer goed binnen de duurzame strategie van Elnu NV en haar aandeelhouders. Elnu NV wenst dan ook Norther NV te ondersteunen teneinde van Project North Sea Power een succes te maken, door haar relevante onshore projectervaring en technische kennis evenals haar ervaring met (complexe) projectfinanciering ter beschikking te stellen.

Elnu NV bevestigt eveneens er van uit te gaan in staat te zullen zijn om (pro rata haar belang in het "Project North Sea Power") het benodigde eigen vermogen in te brengen ingeval zulks in het kader van benodigde investeringen vereist is.

Hoogachtend en met vriendelijke groeten.

Luc Desender, voor
Electrawinds NV
Bestuurder

| **ELNU NV**

John Cordierlaan 9 | B-8400 Oostende (Zandvoorde)
T +32 (0)59 56.97.00 | F +32 (0)59 56.97.01 | www.electrawinds.be | info@electrawinds.be
BTW BE 0834.266.910 | RPR BRUGGE (Oostende)
KBC: BE86 7310 1593 4950 | BIC: KREDBEBB

OFFSHORE WINDPARK "NORTHER"

Aanvraag tot Wijziging van de Norther vergunning, zoals verleend bij Ministerieel Besluit van 18 januari 2012 houdende verlening aan de NV Norther van een machtiging voor de bouw en een vergunning voor de exploitatie van een windmolenpark ten zuidoosten van de Thorntonbank in de Belgische zeegebieden

Verklaring

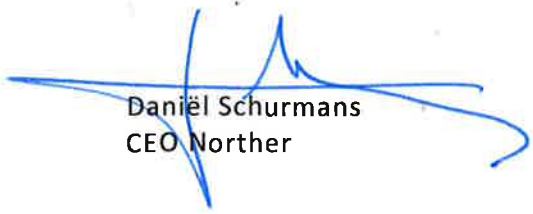
betreffende de totale omzet en de omzet in werken van de onderneming over de laatste drie boekjaren, volgens KB VEMA van KB 07/09/2003: Art. 13, §1, 4° .

Hierbij verklaart Norther nv dat de voorbije 3 jaar geen omzet werd gerealiseerd in de schoot van Norther nv.

Norther is belast met het ontwikkelen van het Norther project. Het betreft een offshore windpark dat pas binnen enkele jaren operationeel wordt. De ontwikkeling van dergelijke projecten duurt een aantal jaren. Tijdens deze ontwikkelperiode wordt geen omzet gerealiseerd.

De volledige jaarrekening van Norther werd meegedeeld in het kader van bovenvermelde aanvraag.

Latem, 9 juli 2012

Daniël Schurmans
CEO Norther

Norther NV

Project office: Kortrijksesteenweg 90, 9831 Sint-Martens-Latem

[t]+32(0)9 222 13 56 [e-mail] info@norther.be

TVA/BTW NORTHER BE 896052742

Kantoren			www.arcadisbelgium.be
Antwerpen- Berchem Citylink - Posthofbrug 12 B-2600 Berchem T +32 3 360 83 00 F +32 3 360 83 01	Hasselt Eurostraat 1 – bus 1 B-3500 Hasselt T +32 11 28 88 00 F +32 11 28 88 01	Gent Kortrijksesteenweg 302 B-9000 Gent T +32 9 242 44 44 F +32 9 242 44 45	
Brussel Koningsstraat 80 B-1000 Brussel T +32 2 505 75 00 F +32 2 505 75 01	Liège 26, rue des Guillemins, 2ème étage B-4000 Liège T +32 4 349 56 00 F +32 4 349 56 10	Charleroi 119, avenue de Philippeville B-6001 Charleroi T +32 71 298 900 F +32 71 298 901	
ARCADIS Belgium nv/sa BTW BE 0426.682.709 RPR BRUSSEL ING 320-0687053-72 IBAN BE 38 3200 6870 5372 SWIFT BIC BBRUBEBB			Maatschappelijke zetel Brussel Koningsstraat 80 B-1000 Brussel

